

වාර්ෂික වාර්තාව 2014

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය

තැපැල් ලිපිනය:

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය
574, ගාලු පාර,
කොළඹ - 03
ශ්‍රී ලංකාව.

දුරකථන:

+94-11-2587814
+94-11-2582121
+94-11-2583687

ෆැක්ස්:

+94 112587341
+94 112589132

විද්‍යුත් තැපෑල:

teaboard@pureceylontea.com

වෙබ් අඩවිය:

www.pureceylontea.com

III පටුන

දැක්ම සහ මෙහෙවර	04
ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින්	05
විගණන කමිටුවේ සාමාජිකයින්	06
අලෙවි සහ ප්‍රවර්ධන කමිටුවේ සාමාජිකයින්	07
ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ කාර්යමණ්ඩලය	08
සභාපතිගේ පණිවුඩය	09
මූලික සංසන්දනාත්මක දර්ශක	11
සංයුක්ත පසුබිම	12
කර්මාන්ත පැතිකඩ	14
මණ්ඩලය විසින් ඉටුකරන ලද කාර්යයන්	35
තේ කොමසාරිස් අංශය	35
තේ අපනයන ශාඛාව	38
තේ ප්‍රවර්ධන අංශය	40
තේ රස පිරික්සුම් ඒකකය	50
විශ්ලේෂණ රසායනාගාරය	52
පරිපාලන අංශය	55
අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකය	60
තොරතුරු තාක්ෂණ ඒකකය	60
මූල්‍ය සමාලෝචනය	63
ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ කාර්යාල	77

දැක්ම

ශ්‍රී ලාංකීය තේ ගෝලීය වෙළඳපොළේ වඩාත්
ආකර්ෂණීය පානයන් අතර
ප්‍රමුඛතම ස්ථානයට පත්කරලීම.

මෙහෙවර

තේ කර්මාන්තයේ තිරසාර සංවර්ධනය තුළින්
රටට ලැබෙන විදේශ විනිමය ඉපයීමේ
ඉහළ නංවා ගැනීම හා එමඟින් වැවිලි කර්මාන්තයේ
නියැලි ප්‍රජාවගේ ආර්ථික සංවර්ධනය සහතික වීම.

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින්

<p>සභාපති මණ්ඩලයේ ලේකම් මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින්:</p>	<p>ජාතික කුරුප්පු මිය එන්. ඒ. යූ. කේ. එස්. මිහිඳු කුලසූරිය මහතා (2014 ජුනි දක්වා)</p>
<p>සාමාජික</p>	<p>එන්. ඒ. යූ. කේ. එස්. මිහිඳු කුලසූරිය මහතා වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයේ නියෝජනය (2014 ජුනි දක්වා)</p> <p>රත්නා ඵලදිසිංහ මිය වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයේ නියෝජනය (2014 සැප්තැම්බර් සිට)</p>
<p>සාමාජික</p>	<p>මුදල් සහ ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශයේ නියෝජනය පුෂ්පා වෙල්ලප්පිලි මිය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ජාතික ක්‍රමසම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව</p>
<p>සාමාජික</p>	<p>එන්. පී. කාරියවසම් මහතා සභාපති, කුඩා තේවතු සංවර්ධන අධිකාරිය</p>
<p>සාමාජික</p>	<p>ජයන්ත කැරගල මහතා සභාපති, කොළඹ තේ වෙළඳුන්ගේ සංගමය</p>
<p>සාමාජික</p>	<p>රොහාන් රාජදෙරේ මහතා (2013 සැප්තැම්බර් 27 සිට) වැවිලි කරුවන්ගේ සංගමය</p>
<p>සාමාජික</p>	<p>ජෙනාන් අල්ගම මහතා (2014 මාර්තු දක්වා) ඉෂාන් ප්‍රනාන්දු මහතා (2014 අප්‍රේල් සිට) සභාපති, කොළඹ බ්‍රෝකර්වරුන්ගේ සංගමය</p>
<p>සාමාජික</p>	<p>රොහාන් ප්‍රනාන්දු මහතා සභාපති, තේ අපනයන කරුවන්ගේ සංගමය</p>
<p>සාමාජික</p>	<p>නෙවිල් රත්නායක මහතා සභාපති, ශ්‍රී ලංකා කුඩා තේවතු නිමියන්ගේ සංවර්ධන සමිති සම්මේලනය</p>
<p>සාමාජික</p>	<p>අතිල් පෙරේරා මහතා සභාපති, ශ්‍රී ලංකා තේ කර්මාන්තශාලා නිමියන්ගේ සංගමයේ නියෝජනය</p>
<p>සාමාජික</p>	<p>ගරු. වැවිලි කර්මාන්ත ඇමතිතුමා විසින් නම් කරන ලද සාමාජික ජෙෆ් ඇලෙක්සිස් මහතා</p>
<p>සාමාජික</p>	<p>එම්. ඒ. අලාම් කර්මාන්ත හා වාණිජ කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ නියෝජනය</p>
<p>නිරීක්ෂක</p>	<p>ගරු. වැවිලි කර්මාන්ත ඇමතිතුමා විසින් නම් කරන ලද සාමාජික ආචාර්ය එස්. එස්. ඩී. ඩී. පී. ජයවර්ධන මහතා</p>
<p>නිරීක්ෂක</p>	<p>ගරු. වැවිලි කර්මාන්ත ඇමතිතුමා විසින් නම් කරන ලද සාමාජික ටී. සම්බසිවම් මහතා</p>

විගණන කමිටුවේ සාමාජිකයන්

<p>පුෂ්පා වෙල්ලපිලි මහත්මිය මහාභාණ්ඩාගාර නියෝජ්‍ය ලේකම් රාජ්‍ය මූල්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය</p>	- සභාපති
<p>ටී. සම්බසිවම් මහතා උපදේශක අක්බාර් බුදුර්ස් සමාගම (2014.03.20 සිට 2014.10.17 දක්වා)</p>	- සාමාජික
<p>හෙවිල් රත්නායක මහතා ශ්‍රී ලංකා කුඩා තේවතු හිමියන්ගේ සංවර්ධන සමිති සම්මේලනය (2014.01.24 සිට)</p>	- සාමාජික
<p>වී. ඒ. ඒ. පෙරේරා මහතා ශ්‍රී ලංකා තේ කර්මාන්තශාලා හිමියන්ගේ සංගමයේ සභාපති විසින් නම්කළ තැනැත්තා</p>	- සාමාජික
<p>සී. එම්. එස්. ඇන්තනි මහත්මිය විගණන අධිකාරී විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව</p>	- නිරීක්ෂක
<p>එන්. ඒ. යූ. කේ. එස්. මිහිඳුකුලසූරිය මහතා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (වැ.බ.), ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය (2013.09.23 සිට 2014.06.19 දක්වා)</p>	- කැඳවුම්කරු
<p>එස්. ඒ. සිරිවර්ධන මහතා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය (2014.09.10 සිට)</p>	- කැඳවුම්කරු

ප්‍රවර්ධන සහ අලෙවි කමිටුවේ සාමාජිකයන්

ප්‍රවර්ධන සහ අලෙවි කමිටුව වූ කලී ශ්‍රී ලංකා තේ අලෙවි සහ ප්‍රවර්ධන කටයුතු සම්බන්ධයෙන් මණ්ඩලයට උපදෙස් ලබාදීම සඳහා පත්කරනු ලැබූ අනු කමිටුවකි.

ජාතික කුරුප්පු මිය
සභාපති, ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය

හසිත ද අල්විස් මහතා (2014 අගෝස්තු දක්වා)
අධ්‍යක්ෂ (ප්‍රවර්ධන), ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය

ප්‍රමලා ශ්‍රීකාන්තා මහත්මිය(2014 අගෝස්තු සිට)
අධ්‍යක්ෂ (ප්‍රවර්ධන), ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය

ආර්.ඩී.එස්. කුමාරරත්න
වාණිජ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, වාණිජ දෙපාර්තමේන්තුව

පෞද්ගලික අංශය

මාලින් ගුණතිලක මහතා
මහ ලේකම්
ලංකා වැවිලි කරුවන්ගේ සංගමය

අනිල් කුක් මහතා
සභාපති,
ඒසීයා සියකා කොමොඩිටිස් (පෞද්.) සමාගම

රොහන්ත අතුකෝරල මහතා
නේවාසික ප්‍රධානි, ටර්නර් ඉන්වෙස්ට්මන්ට් (අැ.ව.ජ.)

ආචාර්ය එස්.එස්.ඩී.ඩී.පී. ජයවර්ධන මහතා
සභාපති, තේ පර්යේෂණ මණ්ඩලය

නෙවිල් රත්නායක මහතා
සභාපති,
ශ්‍රී ලංකා කුඩා තේවතු හිමියන්ගේ සංවර්ධන සමිති සම්මේලනය

ආචාර්ය ගාමිණී අබේවික්‍රම මහතා
කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ,
බැසිලර් ටී එක්ස්පෝර්ට්ස් (පෞද්.) සමාගම

මුතාඩේල් ජෙෆර්සි මහතා
කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ,
ජෙෆර්සි බ්‍රදර්ස්

තිශාබි අක්කරල මහතා
අධ්‍යක්ෂ,සී.ස.අක්කර බ්‍රදර්ස් සමාගම

රොමේෂ් මොරායස් මහතා
අධ්‍යක්ෂක,
ෆින්ලේස් කලමිඹු (පෞද්.)සමාගම

අවි ද සිල්වා මහතා
අධ්‍යක්ෂ,
තේ අංශ ප්‍රධානි,සී.ස.යුනිලිවර් සිලෝන් සමාගම

ජයන්ත කරුණාරත්න මහතා
කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ,
සී.ස.ඉම්පීටියල් ටීස් (පෞද්.) සමාගම

ගෙනාන් ද ලිවේරා මහතා
ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී
ශ්‍රී ලංකා තේ කර්මාන්තශාලා හිමියන්ගේ සංගමය

මලික් ප්‍රනාන්දු මහතා
අධ්‍යක්ෂ,එම්.පේ.එෆ්. ගෘෂ්

රොහාන් ප්‍රනාන්දු මහතා
ප්‍ර.වි.නි.එච්.වී.ඒ. ගෘෂ්

ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ කාර්ය මණ්ඩලය

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (වැඩබලන) (2014 ජූලි දක්වා)	එන්.ඒ.යූ.කේ.එස්. මිහිඳුකුලසූරිය මහතා
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (2014.09.10 සිට)	එස්.ඒ. සිරිවර්ධන මහතා
අධ්‍යක්ෂ (ප්‍රවර්ධන)	ඒ.එච්. ද අල්විස් (2014 අගෝස්තු දක්වා) ප්‍රමලා ශ්‍රීකාන්තා මහත්මිය (2014 අගෝස්තු සිට)
තේ කොමසාරිස්	ටී.ඒ.ජේ.කේ. එඳිරිසිංහ මහතා
අධ්‍යක්ෂ (විශ්ලේෂණ)	එ. එන්. එම්. ජයතිලක මහතා
සහකාර අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පාලන)	එස්.අයි.සී.පෙරේරා මහතා
සහකාර අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (මූල්‍ය)	ඒ. ඩී.ඩබ්. ඩණ්ඩාරගේ මහත්මිය
ජ්‍යෙෂ්ඨ අභ්‍යන්තර විගණක	එච්.ඩී.කේ. ජයසිංහ මහතා

සභාපතිතුමාගේ පණිවුඩය

2013 වර්ෂයේ අපගේ කාර්යසාධනය සමඟ සැසඳීමේදී 2014 වර්ෂයේ ශ්‍රී ලංකාවේ තේ අපනයනය ප්‍රමාණාත්මකව 2.4% කින් ද, වටිනාකම අනුව 5.4% කින් ද සාමාන්‍ය වර්ධනයක් පෙන්වීය. සමස්ත ජාතික තේ නිෂ්පාදනය මෙ.ටො. 338,000 ක් වූ අතර එහි සුළු ආන්තික පහළයාමක් පෙන්නුම් කළ ද, කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා යෙදවිය හැකි ජාතික ඉඩම් ප්‍රමාණයෙන් ආසන්න වශයෙන් හෙක්ටයාර 204,400ක් තේ වගාව සඳහා යොදවා ගනු ලැබ ඇත.

කොළඹ තේ වෙන්දේසියේ මිල ගණන් ලෝකයේ ප්‍රධාන පෙළේ සෙසු තේ වෙන්දේසිවල මිල ගණන්වලට වඩා නිරන්තරයෙන් ඉහළ අගයක් ගනී. මොම්බාසා තේ වෙන්දේසියේ තේ කිලෝවක් සඳහා වාර්තා වූ ඵ.ජ.ඩොලර් 2.03 ක සාමාන්‍ය මිලට වඩා සැලකිය යුතු වැඩි සාමාන්‍ය මිලක් වූ ඵ.ජ. ඩොලර් 3.56 කොළඹ තේ වෙන්දේසියේ වාර්තා විය. ඇත්ත වශයෙන්ම, ශ්‍රී ලංකාවේ 2014 වර්ෂයේ පැවති සියලුම තේ වෙන්දේසිවල තේ මිල සාමාන්‍යය රු. 461.86 ක් වූ අතර එම මිල වාර්තාගත ඉහළම මිල වන්නා සේම 2013 වර්ෂයේ වාර්තා වූ රු.444.42 ක මිලට වඩා කැපීපෙනෙන වර්ධනයකි. ශ්‍රී ලංකා තේ සතු අති විශිෂ්ට රසය හා අද්විතීය සුවඳ හේතුකොටගෙන ලෝකයේ හොඳම උසස්ම තත්ත්වයේ තේ අතර සම්ප්‍රදායිකව ඉහළම නමක් ශ්‍රී ලංකා තේ දිනා සිටින අතර ශ්‍රී ලංකා තේ සතු එකී සුවිශේෂී ගුණාංගයන් වෙළඳපොල මිල ගණන් මඟින් මනාව පිළිබිඹු වීම සතුව දනවන කරුණකි.

කෙසේවුවද, ශ්‍රී ලංකා තේ සඳහා සම්ප්‍රදායික ප්‍රධාන ගැණුම්කරුවන් වන ඇතැම් මැද පෙරදිග රාජ්‍යයන්හි මතුව ඇති අර්බුදකාරී තත්ත්වය මෙන්ම යුරෝපය විශේෂ කොට, ගෝලීය වශයෙන් ඉස්මතුව ඇති මූල්‍ය හා ආර්ථික අවිනිශ්චිතතාවන් හේතුවෙන් තේ වෙන්දේසිවලදී ඉල්ලුම කෙරෙහි අහිතකර බලපෑම් එල්ලවී ඇත. තේ වෙළඳුමේදී ප්‍රධාන විනිමය ඒකකය වශයෙන් භාවිත කෙරෙන ඵ.ජ. ඩොලරය විශේෂකොට, ප්‍රධාන විනිමය එක්කවලට එරෙහිව ශ්‍රී ලංකා රුපියල සඳහා වන සාපේක්ෂ වශයෙන් දැඩි සම විනිමය අනුපාතය රුපියල් මිල ගණන් සම්බන්ධයෙන් සාධනීය සාධකයක් නොවීය.

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ, ක්ෂේත්‍රයේ අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ ඒකාබද්ධව තේ කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයේ උචිතතම ආයතනය වන ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් තේ කර්මාන්තය මෙහෙයවනු ලබන නෛතික හා නියාමන රාමුව පරිපූර්ණ සමාලෝචනයකට ලක් කරන ලදී. පාරදෘශ්‍ය හා කාර්යක්ෂම අවම නියාමන ආයතන ව්‍යුහයක් තුළ ඵලදායී විධිවිධාන රාශියක් හඳුන්වාදීමේ අරමුණින් තේ පනත සංශෝධනය කිරීම පිණිස සකස් කළ පනත් කෙටුම්පත සඳහා තවදුරටත් අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදුකරමින් පවතී. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පවත්නා නීති රීති හා රෙගුලාසි මැනවින් ක්‍රියාත්මක කිරීම මඟින් ශ්‍රී ලංකා තේ සතුව පවතින අසමසම ජාත්‍යන්තර කිර්තිනාමය තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීමට හැකි වන පරිදි තේ නිපදවන, අලෙවි කරන හා අපනයනය කරන ස්ථානවලදීම නිම් තේවල තත්ත්වය වඩාත් හොඳින් අධීක්ෂණය කිරීමට හැකියාව ලැබුණි“

කෙසේවුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අදාළ සහනාධාර යෝජනාක්‍රම ක්‍රියාත්මක වුවද, තේ කර්මාන්තශාලා නවීකරණය කිරීමට සහ වයස්ගත තේ වගා බිම් නැවත වගා කිරීමට අදාළ සංවර්ධන කටයුතු සැලකිය යුතු වර්ධනයක් නොපෙන්වීම කණගාටුවට කරුණකි.

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ “සිලෝන් ටී” සන්නාමය අපගේ වෙළඳ පොල දේශ සීමාවන් ඉක්මවා ව්‍යාප්තකිරීමේ ගෝලීය අලෙවිකරණ ව්‍යාපාරයක් දියත්කිරීමේ සිය සැලසුම් ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් තවදුරටත් ඉදිරියට ගෙනයන ලදී. ඊට සමගාමීව, දිවයිනේ තේ සංස්කෘතිය වැඩිදුරටත් ඔප්නැංවීම පිණිස ශ්‍රී ලංකාව තුළ ද තේ ප්‍රවර්ධනය කරමින් කටයුතු කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කරමට ද, ක්‍රියා කළේ “සිංහ ලාංඡනය”, “පරිසර - ඕසෝන් හිතකාමී ලාංඡනය” සහ භූගෝලීය දර්ශක - කලාප හතෙහි ලාංඡන” ආදී 100%ක් පිරිසිදු ශ්‍රී ලංකා තේ බවට සහතික කෙරෙන තත්ත්ව සලකුණු හඳුන්වාදීමට මණ්ඩලයේ ප්‍රවර්ධන කණ්ඩායම කියා කළේය.

උසස්ම තත්ත්වයේ තේ නිෂ්පාදනයේ ප්‍රමුඛයෙක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව තවදුරටත් රුඳු සිටින නමුත්, ලෝක තේ වෙළඳපොළේ ප්‍රබල තරඟකරුවෙකු වශයෙන් තමන් හිමිකර ගෙන සිටින ස්ථානය ගිලිහෙමින් පවතින බව පෙනීයයි. අනෙකුත් තේ වර්ග අතර හොඳම තේ වල වෙනස මැනවින් විදහා දක්වමින් පිරිසිදු ශ්‍රී ලංකා තේ සතු අද්විතීය ගුණාංග පිළිබඳව සැමගේ අවධානය යොමුකරවීම මඟින් මෙම තත්ත්වයට විසඳුම් සෙවීමට, ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය අපේක්ෂා කරයි.

තේ අපනයනය කරන රටවල් අතර අපනයනය කරනු ලබන තේ ප්‍රමාණය අනුව ශ්‍රී ලංකාව දැනට දෙවන ස්ථානයේ පසුවන අතර වටිනාකම අනුව බලන කල රටට ඉහළම අපනයන ආදායම් උපදවන කර්මාන්තය වශයෙන් ප්‍රමුඛස්ථානයේ රුඳු සිටී. මෙමඟින් විද්‍යමාන වන්නේ අපි නිපදවන තේ ලොව උසස්ම තත්ත්වයේ තේ වන බවත්, අපගේ අනෙකුත් තරඟකරුවන් සමඟ සැසඳීමේදී අපනයනය කෙරෙන අවස්ථාවේ දී වැඩිම අගය එකතුකිරීමක් සිදු කරනු ලබන්නේ අප විසින් බවත්ය. කෙසේ වුවද, අගය එකතු කළ තේ ප්‍රවර්ධනය කෙරෙහි ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය ඉහළ අවධානයක් යොමු කරයි. ඊට සමගාමීව, තේ නැවත වගා කිරීම, පාළු සිටුවීම සහ පොහොර යෙදීම මෙන්ම ඉහළ අස්වනු ලබාදෙන බීජ වර්ග භාවිතය සඳහා ආයෝජන ඉහළනැංවීම තුළින් අස්වනු වැඩිකර ගැනීමට අපි අපේක්ෂා කරමු.

සමස්ත ඵලදායිතාව වර්ධනය කිරීම සහ තේ නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මක වර්ධනය ඉලක්කකර ගනිමින් තේ පිරිසැකසුම් පහසුකම් ඇති කිරීම තහවුරු කිරීම පිණිස විශාල, මධ්‍යම හා කුඩා වැවිලි වතු වල අවශ්‍යතා වෙත වෙනම සැලකිල්ලට ගනිමින් මණ්ඩලය විසින් මූල්‍යාධාර යෝජනා ක්‍රම ගණනාවක් ක්‍රියාවට නංවා ඇත. තේ අංශයේ සංවර්ධනය සඳහා බෙහෙවින් මහෝපකාරී වූ ගරු ඇමතිතුමා සහ අමාත්‍යාංශ ලේකම්තුමිය විසින් ක්‍රියාවට නංවන ලද ප්‍රතිපත්ති මූලාරම්භයන් පිළිබඳවත්, ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය වෙතින් තේ කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය අපේක්ෂා කරන අන්දමේ උත්කෘෂ්ඨ සේවයක් සලසාදීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයට සහාය වූ එහි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අප්‍රතිහත දායකත්වය පිළිබඳවත් මෙහිදී කෘතඥතා පූර්වකව සිහිකරනු කැමැත්තෙමි. කෙසේ වුවද, මේ සියල්ල යථාර්ථයක් බවට පත්කරගත හැකි වූයේ අනේකවිධ අභියෝග හමුවේ සුවිශේෂී ජයග්‍රහණ අත්කර ගැනීමට කැපවී ක්‍රියා කළ අපගේ කාර්ය මණ්ඩලයේ නොපසුබට උත්සාහය නිසාවෙන්ම පමණක් බව සතුටින් සඳහන් කරමි.

ආචාර්ය ජී. ආර්. ජේතියගොඩ මහතා
 සභාපති
 ලංකා තේ මණ්ඩලය

මූලික සංසන්දනාත්මක දර්ශක

	ඒකක	2012	2013	2014	2013 සහ 2014 සැසඳීම (%)
තේ නිෂ්පාදනය					
මුළු තේ නිෂ්පාදනය	(කිලෝ.මිලි.)	328.3	340.0	338.0	-0.6
උන්නතාංශ අනුව වර්ගීකරණය					
උඩරට	(කිලෝ.මිලි.)	73.6	75.8	78.8	4.0
මැදරට		52.6	56.1	49.2	-12.3
පහතරට		202.1	208.1	210.0	0.9
පිරිසකයුම් ක්‍රමවේදය අනුව වර්ගීකරණය(කිලෝ.මිලි.)					
සාම්ප්‍රදායික (පේපල, ක්ෂණික, නිස්සාරිත තේ ඇතුළුව)		302.0	314.0	314.5	0.2
සී.ටී.සී.		23.3	22.3	20.3	-8.8
හරිත		3.0	3.7	3.2	-14.2
තේ විකුණුම්					
තේ විකුණුම් - ප්‍රමාණය	(කිලෝ.මිලි.)	325.4	335.5	333.5	-0.6
උඩරට		69.8	71.4	69.8	-2.2
මැදරට		52.4	54.4	51.3	-5.8
පහතරට		203.2	209.8	212.5	1.3
තේ විකුණුම් - මිල	(කිලෝ./රු.)	392.03	444.75	465.06	4.6
උඩරට		379.18	407.91	430.59	5.6
මැදරට		350.86	396.97	414.41	4.4
පහතරට		407.06	469.67	488.61	4.0
තේ අපනයන					
තේ අපනයන-ප්‍රමාණය(ප්‍රති අපනයනය හැර)	(කිලෝ.මිලි.)	306.0	311.1	317.9	2.2
වර්ග අනුව වර්ගීකරණය					
කලු තේ	(කිලෝ.මිලි.)	302.0	306.3	312.7	2.1
හරිත තේ		2.4	2.9	2.9	1.4
ක්ෂණික තේ		1.6	1.9	2.2	15.7
තේ අපනයන-වටිනාකම(ප්‍රති අපනයනය හැර)	(රු.බිලි.)	169.0	190.8	203.5	6.6
මුළු තේ අපනයන- ප්‍රමාණය	(කිලෝ.මිලි.)	319.9	319.7	327.3	2.4
මුළු තේ අපනයන- වටිනාකම	(රු.බිලි.)	180.4	199.4	212.6	6.6

01 සංස්ථාපිත පසුබිම

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය 1985 අංක 17, 1990 අංක 44, 2003 අංක 29 සහ 2006 අංක 44 දරන පනත්වලින් සංශෝධිත 1975 අංක 14 දරන ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩල පනත යටතේ 1976 ජනවාරි 01 වැනි දින ස්ථාපිත කරන ලදී. මෙම පනත් යටතේ තේ මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන අරමුණු වන්නේ, ශ්‍රී ලංකාවේ තේ කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීම සහ නියාමනය කිරීම සහ ශ්‍රී ලංකා තේ (සිලෝන්ටී) ගෝලීය වශයෙන් ප්‍රවර්ධනය කිරීමය. තේ මණ්ඩලය ස්ථාපිත කිරීමට පෙරාතුව, එය පෞද්ගලික අංශය මගින් පවත්වාගෙන යන ලද තේ ප්‍රචාරක මණ්ඩලය යනුවෙන් හඳුන්වන ලදී. 1976 වර්ෂයේදී පාර්ලිමේන්තුව මගින් තේ ප්‍රචාරක මණ්ඩලය අනෝසි කරන ලදුව, එය තේ කර්මාන්තයට අදාළ බලතල සහිතව වර්තමානයේදී ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන ආයතනය බවට පරිවර්තනය කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා මණ්ඩලය, තේ කර්මාන්තයේ කටයුතු එනම්, නිෂ්පාදනය, තේ අලුතින් වගාකිරීම, නැවත වගාකිරීම, පැරණි තේ වතු පුනරුත්ථාපනය කිරීම, කර්මාන්තශාලා ස්ථාපිත කිරීම සහ ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම යනාදිය නියාමනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් වගකීම දරන බල අධිකාරිය වේ.

විකුණුම් අවස්ථාවේ තේවල ගුණාත්මක තත්ත්වය අධීක්ෂණය කිරීම, නැවත කිරීමට පෙර තේ අධීක්ෂණය කිරීම, බ්‍රෝකර්කරුවන්ගේ, මිශ්‍රකරන්නන්ගේ සහ අපනයනකරුවන්ගේ ගබඩා පරීක්ෂා කිරීම සහ සෞඛ්‍යාරක්ෂිත ලෙස තේ මිශ්‍ර කිරීම සහ ගබඩා කිරීම පිළිබඳ උපදේශන සේවා සැපයීම යන කාර්යයන් තිබූ කලී ම සඳහා ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය සැලසුම් කරමින් සිටී. මෙයට අමතරව, තේ වතු කළමනාකරණයේ සහ තේ නිෂ්පාදනයේ හා අලෙවිකරණයේ යෙදී සිටින සියලුම ආයතන සහ සංවිධාන නියාමනය කිරීම, පාලනය කිරීම සහ මෙහෙයවීම ද මණ්ඩලය විසින් සිදුකරනු ලබයි.

ගෝලීය අවශ්‍යතා සපුරාලනු වස් පවත්නා නීති සහ රෙගුලාසි පෙළගැස්වීම සඳහා කර්මාන්ත අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූල වන පරිදි කටයුතු ආරම්භ කිරීමට නියමිතය. නියාමන කාර්යයන්, සංවර්ධන කටයුතු, ශ්‍රී ලංකා තේ (සිලෝන් ටී) දේශීය සහ විදේශීය වශයෙන් පවු ර්ධනය කිරීමට අදාළ සියලු කරුණු සම්බන්ධ පාලනය තේ මණ්ඩලය සතුව පවතී. ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය එහි, විශේෂයෙන් නිෂ්පාදනය සහ තත්ත්ව සහතිකකරණය, තේ දේශීය වශයෙන් බෙදාහැරීම සහ අපනයනය මෙන්ම විදේශීය ප්‍රවර්ධන කටයුතු සම්බන්ධ නියාමන කාර්යයන් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යනු ඇත. කර්මාන්තශාලා වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සහනාධාර ලබාදීම අධීක්ෂණය කිරීම සහ තේවල තත්ත්ව සහතිකකරණය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සංවර්ධන කාර්යයන්ට ඇතුළත් වේ. ප්‍රවර්ධන කටයුතු වශයෙන්, තේ අලෙවි සහ ප්‍රවර්ධන කටයුතු අධීක්ෂණය කිරීම, තේ සංඛ්‍යාලේඛන රැස්කිරීම සහ අර්ථකථනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් වගකියනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ ව්‍යුහය

1.1. ප්‍රධාන ලේකම් කාර්යාලය

තේ කර්මාන්තය නියාමනය කිරීම, සංවර්ධනය කිරීම සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීමට අදාළ සියලු කටයුතු සහ මණ්ඩලයේ පරිපාලන සහ මූල්‍ය කටයුතු පිළිබඳ සමස්ත අධීක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධාන ලේකම් කාර්යාලය වගකීම දරයි. පාලන, මූල්‍ය, මෙහෙයුම්, නියාමන, ප්‍රවර්ධන, සංවර්ධන, සංඛ්‍යාලේඛන, අභ්‍යන්තර විගණන, ලේකම් කාර්යාලය, තේ රස පිරික්සුම් සහ විශ්ලේෂණ රසායනාගාර, තොරතුරු තාක්ෂණ සහ පුස්තකාල යන විවිධ අංශ මගින් සහාය සේවාවන් වශයෙන් කළමනාකරණ කාර්යයන් ඉටු කරනු ලැබේ.

1.2. පාරිසාලන අංශය

මානව සම්පත් කළමනාකරණය සහ සංවර්ධනය, ප්‍රසම්පාදනය සහ ගබඩා, නඩත්තු, යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සහ ප්‍රවාහන කටයුතු සම්බන්ධයෙන් සමස්ත වගකීම සහකාර අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පාලන) යටතේ පාලන අංශය විසින් දරනු ලබයි.

1.3. මූල්‍ය අංශය

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ සමස්ත මූල්‍ය පාලනය සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ වගකීම දරනුයේ මූල්‍ය අංශයයි. මණ්ඩලය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීම පිණිස නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම, වාර්ෂික අයවැය, වාර්ෂික මූල්‍ය වාර්තා, මාසික ගිණුම් සහ අතුරු වාර්තා සකස් කිරීම, ඉන්වෙන්ටරි සහ වාර්ෂික භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තා පවත්වාගෙන යාම සහ වාර්ෂික ගිණුම් විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කිරීම මූල්‍ය අංශයේ අනෙකුත් ප්‍රධාන කටයුතු වේ.

1.4. තේ කොමසාරිස් අංශය

තේ වගා කිරීම, නිෂ්පාදනය සහ ගුණාත්මක සංවර්ධනයට අදාළ නියාමන කාර්යයන් හා සම්බන්ධ සියලු කටයුතු මෙම අංශය විසින් සිදුකරනු ලැබේ. ප්‍රාදේශීය කාර්යාල හතක ජාලයක් මගින් මෙම අංශය ක්‍රියාත්මක වේ.

නිම් තේ අපහරණය කිරීම, ගබඩා කිරීම, ඇසුරුම් කිරීම, තේ අපනයනය සහ ආනයනයට අදාළ නියාමන කාර්යයන් හා සම්බන්ධ සියලු කටයුතු සම්බන්ධයෙන් තේ කොමසාරිස්වරයාගේ අංශය යටතේ තේ අපනයන අංශය විසින් වගකියනු ලැබේ.

1.5. තේ ප්‍රවර්ධන අංශය

විදේශීය කාර්යාලවල සහයෝගය ඇතිව ශ්‍රී ලංකා තේ දේශීය වශයෙන් සහ ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා සම්බන්ධ සියලුම කටයුතු මෙම අංශය විසින් සිදුකරනු ලැබේ. තවද කර්මාන්තයේ ඉල්ලුම පරිදි විටින් විට වෙළඳපොළ පිළිබඳ දැනුම ලබාදීමද මෙම අංශය විසින් සිදුකරනු ලබයි. දේශීය ගැනුම්කරුවන්ට මෙන්ම විදේශිකයන්ටද ප්‍රයෝජනවත් වන තේ අලෙවි කටයුතු යක්ද මෙම අංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ.

තේ රස පරීක්ෂකයන්ගෙන් සැදුම්ලත් ස්වාධීන මණ්ඩලයක් මගින් තේවල අවම ගුණාත්මක තත්ත්වය, සිංහ ලාංඡනය යටතේ නියමිත තත්ත්වය පිළිබඳව පරීක්ෂා කිරීම මෙන්ම අනෙකුත් තේ ප්‍රභවයන් පිළිබඳ පරීක්ෂා කිරීම හා සම්බන්ධ වගකීම තේ ප්‍රවර්ධන අංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන තේ රස පරීක්ෂුම් ඒකකය විසින් දරනු ලබයි. එමෙන්ම මාධ්‍ය ප්‍රචාරණ කටයුතු සිදු කිරීම, විදේශයන්හි ශ්‍රී ලංකා දූත මණ්ඩල සේවාවන්ට අනුයුක්ත තේ ප්‍රවර්ධන කාර්යාලවල සහ වාණිජ කාර්යාලවල සහාය ඇතිව ජාත්‍යන්තර ආහාර පාන වෙළඳපොළවල් සඳහා සහභාගිවීම, සන්නම් නාම ප්‍රවර්ධනය සහ වර්ග ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් වලට සහභාගිවීම මෙම අංශය විසින් සිදුකරනු ලබයි. ජාත්‍යන්තර තේ සංගම් සහ තේ පිළිබඳ අන්තර් රාජ්‍ය කණ්ඩායම් සමඟ සම්බන්ධ වී කටයුතු කිරීමද මෙම අංශය සිදුකරයි.

1.6. විශ්ලේෂණ රසායනාගාරය

තේවල තත්ත්වය පවත්වාගෙන යාම පිණිස උසස් තාක්ෂණික උපකරණ භාවිතකොට තේවල රසායනික, ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාත්මක සහ පළිබෝධනාශක ශේෂ තත්ත්ව පරාමිතින් පිළිබඳ පරීක්ෂා කිරීම සහ තත්ත්ව සහතික නිකුත්කිරීම මෙම අංශයේ වගකීම වේ. ඒ අනුව, සෑම ඒකකයක් විසින්ම ගුණාත්මක තත්ත්ව සහතිකකරණ කාරණය සම්බන්ධයෙන් කේවල වශයෙන් සිය දායකත්වය ලබා දෙනු ලබන අතර එමඟින් “ලංකා තේණි නාමය සුරැකීම සඳහා සහාය ලැබෙනු ඇත.

02 කර්මාන්ත පැතිකඩ - 2014

2013 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2014 වර්ෂයේ දී ශ්‍රී ලංකා තේ කර්මාන්තය සඳහා යහපත් තත්ත්වයක් පැවතුණි. 2014 වර්ෂය සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික තේ නිෂ්පාදනය කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 338.0ක් වූ අතර පැවති අයහපත් කාලගුණික තත්ත්වය හේතුකොටගෙන එය 2013 වර්ෂයේදී වාර්තා වූ කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 340ට වඩා කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 2ක් අඩුවී ඇත. 2013 වර්ෂයේදී තේ නිෂ්පාදනය වාර්තාගත මට්ටම් කරා ළඟාවීම සහ සියලුම උන්නතාංශවල තේ මිල ගණන් අඛණ්ඩව ආකර්ෂණීය මට්ටම් වලින් පවත්වාගෙන යාමත් සමඟ තේ අපනයන ආදායමෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2014 වර්ෂය සුබවාදී ලෙස ආරම්භ විය.

2013 වර්ෂයට වඩා 2014 වර්ෂයේ පළමු මාස කිහිපය තුළදී තේ විකුණුම් සඳහා ඉහල මිල ගණන් පෙන්නුම් කරන ලද අතර තේ විකුණුම් සඳහා ඉහලම මිල වාර්තා වූයේ ජනවාරි මාසයේදීය. ඉන් අනතුරුව, මිල පහලයාමේ ප්‍රවණතාවක් ආරම්භ වූ අතර 2014 සැප්තැම්බර් සිට සාමාන්‍ය විකුණුම් මිල ගණන් පහල අගයක් ගත්තේය. විකුණුම් මිල ගණන්වලට සමගාමීව නැ.වි.ස. මිල ගණන්ද 2014 වර්ෂයේදී අඩුවීමක් පෙන්නුම් කරන ලදී.

2.1. තේ ඉඩම් ව්‍යාප්තිය

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාවේ තේ වගාකර ඇති මුළු භූමි ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර් 203113 කි. අනතුරුව ඒවායේ කළමනාකරණ නිර්ණායක අනුව, එම ප්‍රමාණයෙන් (60%) පොද්ගලික අංශයෙන්ද, (40%) රාජ්‍ය අංශයෙන්ද සමන්විත වේ. තේ වගාව සඳහා හිතකර දේශගුණික තත්ත්වයක් පැවතීම හේතු කොටගෙන ප්‍රධාන වශයෙන් තෙත් කලාපයේ ප්‍රදේශ ඇතුළුව දිස්ත්‍රික්ක කිහිපයක් තුළ තේ වගාව ව්‍යාප්ත කර ඇත.

2.2 ශ්‍රී ලංකාවේ තේ නිෂ්පාදනය

වගුව 2.2: උන්නතාංශ අනුව මුළු තේ නිෂ්පාදනය

උන්නතාංශය	නිෂ්පාදනය(කි.ග්‍රෑ.)
උඩරට	78,874,199
මැදරට	49,205,259
පහතරට	209,952,124
එකතුව	338,031,581

අහිතකර කාලගුණික තත්ත්වයන්, විශේෂයෙන්, මෙම වර්ෂයේ පළමු සහ අවසාන කාර්තුවලදී පැවති දැඩි අයහපත් කාලගුණික තත්ත්වයන්ගේ අභියෝග හමුවේ, ජාතික තේ නිෂ්පාදනය කිලෝග්‍රෑම් මිලියන දෙකක පමණ පහත වැටීමක් සනිටුහන් කරමින් කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 338ක් වූ අතර එය, 2013 වර්ෂයේදී ළඟාකරගත් නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයට වඩා සියයට දෙකකින් අඩුය.

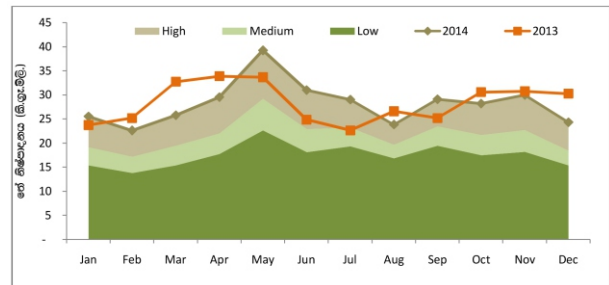
ශ්‍රී ලංකාව විවිධ උන්නතාංශවල වගාකරනු ලබන තේ නිෂ්පාදනය කරනු ලබන අතර ඉන් වැඩි ප්‍රමාණයක් පහතරට වගාකරනු ලබන තේ ය. මෙම උන්නතාංශවල පිහිටීම මුහුදු මට්ටමේ සිට මීටර් 600ක උසක් දක්වා වන පරාසයක විහිදී යන අතර මෙම තේ ප්‍රබල රසයකින් මෙන්ම වර්ණයකින්ද යුක්ත වේ. උඩරට තේ මීටර් 1200ට වඩා ඉහළ භූමිවල වගාකරනු ලබන අතර සාමාන්‍යයෙන් එම තේ උසස්ම තත්ත්වයෙන් සහ අනන්‍ය රසයකින් සහ සුවඳකින් යුක්තවන බව සැලකේ.

එසේනොයින්, මෑත කාලයේදී ඉහළ ආදායම් මට්ටම මෙන්ම සම්ප්‍රයුක්ත ඉල්ලුමේ ඉහළ යාම පහතරට වගාකරන තේ කෙරෙහි ඇතිවී ඇති අතර, ජාතික තේ නිෂ්පාදනයෙන් තුනෙන් දෙකකට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් (62%) සඳහා පහතරට තේ නිෂ්පාදනයෙන් දායකත්වය ලැබී ඇති අතර උඩරට හා මැදරට තේ නිෂ්පාදනයෙන් පිළිවෙලින් 23% ක හා 15% ක ප්‍රමාණයක දායකත්වයක් ලැබී ඇත.

2.2.1. මාසික තේ නිෂ්පාදනය

වර්ෂය පුරාවට, වර්ෂයේ සැම මාසයකම පහතරට තේ නිෂ්පාදනයෙන් ජාතික නිෂ්පාදනයට ප්‍රධාන දායකත්වයක් ලැබී ඇත. 2013 වර්ෂයට වඩා 2014 වර්ෂයේ ජනවාරි, මැයි, ජූනි, ජූලි සහ සැප්තැම්බර් මාස වලදී ඉහල නිෂ්පාදනයක් පෙන්නුම් කරන ලදී. 2014 වර්ෂයේ නොවැම්බර් මාසය අවසානයේදී සමුච්චිත තේ නිෂ්පාදනය 2013 වර්ෂය හා සැසඳීමේදී 1.3%ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන ලදී. එහෙත්, පෙර වර්ෂය හා සැසඳීමේදී දෙසැම්බර් මාසය තුළ පැවැති අහිතකර කාලගුණික තත්ත්වයන් හේතුකොටගෙන නිෂ්පාදනය 0.6%කින් පහතවැටී ඇත.

සටහන 2.1: උන්නතාංශ අනුව මාසික තේ නිෂ්පාදනය

2.2.2. කෘෂි දේශගුණික දිස්ත්‍රික් අනුව විශ්ලේෂණය

තේ කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 56 ක් සහ 54.2 ක් නිෂ්පාදනය කරමින් පිළිවෙලින් රත්නපුර සහ ගාල්ල යන දිස්ත්‍රික්ක දෙක කෘෂි දිස්ත්‍රික් අනුව තේ නිෂ්පාදන ලැයිස්තුවේ ඉහළින්ම සිටී. පූර්ව වර්ෂය හා සැසඳීමේදී 2014 වර්ෂයේ දී තේ නිෂ්පාදනයේ ඉහළ යාමේ ප්‍රවණතාවයක් බස්නාහිර උප දිස්ත්‍රික්කයන් හි සියලුම කෘෂි දේශගුණික දිස්ත්‍රික්කවල පවතින බව අනාවරණය කරගත හැකිය. මධ්‍යම කෘෂි දේශගුණික දිස්ත්‍රික්ක යටතේ එනම් හුන්නස්ගිරිය/ නකල්ස්/ යද්දෙස්ස යන ප්‍රදේශවල තේ නිෂ්පාදනය අනෙකුත් කෘෂි කලාපවලට වඩා ඉහළතම වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරනු ලැබීය.

වගුව 2.3: කෘෂි දේශගුණික දිස්ත්‍රික් අනුව තේ නිෂ්පාදනය

කෘෂි දේශගුණික දිස්ත්‍රික්ක	නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය ('000 කි.ග්‍රෑ.)		වෙනස	
	2013*	2014	ප්‍රමාණය('000 කි.ග්‍රෑ.)	%
අ. නුවර එළිය	5,888	6,027	139	2.4
ආ. බටහිර				
1. රම්බොඩ	2,323	2,067	-257	-11.1
2. පුඩුලු ඔය	3,463	3,178	-285	-8.2
3. ආගරපතන	7,465	8,117	652	8.7
4. නානුඔය/ ලිඳල/ තලවකැලේ	11,486	11,411	-75	-0.7
5. පතන/ කොටගල	5,256	5,644	388	7.4
6. හැටන් /දික්ඔය	8,656	9,029	373	4.3
7. බොගවත්තලාව	7,533	7,278	-255	-3.4
8. ඉහළ කොත්මලේ/ මස්කෙළිය	7,401	7,340	-60	-0.8
මුළු බටහිර	53,583	54,065	481	0.9
ඇ. මැදරට				
1. වටවල/ ගිහිගත්තේන/ හෝටන් මුස්	2,210	2,360	149	6.8
2. පුස්සැල්ලාව/ හේවාහැට	7,965	7,094	-871	-10.9
3. කොත්මලේ	1,051	900	-151	-14.3
4. ගම්පොළ/ නාවලපිටිය/ දොළොස්බායේ	12,838	12,559	-279	-2.2
5. හීලඔය/ හත්තාන/ ගලහ	1,283	1,062	-222	-17.3
6. කඩුගන්නාව	6,561	6,652	91	1.4
7. මඩුල්ලකැලේ/ නකල්ස්/ රත්ගල	3,729	2,583	-1,146	-30.7
8. හුන්නස්ගිරිය/ නකල්ස්/ යද්දෙස්ස	2,149	2,193	44	2.1
9. බලංගොඩ/ රක්වාන	9,035	8,729	-306	-3.4
මුළු මැදරට	46,822	44,133	-2,688	-5.7
ඈ. උඩපුස්සැල්ලාව				
1. උඩපුස්සැල්ලාව/ හල්ගුන්නඔය	5,011	4,471	-540	-10.8
2. මඟුරට	1,782	1,796	14	0.8
මුළු උඩපුස්සැල්ලාව	6,793	6,267	-526	-7.7
ඉ. ඌව				
1. කොස්ලන්ද/ හල්දුමුල්ල	702	873	171	24.4
2. හපුතලේ	4,042	3,708	-334	-8.3
3. බණ්ඩාරවෙල/ පුනගල්ල	3,471	3,489	18	0.5
4. මල්වත්ත/ වැලිඔඩ	3,049	2,757	-292	-9.6
5. දෙමෝදර/ කාලිඇල/ බදුල්ල	10,312	9,833	-479	-4.6
6. ඇල්ල/ හමුනකුළ	1,684	1,727	43	2.5
7. පස්සර/ ලුහුගල	3,517	3,317	-200	-5.7
8. මඩුල්ලිම	3,086	3,049	-37	-1.2
මුළු ඌව	29,862	28,753	-1,109	-3.7
ඊ. පහතරට				
1. දෙතියාය	16,940	17,394	455	2.7
2. ගාල්ල	54,203	53,412	-791	-1.5
3. කළුතර	19,171	19,702	532	2.8
4. කැගල්ල	5,494	5,533	39	0.7
5. කැලණිවැලි	7,109	7,508	399	5.6
6. මහනුවර/ මාතලේ/ කුරුණෑගල	6,901	7,464	563	8.2
7. මාතර	19,026	18,093	-934	-4.9
8. මොරවක	7,853	7,812	-41	-0.5
9. රත්නපුර	56,421	56,797	376	0.7
10. බලන්ගොඩ	3,961	5,072	1,111	28.0
මුළු පහතරට	197,079	198,787	1,709	0.9
මුළු එකතුව	340,026	338,032	-1,995	-0.6

*-2014 වර්ෂයේ මැද භාගයේදී කර්මාන්තශාලා වල ඇතිවූ වෙනස්කම් සමඟ, 2013 වර්ෂය සඳහා වාර්තාවන තේ නිෂ්පාදනය කෘෂි දේශගුණික සැසඳීම සඳහා නැවත ප්‍රතිගෝඨනය කර ඇත.

2.2.3. දිස්ත්‍රික්ක අනුව හේ නිෂ්පාදනය

සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය තුළ දී ප්‍රධාන උඩරට හේ නිෂ්පාදනය නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කයෙන්ද වැඩිම පහතරට හේ නිෂ්පාදනය රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයෙන්ද වාර්තා වී ඇති බව පෙනේ.

වගුව 2.4: දිස්ත්‍රික්ක අනුව හේ නිෂ්පාදනය (කිලෝග්‍රෑම්) දිස්ත්‍රික්කය උඩරට මැදරට

දිස්ත්‍රික්කය	උඩරට	මැදරට	පහතරට	එකතුව
බදුල්ල	16,036,086	12,945,726	-	28,981,811
කොළඹ	-	-	683,323	683,323
ගාල්ල	-	-	52,413,330	52,413,330
පම්බන්තොට	-	-	265,549	265,549
කළුතර	-	-	18,222,195	18,222,195
මහනුවර	929,083	19,881,615	12,058,455	32,869,154
කැන්දිය	511,636	829	8,762,950	9,275,415
මාතලේ	-	2,369,636	470,957	2,840,593
මාතලේ	-	170,960	43,970,139	44,141,099
ඉලංචිඳිය	61,250,744	11,490,065	783,383	73,524,192
රත්නපුර	146,650	2,346,428	72,321,843	74,814,921
එකතුව	78,874,199	49,205,259	209,952,124	338,031,581

2.2.4 අමු හේ දඬ රැස්කිරීමේ ක්‍රමවේදය අනුව නිෂ්පාදන විශ්ලේෂණය

කර්මාන්තශාලාවක සමස්ත හේ නිෂ්පාදනයට තමන්ගේම වතුවලින් හෝ වෙනත් වතුවලින් ලබාගන්නා හේ දළ හෝ අනෙකුත් සැපයුම්කරුවන්ගෙන් මිලදී ගනු ලබන හේ දළ ඇතුළත් වේ. 2014 වර්ෂයේදී මුළු නිෂ්පාදනය සඳහා දායකත්වය ලබාදුන් දිස්ත්‍රික්ක අනුව හේ දළ රැස්කිරීමේ ක්‍රමවේදය පහත වගුව මගින් පැහැදිලි කෙරේ.

වගුව 2.5: දිස්ත්‍රික්ක අනුව හේ නිෂ්පාදනය

දිස්ත්‍රික්කය	තම වතුවලින් ලබාගත් දළ	වෙනත් වතුවලින් ලබාගත් දළ	මිලදී ගත් දළ	එකතුව
බදුල්ල	55,548,132	33,407,246	45,810,045	134,765,423
කොළඹ	-	-	3,177,452	3,177,452
ගාල්ල	4,897,433	2,235,302	236,589,251	243,721,986
පම්බන්තොට	-	-	1,234,801	1,234,801
කළුතර	2,795,892	548,054	81,389,263	84,733,208
මහනුවර	24,475,959	7,678,735	120,686,871	152,841,564
කැන්දිය	4,491,258	1,113,530	37,525,890	43,130,678
මාතලේ	1,487,877	326,962	11,393,918	13,208,757
මාතලේ	9,914,439	1,446,997	193,894,675	205,256,110
ඉලංචිඳිය	225,087,970	47,332,281	69,467,241	341,887,492
රත්නපුර	26,369,966	4,239,098	317,280,318	347,889,382
එකතුව	355,068,926	98,328,205	1,118,449,723	1,571,846,853

2.2.5 පිරිසැකසුම් ක්‍රමවේදය අනුව නිෂ්පාදන විශ්ලේෂණය

2.2.5.1 කඳු හේ සහ හරිත හේ නිෂ්පාදනය

සාම්ප්‍රදායික හේ නිෂ්පාදනය 2014 වර්ෂයේදී 0.2%ක (කි. ග්‍රෑ. 544,069) වර්ධනයක් අත් කරගත් අතර, සී.වී.සී නිෂ්පාදනය 2013 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 9% ක අඩුවීමක් පෙන්නුම් කරනු ලැබීය. සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය තුළදී, සමස්ත කඳු හේ නිෂ්පාදනය කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 1.4කින් (-0.4%) අඩුවී ඇත. හරිත හේ නිෂ්පාදනය කි. ග්‍රෑ. 530,086ක අඩුවීමක් පෙන්නුම් කරනු ලබන අතර එය පූර්ව වර්ෂය හා සැසඳීමේදී 14.2%ක අඩුවීමකි.

වගුව 2.6: පිරිසැකසුම් ක්‍රමවේදය අනුව හේ නිෂ්පාදනය

පිරිසැකසුම් ක්‍රමවේදය	2013	2014	2013 - 2014	
	මුමාණය (කි.ග්‍රෑ.)	මුමාණය (කි.ග්‍රෑ.)	වෙනස (කි.ග්‍රෑ.)	වර්ධනය (%)
සාම්ප්‍රදායික	313,954,148	314,498,217	544,069	0.2
සී.වී.සී.	22,347,074	20,338,185	(2,008,889)	-9.0
හරිත	3,725,265	3,195,179	(530,086)	-14.2
එකතුව	340,026,487	338,031,581	(1,994,905)	-0.6

2.2.5.2 ක්ෂණික හේ සහ ජෛව හේ නිෂ්පාදනය

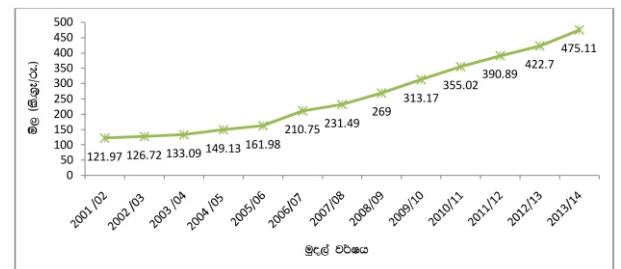
2013 වර්ෂය හා සංසන්දනය කිරීමේදී, ක්ෂණික හේ නිෂ්පාදනයෙහි සුළු වර්ධනයක් (මෙ.ටොන් 199) පෙන්නුම් කරන ලද අතර ජෛව හේ නිෂ්පාදනයෙහි අඩුවීමක් පෙන්නුම් කරනු ලැබීය.

2.2.6 නිමි හේ වල නිෂ්පාදන පිරිවැය

ඵලදායීතාව සහ නිෂ්පාදන පිරිවැය අතර අන්තර් සබඳතාවක් පවතී. නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළයාම වැඩිලී ක්ෂේත්‍රය තුළ අඩුම කණගාටුදායක සංසිද්ධියක්ව පවතී. හේ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා විශාල ප්‍රමාණයේ ශ්‍රම අවශ්‍යතාවක් පවතින හෙයින් නිෂ්පාදන පිරිවැය සහ ශ්‍රම ඵලදායීතාවය අතර ප්‍රබල සම්බන්ධතාවක් පවතී. හේ නිෂ්පාදන අනෙකුත් ප්‍රධාන රටවල් අතර ශ්‍රී ලංකාවේ හේ නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළ අගයක් ගනී. මෙම තත්ත්වය ගෝලීය වෙළඳපොල තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ තරඟකාරීත්වය කෙරෙහි බලපා ඇත.

නිමි හේ කිලෝග්‍රෑමයක නිෂ්පාදන පිරිවැය පසුගිය දශකය තුළ ඉතා සිඝ්‍රයෙන් ඉහළ ගියේය. ශ්‍රම පිරිවැයේ ඉහළයාමත් යෙදවුම් මිල ගණන් අධික වීමත් නිෂ්පාදන පිරිවැය කෙරෙහි විශේෂයෙන්ම බලපා ඇත. 2013/14 වර්ෂය සඳහා ජනලේඛන කා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සම්පාදිත වාර්ෂික හේ නිෂ්පාදන පිරිවැය කිලෝග්‍රෑමයකට රුපියල් 475.11ක් වූ අතර එය 2012/13 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 12.4%ක ඉහළ යාමකි.

සටහන 2.2: නිමි හේ කිලෝග්‍රෑමයක මුළු පිරිවැය

2.3. තේ විකුණුම්

ශ්‍රී ලංකා තේ කර්මාන්තය 2013 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2014 වර්ෂයේදී තේ සඳහා ඉහළ සාමාන්‍ය මිලක් වාර්තා කරන ලදී. 2014 වර්ෂයේදී තේ කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 337.5ක් කිලෝග්‍රෑමයක් රු. 462.96ක සාමාන්‍ය මිලක් යටතේ අලෙවි කරන ලද අතර 2013 වර්ෂයේදී රාජ්‍ය පොද්ගලික හා සෘජු විකුණුම් මගින් තේ කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 335.5ක් කිලෝග්‍රෑමයක් රු.444.42ක සාමාන්‍ය මිලක් යටතේ අලෙවි කරන ලදී. එමගින්, තේ විකුණුම් ප්‍රමාණය 1.2%කින් වැඩිවී ඇති බවත් ඒකක මිල 4.2%කින් වැඩිවී ඇති බවත් පෙන්නුම් කෙරේ.

2.3.1. විකුණුම් ක්‍රම

කර්මාන්තශාලා මගින් නිෂ්පාදිත තේ අලෙවි කරන ප්‍රධාන ක්‍රමය වනුයේ ප්‍රසිද්ධ වෙන්දේසියේ විකිණීමයි. 2014 වර්ෂයේදී තේ කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 331.7 ක් කොළඹ තේ වෙන්දේසියේ දී අලෙවි කරන ලදී. තේ කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 3.7ක් (1.1%)ක් පොද්ගලික අංශය මගින් අලෙවි කරන ලද අතර ඉතිරිය 0.6%ක් පමණ සෘජු අලෙවිය මගින් සිදුකරන ලදී.

2.3.2. කොළඹ තේ වෙන්දේසිය

2014 වර්ෂය තුළදී ලංකා වාණිජ මණ්ඩලය විසින් කොළඹ තේ වෙළඳුන්ගේ සංගමය යටතේ තේ වෙන්දේසි 50ක් පවත්වන ලද අතර රාජ්‍ය සහ පොද්ගලික විකුණුම් සඳහා කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 1.9 ක (0.6%)ක සැලකිය යුතු වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලදී. කෙසේ නමුත්, 2014 වර්ෂය තුළදී කොළඹ තේ වෙන්දේසියේ සාමාන්‍ය විකුණුම් මිල සාපේක්ෂ වශයෙන් ඉහළ අගයක් ගනු ලැබූ අතර එමගින් කිලෝග්‍රෑමයක මිල රු.444.42සිට 461.86 දක්වා වූ වාර්ෂික ඉහළයාමක් සිදුවිය.

2.3.3. උන්නතාංශ අනුව විකුණුම්

උන්නතාංශ අනුව තේ විකුණුම් පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් 2.7 වගුව මගින් දැක්වේ. උන්නතාංශ තුනෙහි ඒකක මිල ගණන් පසුගිය වර්ෂය හා සැසඳීමේදී වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරනු ලැබූ අතර එය 2014 වර්ෂයේදී ධනාත්මක පිරිවැටුමක් ඇතිවීම කෙරෙහි හේතු සාධක විය.

වගුව 2.7: උන්නතාංශ අනුව තේ විකුණුම්

උන්නතාංශය	ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ.මිල.)				ඒකක මිල(කි.ග්‍රෑ/රු.)			
	2013	2014	වෙනස	%	2013	2014	වෙනස	%
උසට	71.9	73.1	1.2	1.7	402.98	423.98	21.0	5.2
මැදට	51.7	51.5	-0.2	-0.4	398.65	413.91	15.3	3.8
පහතට	209.9	212.9	3.0	1.4	469.91	488.21	18.3	3.9
මුළු විකුණුම්	333.5	337.5	4.0	1.2	444.42	462.96	18.5	4.2

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී.ලං.තේ.බ. විකුණුම් වාර්තා

2.4. තේ අපනයනය

රුපියල් බිලියන 212.6ක අපනයන ආදායමක් උපයාගනිමින් 2014 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ තේ අපනයන ප්‍රමාණය (ප්‍රති අපනයනයද ඇතුළුව)කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 327.3ක් විය. තේ කිලෝග්‍රෑමයක සාමාන්‍ය ඒකක නැ.වි.ස (නැව තෙක් වියදම්) මිල රු. 649.44 ක් විය. මෙම වසර, අපනයන ඉපයුම් රුපියල් බිලියන 200 ඉක්මවූ පළමු වර්ෂයයි. මෙම ඉහළ අපනයන ප්‍රමාණයන් සහ වටිනාකම් සමඟ, 2014 මැද භාගය වන විට ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයනයන් විනය අභිබවා යමින් ගෝලීය තේ අපනයනකරුවන් අතර අංක 2වැනි ස්ථානයේ පසුවිය.

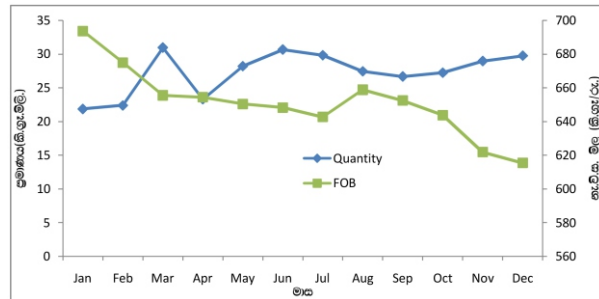
ප්‍රතිවාදීන් විසින් එල්ල කර ඇති තිවු තරඟය ජාතියේ තරඟකාරී තත්ත්වය කෙරෙහි අයහපත් ලෙස බලපා ඇත. ශ්‍රී ලංකාව තුළ පවතින අධික නිෂ්පාදන පරිවෘත්තය අඩු අස්වැන්නන් හේතුවෙන් මෙම තත්ත්වය වඩා අයහපත් බවට පත්කර ඇත. මේ අතර ගෝලීය පාරිභෝගිකයන් තම රුචි අරුචිකම් ඉතා ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස්කරන්නා වූ කාලවකවානුවක සාම්ප්‍රදායික තේ නිෂ්පාදනය මත අඛණ්ඩව රුඳ්‍රීච්චිමේ හේතුව නිසා තවදුරටත් එහි වෙළඳපොල කොටස අහිමි වී යා හැකිය.

2.4.1 වර්ග අනුව තේ අපනයන විශ්ලේෂණය

සාමාන්‍යයෙන්, තේ ප්‍රභවය සහ ගුණාත්මක බව මත පදනම්ව තේ සඳහා වන කැමැත්ත සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් වේ. උදාහරණයක් ලෙස, මැදපෙරදිග සහ පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය ස්වාධීන රට වලින් ශ්‍රී ලංකාවේ මූලික වශයෙන් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන පහතරට, සාම්ප්‍රදායික, ප්‍රබල රසැති තේ සඳහා ඉල්ලුම පවතී.

2014 වර්ෂයේදී, ප්‍රති අපනයන ඇතුළුව කලු තේ, හරිත තේ සහ ක්ෂණික තේ මුළු අපනයනය ප්‍රමාණයෙන් සහ වටිනාකමින් ධනාත්මක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරනු ලැබීය. කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 7.1ක ප්‍රමාණාත්මක වෙනසක් සහිතව මුළු අපනයන ප්‍රමාණය 2.4%ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන ලද අතර අපනයන සහ ප්‍රති අපනයන පිළිවෙලින් ප්‍රමාණයෙන් 2.2%ක් සහ 11.1%ක් සහ වටිනාකමින් 6.7%ක් සහ 5.2%ක් පෙන්නුම් කරන ලදී. කෙසේවෙතත්, 2014 වර්ෂයේදී සමුච්චිත අපනයන ඉපයුම්, 2013 වර්ෂයේදී පැවති ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 1,544.7ට සාපේක්ෂව 5.4%ක වර්ධනයක් අත්පත් කරගනිමින් ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 1,628.3ක් විය.

සටහන 2.3: මාසික තේ අපනයන 2014 - ප්‍රමාණය සහ ඒකක අගය

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා රේගුව

2.4.2 වාර්ෂික තේ අපනයන -2014

2014 වර්ෂයේ ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් දක්වා ප්‍රමාණය, වටිනාකම සහ නැ.වි.ස ඇතුළුව වර්ග අනුව තේ අපනයනය පිළිබඳව සවිස්තරාත්මක පැහැදිලි කිරීමක් 2.8 වගුව මගින් දැක්වේ.

වගුව 2.8: වාර්ෂික තේ අපනයන - 2014

	ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ.)	වටිනාකම (රු.)	නැ.වි.ස. (රු/ කි.ග්‍රෑ.)
අපනයනය	317,885,225	203,506,743,781	640.19
කඳු තේ	312,743,855	197,513,724,191	631.55
බැග්	25,460,954	27,987,724,997	1099.24
තොග	125,887,078	72,943,391,336	579.44
පැකට්(ග්‍රෑම්4 - කි.ග්‍රෑ.1)	100,277,338	62,877,819,470	627.04
පැකට්(කි.ග්‍රෑ.1-කි.ග්‍රෑ.3)	2,903,089	1,969,817,347	678.52
පැකට්(කි.ග්‍රෑ.3 -කි.ග්‍රෑ.5)	19,932,858	11,381,728,262	571.00
පැකට්(කි.ග්‍රෑ.5 -කි.ග්‍රෑ.10)	38,282,538	20,353,242,779	531.66
හරිත තේ	2,942,464	3,569,312,063	1213.04
බැග්	874,058	1,606,452,917	1837.92
තොග	1,083,181	654,342,318	604.09
පැකට්(ග්‍රෑම්4 - කි.ග්‍රෑ.1)	940,494	1,260,140,038	1339.87
පැකට්(කි.ග්‍රෑ.1-කි.ග්‍රෑ.3)	1,714	2,327,346	1,357.84
පැකට්(කි.ග්‍රෑ.3 -කි.ග්‍රෑ.5)	4,588	4,902,418	1,068.53
පැකට්(කි.ග්‍රෑ.5 -කි.ග්‍රෑ.10)	38,429	41,147,026	1070.73
ක්ෂණික තේ	2,198,906	2,423,707,527	1102.23
ප්‍රති අපනයනය*	9,457,232	9,081,234,436	960.24
කඳු තේ	7,154,136	5,505,602,940	769.57
බැග්	3,200,113	3,086,456,887	964.48
තොග	1,220,312	554,004,415	453.99
පැකට්(ග්‍රෑම්4 - කි.ග්‍රෑ.1)	2,679,976	1,821,925,878	679.83
පැකට්(කි.ග්‍රෑ.1-කි.ග්‍රෑ.3)	26,065	24,867,596	954.06
පැකට්(කි.ග්‍රෑ.3 -කි.ග්‍රෑ.5)	7,365	5,547,820	753.27
පැකට්(කි.ග්‍රෑ.5 -කි.ග්‍රෑ.10)	20,305	12,800,344	630.40
හරිත තේ	2,300,731	3,573,404,974	1553.16
බැග්	1,175,797	2,400,936,729	2041.97
තොග	113,536	62,699,442	552.24
පැකට්(ග්‍රෑම්4 - කි.ග්‍රෑ.1)	781,338	980,010,971	1254.27
පැකට්(කි.ග්‍රෑ.1-කි.ග්‍රෑ.3)	2,930	1,903,260	649.58
පැකට්(කි.ග්‍රෑ.3 -කි.ග්‍රෑ.5)	475	1,157,394	2,436.62
පැකට්(කි.ග්‍රෑ.5 -කි.ග්‍රෑ.10)	226,655	126,697,178	558.99
ක්ෂණික තේ	2,365	2,226,522	941.45
අපනයන මුළු එකතුව	327,342,457	212,587,978,217	649.44
RTD(ලීටර)	7,675,386	721,536,212	94.01
අපනයනය	9,914	2,124,330	214.28
ප්‍රති අපනයනය	7,665,472	719,411,882	93.85

*ප්‍රති අපනයනය(ආනයනික තේ ශ්‍රී ලංකා තේ සමඟ මිශ්‍රකරන ලදුව ප්‍රති අපනයන)

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා ටීෂා බෝර්ඩ්

2.4.3 අගය එකතු කළ හේ අපනයන

ගෝලීය රුචිකත්වය ඉතා ශික්‍ෂයෙන් අගය එකතු කළ හේ ප්‍රභේද කෙරෙහි යොමුවන හෙයින් ශ්‍රී ලංකාව ලෝක වෙළඳපොළ තුළ තම කාමිප්‍රදායීක වෙළඳපොළ තත්ත්වය පවත්වාගෙන යාම පිණිස මෙම වෙළඳපොළ වෙතස්වීම් හා අනුගත වීම අවශ්‍යය. 2014 වර්ෂයේදී, හේ පැකට් ආකාරයෙන් ප්‍රමාණය කි.ග්‍රෑ.3ට වඩා අඩු අගය එකතුකළ හේ, හේ ඔැග් සහ ක්ෂණික හේ අපනයනය සමස්ත අපනයන ප්‍රමාණයෙන් 42.9% ක් වාර්තා කරන ලද අතර එමගින්, වටිනාකම් කොටස 50.1%ක් ලෙස සනිටුහන් කරමින් රු. බිලියන 106.4ක අපනයන ආදායමක් උපයාගන්නා ලදී.

වගුව 2.9: අගය එකතුකළ හේ අපනයන - 2014

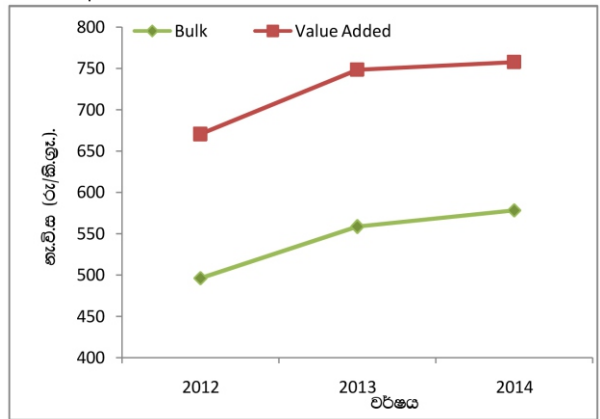
		ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ.)	වටිනාකම (රු.)	හැ.වි.ස. (රු./ කි.ග්‍රෑ.)
අපනයනය	කුඩු හේ	128,641,381	92,835,361,814	721.66
	හට්ත හේ	1,816,266	2,868,920,301	1,579.57
	ක්ෂණික හේ	2,198,906	2,423,707,527	1,102.23
	උස එකතුව	132,656,553	98,127,989,642	739.71
ප්‍රති අපනයනය	කුඩු හේ	5,906,154	4,933,250,361	835.27
	හට්ත හේ	1,960,065	3,382,850,960	1,725.89
	ක්ෂණික හේ	2,365	2,226,522	941.45
	උස එකතුව	7,868,584	8,318,327,843	1,057.16
එකතුව	140,525,137	106,446,317,485	757.49	

* RTD අපනයන රටවලට මෙම වගුවකට කටයුතු ලද අතර ශ්‍රී ලංකා RTD අපනයන, අගය එකතුකළ අපනයන ලෙස සලකනු ලැබේ.

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා ටේදබ්ලිව්

සැම ඇසුරුම් වර්ගයකම නැ.වි.ස. මිල ප්‍රවණතාව මගින් අගය එකතුකළ හේ අපනයනවල සඵලත්වය පෙන්නුම් කෙරේ.

සටහන 2.4: අගය එකතුකළ හේ අපනයනය සහ හේ තොග අපනයනය

තවදුරටත් අගය එකතුකළ හේ අපනයනය සම්බන්ධයෙන් වන ප්‍රවර්ධන කටයුතු මගින් ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයට හේ තොග අපනයනයට වඩා වැඩි ධනාත්මක දායකත්වයක් ලබාදෙනු ඇත.

2.4.4 ශ්‍රී ලංකා හේ අපනයනය කරන ප්‍රධාන රටවල්

ඓතිහාසික වශයෙන්, යුරෝපය සහ එක්සත් රාජධානිය ශ්‍රී ලංකා හේ අපනයනය කරන ප්‍රධාන රටවල් විය. 2014 වර්ෂයේදී, තුර්කිය මුළු ශ්‍රී ලංකා හේ අපනයනයෙන් 13.7%ක් ආනයනය කරමින් රුසියාවේ ස්ථානය අහිමිවී යමින් ශ්‍රී ලංකා හේ අපනයනය කරන ප්‍රධානතම රට බවට පත්ව ඇත. 2013 වර්ෂයේදී තුර්කිය ශ්‍රී ලංකා හේ අපනයනය කරන තෙවන විශාලතම රට වූ අතර මුළු හේ අපනයනයෙන් 11.8% ක් ආනයනය කර තිබුණි. 2013 වර්ෂය හා සැසඳීමේදී, 2014 වර්ෂයේදී 39%ක

ප්‍රමාණාත්මක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන ලදී“

රුසියාව දිගින් දිගටම ශ්‍රී ලංකා හේ අපනයනය කරන විශාලතම රට වූ අතර තුර්කිය සහ ඉරානය ඊට පසුපසින් විය. සැලකිය යුතු කාලපරිච්ඡේදයක් තිස්සේ පළමුවන ස්ථානය පවත්වාගෙන ගිය රුසියාව 2014 වර්ෂයේදී තුර්කිය විසින් විස්ථාපනය කරනු ලැබ ඇති බව සඳහන් කිරීම උචිත වේ. 2013 වර්ෂය හා සැසඳීමේදී, 2014 වර්ෂයේදී ලිබියාවද ආනයනයන්හි සැලකිය යුතු වර්ධනයක් පෙන්වා ඇත. මුළු හේ අපනයනයෙන් 13.5%ක් රුසියාවට අපනයනය කර ඇති අතර එය 2013 වර්ෂයේ හේ අපනයනය හා සැසඳීමේදී 5%ක ප්‍රමාණාත්මක පහත වැටීමකි. හේ අපනයනයෙන් උපයන ලද ආදායම මගින් පෙනීයන්නේ රුසියාව මුළු පිරිවැටුමට 18%ක දායකත්වයක් ලබාදෙමින් හේ අපනයනයේ ප්‍රධාන වටිනාකම් උපයන්නා ලෙසය.

2014 වර්ෂයේදී ඉරානය 9.2%ක අපනයන දායකත්වයක් ලබාදෙමින් ශ්‍රී ලංකා හේ අපනයනය කරන රටවල් අතර තෙවැනි ස්ථානයේ පසුවූ අතර එය 2013 වර්ෂය හා සැසඳීමේදී අපනයනය ප්‍රමාණයේ 24%ක අඩුවීමක් පෙන්නුම්කර ඇත. 2013 වර්ෂය හා සැසඳීමේදී ඉරානය සඳහා නැ.වි.ස. සාමාන්‍ය මිල කැපීපෙනෙන වර්ධනයක් පෙන්වා ඇත. 2014 වර්ෂයේ සමාලෝචන කාලපරිච්ඡේදය තුළදී අපනයන රටවල් අතර සත්වැනියා බවට පත්වීමෙන් ලිබියාව එහි ශ්‍රී ලංකා හේ වෙළඳපළ තුළ 90.4%ක වර්ධනයක් පෙන්නුම්කර ඇත. මේ අතර තුර, සිටියාව සඳහා හේ අපනයන 38.7%ක අඩුවීමක් පෙන්වා ඇත.

වගුව 2.10: 2014 වර්ෂයේ ශ්‍රී ලංකා හේ අපනයනය කරන ප්‍රධාන රටවල්

රට	2014			2013			වර්ධනය
	ස්ථානය	ප්‍රමාණය	අපනයනකොටස %	ස්ථානය	ප්‍රමාණය	අපනයනකොටස %	
තුර්කිය	1	44,746,301	13.7	3	32,234,506	16.4	38.8
රුසියාව	2	44,100,849	13.5	1	46,371,885	16.1	(4.9)
ඉරානය	3	30,076,649	9.2	2	39,647,808	11.0	(24.1)
ඉරානය	4	24,749,386	7.6	4	22,517,810	9.1	9.9
එ.ඇ.එ.එ.ස.	5	19,813,573	6.1	6	18,070,812	7.3	9.6
සිටියාව	6	12,917,421	3.9	5	21,058,866	4.7	(38.7)
ලිබියාව	7	12,650,300	3.9	14	6,642,742	4.6	90.4
කුවේටය	8	12,222,651	3.7	7	16,112,076	4.5	(24.1)
අසර්බයිජානය	9	11,154,552	3.4	8	10,780,779	4.1	3.5
චපනය	10	9,108,279	2.8	10	8,938,038	3.3	1.9
එකතුව		221,539,961	67.7		222,375,322	77.4	(0.4)

ඉරානය, ශ්‍රී ලංකා හේ අපනයනය කරන රටවල් ලැයිස්තල වි හතරවන ස්ථානයේ දිගින් දිගටම රැඳී සිටින අතර එක්සත් ආරාබ් එමීර් රාජ්‍යය 6.1%ක අපනයන ප්‍රමාණයකින් යුතුව පස්වන ස්ථානය ලෙස සිය ස්ථානය වැඩිදියුණු කරගන්නා ලදී. කලාපයක් වශයෙන්, මැදපෙරදිග ශ්‍රී ලංකාවේ විශාලතම අපනයන රට වන අතර ඉල්ලුම, තියුණු තෙල් මිල ගණන්වල ආධාරයෙන් දැඩි ලෙස ඉහල ගොස් ඇත. මුළු අපනයන ප්‍රමාණයෙන් 67.7%ක් පමණ සඳහා දායකත්වය ලබාදෙනුයේ සුපිරිසිදු ශ්‍රී ලංකා හේ අපනයනය කරන ප්‍රධාන රටවල් 10 මගිනි. එහෙත්, ලබාගත් සාමාන්‍ය නැ.වි.ස ඒකක මිලට අදාලව රුසියාව, ඉරානය සහ ජපානය පමණක් කැපීපෙනෙන ඉහල නැ.වි.ස මිලක් පවත්වාගෙන යන ලදී. තවද, එක්සත් ජනපදය සම්බන්ධයෙන් පැවති අදුරු ආර්ථික දැක්ම සහ යුරෝපා සංගමයේ පැවති ස්වෛරී ණය අර්බුදය මගින් විභව හේ අපනයන ආදායම අඩපණ කිරීමටද හැකිවිය.

එහෙත්, හේ ඔැග් භාවිතය වැඩිවීම හේතු කොටගෙන වර්තමානයේදී හේ තොග අපනයන මැදපෙරදිග දෙසට හැරී ඇත.

වගුව 2.11: තේ අපනයන ප්‍රමාණයන් සහ පැකේජ වර්ග අනුව ප්‍රධාන රටවල් 20 ශ්‍රේණියට කිරීම

Country	Quantity(MT)							Rank						
	Bags	Packets (4gr-1kg)	Packets (>3kg)	Packets (1Kg-3kg)	Packets (3Kg-5Kg)	Packets (5Kg-10Kg)	Bulk	Bags	Packets (4gr-1kg)	Packets (>3kg)	Packets (1Kg-3kg)	Packets (3Kg-5Kg)	Packets (5Kg-10Kg)	Bulk
Turkey	607.9	28,108.7	-	386.6	9,624.8	2,411.5	3,606.8	18	1	N.A.	4	1	5	11
Russia	3,089.9	7,292.3	-	10.7	19.3	162.4	33,526.1	1	4	N.A.	12	14	12	1
Iran	40.0	1,936.9	-	861.0	215.8	12,508.8	14,514.3	64	13	N.A.	1	8	1	3
Iraq	157.7	14,970.3	-	116.7	482.8	7,828.4	1,193.5	41	2	N.A.	5	5	2	21
UAE	597.3	5,037.3	0.2	66.9	989.3	4,426.6	8,696.0	19	5	13	8	3	4	4
Syria	1,048.2	3,424.8	-	-	7,118.3	792.3	533.8	6	6	N.A.	N.A.	2	7	26
Libya	38.8	12,342.7	-	-	-	268.8	-	65	3	N.A.	N.A.	N.A.	11	N.A.
Kuwait	566.0	2,323.3	-	819.5	533.6	7,007.1	973.1	20	9	N.A.	2	4	3	22
Azerbaijan	2.1	373.5	-	-	2.5	-	10,776.4	113	25	N.A.	N.A.	23	N.A.	3
Japan	831.7	147.4	0.8	0.3	77.0	700.0	7,351.0	14	38	10	29	10	8	5
Chile	734.5	183.4	1.2	2.0	-	18.0	6,090.1	16	33	9	19	N.A.	21	6
Jordan	2,453.7	2,754.5	-	87.7	248.3	878.2	289.5	2	8	N.A.	6	6	6	36
Germany	217.5	1,875.4	0.3	0.6	1.0	16.4	4,590.0	32	14	12	25	28	25	8
Ukraine	630.1	1,752.7	-	-	0.1	6.7	4,311.4	17	15	N.A.	N.A.	37	32	9
China	286.8	171.2	3.4	70.8	5.5	17.8	4,749.2	27	35	6	7	17	23	7
Saudi Arabia	951.4	1,725.1	-	6.4	239.5	32.0	2,136.7	11	16	N.A.	13	7	18	13
Hong Kong	69.4	392.6	-	438.2	206.0	22.6	3,944.9	52	24	N.A.	3	9	19	10
USA	1,287.9	2,220.9	109.6	1.0	40.0	1.6	1,334.1	4	10	2	23	12	37	19
Lebanon	185.3	3,156.9	-	-	-	130.5	18.7	36	7	N.A.	N.A.	N.A.	13	51
Netherland	1,034.5	1,999.7	-	-	-	-	206.4	7	12	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	38
Total	14,830.8	92,189.7	115.6	2,868.2	19,803.8	37,229.9	108,842.0							

2.4.4.1 කලු තේ අපනයනය

2014 වර්ෂය තුළදී, කලු තේ, මුළු තේ අපනයන ආදායම සඳහා 95.5%ක (රු. බිලියන 203.0) දායකත්වයක් ලබාදෙමින් මුළු තේ අපනයනයෙන් 97.7%ක් (කි.ග්‍රෑ. මිලියන 319.9) වාර්තා කරන ලදී. සියලුම කලු තේ අපනයන රටවල් අතරින්, කලු තේ අපනයනය කරන ප්‍රධාන රටවල් 20 මගින් අපනයන ප්‍රමාණයෙන් 85%ක් නියෝජනය කරන ලදී. 2014 වර්ෂයේදී, තුර්කිය කි.ග්‍රෑ. මිලියන 44.7ක් ආනයනය කරමින් රුසියාවේ ස්ථානය අභිබවායමින් ප්‍රමුඛතම ශ්‍රී ලාංකික කලු තේ ආනයනකරු ලෙස (14.0%) නව වාර්තාවක් තබන ලදී. රුසියාව සහ ඉරානය සඳහා කලු තේ අපනයන මුළු කලු තේ අපනයන ප්‍රමාණයෙන් පිලිවෙලින් 43% සහ 30.1%ක් විය“

වගුව 2.12: කලු තේ අපනයනය කරන ප්‍රධාන රටවල් 20 සහ වෙළඳපල කොටස

Country	Quantity (Mn.Kg)	Value (Rs.Bn)	FOB (Rs/Kg)	Volume Share(%)	Value Share (%)	Qty Growth ('13 Vs '14)
Turkey	44.7	27.3	609.52	14.0	13.4	38.9
Russia	43.0	28.3	658.74	13.5	14.0	-4.7
Iran	30.1	20.9	695.62	9.4	10.3	-24.1
Iraq	24.7	11.8	475.90	7.7	5.8	10.2
UAE	19.1	11.1	580.15	6.0	5.5	9.3
Syria	12.9	7.8	606.22	4.0	3.9	-38.7
Libya	12.4	5.8	463.94	3.9	2.8	91.2
Kuwait	12.2	5.5	453.69	3.8	2.7	-24.2
Azerbaijan	11.2	6.9	620.44	3.5	3.4	3.4
Japan	9.1	6.5	709.11	2.8	3.2	1.9
Chile	7.0	3.9	552.67	2.2	1.9	2.4
Jordan	6.7	4.8	710.88	2.1	2.3	-12.5
Germany	6.6	4.1	624.40	2.1	2.0	0.7
Ukraine	6.2	4.5	718.80	2.0	2.2	-27.6
China	5.2	3.3	632.05	1.6	1.6	17.9
Hong Kong	5.1	2.7	537.88	1.6	1.3	2.4
Saudi Arabia	5.0	3.4	673.74	1.6	1.7	36.0
USA	4.5	3.3	739.05	1.4	1.6	15.5
Lebanon	3.5	2.7	778.41	1.1	1.3	23.7
Netherland	3.1	2.3	757.86	1.0	1.1	34.4
Sum of Top 20	272.4	166.9	-	85.1	82.2	0.1

2.4.4.2 හරිත තේ අපනයනය

2014 වර්ෂය තුළදී, හරිත තේ, මුළු තේ අපනයන ආදායම සඳහා 3.36%ක (රු. බිලියන 7.1) දායකත්වයක් ලබාදෙමින් මුළු තේ අපනයනයෙන් 1.6%ක් (කි.ග්‍රෑ. මිලියන 5.2) සහිතවත් කරන ලදී. සියලුම හරිතතේ අපනයන රටවල් අතරින්, හරිත තේ අපනයනය කරන ප්‍රධාන රටවල් 20 මගින් අපනයන ප්‍රමාණයෙන් 83%ක් නියෝජනය කරන ලදී. ප්‍රධාන හරිත තේ ආනයනකරුවන් 20දෙනා අතරින් රුසියාව 2014 වර්ෂයේදී හරිත තේ කි.ග්‍රෑ. මිලියන 1.07 ක සැලකිය යුතු ආනයන ප්‍රමාණයක් වාර්තා කරන ලදී. තවත් සැලකිය යුතු සුවිශේෂිත කරුණක් වන්නේ, මුළු හරිත තේ අපනයනයෙන් 50%කට වඩා ප්‍රධාන රටවල් 5කට අපනයනය කිරීමයි.

වගුව 2.13: හරිතතේ අපනයනය කරන ප්‍රධාන රටවල් 20

Country	Quantity ('000Kg)	Value (Rs.Mn)	FOB	Market share (%)	Market share (%)	Qty Growth ('13 Vs '14)
Australia	207.6	529.0	2,547.99	4.8	9.4	2.1
Belarus	98.1	139.9	1,426.03	2.3	2.5	2.9
China	60.5	90.2	1,492.74	1.4	1.6	-16.6
Finland	68.1	80.6	1,183.42	1.6	1.4	-48.9
France	110.2	208.3	1,890.93	2.5	3.7	51.7
Germany	90.3	117.0	1,295.58	2.1	2.1	-15.0
Italy	51.6	84.0	1,626.70	1.2	1.5	23.9
Libya	228.6	135.0	590.47	5.3	2.4	57.3
Moldova	63.1	76.2	1,206.84	1.5	1.4	19.1
Netherland	174.1	380.2	2,183.71	4.0	6.8	20.6
New Zealand	48.1	98.3	2,043.78	1.1	1.7	9.4
Nigeria	81.0	133.5	1,646.95	1.9	2.4	16.7
Poland	82.8	119.4	1,442.31	1.9	2.1	63.7
Russia	1,070.9	1,459.2	1,362.58	24.7	26.0	-13.0
Taiwan	105.0	102.6	976.74	2.4	1.8	59.7
UAE	710.1	434.4	611.73	16.4	7.7	20.2
Ukraine	451.1	600.4	1,330.87	10.4	10.7	-36.2
United Kingdom	76.5	188.4	2,463.35	1.8	3.4	78.6
USA	410.7	515.6	1,255.27	9.5	9.2	59.1
Uzbekistan	152.3	128.9	846.76	3.5	2.3	81.5
Sum of Top 20	4,340.7	5,621.0	1,294.93	82.8	78.7	3.1

2.4.4.3 ක්ෂණික තේ අපනයනය

ශ්‍රී ලංකාවෙන් ක්ෂණික තේ ආනයනය කරන ප්‍රධාන රටවල් අතර අයර්ලන්තය පළමු ස්ථානයට පත්වූ අතර ආනයනය කරන ලද තේ ප්‍රමාණය කි.ග්‍රෑ.මිලියන 2.0 (93%) ක් විය. ඇ.ව.ජ. හා තායිවානය ක්ෂණික තේ අපනයනය කරන ප්‍රධාන රටවල් අතුරෙන් පිළිවෙලින් දෙවැනි සහ තෙවැනි ස්ථානවල පසුවිය. සමාලෝචනයට භාජනයවූ වර්ෂය තුළදී, ක්ෂණික තේ වෙළඳපල 2013 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 12.8%ක ප්‍රමාණාත්මක වර්ධනයක් සහ 21.1%ක වටිනාකම් වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන ලදී“

2.4.4.4 ආර්.ටී.ඩී. (පානය සඳහා පිළියෙල කළ) තේ අපනයනය

2014 වර්ෂයේදී, ආර්.ටී.ඩී.තේ ලිටර මිලියන 7.7ක් අපනයනය කරමින් රු. මිලියන 721ක අපනයන ආදායමක් ඉපයීමට ආර්.ටී.ඩී.තේ අපනයනයන්ට හැකිවිය. 2013 වර්ෂයට සාපේක්ෂව ආර්.ටී.ඩී.තේ අපනයනයන්හි 94%ක වර්ධනයක් පැවති අතර ශ්‍රී ලංකාවෙන් රු. මිලියන 583ක වටිනාකමින් යුතු තේ ලිටර මිලියන 6.9ක් ආනයනය කරමින් ඉන්දියාව ආර්.ටී.ඩී. තේ වෙළඳපල තුළ වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටුකරන ලදී. නෙදර්ලන්තය, කටාර්, ඕස්ට්‍රේලියාව සහ කැනඩාව ශ්‍රී ලංකා ආර්.ටී.ඩී. තේ අපනයනය සඳහා පැවති අනෙකුත් ප්‍රධාන වෙළඳපල වූ අතර 2013 වර්ෂයේදී මෙම වෙළඳපල තුළ පිරිහීමේ ප්‍රවණතාවක් පැවතුණි.

2014වර්ෂයේදී එක්සත් රාජධානියේ වෙළඳපල සලකා බැලීමේදී, එක්සත් රාජධානිය ශ්‍රී ලංකාවෙන් ආර්.ටී.ඩී. තේ ආනයනය කිරීමේ 74%ක අඩුවීමක් පැවති අතර ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්.ටී.ඩී. තේ වෙළඳපල වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා නව තාක්ෂණික ක්‍රමවේද යොදාගැනීමේ අවශ්‍යතාවක් පවතී.

2.5 ගෝලීය තේ කර්මාන්තයේ පසුබිම

තේ වූ කලී ලෝකය පුරා අති මහත් ජනප්‍රිය ඵලමත්ම විශාල ලෙස පරිභෝජනය කරනු ලබන උණුසුම් පානයයි. ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයනයන් අතුරෙන් විශේෂයෙන්ම තේ අපනයනය එම කර්මාන්තයේ ආරම්භයේ සිටම ජාතික ආර්ථිකයට මෙන්ම සමාජ සංවර්ධනයට ඉමහත් කාර්යභාරයක් ඉටුකොට ඇත. මෙම වෙළඳ ද්‍රව්‍ය මූලික නිෂ්පාදනය ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන ඉපයුම් සඳහා සුවිශාල දායකත්වයක් සපයා ඇති අතර මෙම ක්ෂේත්‍රය මෙරටේ විශාලතම සේවා නියුක්තියන් පිරිසක් සේවයේ යෙදී සිටින ක්ෂේත්‍රයයි.

තේ නිපදවන රටවල් අතරින් ප්‍රධාන තේ නිෂ්පාදනකරුවන් වන්නේ ඉන්දියාව, චීනය, ශ්‍රී ලංකාව, කෙන්යාව සහ ඉන්දුනීසියාවයි. ලෝක තේ නිෂ්පාදනයෙන් 77% ක් මෙම රටවල් පහ මගින් නිපදවනු ලබන අතර ගෝලීය අපනයනයෙන් 80% ක් පමණ මෙම රටවල් මගින් සිදුකරයි. චීනය ලෝකයේ ඉහළම තේ ඵලදාවක්

ලැබෙන රට වශයෙන් ප්‍රධාන වශයෙන් වැදගත් වන අතර අප්‍රිකානු මහද්වීපය, විශේෂයෙන්ම කෙන්යාව විශාල තේ අස්වැන්නක් ලැබෙන රටක් ලෙස ප්‍රචලිත වී ඇත. ගෝලීය තේ කර්මාන්තය තුළ ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ සලකා බැලීමේදී 2013 වර්ෂයේදී සාමාන්‍ය ඒකක මිලෙහි (වෙන්දේසි) අඩුණ්ඩ වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණු අතර අනෙකුත් තේ නිපැයුම් සාමාජිකයින් හා සැසඳීමේදී ආදායම් කාර්යසාධනයේ (අපනයන) ද වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණි.

2.5.1 ගෝලීය තේ වගාව

2014 වර්ෂය අවසානය වන විට ලෝකයේ තේ වගාකොට ඇති මුළු භූමි ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර මිලියන 4කට අධික බව ඇස්තමේන්තුකොට ඇත.

වගුව 2.14: ඉහළම තේ වගාබිම් වාර්තා

රට	2010(හෙක්.)	2011(හෙක්.)	2012(හෙක්.)	2013(හෙක්.)
චීනය	1,970,200	2,112,510	2,279,940	2,468,840
ඉන්දියාව	560,609	579,350	563,980	563,980
ශ්‍රී ලංකාව*	188,007	187,860	187,000	187,000
කෙන්යාව	171,916	187,855	190,717	198,657
වියට්නාමය	129,000	127,000	124,027	124,000
ඉන්දුනීසියාව	122,796	122,764	121,076	120,000
මියන්මාරය	78,400	78,500	78,500	78,700
තුර්කිය	77,500	77,700	77,800	77,000
බංගලාදේශය	54,900	54,400	54,500	54,000
ජපානය	46,800	46,200	45,900	42,800

මූලාශ්‍රය : ජාත්‍යන්තරතේ කමිටුවේ වාර්ෂික සංඛ්‍යාලේඛන ප්‍රකාශය - 2014
 * වගාකරන ලදැයි ලියාපදිංචිවී ඇති ඇස්තමේන්තුගත ප්‍රදේශ

ජාත්‍යන්තර තේ කමිටු වාර්තාවලට අනුව, ලෝකයේ විශාලතම තේ ඉඩම් ප්‍රමාණය චීනයෙන් (59%) හමුවන අතර ඔවුන් වාර්ෂිකව ඔවුන්ගේ තේ භූමි ප්‍රමාණය සිසු ලෙස ව්‍යාප්ත කරමින් සිටියි. කෙන්යාව තුළ තේ වගාකරන ලද භූමි ප්‍රමාණයද 2010 සිට 2013 දක්වා විශාල ලෙස වර්ධනය විය. තේ වගාකරන ප්‍රධාන රටවල් 10කි තේ වගා භූමි ප්‍රමාණය මුළු තේ බිම් ප්‍රමාණයෙන් 93% කි.

2.5.2 ගෝලීය තේ පරිභෝජනය

2011-2013 යන වර්ෂ තුනක කාලපරිච්ඡේදය තුළ වාර්ෂික තේ පරිභෝජනය සහ ත්‍රෛවාර්ෂික සාමාන්‍ය ප්‍රතිශ්‍රීර්ෂ තේ පරිභෝජනය සම්බන්ධයෙන් අනාවරණය වූයේ වාර්ෂික ඉහළම තේ පරිභෝජනය සිදුවන්නේ චීනයේ බවයි. එය තේ කි.ග්‍රෑ.මිලියන 1,408.67 කි. එසේවුවත් ඒක පුද්ගල තේ පරිභෝජනය කි.ග්‍රෑ. 1.04 ක තරම් පහළ අගයක් වේ. ලිබියාව මෙ.ටො. 13ක වාර්ෂික පරිභෝජනයක් සහිතව කි.ග්‍රෑ. 2.34ක ඉහළම ඒක පුද්ගල තේ පරිභෝජනය පෙන්නුම් කරන ලදී.

වගුව 2.15: රටවල් අනුව තේ පරිභෝජනය පිළිබඳ සංඛ්‍යාදත්ත

	2009-11		2010-12		2011-13	
	වෙලාව	එක පුද්ගල	වෙලාව	එක පුද්ගල	වෙලාව	එක පුද්ගල
ලිබියාව	10.23	1.72	13.6	2.39	13.23	2.34
ඇෆ්ගනිස්ථානය	50.37	2.06	49.27	1.97	55.9	2.19
තුර්කිය	150.1	2.06	151.57	2.04	152.17	2.02
ඊස්රායියාව(අ)	122.46	1.92	123.51	1.97	122.23	1.92
මොරොක්කෝ	56.17	1.76	56.17	1.74	57.4	1.76
ආර්ජන්ටිනා ජනරජය	9.85	2.18	8.51	1.9	7.44	1.62
තායිවානය	44.18	1.65	44	1.64	42.53	1.59
කවර්	2.43	1.42	2.53	1.46	2.67	1.45
ශ්‍රී ලංකාව	28.03	1.36	27.79	1.33	27.49	1.35
නොර්මාන්	9.64	1.36	9.48	1.34	9.52	1.33
චීලී	20.45	1.2	21.4	1.24	21.13	1.21
සිටියාව	28.54	1.42	26.5	1.25	24.13	1.14
ටව්ස්තුල	85.03	1.08	91.63	1.14	94.37	1.14
ඉංග්‍රන්තය	42	1.31	40.35	1.21	37.65	1.11
ඉංග්‍රන්තය	69.4	0.93	74.7	0.99	82.8	1.07
චීනය	1168	0.87	1279.33	0.95	1408.67	1.04
ඉන්දියාව	847.67	0.72	871.67	0.73	889.67	0.73
ජපානය රටේ මත්ස්‍ර(CIS)	267.92	0.97	275.29	0.99	268	0.96
පර්සියාව	110.72	0.67	125.92	0.74	128.02	0.72
ඇ.එ.ජ.	121.72	0.39	126.65	0.41	127.76	0.41
ජපානය	121.96	0.95	122.29	0.96	120.23	0.94
ඉන්දුනීසියාව	61.33	0.26	75	0.32	84.67	0.34
බංගලාදේශය	65.87	0.45	68.4	0.45	71.07	0.47
වෙල්ස්	30.68	0.8	30.95	0.8	31.95	0.83
වර්මානය	23.27	0.28	26.9	0.33	28.17	0.34

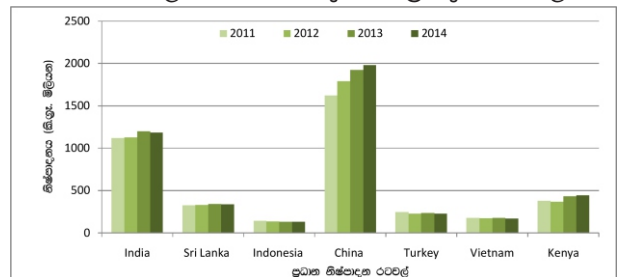
මූලාශ්‍රය : ජාත්‍යන්තරතේ කමිටුවේ වාර්ෂික සංඛ්‍යාලේඛන ප්‍රකාශය - 2014

2.5.3 ගෝලීය තේ නිෂ්පාදනය

2014 වර්ෂය තුළදී ගෝලීය තේ නිෂ්පාදනය කි.ග්‍රෑ. බිලියන 5ක් ප්‍රමාණවත් අතර එය 2013 වර්ෂය හා සැසඳීමේදී 0.6%ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන ලදී. 2014 වර්ෂයේදී චීනය, ඉන්දියාව, කෙන්යාව, ශ්‍රී ලංකාව, තුර්කිය, වියට්නාමය සහ ඉන්දුනීසියාව යන රටවල් ගෝලීය තේ නිෂ්පාදනයෙන් 90%ක පමණ ප්‍රමාණයක් සඳහා දායකත්වය දුරා ඇත. ඉන්දියාව හා චීනය තවමත් ලොව විශාලතම තේ නිෂ්පාදකයින් වුවද එම දෙරටෙහි සිදුවන සැලකිය යුතු වූ ප්‍රමාණයේ තේ පරිභෝජනය හේතුවෙන් කෙන්යාව සහ ශ්‍රී ලංකාව මෙම වෙළඳ භාණ්ඩයේ විශාලතම අපනයනකරුවන් බවට පත්වී ඇත. ශ්‍රී ලංකාවලොව හතරවන විශාලතම තේ නිෂ්පාදකයාගේ ස්ථානයේ පසුවන අතර පස්වන, හයවන සහ හත්වන ස්ථානවල පසුවන අනෙකුත් තේ නිෂ්පාදකයින් ඔවුන්ගේ තේ නිෂ්පාදනවල වර්ධන ප්‍රවණතාවක් නොපෙන්වමින් සිටින බව පැහැදිලි අතර මෑතකාලයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථානය කෙරෙහි තර්ජනයක් ඇතිනොවන බව ගමන් වේ.

2014 වර්ෂයේදී කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 1,980 ක් නිෂ්පාදනය කරමින් චීනය තේ නිෂ්පාදනයේ ඉහළින්ම වැජඹුන අතර තේ කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 1,180ක වාර්ෂික නිෂ්පාදනයක් සිදුකරමින් ඉන්දියාව එහි දෙවැනි ස්ථානයට පත්විය. කෙන්යාව තේ නිෂ්පාදනයේ තෙවැනි තැනට පත්වූ අතර එහිදී නිපදවනු ලැබූ තේ ප්‍රමාණය කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 445කි.

සටහන 2.5: ලෝක තේ නිෂ්පාදනය පිළිබඳ සංඛ්‍යාලේඛන

මූලාශ්‍රය : අතිරේකය:ජාත්‍යන්තරතේ කමිටුවේ වාර්ෂික සංඛ්‍යාලේඛන ප්‍රකාශය - 2014

2.5.4 ගෝලීය තේ අලෙවිය

2014 වර්ෂයේදී, කොළඹ තේ වෙන්දේසිය කිලෝග්‍රෑම් 1ක් ඇ.ඩො. 3.56ක සාමාන්‍ය මිලකට තේ කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 333.5ක් සඳහා පවත්වන ලදී. කෙසේ වෙතත්, මොම්බාසා වෙන්දේසියේදී අලෙවි කරනු ලැබූ තේ ප්‍රමාණය ද, කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 320 ඉක්මවා තිබුණි. පසුගිය වසර දෙක ඇතුළුව 2014 වර්ෂයේදී කොල්කටා වෙන්දේසියේ විකුණුම්වල කැපීපෙනෙන පසුබෑමක් දක්නට ලැබුණි.

වගුව 2.16: ප්‍රධාන තේ වෙන්දේසි පිළිබඳ සංඛ්‍යාලේඛන (ප්‍රමාණය- කි.මිලි., සාමාන්‍ය ඒකක මිල - ඒ.පී.ඩො./ කි.ග්‍රෑ.)

වෙන්දේසි මධ්‍යස්ථානය	2012		2013		2014	
	ප්‍රමාණය	මිල	ප්‍රමාණය	මිල	ප්‍රමාණය	මිල
චනගො	58.1	2.41	55.3	2.72	67.1	2.19
කොවින්	57.4	1.8	53.4	1.94	52.7	1.66
කොළඹ	325	3.07	335.5	3.44	333.5	3.56
ගුවාහටි	119	2.47	126.6	2.27	128.9	2.32
ජකර්තා	32	1.97	33.0	1.98	26.3	1.66
කොල්කටා	151	2.81	162.7	2.72	142.0	2.65
ලීම්බෙ	12.5	1.7	9.6	1.82	9.0	1.43
මොම්බාසා	322	2.88	384.2	2.41	390.2	2.03

මූලාශ්‍රය: ජාත්‍යන්තර තේ කමිටුවේ වෙබ් අඩවිය

පසුගිය වසර හතරක කාලපරිච්ඡේදයක් පුරා ඉහළම වෙන්දේසි මිල සාමාන්‍යයක් පවත්වාගෙන යාම පිළිබඳ වාර්තාව කොළඹ තේ වෙන්දේසිය සතුවිය. එය තේ කිලෝග්‍රෑමයකට ඒ.පී.ඩො. 3.00 ඉක්මවා මිල පවත්වාගෙන යනු ලැබූ එකම වෙන්දේසි මධ්‍යස්ථානය විය. සමාලෝචිත කාලපරිච්ඡේදය තුළදී, ගුවාහටි හැර අනෙකුත් සියලුම වෙන්දේසි මධ්‍යස්ථාන 2013 වර්ෂයට වඩා ඉතා අඩු මිල සාමාන්‍යයක් වාර්තා කර ඇත. තේ කිලෝග්‍රෑමයකට ඇ.ඩො. 2.65ක ඉහළ සාමාන්‍ය වෙන්දේසි මිලක් පවත්වාගෙන යමින් කොල්කටා වෙන්දේසිය දෙවැනි ස්ථානයට පත්වූ අතර 2013 වර්ෂයේදී මොම්බාසා උසුලන ලද තත්ත්වය අභිබවායමින් 2014 වර්ෂයේදී ගුවාහටි තෙවන ස්ථානයට පත්ව ඇත.

2.5.5 ගෝලීය තේ අපනයනය

පූර්ව වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2014 වර්ෂයේදී ගෝලීය තේ අපනයනයේ කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 34.9 ක (2%) අඩුවීමක් පෙන්නුම් කෙරිණි. තේ අපනයනය කරන අනෙකුත් ප්‍රධාන රටවල් හා සංසන්දනය කිරීමේදී 2013 වර්ෂයේදී කෙන්යාව සහ ශ්‍රී ලංකාව එහි අපනයන ප්‍රමාණයේ පිළිවෙළින් 14.9% ක හා 3.8%ක වර්ධනයක් අත්කරගෙන තිබුණි. කෙන්යාව, චීනය හා ශ්‍රී ලංකාව යන ප්‍රධාන අපනයනකරුවන් තිදෙනා විසින් ගෝලීය අපනයනයෙන් 61.4%කට වඩා වැඩි අපනයන ප්‍රමාණයක් සඳහා දායකත්වය සපයා තිබුණි.

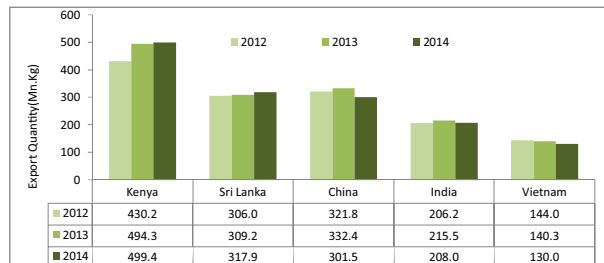
2013 වර්ෂයේ ප්‍රධාන තේ අපනයන රටවල් හා ඒවායේ අපනයන ආදායම පහතින් දැක්වේ. ශ්‍රී ලංකාව තේ අපනයනය තුළින් විශාලතම ආදායම් උපයන්නා ලෙස වාර්තා තබා ඇති බව අනාවරණය වේ. දෙවැනි විශාලතම තේ අපනයන ඉපයුම්කරු ලෙස කෙන්යාව අපනයන ආදායම් උපයා ඇති බව මෙමගින් අනාවරණය වේ. සුපිරිසිදු ශ්‍රී ලාංකිකතේ අපනයනය කිරීම හරහා ශ්‍රී ලංකාවේ තේ කර්මාන්තය ඒ.පී.ඩො.බිලියන 1.5ක ආදායම් උපයන කර්මාන්තයක තත්ත්වයක් අඛණ්ඩව රඳවාගෙන සිටී.

2.17: ඉහළම අපනයන ආදායම් (2013)

රට	අපනයන ආදායම (ඇ.ඩො. මිලියන)
ශ්‍රී ලංකාව	1,463.00
කෙන්යාව	1,328.43
චීනය	1,304.30
ඉන්දියාව	713.52
වියට්නාමය	226.13

මූලාශ්‍රය: ජාත්‍යන්තර තේ කමිටුවේ වාර්ෂික සංඛ්‍යාලේඛන ප්‍රකාශය - 2014

සටහන 2.6: ප්‍රධාන තේ අපනයනකරුවන්

මූලාශ්‍රය: ජාත්‍යන්තර තේ කමිටුවේ වාර්ෂික සංඛ්‍යාලේඛන ප්‍රකාශයේ අතිරේකය - 2014 සැ.යු. ශ්‍රී ලංකාවට අදාළ සංඛ්‍යාවල ප්‍රති අපනයනයට අදාළ සංඛ්‍යා ඇතුළත් නොවේ

2.6 ශ්‍රී ලංකා තේ පිළිබඳ අපනයන වෙළඳපොල සමාලෝචනය

2.6.1. රුසියාව සහ පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය ස්වාධීන රාජ්‍ය(CIS) කලාපය

රුසියානු සමූහාණ්ඩුව සහ පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය ස්වාධීන රාජ්‍ය (ඝෂී) කලාපයේ ජනරජ රාජ්‍යයන් විසින් සියලුම රටවලින් වාර්ෂිකව තේ කිලෝ මිලියන 265 - 285ක් පමණ ආනයනය කෙරේ. 2014 වර්ෂය තුළදී, ලෝකයේ සියලුම රටවල් විසින් පරිභෝජනය සඳහා ආනයනය කරන ලද මුළු තේ ප්‍රමාණයෙන් 15.52%ක් සඳහා දායකත්වය ලබාදෙමින් මෙම කලාපය තේ කිලෝ මිලියන 264ක් ආනයනය කරන ලදී.

ලන්ඩනයේ ජාත්‍යන්තර තේ කමිටුවේ සංඛ්‍යාලේඛන වලට අනුව, පසුගිය පස් වසරක කාලය තුළදී රුසියානු සමූහාණ්ඩුවේ සහ පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය ස්වාධීන රාජ්‍ය (ඝෂී) කලාපයේ මුළු තේ ආනයන ප්‍රමාණයන් වාර්ෂිකව මෙ.ටො. 265,000ත් 284,000ත් අතර උච්චාවචනය විය. එහෙත්, ප්‍රධාන වශයෙන් රුසියානු සමූහාණ්ඩුවේ තේ ආනයනයන් 7%ක අනුපාතයකින් (මෙ.ටො. 10, 829) 2012දී පැවති මෙ.ටො. 171,129 සිට 2013දී මෙ.ටො. 160,300 දක්වා දැඩි ලෙස පහත වැටීම හේතුවෙන් මෙම කලාපයේ මුළු තේ ආනයන ප්‍රමාණය 2012 සිට 2013 දක්වා මෙ.ටො. 13,028කින් පහත වැටී ඇත.

රුසියානු සමූහාණ්ඩුව දිගින් දිගටම පරිභෝජනය සඳහා ලොව විශාලතම තේ ආනයනකරු වශයෙන් පත්ව සිටී. නිල නොවන මූලාශ්‍රවලට අනුව, රුසියාව විසින් 2014 ජනවාරි සිට නොවැම්බර් දක්වා කාලය තුළදී ඇසුරුම් කර්මාන්තශාලාවට සපයන්නාවූ තොග ආකාරයෙන් මෙ.ටො. 156,400ක් පමණ ආනයනය කර ඇත. ඒ අනුව, මුළු 2014 වර්ෂය තුළදී, මෙම රට සමස්ත තේ ආනයනයෙන් මෙ.ටො. 170,000ක පමණ ඉලක්කයක් කරා ළඟාවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ හැක.

2013 සහ 2014 වර්ෂවලදී රුසියානු සමුහාණ්ඩුවේ සහ පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලය ස්වාධීන රාජ්‍ය (CIS) කලාපයේ මුළු තේ ආනයනයන් පහත සඳහන් වගුව මගින් දැක්වේ.

වගුව 2.18 : රුසියානු සමුහාණ්ඩුවේ සහ සමී කලාපයේ මුළු තේ ආනයනයන්

රට	2014 (කි.ග්‍රෑ.)	2013 (කි.ග්‍රෑ.)	වෙනස (කි.ග්‍රෑ.)	වර්ධනය
රුසියාව	43,554,833	46,371,885	2,817,052	(-6.07)
යුක්රේනය	6,358,351	9,342,238	2,983,887	(-31.93)
අසර්බයිජානය	11,152,851	10,780,779	372,072	(+3.45)
කසකස්ථානය	820,040	867,949	47,909	(-5.51)
උස්බෙකිස්ථානය	793,994	1,259,839	465,845	(-36.97)
කිර්ගිස්ථානය	1,015,667	991,067	24,600	(+2.48)
බෙලාරුසියාව	546,245	638,247	92,002	(-14.41)
මෝල්දෝවා	322,054	271,361	50,693	(+18.68)
ජෝර්ජියාව	634,568	327,711	306,857	(+93.63)
ටජිකිස්ථානය	44,799	30,663	14,046	(+45.80)
ටර්ක්මෙනිස්ථානය	49,402	46,151	3,251	(+7.04)
අර්මේනියාව	36,029	70,198	34,169	(-48.67)

2.6.1.1 රුසියාව

රුසියානු සමුහාණ්ඩුව තේ කිලෝ මිලියන 170ක පමණ වාර්ෂික ආනයන සාමාන්‍යයක් සහිතව පරිභෝජනය සඳහා ලොව

විශාලතම තේ ආනයනකරු වේ. රටෙහි ඒක පුද්ගල තේ පරිභෝජනය කි.ග්‍රෑ. 1.2ක් පමණ වේ.

රුසියානු රේගු තොරතුරු ආයතනයට අනුව, රුසියාව 2014 වර්ෂය තුළදී ශ්‍රී ලංකා තේ කි.ග්‍රෑ. 43,554,833ක් ආනයනය කර ඇත. 2013 වර්ෂයේ එම කාලසීමාව තුළදී මුළු ආනයන ප්‍රමාණය කි.ග්‍රෑ. 46,371,885ක් පෙන්නුම් කරන ලද අතර 2014 වර්ෂය තුළදී කි.ග්‍රෑ. 2,817,052ක අඩුවීමක් පිළිබිඹු වේ.

රුසියානු සමුහාණ්ඩුවේ මුළු තේ ආනයනයන් 2013 වර්ෂයේ මෙ.ටො. 173,122 සිට 2014 වර්ෂයේ මෙ.ටො. 172,335 දක්වා ප්‍රමාණයෙන් 1%ක ආන්තික පහත වැටීමක් පෙන්නුම් කරන අතර මුළු ආනයන වටිනාකම 2%ක අඩුවීමක් සහිතවත් කරමින් 2013 වර්ෂයේදී පැවති ඇ.ඩො. මිලියන 657 සිට 2014 වර්ෂයේදී ඇ.ඩො. මිලියන 645 දක්වා පහත වැටී ඇත. තොග ආකාරයෙන් කල තේ සහ හරිත තේ ආනයනයන් මෙම දෙවර්ගයේ අගය එකතුව තේ ආනයනයේ පිරිවැය අනුව සැලකිය යුතු ලෙස වැඩිවී ඇත. අගය එකතුව තේ ආනයනයන්ගේ පහත වැටීම සහ තොග තේ ආනයනයන්ගේ වැඩිවීම මගින් අදහස් කෙරෙනුයේ දේශීය තේ ඇසුරුම් කර්මාන්තය රුසියාව තුළ ව්‍යාප්තවීමය.

2.6.1.2 යුක්රේනය

යුක්රේනය සම්ප්‍රදායික තේ පරිභෝජනය කරන ජාතියක් වන අතර රුසියානු සමුහාණ්ඩුව සහ

කසකස්ථානය හැරුණු කොට රුසියානු / පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලය ස්වාධීන රාජ්‍ය (CIS) කලාපයේ තේ ආනයනය කරන තෙවැනි විශාලතම රට යුක්රේනයයි. වාර්ෂික සාමාන්‍ය තේ ආනයනය මෙ.ටො. 22,000 - 25,000 අතර වේ. වර්ෂයකට තේ කිලෝ 1.2ක් පරිභෝජනය කරන රුසියාවේ ජනතාව හා සැසඳීමේදී ඔවුන් මෙන් තේ පානයට දැඩි ඇල්මක් නොදක්වන

යුක්රේන ජාතිකයන්ගේ වාර්ෂික තේ පරිභෝජනය ග්‍රෑම් 500 - 600 අතර වේ. යුක්රේනයේ ඉහළ ඉල්ලුමක් ඇති තේ සාපේක්ෂව මිල අඩු භාණ්ඩයක් වන අතර යුක්රේන ජාතිකයන්ගෙන් 80% ක් පමණ දිනකට එක් වරකට වැඩි වාර ගණනක් තේ පානය කරති. යුක්රේනයේ ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ද පාන වර්ගවලට දක්වන ලැදියාවේ වෙනස්කම් පවතී. බටහිර යුක්රේනයේ ජනතාව සම්ප්‍රදායික කෝපි පානය කරන්නන් වන අතර මධ්‍යම හා නැගෙනහිර යුක්රේන ජාතිකයන් “කොම්පෝට්ස්” (ජලයේ තම්බාගත් පලතුරුවලින් සදාගනු ලබන සිසිල් පානයක්) පානය කරති. මධ්‍යසාරවලින් තොර පාන වර්ග හා පලතුරු බීම වර්ගවලට යුක්රේන තරුණයන් වැඩි කැමැත්තක් දක්වන බව පෙනීයයි.

2.6.1.3 අසර්බයිජානය

අසර්බයිජානයේ තේ වෙළඳපොළ වසරකට මෙ.ටො. 10,000ක් පමණ වන අතර මෙ.ටො. 2000ක

පමණ තිරියයක් දේශ සීමා හරහා (ප්‍රධාන වශයෙන්, රුසියාව, ඉරානය, ජෝර්ජියාව සහ තුර්කිය හරහා) වෙළඳාම් කරනු ලබන බවට ඇස්තමේන්තු කෙරේ. සංඛ්‍යාලේඛන කමිටුවට අනුව, අසර්බයිජානියානු පවුලක් සඳහා වාර්ෂික තේ පරිභෝජනය කි.ග්‍රෑ. 01 - ග්‍රෑම් 700 වේ.

අසර්බයිජානයද තේ සුළු ප්‍රමාණයක් නිපදවන අතර රටෙහි තේ අවශ්‍යතාවයෙන් 95%ක් ආනයනය කිරීම මගින් සපුරාගනු ලැබේ.

2.6.1.4 කසකස්ථානය

කසකස්ථානය සම්ප්‍රදායික තේ පරිභෝජනය කරන ජාතියක් වන අතර රුසියානු සමුහාණ්ඩුව

හැරුණු කොට රුසියානු / පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලය ස්වාධීන රාජ්‍ය (CIS) කලාපයේ තේ ආනයනය කරන දෙවැනි විශාලතම රට කසකස්ථානයයි. කසකස්ථානයට වාර්ෂිකව ආනයනය කරන තේ ප්‍රමාණය මෙ.ටො. 30,000 - 33,000 අතර වෙනැයි ඇස්තමේන්තු කර ඇත. කසකස්ථානය ප්‍රධාන වශයෙන් සිටිසි තේ සඳහා හොඳ වෙළඳපොලක් වන අතර කෙන්යාව හා ඉන්දියාව එහි ප්‍රධාන සැපයුම්කරුවෝ වෙති. රටට ආනයනය කරන සමස්ත සිටිසි තේ ප්‍රමාණයෙන් 85%ක් පමණ ඉන්දියාවෙන් හා කෙන්යාවෙන් ආනයනය කෙරෙන අතර හරිත තේ සමස්ත වෙළඳපොල අගයෙන් ආසන්න වශයෙන් 6% පමණ වන බව ප්‍රකට කරුණකි. එහෙත්, තේ සඳහා පවතින ඉල්ලුම හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාව, චීනය, රුසියාව හා ඉන්දුනීසියාව ආදී රටවලින් ද තේ ආනයනය කරනු ලැබේ.

2.6.1.5 උස්බෙකිස්ථානය

පූර්ණ වශයෙන් ආනයන මත යැපීම සහිතව දේශීය තේ වෙළඳපොල වාර්ෂිකව මෙ.ටො.

23,000ක් පමණ වන බවට ඇස්තමේන්තු කෙරේ. උස්බෙකිස්ථානයේ තේ අවශ්‍යතාවයෙන් බහුතරය සපයනු ලබන්නේ විදේශ රටවලින් සිල්ලර ඇසුරුම් මගිනි. එහෙත්, උස්බෙකිස්ථානයේදී තම නිෂ්පාදන ඇසුරුම් කිරීමෙහිලා විවිධ සමාගම් ස්ථාපිත කර ඇත.

උස්බෙකිස්ටාන නේ වෙළඳපොල ප්‍රධාන වශයෙන් හරිත නේ වෙළඳපොලකි. චීනය නේ වෙළඳපොලේ විශාලතම පංගුවට (80% - 90%ක් පමණ) හිමිකම් කියයි. අනෙකුත් ප්‍රධාන අනුග්‍රාහක සැපයුම්කරුවන් වන්නේ ඉරානය, එ.අ.එ.ඊ., වියට්නාමය, ඉන්දියාව සහ ශ්‍රී ලංකාවයි. වෙළඳ මූලාශ්‍රවලට අනුව, ඇසුරුම් නොකරන ලද නේ උස්බෙකිස්ටානයෙහි ඉතාමත් ජනප්‍රිය නේ වර්ගයවේ. ඇසුරුම් නොකරන ලද නේ වල ජනප්‍රිය තාව රඳා පවත්නේ නේ බැග් වලට වඩා වැඩි රසයක් සහ අද්විතීය රසයක් ඇසුරුම් නොකරන ලද නේ වල පවත්නා බවට පාරිභෝගික ආකල්පය මතය.

2.6.1.6 කිර්ගිස්ටානය

වෙළඳපොල මූලාශ්‍ර සඳහන් කරන පරිදි ඇස්තමේන්තුගත වාර්ෂික තට්ප නේ පරිභෝජනය නේ

මෙ.ටො. 4000ක් පමණ වේ. මිලියන 5.7ක ජනගහනයක් සිටින මෙරටේ වාර්ෂික ඒක පුද්ගල නේ පරිභෝජනය ග්‍රෑම් 700ක් පමණ වේ. කල නේ මෙරටෙහි ජනප්‍රියතම පානය වන අතර එය මුළු වෙළඳපොල ප්‍රමාණයෙන් 90%කි. උස්බෙකිස්ටාන දේශ සීමාවෙහි මෙරටේ බටහිර කොටසෙහි හරිත නේ ජනප්‍රිය පානයකි. හරිත නේ ගිම්හාන කාලයෙහි පානයක් ලෙස සලකන ලබන අතර කල නේ පුර්ණ කාලිනව පානය කෙරේ. නේ බැග් පරිභෝජනය ආයතනික ආහාර පාන සැපයීම් අංශයේ හැරුණුකොට සුළු වශයෙන් පවතී.

ශ්‍රී ලංකාවෙන් අපනයනය කරන ලද නේ බැග් තොග සුළු ප්‍රමාණය මගින් මෙය දැක්විය හැක. රජයේ මූලාශ්‍රවලට අනුව, රාජ්‍ය මාර්ගයන් මගින් මෙරට විසින් නේ මෙ.ටො. 3500 - 4000ක් ආනයනය කෙරේ. මීට අමතරව, චීනය, කසකස්ටානය, ටර්ක්මේනිස්ටානය සහ උස්බෙකිස්ටානය යන රටවලින් දේශ සීමා හරහා සිදු කරන වෙළඳාම මගින් නේ මෙ.ටො. 500ක් පමණ මෙරටට ආනයනය කෙරේ.

ශ්‍රී ලංකා රේගුවේ සංඛ්‍යාලේඛන වලට අනුව, 2014 සහ 2013 වර්ෂවලදී කිර්ගිස්ටානය සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ සෘජු නේ අපනයනයන් පිළිවෙලින් මෙ.ටො. 1020ක් සහ මෙ.ටො. 984ක් වාර්තා විය. 2014 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකා නේ අපනයන ප්‍රමාණයේ වැඩිවීම 3.7%ක් සනිටුහන් කරන ලදී. නේ 90%ක් පමණ තොග ආකාරයෙන් අපනයනය කරන ලදී. එහෙත්, පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2014 වර්ෂයේදී නැව්ගත කළ නේ පැකට් ප්‍රමාණයෙහි 56%ක ඉහලයාමක් පෙන්නුම් කෙරේ. 2013 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2014 වර්ෂයේදී නැව්ගත කළනේ බැග් ප්‍රමාණය ඉහලගොස් ඇත්තේ 7.8%කින් පමණි.

2.6.1.7 බෙලරුසියාව

වෙළඳ මූලාශ්‍රවලට අනුව ජනගහනයමිලියන 9.6ක් පමණ

සිටින බෙලරුසියාවේ වසරකට මුළු නේ අලෙවිය මෙ.ටො. 6000 - 8000ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කර ඇත. 2014 වර්ෂයේදී, එම ප්‍රමාණයෙන් 70%කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් රුසියානු දේශසීමා හරහා මෙරටට සැපයේ. බෙලරුසියාවේ ජාතික සංඛ්‍යාලේඛන කමිටුවෙන් ලද තොරතුරුවලට අනුව, 2014 වර්ෂයේදී මෙම රට මෙ.ටො. 4,707ක් පමණක් ආනයනය කර ඇති අතර පෙර වර්ෂය හා සැසඳීමේදී එය මෙ.ටො. 137ක (3%)

ඉහලයාමකි. එහෙත්, මෙරටට ආනයනය කරන ලද නේවල මුළු වටිනාකම 2013 වර්ෂයේදී පැවති එ.ජ. ඩොලර් 50.7 සිට 2014 වර්ෂයේදී එ.ජ. ඩොලර් 47.4 දක්වා පහත වැටී ඇත.

2.6.1.8 මෝල්දෝවා

අලෙවි මූලාශ්‍රවලට අනුව, ග්‍රෑම් 500ක ඒක පුද්ගල නේ පරිභෝජනයක් සහිතව තත්‍ය

විකුණුම් මත පදනම්වූ මුළු නේ වෙළඳපොල වසරකට මෙ.ටො. 2500-3500 අතර ප්‍රමාණයක් වන බව ඇස්තමේන්තු කර ඇත. කල නේ හා හරිත නේ පරිභෝජන අනුපාතය 95:5ක් බවට ඇස්තමේන්තු කොට ඇත. රසගැන්වූ නේ පරිභෝජනය සිදුවන්නේද ඉතා සුළු ප්‍රමාණයකිනි. නේ බැග් සඳහා වන ඉල්ලුම නාගරික ප්‍රදේශවල ක්‍රමක්‍රමයෙන් වර්ධනය වෙමින් පවතී. මෝල්දෝවාට බොහොමයක් නේ සැපයෙන්නේ යුක්රේන දේශසීමාව හරහාය. ශ්‍රී ලංකා නේ මෙහි අතීතය ජනප්‍රිය වන අතර සියලුම අලෙවිසැල්වල පාහේ මෙම නේ විශාල ලෙස අලෙවිය සඳහා තබා ඇත.

මෝල්දෝවාට අපනයනය කරනු ලබන ශ්‍රී ලංකා නේ ප්‍රමාණය වසරකට මෙ.ටො. 250-350ක් පමණ වන බව ඇස්තමේන්තු කර ඇත. මෝල්දෝවාට අපනයනය කරනු ලබන මුළු ශ්‍රී ලංකා නේ ප්‍රමාණයම පාහේ අගය එකතු කරන ලද ආකාරයෙන් පවතින අතර ඉන් 58%ක් සහ 32%ක් සඳහා පිළිවෙලින් නේ පැකට් සහ නේ බැග් දායකත්වය ලබා දේ. ඉතිරි ප්‍රමාණය හරිත නේ අපනයනයන් වේ. 2013 සහ 2014 යන වර්ෂයන් සඳහා මෝල්දෝවාට ශ්‍රී ලංකා නේ අපනයනය කිරීම් පිළිබඳ සංඛ්‍යාලේඛන පහත වගුවෙහි දැක්වේ.

2.6.1.9 ටර්ක්මේනිස්ටානය

ටර්ක්මේනිස්ටානයේ නේ වෙළඳපොල වසරකට මෙ.ටො. 7000 - 8000ක් පමණ වන බවට

වෙළඳපොල ප්‍රමුඛ වශයෙන් හරිත නේ සඳහා පවතින අතර ප්‍රධාන වශයෙන්ම එම නේ සැපයුම සිදුවන්නේ චීනයෙනි. 2014 වර්ෂය තුළදී, මෙම රට සියලුම ප්‍රභවයන්ගෙන් නේ මෙ.ටො. 6,325ක් ආනයනය කර ඇත. මුළු නේ ආනයනයන්ගෙන් 60%ක් හරිත නේ නියෝජනය කෙරෙන අතර ඉතිරි 40% කල නේ නියෝජනය කෙරේ.

පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2014 වර්ෂයේදී ටර්ක්මේනිස්ටානයට අපනයනය කරන ලද ශ්‍රී ලංකා නේ ප්‍රමාණය 115%කින් විශිෂ්ට ලෙස ඉහල ගොස් ඇත. 2014 වර්ෂයේදී, ශ්‍රී ලංකා නේ අපනයන ප්‍රමාණය මෙ.ටො. 59.3ක් වාර්තා කරන ලද අතර 2013 වර්ෂයේදී එය මෙ.ටො. 27.6ක් විය. අපනයන වටිනාකමද ඊට සමගාමීව 2013දී පැවති රු. මිලියන 34 සිට 2014 දී රු. මිලියන 72 දක්වා 119%ක වර්ධන අනුපාතයකින් ඉහල ගොස් ඇත. ටර්ක්මේනිස්ටානයට නැව්ගත කරන ලද ශ්‍රී ලංකා නේ 99%ක් පමණ අගය එකතු කරන ලද ආකාරයෙන් පැවතීණි. ඇසුරුම් කරන ලද නේ සහ නේ බැග් අපනයනයන් මුළු ශ්‍රී ලංකා නේ අපනයන ප්‍රමාණයෙන් පිළිවෙලින් 53%ක් සහ 31%ක් වන අතර හරිත නේ ප්‍රමාණය 16%ක් සනිටුහන් කෙරේ.

2.6.1.10 ටයික්ස්ටානය

ටයික්ස්ටානයට ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයනය කිරීම් ප්‍රමාණය අනුව

2013 දී පැවති මෙ.ටො. 27.9 සිට 2014 දීමෙ.ටො. 49.6 දක්වා වැඩිවී ඇති අතර වටිනාකම අනුව රු. මිලියන 28.3 සිට 2014 දී රු. මිලියන 44.7 දක්වා වැඩිවී ඇත. අගය එකතු කරන ලද සංරචකය මගින් 90%ක් පමණ නියෝජනය කෙරේ.

2.6.2 මැදපෙරදිග සහ උතුරු අප්‍රිකානු වෙළඳපොල

වගුව 2.19: මැදපෙරදිග හා උතුරු අප්‍රිකානු කලාපය වෙත රටවල් අනුව ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයනය කිරීම් (2013/2014)

රට	2014(ශ්‍රී.ද.)	2013 (ශ්‍රී.ද.)	වෙනස(ශ්‍රී.ද.)	වර්ධනය %
ඉරානය	29,259,732.00	38,416,383.00	(9,156,651.00)	-23.84%
තුර්කිය	44,731,500.00	32,202,299.00	12,529,201.00	38.91%
ඉරාකය	24,441,504.00	22,266,861.00	2,174,643.00	9.77%
සිරියාව	12,849,398.00	21,058,862.00	(8,209,464.00)	-38.98%
කුවේටය	12,146,319.00	16,021,562.00	(3,875,243.00)	-24.19%
එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය	19,216,600.00	17,531,254.00	1,685,346.00	9.61%
ජෝර්දානය	6,648,847.00	7,632,455.00	(983,608.00)	-12.89%
ලිබියාව	12,424,711.00	6,520,837.00	5,903,874.00	90.54%
සොඩී අරාබිය	4,690,296.00	3,519,977.00	1,170,319.00	33.25%
ලෙබනනය	3,434,936.00	2,815,634.00	619,302.00	22.00%
පපුවාව	2,812,986.00	2,016,859.00	796,127.00	39.47%
එකතුව	172,656,829.00	170,002,983.00	2,653,846.00	1.56%

2.6.2.1 ඉරානය

ඉරානය වෙත කෙරෙන ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයන මෑත කාලීනව ඉතා පහළ අගයක් ගත්තේය. පසුගිය

වර්ෂ දෙක තුළ අපනයනය තේ කිලෝ මිලියන 38 ඉක්මවූ නමුත්, 2013 වර්ෂය හා සැසඳීමේදී මෙම වර්ෂය තුළ සෘජු තේ අපනයන කිලෝ මිලියන 38.4 සිට කිලෝ මිලියන 29.3 දක්වා අඩුවී ඇත. වැඩි තේ නොග ප්‍රමාණයක් තුර්කිය හා උතුරුදිග ඉරානය ඔස්සේ අපනයනය කෙරී ඇති බව පෙනී යයි.

රුසියානු සමූහාණ්ඩුවට පසුව ඉරානය ශ්‍රී ලංකාවේ වඩාත් වැදගත් තේ වෙළඳපොල වශයෙන් සැලකේ. ශ්‍රී ලංකාවෙන් අපනයනය කෙරෙන තේ ප්‍රමාණයෙන් 15%ක් අවසානයේදී පරිභෝජනය සඳහා ඉරානය වෙත ලඟා වේ. ඩුබායි, තුර්කිය, ඉරාකය / උතුරුදිග ඉරාකය, සිරියාව ආදී දේශසීමා හරහා ඉරානය සමඟ සිදුකෙරෙන සැලකිය යුතු වෙළඳ කටයුතු ප්‍රමාණය මෙම තත්ත්වයට හේතුවී ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවෙන් විදේශයන් වෙත අපනයනය කෙරෙන සමස්ත ශ්‍රී ලංකා තේ ප්‍රමාණයෙන් 15%ක් ඉරානය වෙත කෙරෙන සෘජු හා වක්‍ර අපනයන්ගෙන් සමන්විත වන අතර ඉරාන තේ වෙළඳ පොලේ 50%ක කොටසක් ශ්‍රී ලංකා තේ විසින් හිමිකරගෙන ඇත. ඉරාන තේ වෙළඳ පොල තුළ ටීසී තේ වර්ග, OP තේ වර්ග, FBOP තේ වර්ග අතිශය ජනප්‍රිය වන අතර කොළඹ තේ වෙන්දේසියේදී පහතරට තේ මිල ඉහළ මට්ටමකින් ස්ථාවරව පවත්වා ගැනීමට එම ජනප්‍රිය තේ වර්ග ඉවහල් වී ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් කුඩා තේවතු හිමියන්ගේ අමු තේ දළ සඳහා ඉහළ මිලක් ලැබී ඇත"

ශ්‍රී ලංකා ටේගු දෙපාර්තමේන්තුවේ සංඛ්‍යාලේඛන වලට අනුව, 2014 වර්ෂයේදී ඉරානය ශ්‍රී ලංකාවෙන් තේ මෙ.ටො. 29,259,732ක් ආනයනය කර ඇත. මෙය 2013

වර්ෂයේ එම කාලපරිච්ඡේදය හා සැසඳීමේදී මෙ.ටො. 9,156ක හෝ 23.86%ක අඩුවීමකි.

2.6.2.2 තුර්කිය

චීනය, ඉන්දියාව, කෙන්යාව සහ ශ්‍රී ලංකාවට පසුව තුර්කිය ලොව 5වැනි විශාලතම තේ නිපදවන්නා වශයෙන් සලකනු ලැබේ. නිල සංඛ්‍යා ලබාගැනීමට අපහසු වුවද, තුර්කියේ තේ නිෂ්පාදනය වසරකට කිලෝ මිලියන 200 - 240 ත් අතර වන බව දැඩිලෙස විශ්වාස කරන අතර එය අඩු හෝ වැඩි නොවේ. ඉහලම මට්ටමේදී, තුර්කිය කිලෝ මිලියන 20කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් අපනයනය කර ඇත. එහෙත්, විශ්ලේෂකයින් පවසන්නේ, මෑත දශකයේදී වසරකට උපරිම කිලෝ මිලියන 10ක් අපනයනය කිරීමට හැකිවූ බවය. දේශීය පරිභෝජනය ප්‍රකාශනවල නිවැරදිව සටහන්කර නොමැතිවුවද, එය වසරකට කිලෝ මිලියන 250 සිට 260දක්වා පරාසයක පැවතියයුතු බව පුරෝකචනය කෙරේ. මේ අනුව, තුර්කියද ලොව විශාලතම පාරිභෝගිකයෙකු වන අතර චීනයට සහ ඉන්දියාවට පමණක් පහලින් සිටිනවා විය හැක. නිල වශයෙන් තුර්කියට ආනයනය කරන තේ ප්‍රමාණය වසරකට කිලෝ මිලියන 5-10ක් පමණ වන අතර සත්‍ය තේ ආනයනය වසරකට කිලෝ මිලියන 30-40 පමණ වනු ඇතැයි ඇස්තමේන්තු කෙරේ. ඒ සඳහා වැඩි වශයෙන් සපයනු ලබන්නේ ශ්‍රී ලංකාව විසිනි.

තුර්කියේ ජාතික පානය තේ වන අතර එය, අවිච්ඡේදයෙන් තොරව උණුසුම් පානීය අංශයේ ප්‍රමුඛත්වය උසුලනු ලැබේ. පර්යේෂණයන්ට අනුව, රටෙහි ගෘහස්ත තේ පරිභෝජනය 95%ක් වන අතර ජනගහනයෙන් 96%ක් දිනපතා තේ පානය කරනු ලැබේ. තුර්කියානු ජාතිකයන් බොහොමයක් දිනපතා තේ විදුරු 20ක ප්‍රමාණයක් පානය කරනු ලැබේ.

තුර්කියට අපනයනය කරන ලද ශ්‍රී ලංකා තේ ප්‍රමාණය මෙම වසර අවසාන වන විට මෙ.ටො. 44,732ක ඓතිහාසික ඉහලයාමක් කරා ළඟා විය. 2014 වර්ෂයේදී තුර්කියට ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයනය කිරීමෙන් උපයන ලද ආදායම රු. බිලියන 27 ඉක්මවා ඇති බවද සතුවින් සඳහන් කරනු ලැබේ. තුර්කියට අපනයනය කරන ලද ශ්‍රී ලංකා තේ කිලෝ එකක නැ.වි.ස මිල රු. 600/- ඉක්මවා ඇත. 2014 වර්ෂයේදී තුර්කියට අපනයනය කරන ලද ශ්‍රී ලංකා තේ ප්‍රමාණය පෙර වර්ෂය හා සැසඳීමේදී මෙ.ටො. 12,529ක හෝ 38.91%ක සැලකිය යුතු වර්ධනයක් සනිටුහන් කර ඇත.

ඉරාකය, ලෝකයේ විශාලත්වයෙන් පස්වන තැන හිමිවන බැරල් මිලියන 115ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කර ඇති, බනිජ තෙල් නිධි පිහිටා ඇති රාජ්‍යයකි. එහෙත් එම නිධිවලින් විශාල ප්‍රමාණයක් තවමත් සංවර්ධනය නොවූ තත්ත්වයෙන් පවතී. 2003 වර්ෂයේදී එක්සත් ජාතීන්ගේ හමුදා විසින් ඉරාකය ආක්‍රමණය කිරීමට පෙර පැවති මට්ටමට බනිජතෙල් අපනයන ළඟාකර ගැනීමට පසුගිය 2009 වර්ෂයේදී ඉරාකයට හැකිවිය. කෙසේවුවද, දාෂ්/අයි එස් අයි එස් වැනි ත්‍රස්තවාදී කණ්ඩායම් සමඟ පවතින යුද්ධය හමුවේ බනිජතෙල් නිෂ්පාදනය සාමාන්‍ය මට්ටමින් පවත්වාගැනීමට ඉරාකය සතු හැකියාව පිළිබඳව සැකසංකා මතුව තිබේ. ඉරාක අයවැයෙහි 90%ක්ම පමණ බනිජතෙල් අරමුදල් මත රඳාපැවතීම හේතුවෙන් බනිජතෙල් මිල පහළයාම හා එමඟින්

උපයාගන්නා ආදායම 60%කින් පමණ අවප්‍රමාණ වීම රටේ ආදායම සම්බන්ධයෙන් ඉරාකය මුහුණ දෙන බරපතල ගැටලුවක් වී ඇත.

2.6.2.3 ඉරාකය

යුද්ධයෙන් පීඩාවට පත් රටක තේ ආනයන පිළිබඳ සංඛ්‍යාලේඛන ලබාගැනීම ඉතා අසීරු කාර්යයකි. ඉරාකය වෙත තේ ප්‍රති-අපනයන

කරන ප්‍රධාන මධ්‍යස්ථාන දෙකක් ලෙස ජෝර්දානය හා කඳු විටය මත අතීතයේ සිට ක්‍රියා කරයි. 2014 වර්ෂයේදී ජෝර්දානය හරහා සිදුකෙරෙන තේ වෙළඳාම සුළු ප්‍රමාණයක් දක්වා පහළගිය අතර, කුවේටය හරහා තේ ප්‍රති-අපනයනය කටයුතු ඉතා ඉහළින් සිදුවිය. තවද, ඉරානය හා සිරියාව වෙත පමණක් නොව පසුගිය වසරේ සිට ඉරාකය වෙතද තේ ප්‍රති-අපනයනය සිදුකෙරෙන නවතම මධ්‍යස්ථානයක් වශයෙන් තුර්කිය ඉස්මතු වෙමින් පවතී.

2011 වර්ෂයේ පටන් ශ්‍රී ලංකා තේ විශාලතම ගැණුම්කරුවන් අතර සිව්වන ස්ථානය රැක ගැනීමට ඉරාකයට හැකි වූ අතර 2012, 2013 හා 2014 වර්ෂවලදී එම ස්ථානයේ අඛණ්ඩව රැඳී සිටීමට සමත් වී ඇත. පසුගිය වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී ඉරාකය වෙත සිදුකළ ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයනය මෙ.ටො. 2,174ක නැතහොත් 9.77% ක කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය. 2013 වර්ෂයේදී මෙ.ටො. 22,266ක් වූ තුර්කිය වෙත සිදුකළ ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයනය 2014 වර්ෂයේදී මෙ.ටො. 24,441ක් දක්වා ඉහළ ගියේය.

2.6.2.4 සිරියාව

සිරියාව සම්ප්‍රදායිකව වර්ෂයකට තේ මෙ.ටො. 27,000ක් හා 28,000ක් අතර ප්‍රමාණයන් ආනයනය කරන අතර ඇතැම්

වර්ෂවලදී එම ප්‍රමාණය මෙ.ටො. 30,000 ද ඉක්මවා ඇත. යුද්ධය ආරම්භවීමට පෙර වාර්ෂික දේශීය තේ පරිභෝජනය මෙ.ටො. 20,000ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර අතිරික්තය ප්‍රධාන වශයෙන් තුර්කිය හා ඉරානය වෙත ප්‍රති-අපනයනය කරන ලදී.

සිරියාව වෙත සිදුකළ ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයනය සිවිල් යුද්ධය ආරම්භ වූ 2011 වර්ෂය වන තෙක් ඉතා සාර්ථක මට්ටමකින් පැවති නමුත්, එතැන් පටන් වර්ෂයක් වර්ෂයක් පාසා ක්‍රමක්‍රමයෙන් පහළ ගියේය. යුද තත්ත්වය එහි උච්චතම අවදිය දක්වා වර්ධනය වූ පසුගිය වර්ෂය (2014) තුළදී සිරියාව සමඟ සිදු කෙරෙන සියලු වෙළඳ කටයුතු ඉතාමත් පහළ තත්ත්වයකට පත්වූ අතර තේ සම්බන්ධයෙන්ද එම තත්ත්වයෙහි වෙනසක් නොවීය. දීර්ඝ කාලයක් තුළ සිරියාවට අපනයනය කළ අවම තේ ප්‍රමාණය වූ මෙ.ටො. 12,850 පසුගිය වර්ෂයේදී වාර්තා විය.

රුසියාව හා ඉරානය හැරුණුකොට, ශ්‍රී ලංකා තේ විශාල වශයෙන් ආනයනය කරන රටවල් අතර තෙවැනි ස්ථානයේ යුද්ධය ආරම්භවන තෙක් රැඳී සිටි සිරියාව ශ්‍රී ලංකාවේ තේ බැගේ ගැණුම්කරුවන් අතර සිව්වන ස්ථානයේ තවමත් අඛණ්ඩව රැඳී සිටීම ආශ්චර්යයකි. බාහිරව ඇතිවී ඇති මෙකී තත්ත්වය මඟින් අතීතය දුෂ්කර කාර්යයක් වූ ශ්‍රී ලංකාවේ තේ පිළිබඳව විශ්වාසය

තබා සිටින අප සතු, වඩාත් ස්ථාවර තේ වෙළඳපොළවල් ශක්තිමත් කරමින් නව වෙළඳපොළවල් අලුතින් සොයාගැනීමේ දැවැන්ත අභියෝගය ශ්‍රී ලංකාවේ තේ කර්මාන්තය කෙරෙහි එල්ල කර ඇති අතර අපට අතිමිටි ඇති වෙළඳපොළවල් නැවත දිනා ගැනීම ද අප විසින් සිදු කළ යුතුව ඇත. එලදායි ප්‍රතිපත්ති සංශෝධන හඳුන්වාදීමකින් තොරව පෙරකී අභියෝග ජයගැනීම ඉතා දුෂ්කර කාර්යයක් වනු ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ තේ සඳහා විදේශීය වෙළඳපොළවල් සිසුයන් අතිමිටි යාමක් පෙනීයන බැවින් සම්ප්‍රදායික වින්තන රාමුවෙන් මිදී මේ සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කිරීම අප මාතෘ භූමියේ අගනා කර්මාන්තයක් වන තේ කර්මාන්තයේ තිරසර පැවැත්ම වෙනුවෙන් 2015 වර්ෂය තුළදී කළ යුතුම කාර්යයකි.

ශ්‍රී ලංකා ඊරාන දෙපාර්තමේන්තුවේ සංඛ්‍යාලේඛනවලට අනුව, 2014 වර්ෂය තුළදී මෙරටින් සිරියාව වෙත තේ මෙ.ටො. 12,849ක් අපනයනය කර ඇත. මෙය, 2013 වර්ෂයේ එම කාලපරිච්ඡේදය සඳහා වාර්තාවූ මෙ.ටො. 21,058ක ප්‍රමාණය හා සැසඳීමේදී මෙ.ටො. 8,209ක හෝ 39%ක පහත වැටීමක් පෙන්නුම් කරයි.

2.6.2.5 කුවේටය

ගෝලීය ආර්ථික අවපාතයක් සිදුවූ 2008/2009 කාලයේ පටන්, කුවේටයේ ඒක පුද්ගල ආදායම

ස්ථාවරව වර්ධනය වෙමින් පවතින අතර, වසර පහකට පෙර එ.ජ. ඩොලර් 45,000ක් වූ ඒක පුද්ගල ආදායම මේ වන විට එ.ජ. ඩොලර් 60,000 ආසන්නයට ලඟාවී තිබීම කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් බව ලෝක බැංකුව වාර්තා කරයි. තෙල් හා ගැස් මිල ගණන් කඩා වැටී ඇති පසුබිමක් තුළ 2015 වර්ෂයේ දළ ජාතික නිෂ්පාදනයේ වර්ධනය 3.5% ලෙස කුවේට් මහ බැංකුව විසින් වාර්තා කර ඇති නමුත් ඇතැම් විශ්ලේෂකයන් පවසන්නේ මෙම වර්ෂය තුළ ආර්ථිකය 5%කින් පමණ වර්ධනය විය හැකි බවයි. ඒ අනුව, කුවේට් ජනතාවගේ ක්‍රය ශක්තිය ඉහළ යමින් පවතී.

මිලියන 2.7ක සාපේක්ෂ වශයෙන් අඩු ජනගහනයක් සිටින කුවේටයේ ඒක පුද්ගල ආදායම ඉතා ඉහළ අගයක් ගන්නා බැවින් ජනතාව සතු ඉහළක්‍රය ශක්තිය මත ඔවුහු වර්ෂයකට තේ කිලෝ මිලියන 03කට වැඩියෙන් පරිභෝජනය කරති. දේශීය අරාබි ප්‍රජාව ජනගහනයෙන් 15% ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර වෙනත් අරාබි ජාතිකයන් හා විදේශික සංක්‍රමණිකයන් තේ වෙළඳපොළේ ප්‍රමුඛත්වය උසුලයි. දේශීය තේ පරිභෝජනය මෙ.ටො. 3,000කට මදක් වැඩි සීමා සහිත එකක් වුවද, සිය දේශසීමා හරහා විශාල වශයෙන් ඉරාකය වෙතද සුළු වශයෙන් ඉරානය වෙතද ප්‍රති-අපනයනය සඳහා කුවේටය වාර්ෂිකව තේ මෙ.ටො. 13,000ක් පමණ ආනයනය කරයි.

ඉරාකය සහ ඉරානය යන රටවල් දෙකම ශ්‍රී ලංකාවෙන් සෘජුවම තේ ආනයනය කළ 2012 වර්ෂය තුළ තේ ප්‍රති-අපනයනය පහළ ගොස් ඇත. සැලකිය යුතු තේ ප්‍රමාණයක් ශ්‍රී ලංකාවෙන් මිලදී ගනිමින් කුවේටය පසුගිය වර්ෂ පහ තුළ ඉහළ කාර්යසාධනයක් පෙන්වා ඇති අතර ශ්‍රී ලංකාවේ විශාලතම තේ ගැණුම්කරුවන් දසදෙනා අතර රැඳී සිට ඇත. සමාලෝචිත වර්ෂය (2014) තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ විශාලතම තේ ගැණුම්කරුවන් අතර අට වන ස්ථානය කුවේටයට හිමිවූ අතර එය සැබවින්ම සැලකිය යුතු ජයග්‍රහණයකි. සැමවිටම කිලෝ

මිලියන භාගයකට (වැඩි) තේ බැගේ ප්‍රමාණයක් කුවේටය විසින් ශ්‍රී ලංකාවෙන් ආනයනය කිරීම මෙහිදී සඳහන් කළ යුතු තවත් වැදගත් කාරණයකි.

ශ්‍රී ලංකා රේගු දෙපාර්තමේන්තු සංඛ්‍යාලේඛන වලට අනුව, 2014 වර්ෂය තුළදී තේ මෙ.ටො.12,146ක් මෙරටින් කුවේටය වෙත අපනයනය කර ඇත. 2013 වර්ෂයේදී වාර්තාවූ මෙ.ටො.16,021ක් සමඟ සැසඳීමේදී මෙ.ටො. 3,875ක නැතහොත් 24%ක පහළ යාමක් මෙමගින් පෙන්නුම් කෙරේ.

2.6.2.6 එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය (UAE)

එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය විසින් තම රට වෙත විදේශීය ආයෝජන වැඩි වශයෙන් ආකර්ශනය කරගනිමින් සිය ආර්ථිකය නැවත පණගැන්වීමේ කාර්යය පසුගිය වර්ෂ දෙක (2013/14) තුළ වේගවත්ව සිදු කරන ලදී. ආර්ථික කිසි කාරකමිවල සිදු වූ ව්‍යාප්තිය විදේශික ශ්‍රමිකයන් සඳහා පවත්නා ඉල්ලුම නැවත වරක් ඉහළයාමට හේතු විය. තවද, එක්සත් 2020 සඳහා සූදානම් වීමට විශාල ව්‍යාපෘති සැලසුම්කර ඇති අතර ගෝලීය අවධානය ආකර්ශනය කරගැනීම පිණිස එක්සත් තේමාව පමණට වඩා වැඩියෙන් භාවිතකර ඇති බවක්ද පෙනෙන්නට තිබේ.

එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය සතු දේශපාලනික ස්ථාවරත්වය, ආර්ථික සාර්ථකත්වය හා උපායමාර්ගික පිහිටීම යන අද්විතීය සාධක සුසංයෝගය හේතුවෙන් සිංගප්පූරුව, හොංකොං හෝ කවර හෝ රටක් අභිබවා එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය (විශේෂයෙන් ඩුබායි රාජ්‍යය) ලෝකයේ සුඛෝපභෝගී සංචාරක මධ්‍යස්ථානයක් වශයෙන් ඉහළ ස්ථානයක වැජඹේ. එහි පිහිටි සාප්පු සංකීර්ණ තුළ අධි සුඛෝපභෝගී කඩ සාප්පු විශාල සංඛ්‍යාවක් පිහිටා තිබීමත්, විකුණුම් මත කිසිදු බදු මුදලක් අය නොකිරීම නිසා ඒවායේ තරඟකාරී භාණ්ඩ මිල ගණන් ඉදිරිපත් කිරීමත් හේතුවෙන් ඩුබායි හා එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය සමස්ත ලෝකවැසි සංචාරකයන්ගේ සාප්පු පාරාදීසයක් බවට පත්ව තිබේ.

මැද පෙරදිග සහ මධ්‍යම ආසියාව, අප්‍රිකා ව හා ඇත පෙරදිග අතර වෙළඳ කටයුතු සිදුවන වෙළඳ මාර්ග අභිමුඛ පිහිටා ඇති ඩුබායි රාජ්‍යය, තේ සඳහා හොඳ ඉල්ලුමක් පවතින සමස්ත මැද පෙරදිග කලාපයේ විශාලතම වෙළඳ මධ්‍යස්ථානය බවට පත්ව ඇත.

එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය- ඉරාන ප්‍රති අපනයන වෙළඳාම සම්බන්ධයෙන් ඉරානය වෙත පනවා තිබූ ජාත්‍යන්තර සම්බාධක ඉවත්කිරීම නිසා ඇති වූ බලපෑම නිසා 2014 වර්ෂයේදී එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යයවෙත අපනයනය කළ ශ්‍රී ලංකාවේ තේ ප්‍රමාණය ඉහළගියේය. 2013 වර්ෂයේදී තේ මෙ.ටො. 19,216 ක් අපනයනය කිරීමට මෙරටට හැකි වූ අතර එය 2013 වර්ෂයේදී අපනයනය කරනු ලැබූ තේ මෙ.ටො. 17,531 හා සැසඳීමේදී එය මෙ.ටො. 1,685 ක හෙවත් 9.61% ක වැඩිවීමකි.

2.6.2.7 ජෝර්දානය

ආර්ථිකයට උරදීම පිණිස ස්වාභාවික බනිප් තෙල් හෝ ගැස් නිධි නොමැති මැද පෙරදිග පිහිටි රාජ්‍යයන් කිහිපය අතර ජෝර්දානය එක් රාජ්‍යයකි. එහි දළ ජාතික නිෂ්පාදනයෙන් 65% - 70% ක් සේවා අංශයෙන් සැදුම්ලත් අතර කර්මාන්ත අංශයේ දායකත්වය අවම වශයෙන් 25% පමණ වේ. ජාතික ආර්ථිකය සඳහා කෘෂිකාර්මික අංශයේ දායකත්වය 5% කි.

ජෝර්දාන් ගෘහස්ථ තේ වෙළඳ පොලේ ශ්‍රී ලංකා තේ සඳහා හිමිවී ඇති කොටස 75%ක් පමණ වන අතර ඊජිප්තුවෙන් හා සෞදි අරාබියෙන් කෙරෙන ප්‍රති-අපනයන ප්‍රමාණය පිළිවෙලින් 10% ක් හා 5% ක් වේ. ජෝර්දානය සාපේක්ෂ වශයෙන් කුඩා තේ වෙළඳ පොලක් වන නමුත්, වාර්ෂිකව තේ කිලෝ මිලියන 5.5 ක පමණ අලෙවියක් එහි සිදු වන අතර තේ බැගේ සඳහා ඉතා හොඳ සිල්ලර වෙළඳ පොලක් පවතින එහි එම තේ වර්ගය අලෙවිය 50% සිට 55% ඉක්මවන බවත් එය තවදුරටත් වර්ධනය කරගැනීමේ හැකියාව පවතින බවත් පැවසේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ තේ සඳහා ජෝර්දාන වෙළඳ පොලේ ඇති වඩාත් වැදගත් ලක්ෂණය වන්නේ රුසියානු සමූහාණ්ඩුවට පසුව ශ්‍රී ලංකාවේ තේ බැගේ සඳහා ලොව දෙවන විශාලතම වෙළඳපොල එය වීමයි. ශ්‍රී ලංකාවෙන් අපනයනය කෙරෙන තේ බැගේ ප්‍රමාණයෙන් ආසන්න වශයෙන් 10%ක් මේ වන විට ජෝර්දාන වෙළඳ පොල කරා ළඟාවේ. එය විශේෂ ජයග්‍රහණයක් වන අතර සැමගේ අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණක් ද වනු ඇත. තවද, ජෝර්දානය වෙත සිදු කෙරෙන තේ අපනයනවලින් 95%ක්ම පාහේ අගය එකතුකළ අපනයන විම වැදගත් කරුණකි.

ශ්‍රී ලංකා රේගු දෙපාර්තමේන්තුවේ සංඛ්‍යාලේඛනවලට අනුව, 2014 වර්ෂය තුළ දී තේ මෙ.ටො.6,648ක් ශ්‍රී ලංකාවෙන් ජෝර්දානයට අපනයනය කර ඇත. 2013 වර්ෂයේ මෙම කාලය තුළ අපනයනය කරන ලද තේ ප්‍රමාණය වූ මෙ.ටො. 7,632 සමඟ සැසඳීමේදී මෙ.ටො. 983ක නැතහොත් 12.98%ක පහළයාමක් මෙමගින් පෙන්නුම් කෙරේ.

2.6.2.8 ලිබියාව

ලිබියාවේ ආර්ථිකය ප්‍රධාන වශයෙන්ම බලශක්ති අංශය මත රඳාපවතින අතර, අපනයන ආදායම කෙරෙහි එම අංශයේ දායකත්වය 95% තරම් සුවිශාල වන අතර දළ දේශීය නිෂ්පාදනය සඳහා එහි දායකත්වය අවම වශයෙන් 65% පමණ වේ. කෙසේවුවද, රට තුළ ඇතිවූ විප්ලවය හා ගඩාපි පාලනය බිඳ වැටීම හේතුවෙන් ලිබියාව තුළ අරාපික තත්ත්වයක් උද්ගතවී ඇත.

ලිබියානු තේ වෙළඳ පොල කල තේ 80% හා හටිත තේ 20% වශයෙන් වර්ග කළ හැකිය. ලිබියානු තේ වෙළඳපොලේ කල තේ සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රමුඛස්ථානය උසුලන අතර හටිත තේ අංශය විනයේ පාලනය යටතේ පවතී. ඉන්දියාව, ශ්‍රී ලංකාවට පසුව ලිබියාවට තේ සපයන සම්ප්‍රදායික සැපයුම්කරුවෙකු වූ ද පසුගිය දශකය තුළ සැලකිය යුතු තේ ප්‍රමාණයක් ලිබියාවට ආනයනය කිරීමට ඉන්දියාව සමත් වී නැත.

ශ්‍රී ලංකාවෙන් ලිබියාව වෙත සිදු කෙරෙන තේ අපනයනවලින් 100%ක්ම පාහේ අගය එකතු කළ අපනයන වන අතර එය ශ්‍රී ලංකාවේ තේ කර්මාන්තය සඳහා ඉතා හිතකර තත්ත්වයකි. ලිබියාවේ උද්ගතව ඇති අර්බුදය හා එම වෙළඳපොල තුළ සිදුවන උළුපව්වන්ගෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ තේ සම්බන්ධයෙන් අහිතකර ලෙස බලපා ඇති නමුත් ලිබියානු පාරිභෝගිකයන්ගේ ප්‍රියතම තේ වර්ගය අනිවාර්යයෙන්ම ශ්‍රී ලංකා තේ වන්නේ ය.

පසුගිය වර්ෂය තුළ ලිබියාවේ පැවති ආරක්ෂක තත්ත්වය හේතුවෙන් කිසිදු ප්‍රවර්ධන වැඩසටහනක් එහි පැවැත්වීමට නොහැකි විය.

පසුගිය වර්ෂය හා සැසඳීමේදී 2014 වර්ෂයේදී ලිබියාව වෙත තේ අපනයනය මෙ.ටො. 5,309 කින් නැතහොත් 90.54%කින් වර්ධනය වී ඇති අතර 2013 වර්ෂයේදී මෙ.ටො. 6,520ක් වූ ශ්‍රී ලංකාවේ තේ අපනයනය 2014 වර්ෂයේදී මෙ.ටො. 12,424 දක්වා ඉහළ ගොස් තිබේ.

2.6.2.9 සෞදි අරාබිය

මැද පෙරදිග/ගල්ෆ් කලාපයේ පොහොසත්ම රාජ්‍යය සෞදි අරාබි රාජ්‍යය වන අතර ලෝකයේ විශාලතම බොරතෙල් නිපදවන්නා ද වේ. 2014 වර්ෂය තුළ සෞදි අරාබියේ දෛනික බොරතෙල් නිෂ්පාදනය බැරල් 10,000ක් ලෙස ගණන් බලා ඇත. රටේ සමස්ත අපනයන ආදායමෙන් 90%ක් පමණම බොරතෙල් අංශයෙන් උපයාගනු ලැබේ.

සෞදි පාරිභෝගික ජනතාව භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමේදී හොඳම නිෂ්පාදන වර්ගය පිලිබඳව බෙහෙවින් සැලකිලිමත් වන පිරිසක් බවට සැලකෙන අතර ඔවුන් සැම විටම ඉහළ මිල ගණන් මත තත්ත්වයෙන් ඉහළ සුබෝපහෝගි භාණ්ඩ මිලදී ගනිති. ඒක පුද්ගල ආහාර හා පාන වර්ග පරිභෝජනය මෙන්ම විශාල ප්‍රමාණයන්ගෙන් පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය සිල්ලර (වේගයෙන් ජනප්‍රියවන පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය) මිලදී ගැනීම ඉහළ යමින් පවතී. සෞදි ජනගහනයෙන් 75%ක් තරුණ පිරිස බව වාර්තා වන අතර එම තරුණ පිරිස බටහිර ප්‍රවණතාවන්ට සිසුයෙන් නැඹුරුවන ප්‍රගතිශීලී පිරිසක් වීම සැලකිය යුතු වැදගත් කාරණයකි.

ගල්ෆ් කලාපයේ විශාලතම රාජ්‍යය වශයෙන් සැලකෙන සෞදි අරාබියේ ජනගහනය මිලියන 30 කට ආසන්න වන අතර එම කලාපයේ පොහොසත්ම රාජ්‍යය වශයෙන් ද එය සැලකේ. ගල්ෆ් කලාපීය රාජ්‍ය සමූහයේ රටවල් හය අතර වැඩි වශයෙන්ම තේ පරිභෝජනය කරන රට වන්නේද සෞදි අරාබියයි. එහි වාර්ෂික තේ පරිභෝජනය කිලෝ මිලියන 33ක් පමණ වේ. සෞදි අරාබියට ආනයනය කරන තේ ප්‍රමාණය ම.ටො. 35,000 ආසන්නයට ලඟවී ඇති අතර එම ප්‍රමාණයෙන් ප්‍රති-අපනයනය කරනු ලබන බවට වාර්තා වී ඇත්තේ මෙ.ටො. 1,500 ක් පමණි.

පසුගිය වර්ෂය හා සැසඳීමේදී 2014 වර්ෂය තුළ සෞදි අරාබිය වෙත සිදු කළ ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයනය මෙ.ටො. 1,170ක නැතහොත් 33.25%ක ආකර්ෂණීය වර්ධනයක් වාර්තා කර ගෙන ඇත. මෙ.ටො. 3,519ක් වූ 2013 වර්ෂයේ සෞදි අරාබිය වෙත සිදුකළ ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයනය 2014 වර්ෂයේදී මෙ.ටො. 4,690 දක්වා වර්ධනය විය.

2.6.2.10 ලෙබනනය

විශාල ක්‍රිස්තියානි ජනගහනයක් හා සුන්නි හා ශීයා යන දෙකොට්ඨාසයෙන් සැදුම්ලත්

මුස්ලිම් ජනගහනයක් ද සහිත ලෙබනනය විශේෂිත වූ අරාබි රාජ්‍යයකි. මැදපෙරදිග කලාපය තුළ දක්නට නොමැති තේ හා කෝපි වැනි උණුසුම් පාන වර්ග පරිභෝජනයේ අසාමාන්‍ය අනුපාතයක් ලෙබනනයේ පෙන්නුම් කරන අතර එය කෝපි වලට වැඩි ප්‍රමුඛත්වයක් හිමිවන 20 - 80 අනුපාතයක් වේ. එහි වෙසෙන විශාල ක්‍රිස්තියානි ජනගහනය සහ යුරෝපීය රාජ්‍යයන්ගේ සම්ප බලපෑම මෙම අසාමාන්‍ය තත්ත්වයට බොහෝ සෙයින් හේතු වූවා විය හැකිය. වාර්ෂික ඒක පුද්ගල කෝපි පරිභෝජනය ග්‍රෑම් 4,500ක් නැතහොත් කිලෝ ග්‍රෑම් 4.5ක් තරම් විශාල වන අතර තේ පරිභෝජනය ග්‍රෑම් 750ක් (කිලෝ ග්‍රෑම් 0.75) බව වර්තා වී ඇත. එලෙසින්, අනෙකුත් අරාබි රාජ්‍යයන් සමඟ සසඳා බැලීමේදී ලෙබනනය කෝපි සඳහා ප්‍රමුඛත්වය හිමිවන වෙළඳපොලක් බව කිව හැකිය.

පසුගිය වර්ෂ පහ හෝ ඊට ආසන්න කාලයක සිට ලෙබනනයේ තේ ආනයනය සහ ගෘහස්ත පරිභෝජනය යම් වේගයකින් වර්ධනය වන බව ඉහත වගුවෙන් පෙන්නුම් කෙරේ. 2009 වර්ෂයේ සිට 2014 වසර අවසානය දක්වා ශුද්ධ තේ ආනයනය ටොන් 1,500කින් වර්ධනය වී ඇති අතර පදනම් වර්ෂය හා සැසඳීමේදී එය 62.5%ක සුවිශේෂ වර්ධනයකි.

පසුගිය වර්ෂ පහ තුළ ලෙබනනය වෙත සිදුවූ ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයනය අඛණ්ඩව වර්ධනය වෙමින් පැවති අතර, වසර පහකට පෙර පැවති මෙ.ටො.2,126ක පදනම් අගයේ සිට 2014 වසර අවසානයේදී ලෙබනනය වෙත සිදුවූ ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයනය මෙ.ටො. 3,435ක් දක්වා මෙ.ටො. 1,300 (62%) කින් වර්ධනයවී තිබීම සතුට දනවන කාරණයකි.

ලෙබනන් කුඩා වෙළඳපොලේ ප්‍රධාන තේ සැපයුම්කරු වන ශ්‍රී ලංකාව 2014 වර්ෂයේදීද එම තත්ත්වය රැකගැනීමට සමත් විය. ශ්‍රී ලංකා රේගු දෙපාර්තමේන්තුව වි සංඛ්‍යාලේඛන වලට අනුව, 2014 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාව විසින් තේ මෙ.ටො. 3,434ක් ලෙබනනයට අපනයනය කර ඇති අතර 2013 වර්ෂයේ එම කාලපරිච්ඡේදයේදී එරටට අපනයනයකර තිබූ තේ ප්‍රමාණය මෙ.ටො. 2,815 ක් වී තිබුණි. ඒ අනුව, 2013 වර්ෂයේ සිට 2014 වර්ෂය වන විට ශ්‍රී ලංකාව විසින් ලෙබනනයට අපනයනය කරන ලද තේ ප්‍රමාණය මෙ.ටො. 619කින් හෙවත් 22%කින් ඉහළ ගොස් තිබුණි.

2.6.2.11 ඊජිප්තුව

තේ, සියලුම මට්ටම්වල ඊජිප්තු ජාතිකයන් සඳහා ප්‍රධාන උපායමාර්ගික ආහාර ද්‍රව්‍යයක් වනු ඇතැයි සළකනු ලැබේ.

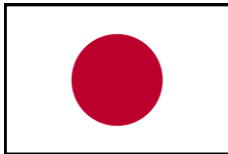
ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල, එය පලතුරු සඳහා ආදේශකයක් වන අතර දිනකට කිහිප අවස්ථාවන්හිදී එය උණුසුම් පිලිගැනීමේ පානයක් වශයෙන්ද පිළිගන්නා ලැබේ. ඒක පුද්ගල තේ පරිභෝජන සාමාන්‍යය වසරකට එක් පුද්ගලයෙකුට කිලෝ 01ක් ඉක්මවයි. ඊජිප්තුව සලකා පංගු ක්‍රමය යටතේ තේ නිකුත් කිරීම නතරකොට ඇති

බැවින් වර්තමානයෙදී හේ වෙළඳාම 100%ක්ම පොද්ගලික අංශය සතු වේ. ඔවුහු බහුල වශයෙන් හේ ඇසුරුම් නොකරන ලද ආකාරයෙන් (කි.ගු. 50-65බහු ස්තර කඩදාසි බැගේ වලින්) ආනයනය කරති.

ශ්‍රී ලංකා රේගු දෙපාර්තමේන්තුවේ සංඛ්‍යාලේඛනවලට අනුව, 2014 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාව විසින් ඊජිප්තු වෙළඳපොලට අපනයනය කරන ලද හේ ප්‍රමාණය මෙ.ටො. 2,812 කි. 2013 වර්ෂයේදී එරටට අපනයනය කරන ලද හේ මෙ.ටො. 2,016 හා සැසඳීමේදී එමඟින් මෙ.ටො. 796 ක හෙවත් 39.47%ක වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කරයි.

2.6.3 ඇත පෙරදිග / සමුද්‍රීය කලාප

2.6.3.1 ජපානය

ජපානය හේ පරිභෝජනය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමුඛතම වෙළඳ පොලකි. එහි ප්‍රමිතියෙන් හා තත්ත්වයෙන් උසස් හේ සඳහා ඉහළ ඉල්ලුමක් පවතී. එකී තත්ත්ව හා ප්‍රමිති නියමයන් ජපාන හේ වෙළඳ පොලට නවක සැපයුම්කරුවන්ට ප්‍රවේශවීමට බාධාවක්ව පවතින අතර ජපානයට මේ වන විටත් හේ සැපයුමෙහි නිරතව සිටින ප්‍රධාන සැපයුම්කරුවන්ට තරගකාරීත්වය සම්බන්ධයෙන් වැඩි වාසිසහගත තත්ත්වයක් එමඟින් උදාවී ඇත. එනමින්, උසස්ම තත්ත්වයේ හා සුපිරිසිදු හේ නිපදවන හා අපනයනය කරනු ලබන වෙළඳ පොලක මිනුම් දණ්ඩක් වශයෙන් ජපාන හේ වෙළඳ පොල සලකනු ලැබිය හැකිය.

ජපානයේ වාර්ෂික හේ පරිභෝජනය මෙ.ටො. 118,000 ක් වන අතර, පසුගිය වර්ෂ සමඟ සසඳා බැලීමේදී එහි සුළු සංකෝචනයක් සිදුව ඇතත්, ලෝකයේ පමුඛතම හේ වෙළඳපොලක් වශයෙන් ජපානය තවමත් ඉදිරියෙන් පසුවේ. කෙසේ වුවද, ජපාන හේ වෙළඳපොලේ හරිත හේ පරිභෝජනය සඳහා ඉහළ ප්‍රමුඛත්වය හිමිවන අතර කලු හේ වෙළඳපොළ ස්ථාවරව පවතී. ඕලෝග් හේ සඳහා ඉල්ලුම පහළ යමින් පවතී. ජපානයේ වත්මන් ප්‍රවනතාව නම්, ක්ෂණික හේ සහ කෙළින්ම පානය සඳහා සැකසූ හේ නිෂ්පාදන සඳහා වෙළඳ පොල ඉල්ලුම ඉහළ යමින් පැවතීමයි. ජපානයේ හේ ආනයනයෙන් 40%ක් එකී ක්ෂණික හා කෙළින්ම පානය සඳහා සැකසූ හේ නිෂ්පාදන සතු වේ.

ශ්‍රී ලංකා හේ සඳහා ප්‍රධාන වෙළඳපොල 10ට අයත් රටක් වශයෙන් සැම විටම ජපානය සිට ඇති අතර, ජපානය වෙත ප්‍රධාන වශයෙන් සම්ප්‍රදායික කලු හේ අපනයනය කරන ශ්‍රී ලංකාව එම කලු හේ වෙළඳ පොලේ 60% ක ප්‍රබල කොටසක හිමිකාරීත්වය දරමින් එහි ප්‍රකමුඛයා බවට පත්ව සිටී. 2013 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාවෙන් ජපානයට අපනයනය කරන ලද මුළු කලු හේ ප්‍රමාණය මෙ.ටො. 8,821ක් වූ අතර එමඟින් උපයාගත් ආදායම එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 46.7කි.

2.6.3.2 තායිවානය

තායිවානය වාර්ෂිකව හේ මෙ.ටො. 15,000ක් පමණ නිෂ්පාදනය කරන අතර ඉන් 95%ක්ම උසස් තත්ත්වයේ හරිත හේ වේ. ඒක පුද්ගල හේ පරිභෝජනය කිලෝ ග්‍රෑම් 1.59ක් පමණ වන තායිවානය අභියාචනා වැදගත් හේ වෙළඳපොලකි.

තායිවානය වෙත වාර්ෂිකව සිදුකෙරෙන සමස්ත හේ ආනයනය මෙ.ටො.30,000ක් පමණ වන අතර ඉන් 66%ක් කලු හේ සහ ඕලෝග් හේ අතර බෙදී යයි. තායිවානයට හේ සපයන ප්‍රධාන සැපයුම්කරු විශ්ටිනාමය වන අතර ඔවුන් මුළු හේ සැපයුමෙන් 73%ක් සඳහා දායක වන අතර විනය හා ශ්‍රී ලංකාව පිළිවෙලින් 12%ක් හා 08% ක් සඳහා දායක වේ.

තායිවානයේ වාර්ෂික මුළු හේ පරිභෝජනය මෙ.ටො. 41,000ක් පමණ වන අතර සිය සංස්කෘතියේ අංගයක් වශයෙන් හේ පානය කරන ආසියානු ජාතිකයන් බහුලව තායිවානයට සංචාරයේ පැමිණීම එකී ඉහළ හේ පරිභෝජනය සඳහා හේතු වී ඇත.

තායිවානය, ශ්‍රී ලංකා හේ සඳහා ඉතා හොඳ වෙළඳපොලක් වන අතර තවදුරටත් වර්ධනය කරගැනීමේ හැකියාව පවතී. ශ්‍රී ලංකාවෙන් තායිවානයට සිදු කෙරෙන හේ අපනයනය ප්‍රමාණාත්මකව 16%ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන අතර එහි වටිනාකම එ.ජ.ඩොලර් මිලියන 6.7 සිට 8.6 දක්වා 28%කින් 2012 ට සාපේක්ෂව 2013 දී ඉහළගොස් ඇත.

2.6.3.3 ඕස්ට්‍රේලියාව

ඕස්ට්‍රේලියාවේ ප්‍රධාන හේ පරිභෝජනය කලු හේ වන අතර තවමත් ඉතා සුළු වශයෙන් පවතින හරිත හේ අංශයේද සාධනීය වර්ධනයක් (ආසන්න වශයෙන් 3%ක) පෙන්නුම් කර ඇත. 2014 වර්ෂයේ ඕස්ට්‍රේලියාවේ මුළු හේ ආනයනය මෙ.ටො. 11,300 ක් වන බවට සඳහන් වන අතර 2013 වර්ෂයේදී එරට ආනයනික හේ ප්‍රමාණය වූ හේ මෙ.ටො. 11,800 ට සාපේක්ෂව 4.2% ක අඩුවීමක් 2014 වර්ෂයේදී පෙන්නුම් කරයි. ප්‍රධාන සැපයුම්කරු වශයෙන් ඉන්දියාව විසින් ඕස්ට්‍රේලියාවට 26.5%ක පමණ කේ සැපයුමක් සිදු කරන අතර අනතුරු ව ශ්‍රී ලංකාව එරටේ හේ සැපයුමෙන් 22%ක්, ඉන්දුනීසියාව 17.6% ක් හා විනය 13.2% ක් සඳහා 2013/14 කාලය තුළ දායකත්වය දරා තිබුණි. ප්‍රමාණය අනුව බලන කළ වෙළඳපොල තුළ 81%ක් කලු හේද, 7%ක් පලතුරු/ඖෂධීය හේ ද, 6% ක් හරිත හේද විය.

ප්‍රමිතිගත කළු හේ මත වට්ටම් ලබාදුන් නමුත් සාමාන්‍ය ඒකක මිල ගණන් 3% කින් ඉහළ ගියේය. විශේෂිත හේ සහ හේ බැගේ ඉහළ ඒකක මිලක් හිමිකරගෙන සිටින අතර සාමාන්‍ය මිල ගණන් ඉහළ නැංවීම කෙරෙහි දායක වේ. උසස් තත්ත්වයේ හේ සඳහා අමතර ඉහළ මිලක් ලබාදීමට ඕස්ට්‍රේලියාව කැමැත්තෙන් පසුවන අතර අවසාන පාරිභෝගිකයා වෙත මිලදී ගැනීම සඳහා ඇසුරුම්කර යවන ලද (off-trade)හේ ඒකක මිල ගණන් 3% කින් ඉහළ ගියේය.

වටිනාකම අතින් ගත්කළ ලිප්ටන් සහ බුෂෙල්ස් යන සන්නම් දෙක සහිතව යුනිලිවර් සමාගම වෙළඳපොල තුළ 30% ක කොටසක් හිමි කරගෙන සිටින අතර අනතුරුව ටිවින්ස් (23%) ක්, ඩිල්මා (12%) ක්, ටෙට්ලි (11%) ක් වෙළඳපොල තුළ හිමි කරගෙන සිටී. විශේෂිත කලු හේ, හරිත හේ සහ පලතුරු/ ඖෂධීය හේ සඳහා වන ඉල්ලුම වර්ධනය වෙමින් පවතී.

ශ්‍රී ලංකාව විසින් 2014 වර්ෂයේදී හේ මෙ.ටො. 2,877 ක් ඕස්ට්‍රේලියාවට අපනයනය කරන ලද අතර 2013 වර්ෂයේදී අපනයනය කරන ලද ප්‍රමාණය මෙ.ටො.

2,648 ක් වී තිබුණි. ඕස්ට්‍රේලියාව වෙත ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයනය කිරීම 2013 වර්ෂයේ මෙ.ටො. 2,648කිට 2014 දී මෙ.ටො. 2,877 ක් දක්වා ඉහල ගොස් තිබුණ අතර එය 8.4% ක වැඩිවීමකි. ඕස්ට්‍රේලියාවට අපනයනය කරන ලද මුළු තේ ප්‍රමාණයෙන් 86% ක් අගය එකතු කළ සංරචකයන්ගෙන් (තේ බැග් - 69% ක් හා තේ ඇසුරුම් 17%) යුක්ත විය.

2.6.4 උතුරු සහ දකුණු ඇමරිකානු කලාපය

වගුව 2.20: උතුරු සහ දකුණු ඇමරිකානු කලාප වෙත රටවල් අනුව ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයනය කිරීම් සංසන්දනය (2013/2014)

රට	2014	2013	ප්‍රමාණයේ වෙනස (කි.ග්‍රෑ.)	වර්ධනය %
	ප්‍රමාණය	ප්‍රමාණය		
මිල	6,948,952	6,837,547	111,405	1.63
ඇ.එ.ජ.	4,509,210	3,736,641	772,569	20.68
කැනඩාව	677,048	567,219	109,829	19.36
වෙතිසියලාව	59,450	30,424	29,026	95.40
මුසිලය	3,473	10,735	-7,262	-67.65
මෙක්සිකෝව	22,251	10,142	12,109	119.39
පැනමා	3,448	5,633	-2,185	-38.79
ආප්‍රිකාව	43,840	27,040	16,800	62.13
කොලොම්බියාව	1,544	318	1,226	385.53
එකතුව	12,269,216	11,225,699	1,043,517	9.30

2.6.4.1 ඇ.එ.ජ.

ඇමරිකා මහාද්වීපයේ විශාලතම හා වඩාත්ම වැදගත් තේ වෙළඳපොල වනුයේ ඇමරිකා

එක්සත් ජනපදයයි. ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය වෙත කෙරෙන තේ අපනයනය කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 130 සිඵව ඉක්මවූ අතර ප්‍රධාන පෙලේ සැපයුම්කරුවන් විසින් සිය සුපුරුදු වෙළඳපොල ගැණුම් ප්‍රමාණයන් එලෙසින්ම පවත්වා ගන්නා ලදී. 2013 වර්ෂයේදී හරිත තේ අපනයනය 15% කින් ඉහළගිය අතර සමස්ත අපනයනය කෙරෙහි එමගින් 17% ක දායකත්වයක් ලබාදෙන ලදී. ඉන්දියාව, ආප්‍රිකාව හා මලාවි යන රටවලින් සිදුකළ කල තේ අපනයනයෙහි ඉහළයාමක් පෙන්වීය. කල තේ හා හරිත තේ අපනයන සාමාන්‍ය ඒකක මිල කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා පිළිවෙලින් එ.ජ. ඩොලර් 3.04ක් හා එ.ජ. ඩොලර් 5.58 ක් විය.

ඇ.එ.ජනපදයේ ප්‍රධාන තේ සැපයුම්කරු වන ආප්‍රිකාව 39%ක සැපයුමක් සිදු කරන අතර අනතුරුව චීනය (19%), ඉන්දියාව (17%), වියට්නාමය (5.7%), ඉන්දුනීසියාව (3.4%) ක හා ශ්‍රී ලංකාව (3.5%) ක තේ සැපයුමක නියැලී සිටී. එරට ප්‍රධාන හරිත තේ සැපයුම්කරුවන් වන්නේ චීනය හා ජපානයයි. ඇ.එ.ජනපදයට තේ අපනයනය කිරීමේදී වටිනාකම අතින් ගත්කල 2013 වර්ෂයේදී චීනය ඉහළම ස්ථානයේ පසුවන අතර අනතුරුව ආප්‍රිකාව සහ ඉන්දියාව සිටී.

පසුගිය වසරවල ශ්‍රී ලංකාව විසින් ඇ. එ. ජනපදයට තේ අපනයනය කිරීමේදී වාර්ෂිකව ප්‍රමාණය කිලෝ මිලියන 3.7 සිට 4.5 අතර ප්‍රමාණයක උච්චාවචනය විය. එය, ඇ. එ. ජනපදය වෙත කරන ලද මුළු ආනයනයන්ගෙන් 3.5%ක් නියෝජනය කෙරේ. 2014 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාව විසින් ඇ.එ.ජනපදයට තේ කිලෝ ග්‍රෑම් 4,509,210 ක් අපනයනය කර ඇත. එය 2013 අපනයන ප්‍රමාණය හා සැසඳීමේදී 20.6% ක වර්ධනයකි. මෙම කාලය තුළ අපනයන ආදායම 30.8% කින් හෙවත් රුපියල් මිලියන 3398කින් කැපී පෙනෙන ලෙස ඉහළ ගියේය.

2.6.4.2 කැනඩාව

කැනඩාව උතුරු ඇමරිකාවේ තවත් එක් සාම්ප්‍රදායික තේ වෙළඳපොලකි. තේ විකුණුම් ආදායම් කැනේඩියානු ඩොලර් මිලියන 18 දක්වා 3% කින් වර්ධනය වූ අතර සිල්ලර අලෙවිය ටොන් 12,957 දක්වා 3% කින් පහළ ගියේය. සුපුරුදු තේ අලෙවිකරුවන් මගින් අලෙවි වූ විශේෂිත තේ වර්ග මෙන්ම විශේෂිත තේ අලෙවිකරු ජාලය තුළ වඩාත් සුභවාදී ඉල්ලුමක් පැවතුනි. ඇසුරුම් නොකළ කල තේ වර්ෂය 2013 වර්ෂයේදී ඉහළම අලෙවියක් වාර්තා කරන ලද අතර, සිල්ලර අලෙවි වටිනාකම කැනේඩියානු ඩොලර් මිලියන 5 දක්වා 20% කින් ඉහළගියේය. කැනේඩියානු ඩොලර් මිලියන 76ක් සහ ටොන් 722ක් කරා ළඟාවනු වස් 2013 වර්ෂයේදී 6% ක සිල්ලර වටිනාකමින් හා 4% ක ප්‍රමාණයෙන් වර්ධනය වෙමින් හරිත තේ සිල්ලර වෙළඳාම තුළද ඉස්මතු විය.

පාරිභෝගික වෙළඳපොල වෙනස්වීම හා වෙළඳපොල තුළ සිදුවන නව සංවර්ධනය හරහා උසස් ගුණයෙන් යුක්ත තේ අත්දැකීමක් ලැබීම සඳහා වන ඉල්ලුම ඉහළ නැඟීම හේතුවෙන් කැනඩාවේ තේ පරිභෝජනය අඛණ්ඩව වර්ධනය වනු ඇත. උසස් කැනේඩියානු පාරිභෝගිකයන්ට තේ පරිභෝජනය සඳහා නව මංපෙත් විවර කරමින් ඔවුන් වෙත පිළිගත්වනු ලබන විශිෂ්ට කල තේ මෙන්ම තේ බඳුන් වැනි නව නිපැයුම් හරහා සමස්ත වර්ධනය සිදුවනු ඇත.

2014 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාව කැනඩාවට තේ කිලෝ ග්‍රෑම් 667,048 ක් අපනයනය කරන ලද අතර 2013 වර්ෂයේදී අපනයනය කරන ලද ප්‍රමාණය කි.ග්‍රෑ. 567,219 ක් විය. වටිනාකම අතින් ගත්කල රුපියල් මිලියන 610ක සිට රුපියල් මිලියන 667 ක් තරම් වූ විශාල ප්‍රමාණයකින් එය ඉහළ ගියේය. මෙය අදාළ කාලය තුළ වූ 9.3% ක වර්ධනයකි.

2.6.4.3 චිලී

දකුණු ඇමරිකාවේ විශාලතම තේ වෙළඳපොල වන චිලී රටේ වාර්ෂික තේ ආනයනය මෙ.ටො. 20,000 ඉක්මවයි. චිලී රටේ තේ පරිභෝජනයේ අඛණ්ඩ වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. 2013 වර්ෂයේදී තේ පරිභෝජනය 3% කින් පමණ වර්ධනය වූ අතර වර්තමාන සිල්ලර විකුණුම් වටිනාකම 4%කින් වර්ධනය විය. 2013 වර්ෂයේදී වත්මන් සාමාන්‍ය තේ ඒකක මිල ගණන් 2% කින් ඉහළ ගියේය. මිල අධික තේ වර්ග සඳහා පාරිභෝගික රුචිය සිඝ්‍රයෙන් ඉහළගොස් තිබුණද, සන්නද්‍යාත්මකව සැලකිය යුතු සේ මිල අඩු සාමාන්‍ය කල තේ සමග සැසඳීමේදී මිල අධික තේ වර්ගවල අලෙවිය සීමාවී ඇත. පාරිභෝගිකයන් අතර නවීන හා අලුත් තේ වර්ග සඳහා පවතින ඉහළ රුචිකත්වය හේතුවෙන්, 2013 වර්ෂයේදී තේ අලෙවියේ වර්ධනයෙහි අනෙකුත් තේ වර්ග ප්‍රමුඛත්වය හිමිකර ගන්නා ලදී. ඊට අමතරව, සෞඛ්‍යය සහ ශරීර සුවතාව පවත්වා ගැනීමේ නව ප්‍රවණතා මත පදනම්ව ශ්‍රීන්, වයිට් හා රෙඩ් තේ පරිභෝජනය ඉහළ යමින් පවතී.

වෙළඳපොලේ 55%ක සැපයුමක් සිදුකරමින් ආප්‍රිකාව ප්‍රමුඛ සැපයුම්කරු වශයෙන් පසුවන අතර 33% ක සැපයුමක් සිදුකරමින් ශ්‍රී ලංකාව සහාය සැපයුම්කරු වී සිටී. 2013 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාව එරටට අපනයනය

කරන ලද තේ කි.ග්‍රෑ. 6,837,547 ට සාපේක්ෂව 2014 වර්ෂයේදී සපයන ලද තේ ප්‍රමාණය කි.ග්‍රෑ. 6,948,952 ක් විය. ප්‍රමාණයෙන් එය 1.63% ක වැඩිවීමකි. 2013 වසර හා සැසඳීමේදී අපනයන ආදායම රුපියල් මිලියන 3819 කින් හෙවත් 18%කින් ඉහළ ගොස් තිබුණි.

2.6.5 යුරෝපීයානු කලාපය

වගුව 2.21 යුරෝපීයානු කලාපය වෙත ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයනයන් රටවල් අනුව සංසන්දනය (2013/2014)

රට	2014 - (කි.ග්‍රෑ.)	2013 - (කි.ග්‍රෑ.)	වෙනස(කි.ග්‍රෑ.)	වර්ධනය %
ජර්මනිය	6,245,999	6,557,405	-311,406	-4.75
පෝලන්තය	2,599,218	2,778,007	-178,789	-6.44
බෙල්ජියම	2,489,250	2,428,270	60,980	2.51
හෙදර්ලන්තය (මිලන්දය)	3,002,559	2,252,619	749,940	33.29
අයර්ලන්තය	2,058,458	1,909,865	148,593	7.78
රුසියාව	1,965,222	1,481,396	483,826	32.66
ඉතාලිය	1,511,738	1,376,433	135,305	9.83
සික්ලන්තය	2,221,022	1,239,873	981,149	79.13
ප්‍රංශය	1,076,611	869,906	206,705	23.76
එක්සත් රාජධානිය	68,579	833,422	-764,843	-91.77

එක්සත් රාජධානිය තේ වෙළඳපොළේ ප්‍රධාන සැපයුම්කරුවන් වන්නේ තේ වගා කරන රටවල් වන අතර තේ මෙ.ටො. 66,133 ක (48%) සැපයුමක් සිදු කරමින් කෙන්නියාව 2013 වසරේ ප්‍රමුඛ සැපයුම්කරුවා විය. අනතුරුව ඉන්දියාව මෙ.ටො. 18,970 (14%) ක, ඉන්දුනීසියාව මෙ.ටො. 7,720 (6%) ක සහ මලාවි මෙ.ටො. 7,782 (5.6%) ක සැපයුමක් සිදු කර තිබුණි.

යුරෝපයේ සමස්ත තේ අපනයනයෙන් 40% ක ප්‍රමාණයක අපනයන දායකත්වයක් සපයමින් එක්සත් රාජධානියට යුරෝපයේ ප්‍රධාන තේ අපනයනකරුවා වී සිටී. 2013 වර්ෂයේදී එහි ප්‍රති අපනයනය තේ මෙ.ටො. 22,299 ක් විය. එක්සත් රාජධානියේ ප්‍රධාන අපනයන ගමනාන්ත වනුයේ කැනඩාව, ඇ.එ.ජ., අයර්ලන්තය, බෙල්ජියම, ජර්මනිය, ස්විට්සර්ලන්තය සහ ප්‍රංශයයි.

පසුගිය වසර හතක කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයනයේ උච්චාවචනයන් පෙන්නුම් කරනු ලැබීය. ශ්‍රී ලංකා ඊර්ගුවේ තොරතුරුවලට අනුව, 2013 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයනය මෙ.ටො. 833 ක් වූ අතර එහි වටිනාකම ආසන්න වශයෙන් රුපියල් මිලියන 833 ක් පමණ වේ. රුපියල් මිලියන 940 ක වටිනාකමින් යුත් ශ්‍රී ලංකා තේ මෙ.ටො. 936 ක ප්‍රමාණයක් 2013 වර්ෂයේදී එක්සත් ජනපදයට අපනයනය කරන ලද අතර ඉන් 71% ක් තේ තොග වශයෙන්ද 12% ක් තේ ඇසුරුම් වශයෙන්ද 17% ක් තේ බැග් වශයෙන්ද අපනයනය කරන ලදී.

2.6.5.1 එක්සත් රාජධානිය

මිලියන 62.6 ක ජනගහනයකින් යුතු එක්සත් රාජධානිය ලොව දෙවැනි විශාලතම තේ පරිභෝජකයා වේ. එක්සත් රාජධානිය 2013 වර්ෂයේදී මුළු ආනයන වෙළඳපොළේ ආනයන ප්‍රතිගතයක් සහිතව යුරෝපීය තේ ආනයනයේ විශාලතම ආනයනකරුවා විය. ජාත්‍යන්තර තේ කමිටුවේ සංඛ්‍යාලේඛනවලට අනුව එක්සත් රාජධානිය 2013 වර්ෂයේදී තේ මෙ.ටො. 115,342 ක් ආනයනය කර තිබූ අතර එය පූර්ව වර්ෂයේ ආනයනය කර තිබූ තේ මෙ.ටො. 144,575 ට සාපේක්ෂව බලන කළ 6.5% ක පමණ ආන්තික අඩුවීමකි. එක්සත් රාජධානියේ පාරිභෝගිකයන් කලු තේ පානය කරන්නන් වේ. එරට මුළු තේ ආනයනයෙන් 98% ක් කලු තේ වන අතර 2% ක් පමණක් හට්ත තේ වේ.

2.6.5.2 පෝලන්තය

මිලියන 38 ක පමණ ජනගහනයකින් යුත් පෝලන්තය යුරෝපයේ තෙවැනි විශාලතම තේ පාරිභෝගිකයා වේ. එරට වාර්ෂික තේ පරිභෝජනය මෙ.ටො. 34,000 ක් පමණ වන බවට ඇස්තමේන්තු කොට ඇති අතර එක පුද්ගල තේ පරිභෝජනය කි.ග්‍රෑ. 1.1 කි. (ජා.තේ.ක.2012). 2013 වර්ෂයේදී සමස්ත තේ ආනයනයෙන් 11% කට හිමිකම් කියනු ලැබූ පෝලන්තය යුරෝපයේ සැලකිය යුතු ශුද්ධ තේ ආනයනකරුවෙකි. ජාත්‍යන්තර තේ කමිටුවේ සංඛ්‍යාලේඛන වලට අනුව, පෝලන්තය 2013 වර්ෂයේදී තේ මෙ.ටො. 32,386 ක් ආනයනය කර ඇති අතර ඊට පෙර වර්ෂයේ ආනයනය කර තිබූ තේ මෙ.ටො. 29,483 හා සැසඳීමේදී එමඟින් පෙර වර්ෂයේ ආනයනයට වඩා 12% ක පහත බැසීමක් පිළිබිඹු කරයි. පෝලන්ත ජාතිකයන් කලු තේ පානය කරන්නන් වන අතර ආනයනය කරනු ලබන තේ ප්‍රමාණයෙන් 87% ක් කලු තේද 13% ක් හට්ත තේද වේ. කලු තේ වෙළඳපොළ කෙන්නියාවෙන් සහ ඉන්දියාවෙන් ආනයනය කරන සී.ටී.සී. බාණ්ඩයේ තේවලින්, සාම්ප්‍රදායික ඕ.පී.එ. එෆ්.බී.ඔ.පී සහ බී.ඕ.පී. පත්‍ර බාණ්ඩයේ තේවලින් සහ පලතුරු, ඖෂධීය සහ රසගැන්වූ තේ බැග් මිශ්‍රණයන්ගෙන් සමන්විත වේ.

තේ වවන රටවල් පෝලන්ත තේ වෙළඳපොළේ ප්‍රධාන සැපයුම්කරුවන් වන අතර තේ මෙ.ටො. 6,075 (19%)ක් සපයමින් කෙන්නියාව ප්‍රධාන සැපයුම්කරු වශයෙන්ද අනතුරුව විශ්ටිනාමය මෙ.ටො. 3,268 (10%) , ඉන්දියාව මෙ.ටො. 4,082 (13%), ඉන්දුනීසියාව මෙ.ටො. 3,814 (11%), ජර්මනිය මෙ.ටො. 3,540 (11%) සහ චීනය මෙ.ටො. 2,027 (8%) සහ ශ්‍රී ලංකාව මෙ.ටො. 2,027 (6%) ක සැපයීමක් සිදුකරමින් 2012 වර්ෂයේ එරට තේ සැපයුම්කරුවෝ වූහ.

ශ්‍රී ලංකා ඊර්ගු දෙපාර්තමේන්තුවට අනුව, 2014 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකා සෘජු අපනයනය ශ්‍රී ලංකා තේ මෙ.ටො. 2,564 ක් වන අතර එහි වටිනාකම රුපියල් මිලියන 2,058 කි. රුපියල් මිලියන 2,032 ක් වටිනා ශ්‍රී ලංකා තේ මෙ.ටො. 2,778 ක ප්‍රමාණයක් 2013 වර්ෂයේදී අපනයනය කරන ලද අතර එහිදී 33%ක් තේ තොග වශයෙන්ද, 9.4% ක් ඇසුරුම් වශයෙන්ද, 57% ක් තේ බැග් වශයෙන්ද අපනයනය කර තිබුණි. 2014 වර්ෂයට වඩා ප්‍රමාණයේ 8% ක පහත වැටීමක් හා වටිනාකමේ 1.2% ක වර්ධනයක් එමඟින් පෙන්නුම් කෙරිණි. පෝලන්තය, ශ්‍රී ලංකා තේ බැග් සඳහා වන තුන්වන විශාලතම වෙළඳපොළ ලෙස සලකනු ලබන අතර රුසියානු සමූහාණ්ඩුව සහ ඔස්ට්‍රේලියාව ශ්‍රී ලංකාවේ අගය එකතුකළ තේ සඳහා වන වැදගත් වෙළඳපොළක් ලෙස හඳුනාගත යුතුය.

2.6.5.3 ජර්මනිය

ජර්මනිය, යුරෝපීය සංගමයේ දෙවන විශාලතම තේ ආනයනකරු වන නමුත් පරිභෝජනය අතින් බැලූ කළ එය එක්සත් රාජධානියට හා පෝලන්තයට වඩා පසුපසින් සිටී. ජර්මනිය 2013 වර්ෂයේදී තේ මෙ.ටො. 55,215ක් ආනයනය කර තිබුණි. එක්සත් රාජධානියට පසු යුරෝපයේ දෙවන විශාලතම තේ ප්‍රති අපනයනකරු වන ජර්මනිය 2013 වර්ෂයේදී දේශීය පරිභෝජනය සඳහා ආනයනය කරන ලද මෙ.ටො. 28,722 ක සමස්ත ආනයන ප්‍රමාණයෙන් 48% ක් (මෙ.ටො. 26,493) ප්‍රති අපනයනය කරන ලදී.

2009 වර්ෂයේදී මෙ.ටො.44,281 ක් වූ ජර්මනියේ මුළු තේ ආනයනය 2013 වර්ෂයේදී මෙ.ටො. 55,215 ක් දක්වා වර්ධනය වී තිබූ අතර එය වසර පහක කාලයක් පුරා මෙ.ටො. 10,934 ක් හෙවත් 25% කින් වූ වර්ධනයකි. ජර්මනියේ තේ ආනයනයෙන් 20% (මෙ.ටො. 11,029) ක් විනය විසින් සපයන ලද අතර අනතුරුව 15% ක් ඉන්දියාව, 14% ක් ශ්‍රී ලංකාව සහ 10% ක් ඉන්දුනීසියාව යන රටවල් විසින් සපයන ලදී.

2009 වර්ෂයේදී මෙ.ටො. 25,315 ක් වූ ජර්මනියේ තේ ප්‍රති අපනයනය 2013 වර්ෂය වනවිට මෙ.ටො. 26,493 ක් දක්වා වූ ආන්තික වර්ධනයක් අත්කරගෙන තිබුණි. ප්‍රමාණය අතින් ගත්කළ එය මෙ.ටො. 1,178 ක් හෙවත් 5%ක වර්ධනයකි. ජර්මනියේ ප්‍රති අපනයනයේ ප්‍රධාන අපනයනාත්මක වන ඇ.එ.ජ. ප්‍රති අපනයනයෙන් 16% ප්‍රතිගතයක් දරන අතර අනතුරුව ප්‍රංශය (14%), නෙදර්ලන්තය (10%), පෝලන්තය (9%) සහ එක්සත් රාජධානිය (7%) ක් ප්‍රතිගතයකට හිමිකම් කියයි.

ශ්‍රී ලංකාව ජර්මනියේ සාම්ප්‍රදායික කලු තේ සැපයුම්කරුවා වේ. ශ්‍රී ලංකාව වැඩිපුර ප්‍රමාණයක් තේ තොග වශයෙන් එරටට අපනයනය කරන අතර එකතුකළ අගය මත අපනයනය කරනු ලබන ප්‍රමාණය 32% ක් වේ. ශ්‍රී ලංකාව 2014 වර්ෂයේදී තේ මෙ.ටො. 6,179 ක් ජර්මනියට අපනයනය කරන ලදී. එහිදී ජර්මනිය ශ්‍රී ලංකාවේ 13 වැනි විශාලතම තේ අපනයනාත්මක වූ අතර පූර්ව වර්ෂයට වඩා 5%ක ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයන අඩුවීමක් ඇතිවී තිබුණි.

2.6.5.4 ප්‍රංශය

වෙළඳපොළ 3.2%කට හිමිකම් කියන ප්‍රංශය යුරෝපීය සංගමයේ එක්සත් රාජධානිය, පෝලන්තය සහ ජර්මනියට අනතුරුව සිටින හතරවැනි විශාලතම ශුද්ධ තේ ආනයනකරුවා වේ. 2009-2013 කාලපරිච්ඡේදය තුළ එරට තේ ආනයනය මෙ.ටො. 17,672 සිට 18,889 අතර පරාසයක උච්චාවචනය විය. 2012 දී ආනයනය කළ තේ මෙ.ටො. 17,835 ට සාපේක්ෂව 2013 වර්ෂයේදී ආනයනය කරන ලද ප්‍රමාණය මෙ.ටො. 18,889 ක් වීම නිසා ආනයන ප්‍රමාණයේ 6% ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරනු ලබයි. වෙළඳපොළේ 36%ක සැපයුමක් සිදුකරන විනය එරට ප්‍රධාන තේ සැපයුම්කරුවා වන අතර අනතුරුව බෙල්ජියම 10.5%, ජර්මනිය 10% ක් හා ශ්‍රී ලංකාව 6.3% ක සැපයුමක් සිදු කරනු ලබයි. ප්‍රංශය විසින් ආනයනය කරනු ලබන තේ ප්‍රමාණයෙන් 20% ක් පමණ ප්‍රති අපනයනය කරන අතර ඉතිරිය දේශීය පරිභෝජනය සඳහා තබාගනී.

වෙළඳපොළ තුළ සමස්ත ආනයනයෙන් 49% ක් හෙවත් මෙ.ටො. 9,419 ක් කලු තේ වලින් සමන්විත වන අතර 51% ක් හෙවත් මෙ.ටො. 9,470 ක් හරිත තේ වලින් සමන්විත වේ. ප්‍රංශයට ආනයනය කරනු ලබන තේ වලින් 70% ක් පෙර ඇසුරුම් ස්වරූපයෙන් ආනයනය කරනු ලබන අතර 30%ක් පමණක් තොග වශයෙන් ආනයනය කෙරේ. විනය එරට විශාලතම කලු තේ සැපයුම්කරු වන අතර 20% ක් තේ සැපයුමක් සිදු කරයි. අනතුරුව බෙල්ජියම 15%, ශ්‍රී ලංකාව 13%, ජර්මනිය 10% හා එක්සත් රාජධානිය 6% ක සැපයුමක් සිදු කරයි. හරිත තේ සැපයුමේ ප්‍රමුඛයා ද වන විනය සැපයුමෙන් 51%කට හිමිකම් කියන අතර අනතුරුව ජර්මනිය 10.5% ක් හා බෙල්ජියම 6%ක සැපයුමක් සිදු කරයි.

ශ්‍රී ලංකා රේගු දෙපාර්තමේන්තුවේ සංඛ්‍යාලේඛන අනුව, ශ්‍රී ලංකාව 2014 වර්ෂයේදී තේ මෙ.ටො. 988 ක් එරටට අපනයනය කර ඇති අතර 2013 වර්ෂයේදී තේ මෙ.ටො. 817 ක් අපනයනය කර තිබුණි. එහෙත්, බෙල්ජියම, එක්සත් රාජධානිය හා ජර්මනියෙන් එරටට එන තේ තුළ සැහෙන කරම් ප්‍රමාණයක් ශ්‍රී ලංකා තේ අඩංගු වන නිසා ප්‍රංශ වෙළඳපොළ තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ තේ වලට හිමි ඉඩකඩ ඉහළ යා හැකිය.

2.6.5.5 නෙදර්ලන්තය

2008-2012 කාල පරිච්ඡේදය තුළදී රටතුළ තේ ආනයනය මෙ.ටො. 25,000-30,000 අතර ප්‍රමාණයක උච්චාවචනය විය. කලු තේ එරට සමස්ත තේ ආනයනය ප්‍රමාණයෙන් 93% ක් තරම් විශාල වෙළඳපොළ කොටසකට හිමිකම් කියයි.

ශ්‍රී ලංකා රේගු දෙපාර්තමේන්තුවේ සංඛ්‍යාලේඛනවලට අනුව, 2014 වර්ෂයේදී, ශ්‍රී ලංකාවෙන් කරන ලද සෘජු අපනයන ප්‍රමාණය ශ්‍රී ලංකා තේ (සිලෝන් ටී) මෙ.ටො.2,914 ක් වූ අතර එහි වටිනාකම රුපියල් මිලියන 2,177 ක් විය. 2013 වර්ෂයේදී, රුපියල් මිලියන 1,712 ක වටිනාකමින් යුතු ශ්‍රී ලංකා තේ මෙ.ටො. 2,186 ක ප්‍රමාණයක් අපනයනය කරන ලද අතර ඉන් 6% ක් තොග ආකාරයෙන්ද, 65% ක් ඇසුරුම් වශයෙන්ද සහ 29% ක් තේ බැග් වශයෙන්ද පැවතුණි.

මලාවි එරට විශාලතම තේ සැපයුම්කරු වන අතර, පිලිවෙලින් ආපන්ටිනාව, ඉන්දුනීසියාව, ඉරානය, විනය, ඉන්දියාව හා ශ්‍රී ලංකාව එයට පසුපසින් සිටියි. එරට වාර්ෂික තේ පරිභෝජනය මෙ.ටො. 7,500-8,500 පමණ වන බවට ඇස්තමේන්තු කොට ඇති අතර ඒක පුද්ගල පරිභෝජනය කි.ග්‍රෑ. 0.48 ක් පමණ වේ. වෙළඳපොළේ 85% ක් පමණ කලු තේ වලින් සමන්විත වන අතර ඉතිරි ප්‍රමාණය හරිත තේ වලින් සමන්විත වේ. එරට වඩාත් ජනප්‍රිය වී ඇති තේ බැග් සිල්ලර වෙළඳාමේදී 90% කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් අලෙවි වේ. ජනතාව තත්ත්වයෙන් උසස් තේ ඉල්ලුම් කිරීම හේතුවෙන් විශේෂිත තේ අලෙවිසැල් ව්‍යාප්ත වීම ඇරඹී ඇත.

2.6.6 දකුණු ආසියා කලාපය

වගුව 2.22: දකුණු ආසියා කලාපය වෙත රටවල් අනුව ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයනයන්

රට	ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ.)			වර්ධනය %
	2013	2014	වෙනස	
ඉන්දියාව	610,484	1,882,963	1,272,479	208
පකිස්තානය	604,401	86,275	-518,126	-86
බංගලාදේශය	280,647	415	-280,232	-100
මාලදිවයින	225,985	188,083	-37,902	-17
ඇෆ්ගනිස්තානය	8,766	0	-8,766	-100
නේපාලය	2,110	1,647	-463	-22
එකතුව	1,732,393	2,159,383	426,990	25

දකුණු ආසියානු කලාපය රටවල් අටකින් සමන්විත වන අතර, එහි ජනගහනය බිලියන 1.7 ක් පමණ වේ. එකී රටවල් අතරින් රටවල් පහක් විසින් 2014 වර්ෂය තුළදී ශ්‍රී ලංකා තේ කිලෝ ග්‍රෑම් මිලියන 2.2 ක් ආනයනය කරන ලදී. එය 2013 වසර හා සැසඳීමේදී සැලකිය යුතු වර්ධනයක් වන නමුත්, 2013 වර්ෂයේදී ආනයනය කරන ලද තේ කිලෝ ග්‍රෑම් මිලියන 5.3 ට වඩා අඩු අගයකි. මෙම කලාපයේ රටවල් අතර ඉන්දියාව ප්‍රමුඛස්ථානය ලබා සිටින අතර රු. බිලියන 1.3 ක වටිනාකමින් යුත්තේ

කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 1.88 ක් ආනයනය කරමින් කලාපයේ මුළු ආනයන ප්‍රමාණයෙන් 87% කට හිමිකම් කිය.

ඉන්දියාව සහ ඉරානය භාණ්ඩ හුවමාරු ක්‍රමවේදය යොදා ගනිමින් වෙළඳ කටයුතු ආරම්භ කරන ලද අතර, තම රටවල්වල යහපත පිණිස බැංකු ගනුදෙනු කිරීමකින් තොරව තේ සහ තෙල් දෙරට අතර හුවමාරු කරගැනීම සිදු කරනු ලැබේ. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකාව හා ඉන්දියාව අතර පවතින නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම මගින් සලසා දී ඇති සහන උපයෝගී කරගනිමින් ඉන්දියානු තේ අපනයනකරුවන් විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ තේ ඉන්දියාව හරහා ඉරානයට ප්‍රති අපනයනය කිරීම මෑතක දී ආරම්භ කර ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඉන්දියාව විසින් ඉන්දියානු ප්‍රමුඛ තේ වෙළඳපල වෙත මෙන්ම ප්‍රතිඅපනයන කාර්යයන් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවෙන් වඩා වැඩි තේ ප්‍රමාණයක් ආනයනය කරන ලදී.

2014 වසරේ දී පාකිස්ථානය විසින් සිදුකළ තේ ආනයන ප්‍රමාණය මෙ.ටො. 136,657.65 ක් වූ අතර, 2013 දී මෙ.ටො. 125,828.7 ක් වූ තේ ආනයනය සමග සැසඳීමේ දී එය 8.6% ක වර්ධනයක් පෙන්වයි.

පාකිස්ථානය විසින් ආනයනය කරනු ලබන කල තේවල සාමාන්‍ය මිල තේ නිපදවන රට සහ ගුණාත්මකභාවය අනුව වෙනස් වේ. අවම සාමාන්‍ය කල තේ මිල කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා එ.ජ. ඩොලර් 0.86 ක් වූ අතර, ඉහළම සාමාන්‍ය මිල කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා එ.ජ. ඩොලර් 3.97 ක් විය.

පාකිස්තානය වෙත තේ අපනයනය කරන විශාලතම අපනයනකරු කෙන්යාව වන අතර, කෙන්යානු තේ වල සාමාන්‍ය මිල කිලෝ ග්‍රෑමයකට එ.ජ.ඩොලර් 2.41 දක්වා ක්‍රමක්‍රමයෙන් පහළ යමින් පවතින බව සැලකිල්ලට ගතයුතු කරුණකි. පාකිස්ථානයට තේ අපනයනය කරන රටවල් අතර ප්‍රමුඛ ස්ථානය හිමිකරගෙන සිටින කෙන්යාවේ තේ රසයට පාකිස්ථානු පාරිභෝගිකයෝ හුරුව සිටිති.

ශ්‍රී ලංකාවෙන් පාකිස්ථානයට කෙරෙන තේ අපනයනය 2014 දී අඩුවීමක් පෙන්නුම් කරන අතර, අනෙකුත් අපනයනකරුවන් සමග සැසඳීමේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ තේ ඉහළම සාමාන්‍ය මිල වාර්තා කළ බැවින් 2013 දී වාර්තා වූ මෙ.ටො.688,389 සමග සැසඳීමේ දී 2014 දී එය මෙ.ටො. 25.08 ක් විය. කෙසේ වුවද, පාකිස්ථානු වෙළඳපොල නැවත දිනාගැනීම පිණිස තේ අපනයනකරුවන් මෙන්ම ආනයනකරුවන් ද විසින් ශක්තිමත් ප්‍රවර්ධන වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට මෙන්ම 2014 වර්ෂයේ දී කෙන්යාව විසින් සිය තේ මිල ගණන් අඩු කර ඇති බැවින් ඒ පිළිබඳව ද සැලකිල්ලට ගෙන තේ මිල පිළිබඳව ද යම් වැඩපිළිවෙලක් සකස්කළ යුතුය.

මාලදිවයින ආනයනය කරන සිය සුපුරුදු ශ්‍රී ලංකා තේ ප්‍රමාණය 2013 වසරේ දී ද එලෙසින්ම පවත්වාගෙන යන ලද අතර, 2012 වසරට සාපේක්ෂව එහි යම් වර්ධනයක් පෙන්වීය. බංගලාදේශය, ඇෆ්ගනිස්ථානය, නේපාලය යන රටවල් විසින් ශ්‍රී ලංකා තේ ආනයනය සැලකිය යුතු පරිදි අඩු කර ඇති අතර, මාලදිවයිනේ ශ්‍රී ලංකා තේ ආනයනය ද සුළු පසුබෑමක් පෙන්වයි.

03 මණ්ඩලය විසින් ඉටුකරනු ලබන කාර්යයන්

3.1 තේ කොමසාරිස් අංශය

1976 ජනවාරි 01 දින සිට තේ කොමසාරිස්වරයා වෙත පවරා ඇති තේ කර්මාන්තයට අදාළ සංවර්ධනය, නිෂ්පාදනය, අපහරණය, නියාමනය යන මේවා හා සම්බන්ධ සියලු නියාමන කටයුතු 1975 අංක 14 දරන ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩල පනත හා 1957 අංක 51 දරන තේ පාලන පනත ප්‍රකාරව ක්‍රියාත්මක කිරීම තේ කොමසාරිස් අංශය විසින් ඉටුකරනු ලබයි.

තේ කොමසාරිස් අංශයේ කාර්යයන් ගාල්ල, මාතර, රත්නපුර, ගම්පොල, හැටන්, බණ්ඩාරවෙල, සහ මතුගම යන නගරවල පිහිටි ප්‍රාදේශීය කාර්යාල 7ක් අතර විමධ්‍යගත කොට ඇත.

තේ කර්මාන්තයේ අභිවෘද්ධිය උදෙසා ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ තේ කොමසාරිස් අංශය විසින් පහත සඳහන් කාර්යයන් ඉටු කරනු ලබයි.

- තේ නිෂ්පාදනයට අදාළ සංඛ්‍යාදත්ත රැස්කිරීම
- තේ නිෂ්පාදකයින් සහ කර්මාන්තශාලා ලියාපදිංචිකිරීම සහ ලියාපදිංචිය අලුත්කිරීම
- තේ දළ වල ප්‍රමිතිය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- කර්මාන්තශාලා නවීකරණය සහ නැවත වගාව (පාළු සිටුවීම සහ නව වගාව ඇතුළුව) සඳහා සහනාධාර ලබාදීම
- කර්මාන්තශාලා සහ වෙළඳුන්ට සාධාරණ මිල ගණන් ගෙවීම
- යහපත් නිෂ්පාදන ක්‍රම පිළිබඳ විශේෂ අධීක්ෂණයක් සිදු කිරීම
- තේ දළ වෙළඳුන් ලියාපදිංචි කිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම
- කසල තේ පිරිසැකසුම් මධ්‍යස්ථාන සහ වෙළෙන්දන් ලියාපදිංචිකිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම
- ශ්‍රී.ලං.තේ.ම./ ශ්‍රී.ලං.ප්‍ර.අ. නිෂ්පාදන තත්ත්ව සහතික වැඩසටහන් පැවැත්වීම

1975 අංක 14 දරන ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩල පනත යටතේ සම්පාදනය කරනු ලදුව තේ කොමසාරිස්වරයා වෙත පවරනු ලැබ ඇති රෙගුලාසි පහතින් දැක්වේ.

- (අ) ශ්‍රී ලංකාතේ මණ්ඩල (නිමි තේ පිරිසැකසුම් සහ සතිපාරක්ෂක තත්ත්ව) රෙගුලාසි 1986
- (ආ) ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩල (නැවත වගාව සහ කර්මාන්තශාලා නවීකරණය කිරීමේ සහනාධාර යෝජනා ක්‍රමය)

3.1.1 ප්‍රධාන ජයග්‍රහණ

පසුගිය වර්ෂවලට සාපේක්ෂව, 2014 වර්ෂයේදී මෙම අංශය විශාල ජයග්‍රහණ රාශියක් අත්පත් කරගෙන ඇත. ගෙවීම් පැහැර හරින්නන් පිළිබඳ දඩ යෝජනා ක්‍රමය ප්‍රතිශෝධනය කිරීම එසේ අත්කරගත් එක් ජයග්‍රහණයකි.

කර්මාන්තශාලා මට්ටමින් මිල ගණන් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා කෙටි පණිවුඩ ක්‍රම යක් ක්‍රියාත්මක කිරීම කුඩා තේවතු හිමියන්ට ඉමහත් ප්‍රයෝජනයක් වූ අතර 2014 වර්ෂයේදී දේශීය වෙළඳපොල සඳහා නව ගුණාත්මක තත්ත්ව හඳුන්වාදෙනු ලැබ ඇත.

3.1.2 නිෂ්පාදකයින් සහ කර්මාන්තශාලා ලියාපදිංචිකිරීම

තේ නිෂ්පාදනය කරන නිෂ්පාදකයන් පිළිබඳව සහ ලියාපදිංචි කිරීමට නියමිත නිෂ්පාදනකරුවන්ට අයත් තේ කර්මාන්තශාලාවට අදාළ නියමිත තොරතුරු ඇතුළත් ලේඛනයක් 1957 අංක 57 දරන තේ පාලන පනත යටතේ තේ කොමසාරිස් අංශය විසින් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. මෙම පනතේ කාර්යයන් සඳහා නිෂ්පාදකයෙකු වශයෙන් ලියාපදිංචි කිරීමට කිසියම් පුද්ගලයකු හිමිකම් කියන්නේද යන්න තීරණය කිරීම සඳහා මෙම අංශයට බලය ඇත්තේය. තේ නිෂ්පාදනය කිරීම සහ වෙන්දේසි මධ්‍යස්ථාන හරහා තේ විකිණීම සඳහා සැම තේ නිෂ්පාදකයෙකුම තේ මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි විය යුතුය.

සියලුම කර්මාන්තශාලා ගුණාත්මක තත්ත්වයේ තේ නිෂ්පාදනය කිරීමට සුදුසු වන පරිදි ඒවායේ ගොඩනැගිලි, උපකරණ සහ මෙහෙයුම් ක්‍රම පවතින්නේද යන්න වගබලා ගැනීම පිණිස තේ මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි විය යුතු අතර කර්මාන්තශාලාව මඟින් නිෂ්පාදිත තේවල තත්ත්වය පිළිබඳ අධීක්ෂණය කිරීමේදී ඊට සහාය වීම, කසල තේ බැහැර කිරීම පාලනය කිරීමට කටයුතු කිරීම සහ සාධාරණ මිල සූත්‍රයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම අනිවාර්යයෙන් කළ යුතුය.

උන්නතාංශ අනුව සහ මිලදී ගත් තේ දළ නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය අනුව, දැනට ක්‍රියාත්මකවන කර්මාන්තශාලා වර්ගීකරණය 3.1 වගුවේ දැක්වේ.

වගුව 3.1 මෙහෙයුම් අනුව තේ කර්මාන්තශාලා වර්ගීකරණය

අත්ත්වය	උඩරට	මැදරට	පහතරට	එකතුව
1. තම තේ දළ වලට පමණක් සීමා වූ	61	12	05	78
2. තම තේ දළ සහ මිලදීගත් තේදළ:-				
(අ) තම තේදළ මුළු නිෂ්පාදනයෙන් 50%කට වඩා වැඩි	12	39	132	183
(ආ) තම තේදළ මුළු නිෂ්පාදනයෙන් 50%කට වඩා වැඩි	144	40	19	203
3. මිලදීගත් තේදළ පමණක්	08	29	274	311
4. ක්‍රියාත්මකවන ලියාපදිංචි තේ කර්මාන්තශාලා	33	73	76	182
5. මුළු ලියාපදිංචි තේ කර්මාන්තශාලා සංඛ්‍යාව	199	193	507	899
6. දැනට ක්‍රියාත්මකවන මුළු ලියාපදිංචි තේ කර්මාන්තශාලා සංඛ්‍යාව	166	120	431	717

3.1.3 මිලදි ගනු ලබන දළ සඳහා ගෙවිය යුතු සාධාරණ මිල

තේ පාලන පනතේ විධිවිධාන යටතේ, මිලදි ගනු ලබන දළවලින් තේ නිෂ්පාදනයේ නියැලී සිටින කර්මාන්තශාලා විසින් එම කර්මාන්තශාලා වලින් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන නිමි තේ වල නියමිත මිල පිළිබඳව සැලකිල්ල යොමුකොට තේ කොමසාරිස්වරයා විසින් නිර්දේශ කරනු ලබන මිල ගණන් මත පදනම්ව නිෂ්පාදනය සඳහා මිලදි ගනු ලබන තේ දළ සඳහා ගෙවීම් කළ යුතුය. අමු තේ දළ සපයන්නන් සඳහා කර්මාන්තශාලා විසින් ගෙවිය යුතු සාධාරණ මිල එම කර්මාන්තශාලාවල මාසික ශුද්ධ විකුණුම් සාමාන්‍ය මත පදනම්ව තීරණය කරන ලදී.

නිමි තේ විකිණීමෙන් ලද මුදල දළ සපයන්නන් සහ කර්මාන්තශාලා අතර 68:32 යන අනුපාතයට බෙදිය යුතුය. කර්මාන්තශාලාවේ විකුණුම් සාමාන්‍යය මාසික

වගුව 3.2 ගෙවීම් පැහැර හැරීම් පිළිබඳ තත්ත්වය

ප්‍රදේශය	2014.01.01 දිනට මුදල	2014 වර්ෂයේදී එකතුවූ මුදල	පියවූයේ සහ ගෙවන ලද මුදල	2014.12.31 දිනට තේවතු ගෙවිය යේෂය	වසා දමන ලද කර්මාන්තශාලා වලින් ගෙවිය යුතු මුදල	දැනට ක්‍රියාත්මක කර්මාන්තශාලා වලින් ගෙවිය යුතු මුදල
රත්නපුරය	140,716,243.72	-	22,269,384.58	118,446,859.14	78,964,572.76	
මාතර	7,037,964.15	-	4,384,190.60	2,653,773.55	1,769,182.37	884,591.18
ගම්පොල	25,280,399.33	-	9,004,561.79	16,275,837.54	10,850,558.36	5,425,279.18
ගාල්ල	14,528,802.60	(2,165,940.88)	-	16,694,743.48	11,129,828.99	5,564,914.49
මතුගම	15,699,301.01	-	347,760.19	15,351,540.82	10,234,360.55	5,117,180.27
හැටන්	11,381,630.00	-	-	11,381,630.00	7,587,753.34	3,793,876.66
බණ්ඩාරවෙල	8,060,505.21	-	7,024,187.41	1,036,317.80	690,878.70	345,439.10
එකතුව	222,704,846.02	-2,165,940.88	43,030,084.57	181,840,702.33	121,227,135.07	60,613,567.26

3.1.4 අමු තේ දළවල තත්ත්ව පාලනය

නිමි තේවල උසස් තත්ත්වය පවත්වාගෙන යාම පිණිස ගොඩනැගිලි, උපකරණ, යන්ත්‍රසූත්‍ර හා මෙහෙයුම් ක්‍රමවේද යෝග්‍ය තත්ත්වයක පැවතීම අත්‍යවශ්‍යය. එමනිසා උසස් තත්ත්වයේ තේ නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා හිතකර වන ඉහත තත්ත්වයන් නොමැති කර්මාන්තශාලා වෙතොත් තේ පාලන පනත යටතේ එවැනි කර්මාන්තශාලාවල ලියාපදිංචිය අවලංගු කිරීමට තේ කොමසාරිස්වරයාට බලය ඇත.

මිලදි ගනු ලබන දළ භාවිත කර නිෂ්පාදන මෙහෙයුම් සිදුකිරීමේදී අමු දළවල තත්ත්ව පාලනය අතිශය වැදගත් සාධකයකි. නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේදී ඒ සඳහා උසස් තත්ත්වයේ අමු තේ දළ භාවිත කරයි නම් අවසානයේ නිමි තේවල තත්ත්වය ඉහළ යන අතර එහි උපරිම ප්‍රතිලාභය අමු තේ දළ වෙළෙන්දාට මෙන්ම තේ නිෂ්පාදකයාටද හිමිවේ. කිසියම් කර්මාන්තශාලාවක් ගෙවීම් පැහැර හරින බවට අනාවරණය වුවහොත් එකී කර්මාන්තශාලාවේ ලියාපදිංචිය අත්හිටුවීමට හෝ අවලංගු කිරීමකට යටත්වන බවට අනතුරු අඟවනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් අමු තේ දළවල තත්ත්වය පිළිබඳ ගැසට් නිවේදනයක් 2010 දෙසැම්බර් 14 දින පළකරන ලදී.

සාමාන්‍ය වැඩිවීමද ඉක්මවා යයිනම්, එසේ වැඩි වූ ආදායම 50:50 අනුපාතයට බෙදනු ලැබේ. අමු දළවලට තේ නිමැවුම 21.5% ක නිමැවුම් අනුපාතයක් මත පදනම්ව සූත්‍රය සකස් කරනු ලැබේ.

3.1.3.1 ගෙවීම් පැහැර හැරීම්

සමාලෝචනයට භාජනය වන වර්ෂය තුළ දී අමු තේ දළ සැපයුම්කරුවන් සඳහා වන මුළු ගෙවීම් පැහැර හැරීම් ප්‍රමාණය 2014 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට රුපියල් මිලියන 200 ක් විය. 2014 වර්ෂයේදී අප ආයතනය විසින් ද රුපියල් මිලියන 6.06 ක් ආපසු අයකර ගන්නා ලදී. ඔවුන්ගේ ලියාපදිංචිය අත්හිටුවීම මඟින් තවදුරටත් ගෙවීම් පැහැර හැරීම් එකතුවීම වළක්වන ලදී. මුළු ගෙවීම් පැහැර හැරීම් ප්‍රමාණ පියවීමෙන් පසුව පමණක් එවැනි කර්මාන්තශාලා යළි ලියාපදිංචි කිරීම පිළිබඳව සලකා බැලේ.

3.1.4.1. ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම්

තේ පාලන පනත යටතේ නිෂ්පාදනය කරනු ලබන තේ වල ගුණාත්මකභාවය අධීක්ෂණය කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීමේ බලතල තේ කොමසාරිස්වරයාගේ අංශය සතුවේ. නිෂ්පාදනය කරනු ලබන තේවල ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම පිණිස පහත සඳහන් ව්‍යාපෘති සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරනලදී.

- අ) ශ්‍රී.ලං.ප්‍ර.ආ. - ශ්‍රී.ලං.තේ.ම. තත්ත්ව සහතික
- ආ) තේ දළවල ප්‍රමිතිය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා “B leaf 60”jevigyk
- ඇ) උත්සව සමයේදී වැඩිවන අස්වැන්න කළමනාකරණය කිරීමේ වැඩසටහන (Rush Crop Management Programme)
- ඈ) පහළ ශුද්ධ විකුණුම් සාමාන්‍ය උපායමාර්ගය (Low NSA Strategy)
- ඉ) තත්ත්ව අධීක්ෂණ ක්‍රම (කාර්ය කණ්ඩායම් මෙහෙයුම්)
- ඊ) කර්මාන්තශාලා නවීකරණ සහනාධාර යෝජනා ක්‍රමය
- උ) තේ නැවත වගා සහනාධාර යෝජනා ක්‍රමය
- ඌ) කර්මාන්තශාලා පාදක තේ සංවර්ධනය වැඩසටහන
- එ) කර්මාන්තශාලාවල යහපත් නිෂ්පාදන පිළිවෙත් ස්ථාපිත කිරීම
- ඵ) හරිත තේ වෙළඳුන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන

අ) ශ්‍රී.ලං.ප්‍ර.ආ - ශ්‍රී.ලං.තේ.ම. තත්ත්ව සහතිකය

නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සහ අවසාන නිෂ්පාදනය වනම්: කලු තේ සහතික කිරීම පිණිස ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය (ශ්‍රී.ලං.තේ.ම.), ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය (ශ්‍රී.ලං.ප්‍ර. ආ.) හා ඒකාබද්ධව නිෂ්පාදන සහතිකකරණ යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කරයි.

කාර්ය පාලන සහ නිෂ්පාදන පරීක්ෂාව පිළිබඳ අදාළ ප්‍රමිත වල දක්වා ඇති නියමයන් හා අදාළ නෛතික අවශ්‍යතා ද ඇතුළත්ව තත්ත්ව කළමනාකරණ පද්ධතියක අත්‍යවශ්‍ය මූලිකාංග කෙරෙහි මෙම යෝජනා ක්‍රමය කේන්ද්‍රගත වී ඇත. පාරිභෝගිකයාට තත්ත්වයෙන් උසස් කලු තේ සඳහා තෙවන පාර්ශ්වීය සහතිකයක් ලබාදීම පිණිස ශ්‍රී.ලං.ප්‍ර.ආ - ශ්‍රී.ලං.තේ.ම. තේ නිෂ්පාදන සහතිකකරණ යෝජනා ක්‍රමය අපක්ෂපාති ලෙස, විෂමතාවකින් තොරව හා විනිවිදභාවයකින් යුක්තව ක්‍රියාත්මක වේ.

ආ) තේ දළවල ප්‍රමිතිය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා “B Leaf 60” වැඩසටහන

තේ දළ නෙළීමේ ප්‍රමිතිය වැඩිදියුණු කිරීම හා අස්වැන්න නෙළීමෙන් පසු සිදුවන හානිය අවම කරගැනීම මඟින් තේ දළවල තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කර ඇත. වර්තමාන දළවල ප්‍රමිතිය වන්නේ හොඳම දළ 33%, හොඳම තත්ත්වයට වඩා අඩු 32%, බාල තේ දළ 35% ක් වශයෙනි. කෙටි කාලයක් තුළ අලු තේ දළ ප්‍රමිතිය (හොඳම ප්‍රමිතියේ දළ) අවම 60% ක මට්ටමකින් පවත්වාගෙන යාම ඉලක්ක කර ගනිමින් “B Leaf 60” වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

මෙම ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සඳහා පහත සඳහන් ක්‍රමෝපායන් මේ වනවිට ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

1. පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන
2. දළ පිළිබඳ කටයුතු කිරීම සම්බන්ධයෙන් රෙගුලාසි පැනවීම
3. පසු අස්වනු ශිල්ප ක්‍රම වැඩිදියුණු කිරීම පිණිස මූල්‍යාධාර ලබාදීම

උ) උත්සව සමයේදී වැඩිවන අස්වැන්න කළමනාකරණය කිරීමේ වැඩසටහන (Rush Crop Management Programme)

උත්සව කාලවලදී දිර්ඝ කාලයක් තේ කර්මාන්තශාලා වසා තැබීම හේතුකොටගෙන තේ ඵලදාවට සිදුවන හානිය අවම කිරීම සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතිය සකස් කොට ඇත. මෙම වැඩසටහන 2005 වර්ෂයේදී හඳුන්වා දෙනු ලැබූ අතර එතැන් සිට විවිධ ක්‍රියාකාරකම් හඳුන්වා දෙමින් ඵලදාවට සිදුවන හානිය සම්පූර්ණයෙන්ම පාහේ පාලනය කිරීමට තේ කොමසාරිස්වරයාගේ අංශයට හැකි වී තිබේ.

ඇ) පහළ ශුද්ධ විකුණුම් සාමාන්‍ය උපායමාර්ගය (Low NSA Strategy)

ශුද්ධ විකුණුම් සාමාන්‍යයේ පහළම තලයේ ක්‍රියාත්මක වන තේ කර්මාන්තශාලා සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතිය සකස්කොට ඇත. තේ දළවල ප්‍රමිතිය මෙන්ම නිෂ්පාදනයේ ප්‍රමිතිය වැඩිදියුණු කිරීම හරහා ඵලදායී කර්මාන්තශාලා වල ශුද්ධ සාමාන්‍ය විකුණුම් මට්ටම ඉහළ නංවාලීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ ඇමුණු වේ.

ඉ) තත්ත්ව අධීක්ෂණ ක්‍රම (කාර්ය කණ්ඩායම් මෙහෙයුම්)

2014 වර්ෂයේදී තේ කොමසාරිස්වරයාගේ අංශයේ නිලධාරීන් විසින් තේ කර්මාන්තශාලා සම්බන්ධයෙන් හදිසි පරීක්ෂණ 92 ක් පවත්වන ලදී.

වගුව 3.3: කාර්ය කණ්ඩායම් මෙහෙයුම්

ප්‍රදේශය	පවත්වන ලද පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව
බණ්ඩාරවෙල	05
ගම්පොල/ හැටන්	12
රත්නපුරය	12
මාතර	05
ගාල්ල	40
මතුගම	18
එකතුව	92

ඊ) කර්මාන්තශාලා නවීකරණය කිරීම සහ තේ නැවත වගාකිරීම සඳහා සහනාධාර ලබාදීම

මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් දේශීය අරමුදල් යටතේ තේ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය අරමුදල් ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ අයවැය හරහා වෙන්කර ඇත. ඉහත වෙන්කර ඇති අරමුදල් කර්මාන්තශාලා නවීකරණය සහ තේ නැවත වගා කිරීමේ සහනාධාර යෝජනා ක්‍රමය සඳහා උපයෝගී කරගනී.

2014 වර්ෂයේදී තේ නැවත වගාකිරීමේ සහ කර්මාන්තශාලා නවීකරණය කිරීමේ කටයුතු උදෙසා සංස්ථා සහ පෞද්ගලික අංශ සඳහා අරමුදල් සම්පාදනය කොට තිබුණි. 2014 වර්ෂයේදී නැවත වගා සහ කර්මාන්තශාලා නවීකරණ සහනාධාර යෝජනා ක්‍රමය සඳහා කරන ලද ගෙවීම් පහත සඳහන් වගුව මගින් පෙන්නුම් කෙරේ.

වගුව 3.4: අයදුම්පත් සංඛ්‍යාව සහ සහනාධාර වශයෙන් ගෙවා ඇති මුදල් ප්‍රමාණය

ප්‍රදේශය	නැවත වගා සහනාධාර යෝජනා ක්‍රමය		කර්මාන්තශාලා නවීකරණ සහනාධාර යෝජනා ක්‍රමය		
	අයදුම්පත් සංඛ්‍යාව	වෙළුම ශ්‍රී.ල.	ප්‍රමාණය හෙක්.	අයදුම්පත් සංඛ්‍යාව	වෙළුම ශ්‍රී.ල.
බණ්ඩාරවෙල	04	2,585,000.00	28	01	508333.00
හැටන්	28	1,288,800.00	15.5	--	--
ගම්පොල	08	13,006,176.00	111.83	02	1186667.00
රත්නපුරය	--	--	--	03	1655000.00
මාතර	04	1,655,664.00	13.72	04	3704001.00
ගාල්ල	10	791,612.00	5.62	02	1410674.00
මතුගම	--	--	--	02	2000000.00
එකතුව	54	19,327,252.00	174.67	14	10,464,675.00

උ) කර්මාන්තශාලා පාදක තේ සංවර්ධනය වැඩසටහන

කුඩා තේවතු වල සහ තේ කර්මාන්තශාලාවල ඵලදායීතාවය වර්ධනය කිරීමේ අරමුණ ඇතිව ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය, තේ පර්යේෂණ ආයතනය සහ කුඩා තේවතු සංවර්ධන අධිකාරිය එක්ව කර්මාන්තශාලා පාදක තේ සංවර්ධන වැඩසටහන සකස්කොට ඇත.

මෙම වැඩසටහන යටතේ කුඩා තේවතු වල ඵලදායීතාවය සහ අමු තේ දළ පාලනය සම්බන්ධයෙන් අධීක්ෂණ කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා ව්‍යාප්ති නිලධාරියෙකු (ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධීකාරක) පත්කිරීමට සැලසුම් කොට ඇත.

2014 වර්ෂයේදී තේ වගාකරන සෑම ප්‍රදේශයකම මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කරන ලදී.

ඌ) තේ කර්මාන්තශාලා වල යහපත් නිෂ්පාදන පිළිවෙත් ස්ථාපිත කිරීම

මේ යටතේ තේ කර්මාන්තශාලා 339 ක් ඇගයීමට ලක් කරන ලද අතර ඒවායේ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම පිණිස පියවර ගන්නා ලදී.

වගුව 3.5: ප්‍රදේශ අනුව යහපත් නිෂ්පාදන පිළිවෙත් තක්සේරු කිරීම

ප්‍රදේශය	යහපත් නිෂ්පාදන පිළිවෙත් තක්සේරුව
බණ්ඩාරවෙල	56
ගම්පොල/ හැටන්	113
රත්නපුරය	06
මාතර	52
ගාල්ල	59
මතුගම	53
එකතුව	339

ච) තේ දළ වෙළෙන්දන් සඳහා බලපත්‍ර ලබාදීම

තේ පාලන පනතට අනුව, සියලුම අමු තේ දළ වෙළෙන්දන් විසින් තේ කොමසාරිස්වරයාගේ අංශයෙන් වාර්ෂික බලපත්‍රයක් ලබාගත යුතුය.

ප්‍රදේශ අනුව තේ දළ වෙළෙන්දන්ගේ දායකත්වය පහත සඳහන් වගුව මගින් පෙන්වුම් කෙරේ.

වගුව 3.6: 2014 වර්ෂයේදී නිකුත්කරන ලද බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව

ප්‍රදේශය	2014.01.01 දිනට ප්‍රකාශිත බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව	බලපත්‍ර අලුත් කිරීම	නව බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	2014.12.31 දිනට තේ දළ වෙළඳාම සඳහා ලබාදුන් බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව
බණ්ඩාරවෙල	156	139	12	151
ගම්පොල/ හැටන්	299	269	36	305
මාතර	343	318	25	343
ගාල්ල	357	328	38	366
රත්නපුරය	593	504	88	592
මතුගම	300	257	43	300
එකතුව	2047	1815	242	2057

ච) කසල තේ පිරිසැකසුම් කිරීම

ස්වභාවික (රසායනික ද්‍රව්‍ය නොයෙදූ) කසල තේවලින් පරිභෝජනය කළ හැකි තේ නිෂ්පාදනය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය කසල තේ පිරිසැකසුම් කිරීම වේ. කසල තේ පිරිසැකසුම් කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන සඳහා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ වැඩ පිළිවෙලක් 2009 වර්ෂයේ සිට ස්ථාපිත කර ඇත. 2014 වර්ෂයේදී ප්‍රදේශ අනුව බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම පිළිබඳ තොරතුරු 3.7 වගුවේ දැක්වේ.

වගුව 3.7: 2014 වර්ෂයේදී කසල තේ පිරිසැකසුම් මධ්‍යස්ථාන සඳහා බලපත්‍ර නිකුත්කිරීම

ප්‍රදේශය	2014.01.01 දිනට ලියාපදිංචි පිරිසැකසුම් මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව	වර්ෂය තුළ අලුත් කිරීම්	වර්ෂය තුළ අලුත්කිරීම් නිකුත් කිරීම්	2014.12.31 දිනට පිරිසැකසුම් මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව	2014.12.31 දිනට නිකුත්කළ බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව
බණ්ඩාරවෙල	02	00	00	02	1069
ගම්පොල/ හැටන්	290	263	15	278	2264
මාතර	17	16	01	17	829
ගාල්ල	45	36	03	39	839
රත්නපුරය	06	6	04	10	1479
මතුගම	07	07	00	02	627
එකතුව	367	328	23	348	7077

3.2 තේ අපනයන ගැබ්ව

1959 අංක 16 දරන තේ (බදු සහ අපනයන පාලන) පනතේ බලතල සහ කාර්යයන් සහ 1975 අංක 14 දරන ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩල පනත යටතේ සකස් කරන ලද රෙගුලාසි කියු ත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් තේ අපනයන ගැබ්ව කටයුතු කරයි. තේ අපනයනකරුවන්, ඇසුරුම්කරුවන්, තේ ගබඩා, ආනයනකරුවන්, ඇසුරුම් වර්ග ලියාපදිංචිකිරීම, තේ ආපසු භාරගැනීම, තේවල අවම ගුණාත්මක තත්ත්වය පිළිබඳ අධීක්ෂණය කිරීම, තේ අපනයනය සඳහා අවසර ලබාදීම, තේ අපනයනය පිළිබඳ සංඛ්‍යාදත්ත සම්පාදනය කිරීම සහ නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම් යටතේ තේ අපනයනය පිළිබඳ අධීක්ෂණය කිරීම යන කාර්යයන් මෙම ඒකකය විසින් සිදු කරනු ලබයි.

3.2.1 ප්‍රධාන ජයග්‍රහණ

දේශීය පරිභෝජනය සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලබන තේවල ගුණාත්මකභාවය ආරක්ෂාකරනු වස්, අපේක්ෂිත මාසික විකුණුම් ප්‍රමාණය මත පදනම්ව ප්‍රධාන ප්‍රචාරයන් තුනක් යටතේ දේශීය වෙළඳපොල තුළ සියලුම තේ සැපයුම්කරුවන් ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා අපනයන අංශය විසින් නව යෝජනා ක්‍රමයක් ආරම්භ කරන ලදී.

සියලුම ලිපිලේඛන මාර්ගගතව ඉදිරිපත් කිරීමට අපනයනකරුවන් දිරිමත් කිරීමේ අදහසින් යුතුව, අතින් ගෙනැවිත් භාර දෙන රේගු භාණ්ඩ ප්‍රකාශන පණිවුඩ සහ අනෙකුත් අතිරේක ලියවිලි භාරගැනීම අපනයන අංශය විසින් නවතා දමන ලදී. එමගින්, අවම කඩදාසි භාවිත වෙළඳාමක් සිදුකිරීමට හැකිවී ඇති අතර අපනයනකරුවන්ට සහ තේ වෙළඳාමෙහි නිරත අතරමැදියන්ට පහසුකම් සැලසී ඇත.

දෛනික ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාව, නියැදි උත්පාදනයන් සඳහා මෙන්ම විශේෂිත තිරු කේත හඳුනාගැනීමේ ක්‍රමයක් සහ ස්වයං-කරණ මෙවලම් මගින් තේ සාම්පල තේ රස පිරික්සුම් අංශයන් වෙත සහ ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ රසායනාගාරය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමෙන් අනතුරුව තේ රස පිරික්සුම් ප්‍රතිඵල / පිරික්සුම් ප්‍රතිඵල ලබාගැනීම සඳහා කාර්යක්ෂම සහ විනිවිදභාවයෙන් යුතු යාන්ත්‍රණයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට මෙම අංශයට හැකි විය. තේ පාලන පනතේ සඳහන් නියාමන අංශයන්, නියාමන නිර්ණායකයන් ශක්තිමත් කිරීමට සහ මනාලෙස සංවිධිත කිරීමට මෙමගින් මංපෙත් විවරවී ඇත.

යහපත් නිෂ්පාදන ක්‍රමවේද සහ නිම් තේ වල තත්ත්වය සම්බන්ධයෙන් වන පරාමිතින් පිළිබඳ තක්සේරු කරනු පිණිස නිෂ්පාදන බ්‍රෝකර්වරුන්ගේ, තේ අපනයනකරුවන්ගේ සහ තේ මිශ්‍ර කරන්නන්ගේ ගබඩාවල විශේෂ මෙහෙයුමක් සිදුකරන ලදී.

3.2.2 ලියාපදිංචි කිරීම

අපනයනකරුවන්, ඇසුරුම්කරුවන්, ගබඩා සහ ආනයනකරුවන් ලියාපදිංචි කිරීම සහ ලියාපදිංචිය අලුත් කිරීම මෙම ශාඛාවේ එක් ප්‍රධාන කාර්යයක් වේ. වලංගු ව්‍යාපාර ලියාපදිංචියක් සහ අවම වශයෙන් රුපියල් මිලියන 1.0ක අවම ප්‍රාග්ධනයක් (ආයෝජනය කරන ලද / ගෙවන ලද) සහිත, ලියාපදිංචි ගබඩා (හෝ ගබඩා කිරීම, මිශ්‍ර කිරීම සහ ඇසුරුම් කිරීම සඳහා), හෝ රස පිරික්සුම් පහසුකම සහිත සුදුසුකම්ලත් හෝ රසඤ්ඤ හෝ අපනයනකරුවකු වශයෙන් ලියාපදිංචි වීම සඳහා අයදුම් කිරීමට සුදුසුකම් ලබයි.

1986 ජනවාරි 28 අංක 386/13 දරන අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ පළකරන ලද 1986 ශ්‍රී ලංකා හේ මණ්ඩල රෙගුලාසි (හේ ඇසුරුම්කරුවන් ලියාපදිංචි කිරීම) ප්‍රකාරව දේශීය පරිභෝජනය සඳහා පොලිතින් මලුවල හෝ අනෙකුත් ආකාරයේ ඇසුරුම්වල හේ ඇසුරුම් කිරීමේ ව්‍යාපාරයක නියැලී සිටින ඕනෑම පුද්ගලයෙකු ශ්‍රී ලංකා හේ මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි වීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. සෑම ලියාපදිංචියක්ම වසරක කාලයක් සඳහා පමණක් වලංගු වන අතර වාර්ෂිකව ලියාපදිංචිය අලුත්කිරීම අවශ්‍යය.

1959 අංක16 දරන හේ පනත (බදු සහ අපනයන පාලන) යටතේ ලියාපදිංචි වී ඇති ඕනෑම ආයතනයක් හෝ අපනයනකරුවෙකු වශයෙන් ලියාපදිංචි වීමට සුදුසුකම් ලබයි.

වගුව 3.8: අපනයනකරුවන්, ඇසුරුම්කරුවන්, ගබඩා, නිෂ්පාදන බ්‍රැන්ඩ්වරුන් සහ ආනයනකරුවන් ලියාපදිංචිකිරීම (2014)

ලියාපදිංචි කිරීම්	2014.01.01 දිනට	2014 වර්ෂය තුළදී (නව ලියාපදිංචි කිරීම්)	2014.12.31 දිනට එකතුව
අපනයනකරුවන්	414	46	460
ඇසුරුම්කරුවන්	475	108	583
ගබඩා	498	45	543
ආනයනකරුවන්	194	11	205
නිෂ්පාදන බ්‍රැන්ඩ්වරුන්	8	-	8

1986 සැප්තැම්බර් 10 අංක 410/11, 2003 මාර්තු 20 අංක 1280/8 දරන ගැසට් නිවේදනවලින් සංශෝධිත 1984 දෙසැම්බර් 05 අංක 326/17 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් නිවේදනයේ පළකරන ලද ශ්‍රී ලංකා හේ මණ්ඩල රෙගුලාසි (හේ ගබඩා කිරීම) 1984 ප්‍රකාරව කිසියම් අවස්ථාවක හේ කිලෝග්‍රෑම් 1000 කට වඩා වැඩි ඕනෑම ප්‍රමාණයක් ගබඩා කිරීම සඳහා භාවිත කරන හේ ගබඩා කිරීමේ කාර්යය සඳහා උචිත යැයි ශ්‍රී ලංකා හේ මණ්ඩලය විසින් සලකනු ලබන ගබඩා උක්ත රෙගුලාසියේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව ශ්‍රී ලංකා හේ මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි විය යුතුය.

ශ්‍රී ලංකා හේ සමඟ මිශ්‍රිත වෙනත් සම්භවය හේ අඩංගු සිල්ලර හේ බඳුන් ශ්‍රී ලංකා හේ මණ්ඩල රෙගුලාසි (ආනයන සහ අපනයන) 1981 යටතේ අපනයනය කරනු ලැබේ. එවැනි බඳුන්/ ඇසුරුම්වල “ශ්‍රී ලංකාවේ ඇසුරුම් කරන ලද ශ්‍රී ලංකා හේ සහ වෙනත් සම්භවය හේ මිශ්‍රණයක්” හෝ “ශ්‍රී ලංකාවේදී ඇසුරුම් කරන ලද වෙනත් සම්භවය හේ” යන පාඨය පමණක් සඳහන් කළ යුතුය.

අවසර ලබාගනු පිණිස සියලුම ලියාපදිංචි අපනයනකරුවන් විසින් කොළඹ වරාය වෙත භාණ්ඩ තොග යැවීමට පෙර හේ අපනයන අංශය වෙත ටේගු භාණ්ඩ ප්‍රකාශයක් (CUSDEC) ඉදිරිපත් කළ යුතුය. අවසර ලබාදීමට පෙරාතුව අදාළ හේ අපනයනය සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රමිතියට අනුකූල වන්නේදැයි නිශ්චය කරගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා හේ මණ්ඩලයේ නිලධාරී කණ්ඩායමක් විසින් අවසාන අවස්ථාවේදී භාණ්ඩ තොගය පරීක්ෂා කරනු ලැබේ.

3.2.3 හේ ආනයනය කිරීම

හේ කි.ග්‍රෑ. 6,573,621.70 ආනයනය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා හේ මණ්ඩලය ආනයන බලපත්‍ර 487ක් නිකුත් කර තිබේ. කෙසේවෙතත්, සමාලෝචිත කාලපරිච්ඡේදය තුළදී ආනයනය කරන ලද තත්‍ය හේ ප්‍රමාණය හේ කි.ග්‍රෑ. 6,128,807ක් විය.

වගුව 3.9: ශ්‍රී ලංකාවේ තත්‍ය හේ ආනයනය (ජනවාරි - දෙසැම්බර්)

රට	වර්ගය	අභ්‍යන්තර ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ.)	සි.ර.ණ. අගය (රු.)	අගය (රු.)
චීනය	සරීත හේ	2,288,775	324.07	741,716,456
	විශේෂ හේ	54,100	278.65	15,074,864
	සුදු හේ	37,062	530.40	19,657,755
	සැරේන් ඉවත්කළ හේ	5,000	927.00	4,635,000
උප එකතුව		2,384,937	327.51	781,084,078
	සී.වී.සී.	2,293,066	211.79	485,659,419
	විශේෂ (සකු හේ)	456,159	577.25	263,317,507
	සැරේන් ඉවත්කළ හේ	10,390	780.14	8,105,629
ඊජිප්තුව	සරීත හේ	14,764	280.65	4,143,500
	උප එකතුව	2,774,379	274.38	761,226,055
	සී.වී.සී.	772,479	301.73	233,079,702
	උප එකතුව	772,479	301.73	233,079,702
ඊශ්‍රායීය රාජධානිය	සැරේන් ඉවත්කළ හේ	300	1,257.96	377,388
	උප එකතුව	300	1,257.96	377,388
පර්මලියා	සැරේන් ඉවත්කළ හේ	1,249	1,642.36	2,051,304
	උප එකතුව	1,249	1,642.36	2,051,304
මියන්මාරය	සී.වී.සී.	1,079	-	-
	උප එකතුව	1,079	-	-
	විශේෂ හේ	324	554.00	179,496
	උප එකතුව	324	554.00	179,496
ඉන්දියාව	සී.වී.සී.	54,200	304.85	16,523,120
	උප එකතුව	54,200	304.85	16,523,120
වියට්නාමය	සරීත හේ	101,340	281.26	28,502,962
	උප එකතුව	101,340	281.26	28,502,962
ජපානය	සී.වී.සී.	100	13,028.75	1,302,875
	උප එකතුව	100	13,028.75	1,302,875
උගන්ඩාව	සී.වී.සී.	15,140	351.78	5,325,909
	උප එකතුව	15,140	351.78	5,325,909
හෙදර්ලන්තය	සැරේන් ඉවත්කළ හේ	400	-	-
	උප එකතුව	400	-	-
අමුකාල	සී.වී.සී.	11,400	274.63	3,141,767
	උප එකතුව	11,400	274.63	3,141,767
රුක්සානියාව	සී.වී.සී.	11,440	275.00	3,146,000
	උප එකතුව	11,440	275.00	3,146,000
මුළු එකතුව		6,128,807	299.56	1,835,940,656

3.2.4 නිමි හේ සඳහා ISO3720 අවම තත්ත්ව ප්‍රමිතිය පවත්වාගෙන යාම

අදාළ නිමි හේ අනුමත බාණ්ඩය යටතේ පවතිද, ISO3720 ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වන්නේද, අපවිත්‍ර විමෙන් තොරවන්නේද සහ ආනයනය සඳහා අවසර ලබාදීම පිණිස යෝග්‍ය වන්නේද යන්න තහවුරු කිරීම පිණිස ශ්‍රී ලංකා හේ මණ්ඩලය විසින් පත්කරනු ලැබ ඇති විශේෂඥ හේ පරීක්ෂකවරුන්ගේ මණ්ඩලයක් විසින් සියලුම ඉදිරිපත් කර ඇති හේ සාම්පල සහ කර්මාන්තශාලාවලින් ලබාගෙන ඇති හේ සාම්පල ආනයනයෙන් පසු බාහිර ලද හේ සහ අපනයනය සඳහා පිළියෙල කළ හේ සාම්පල පරීක්ෂාවට ලක් කරනු ලැබේ.

වගුව 3.10: එක් එක් නියැදි පරීක්ෂණ මට්ටම්වලදී අනාවරණය වූ තත්ව උණුකා සංඛ්‍යාව (2014)

කම්පල වර්ගය	ඉවත් කරන ලද කම්පල සංඛ්‍යාව	ISO වේට්ටම වනා පසලු බවට හා අපවිත්‍ර බවට අනාවරණය වූ අවස්ථා සංඛ්‍යාව
වෙන්දේසියට පෙර	1267	223
වෙන්දේසියට පසු	24	-

3.2.5 පරිභෝජනය සඳහා උචිත නොවීම හේතුකොටගෙන තේවල ස්වභාවය වෙනස් කිරීම

වෙන්දේසියට පෙර, අපනයනයට පෙර හා විශේෂ පරීක්ෂණවලදී මිනිස් පරිභෝජනයට නුසුදුසු බවට අනාවරණය වන නිමි තේවල ස්වභාවය අපනයන අංශයේ අධීක්ෂණය යටතේ වෙනස් කරනු ලැබේ. මෙම අංශය විසින් 2014 වර්ෂයේදී එසේ හඳුනාගනු ලැබූ තේ කිලෝග්‍රෑම් 108,330ක ස්වභාවය වෙනස් කරන ලදී.

3.2.6 නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම් (FTAs) යටතේ අපනයනවල කාර්යක්ෂමතාව

ඉන්දු - ශ්‍රී ලංකා නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම (ISFTA) සහ පාකිස්තාන - ශ්‍රී ලංකා නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම (PSFTA) යටතේ ශ්‍රී ලංකාව තේ සඳහා වරණීය තිරුබදු අනුපාත සලාකය (TRQ) භුක්ති විඳියි. කෙසේවෙතත්, 2014 වර්ෂයේදී වරණීය තිරුබදු අනුපාත සලාකය (TRQ) සැලකිය යුතු ලෙස භාවිතකොට ඇති බවට වාර්තා නොවේ.

වගුව 3.11: නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම් යටතේ වරණීය තිරුබදු අනුපාත සලාකය භාවිතය (2014)

නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම	වර්ෂික සලකය කි.ග්‍රෑ.	මුළු අපනයන ප්‍රමාණය කි.ග්‍රෑ.
ඉන්දු-ශ්‍රී ලංකා	15,000,000	1,499,415.99
පාකිස්තාන-ශ්‍රී ලංකා	10,000,000	1,708.21

3.2.7. තේ නැවත ලබාගැනීම

විදේශ ගැනුම්කරුවෙකු විසින් ඛාර නොගන්නා කිසියම් තේ තොගයක් වෙතොත් ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ඇතිව අපනයනකරු විසින් එම තේ තොගය නැවත ලබා ගත යුතුය. අපනයනයට/ යළි භාවිත කිරීමට පෙර ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් එම තොගය යළි පරීක්ෂාවට ලක්කරනු ලැබේ.

3.3. තේ ප්‍රවර්ධන අංශය

3.3.1. මෙම අංශයේ ප්‍රධාන අරමුණ / කාර්යභාරය

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය වෙනුවෙන් පහත සඳහන් පුළුල් ඛාණ්ඩ යටතේ දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළවල් තුළ ශ්‍රී ලංකා තේ ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම තේ ප්‍රවර්ධන අංශයේ කාර්යභාරය වේ.

- I. ඒක ජාතික ශ්‍රී ලංකා තේ ප්‍රවර්ධනය
- II. තේ වර්ගීය ප්‍රවර්ධනය
- III. ජාත්‍යන්තර ආහාර පාන වෙළඳ සල්පිල් සහ පුද්ගලවලට සහභාගි වීම
- IV. සියලුම වැදගත් තේ පරිභෝජනය කරන රටවල් පිළිබඳ ක්‍රමෝපා වෙළඳපොළ පැතිකඩවල් සකස් කිරීම සහ බෙදා හැරීම
- V. තේ ක්ෂේත්‍රය සඳහා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීමේදී වැඩිලි කාර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයට සහාය වීම

- VI. තරඟකරුවන්ගේ කටයුතු විශ්ලේෂණය කිරීම
- VII. සිංහ ලාංඡනය ලියාපදිංචි කිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම
- VIII. භූගෝලීය දර්ශක වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා තේ සහ අනෙකුත් ප්‍රාදේශීය තේ නාම සහ ලාංඡන ආරක්ෂා කිරීම
- IX. ඕසෝන් නිතකර සුපිරිසිදු ශ්‍රී ලංකා තේ (සිලෝන් ටී) ලාංඡනය ලියාපදිංචි කිරීම සහ පෞද්ගලික තේ ඇසුරුම්කරුවන්ට අවසර ලබාදීම
- X. දේශීය තේ ප්‍රවර්ධනය

3.3.2 විදේශ තේ ප්‍රවර්ධන කාර්යාල සහ වෙළඳපොළ ආවරණය

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය (UAE) හා රුසියානු දූත මණ්ඩල සේවාවට අනුයුක්තව විදේශීය තේ ප්‍රවර්ධන ඒකක 2 ක් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යයේ පිහිටි කාර්යාලය මැදපෙරදිග/ ගල්ෆ්/ උතරු අප්‍රිකානු කලාපයේ තේ පවු ර්ධන කාර්යයෙහි වගකීම දරන අතර මොස්කව් නුවර පිහිටි කාර්යාලය රුසියානු සමූහාණ්ඩුව තුළ සහ පොදුරාජ්‍ය මණ්ඩලීය ස්වාධීන රාජ්‍යයන් තුළ තේ ප්‍රවර්ධන කටයුතු සම්බන්ධයෙන් නියැලී සිටී. අනෙකුත් වෙළඳපොළවල් තුළ ශ්‍රී ලංකා තේ ප්‍රවර්ධන කටයුතු විදේශයන්හි අදාළ වෙළඳ කාර්යාල/ ශ්‍රී ලංකා දූත මණ්ඩල සේවාව හා ඒකාබද්ධ කොළඹ තේ ප්‍රවර්ධන අංශය විසින් සිදුකරනු ලබයි"

3.3.3 වෙළඳ සල්පිල් සඳහා සහභාගි වීම

ශ්‍රී ලංකා තේ සන්නම් නාම ප්‍රවර්ධනය කරනු ලබන තෝරාගත් වෙළඳපොළවල් තුළ පැවැත්වෙන ජාත්‍යන්තර ආහාර හා පාන සල්පිල්වලට සහභාගි වීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් ශ්‍රී ලංකා තේ ආනයනකරුවන්ට සහාය දක්වනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය 2014 වර්ෂයේදී පහත සඳහන් වෙළඳ සල්පිල්වලට සහභාගි වූ අතර පුද්ගලික අංශයට තම ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයන ප්‍රමාණය සහ වටිනාකම වැඩිකරගැනීමට හැකිවන පරිදි කණ්ඩායම් ස්වභාවයේ සැපයුම් සේවා සම්බන්ධීකරණය සිදුකරන ලදී.

- 1. ප්‍රොඩෙක්ස්සෝ - රුසියාව - පෙබරවාරි
- 2. Surajkund Crafts Mela - ඉන්දියාව - පෙබරවාරි
- 3. ෆුඩ්ස් - ජපානය - මාර්තු
- 4. කයිටෝ ජාත්‍යන්තර තේ සල්පිල - මාර්තු
- 5. ලෝන්ග් බිච් කන්වෙන්ෂන් (ඇ.ව.ජ) - මැයි
- 6. ෆුඩ් තායිපෙයි - තායිවානය - ජූනි
- 7. සමර්ෆැන්සි ෆුඩ් ෂෝ - ඕස්ට්‍රේලියාව - ජූලි
- 8. වර්ල්ඩ්ෆුඩ් මොස්කව් - සැප්තැම්බර්
- 9. කොටෙකා - ජර්මනිය - සැප්තැම්බර්
- 10. හොන් කොන් ජාත්‍යන්තර සල්පිල - සැප්තැම්බර්
- 11. Xiamen ජාත්‍යන්තර තේ සල්පිල - චීනය - ඔක්තෝබර්
- 12. සියල්, ප්‍රංශය - ඔක්තෝබර්
- 13. වර්ල්ඩ්ෆුඩ්, කසකස්ටානය - නොවැම්බර්
- 14. FHC - චීනය - නොවැම්බර්
- 15. වර්ල්ඩ්ෆුඩ් ටී - ඉරානය - නොවැම්බර්
- 16. සියල්, මැද පෙරදිග - - නොවැම්බර්

ඡායාරූපය 3.1: වර්ල්ඩ් ෆුඩ් මොස්කව් 2014 - පෙබරවාරි

ඡායාරූපය 3.2: Xiamen ජාත්‍යන්තර තේ සල්ලිල 2014 - ඔක්තෝබර්

ඡායාරූපය 3.3: FHC- ෂැන්හයි සිලෝන් ටී ප්‍රදර්ශනය

ඡායාරූපය 3.4: Foodex- ජපානය -2014, ප්‍රදර්ශනය 2014 මාර්තු 4 -7 දක්වා

ඡායාරූපය 3.5: Coteca- ජර්මනිය - සැප්තැම්බර්

ඡායාරූපය 3.6: වර්ල්ඩ් ටී එක්ස්පෝ 2014 - Long Beach Convention Centre, ඇ.එ.ජ (2014 මැයි 29 - 31 දින)

ඡායාරූපය 3.7: සමර් ෆැස්ට් ෆුඩ් ශෝ - ඕස්ට්‍රේලියාව - ජූලි

3.3.4. ඒක ජාතික ශ්‍රී ලංකා තේ ප්‍රවර්ධනය

ඒක ජාතික ශ්‍රී ලංකා තේ “සිලෝන් ටී” ප්‍රවර්ධනය අනෙකුත් තේ සම්භව හමුවේ ශ්‍රී ලංකා තේ ප්‍රචාරය කිරීම හා අදාළ වේ. තේ මණ්ඩලය විසින් විදේශයන්හි තේ ප්‍රවර්ධන ඒකක සහ ශ්‍රී ලංකා දූත මණ්ඩල සේවාවේ වාණිජ අංශ හරහා විදේශ වෙළඳපොලවල් තුළ ඒක ජාතික ශ්‍රී ලංකා තේ ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් දියත් කරනු ලැබේ. මාධ්‍ය ප්‍රචාරණය, ඵලිමහන් ප්‍රචාරණය, දුර තේ සේවා, තේ පිළිබඳ වැඩමුළු සහ සම්මන්ත්‍රණ මෙන්ම අනෙකුත් මහජන සම්බන්ධතා කටයුතු වූ කලි මණ්ඩලය විසින් පවත්වන ලද ඒක ජාතික ශ්‍රී ලංකා තේ ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන්වල ප්‍රධාන අංගයන්ය.

3.3.5. වර්ගීය තේ ප්‍රවර්ධනය

අනෙකුත් පානවර්ග හමුවේ තේ ප්‍රවර්ධනය කිරීම වර්ගීය තේ ප්‍රවර්ධන කටයුතුවලට ඇතුළත් වේ. ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයේ තේ පිළිබඳ අන්තර් රාජ්‍ය කණ්ඩායම, ඇ.ව.ජ. තේ සංවිධානය, ව.ජ. ජාත්‍යන්තර තේ කමිටුව සහ ජපාන තේ සංගමය යන ආයතනවල සාමාජිකයෙකි. වර්ගීය තේ ප්‍රවර්ධන කටයුතු මෙම සංවිධාන හරහා සිදුකරනු ලබයි. වර්ගීය තේ ප්‍රවර්ධනයේදී ප්‍රධාන වශයෙන් තේ සහ සෞඛ්‍ය යන සංකල්ප කෙරෙහි අවධානය යොමු කරනු ලබන අතර එය පාරිභෝගිකයන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සහ මහජන සබඳතා කටයුතු හරහා සිදු කෙරේ. ඉහත සඳහන් කළ පරිදි ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් තෝරාගත් රටවල් තුළ වර්ගීය තේ ප්‍රවර්ධන කටයුතු 2014 වර්ෂයේදී තේ සංගම් සහ සභා වෙනුවෙන් ප්‍රචාරණ වැය සඳහා දායකත්වය ලබාදී ඇත.

3.3.6. භූගෝලීය දර්ශක යටතේ ශ්‍රී ලංකා තේ, කලාප නාම සහ ලාංඡන ලියාපදිංචි කිරීම

“සිලෝන් ටී” සහ වෙනත් කෘෂි -දේශගුණික තේ වර්ග හතක් (නුවරඑළිය,ඌව, දිඹුල, උඩපුස්සැල්ලාව, මහනුවර, රුහුණ සහ සබරගමුව) භූගෝලීය දර්ශක වශයෙන් සුරැකීමට අවශ්‍ය නීති සහ රෙගුලාසි ලෝක වෙළඳ සංවිධානයේ TRIPS ගිවිසුම යටතේ තිබෙන විධිවිධාන ප්‍රකාර ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් සම්පාදනය කරනු ලැබේ. විශේෂයෙන්ම විදේශ ඇසුරුම් කොන්ත්‍රාත්කරුවන් විසින් “සිලෝන් ටී” සහ අනෙකුත් කලාප තේ නාම අවභාවිතය වැළැක්වීමට පමණක් නොව භූගෝලීය දර්ශක යටතේ අලෙවි කෙරෙන ශ්‍රී ලංකා තේ සඳහා අගයක් සහ විශිෂ්ටත්වයක් එකතු කිරීමටද එය ඉවහල් වේ. ශ්‍රී ලංකා තේ, කලාප නාම සහ ලාංඡන සහතිකකරණ සලකුණු ලෙස දෙශීය වශයෙන් ලියාපදිංචි කිරීම මෙම වර්ෂය තුළදී සම්පූර්ණ කරන ලදී.

සිලෝන් ටී සහ කෘෂි - දේශගුණික කලාප තේ නාම හත භූගෝලීය දර්ශක වශයෙන් හෝ සහතිකකරණ සලකුණු වශයෙන් ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා අයදුම්පත් භාර ගැනීම 2012 වර්ෂයේදී ආරම්භ කරන ලද අතර දැනට එය ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

“සිලෝන් ටී” ලියාපදිංචිය සඳහා වන අයදුම්පත්‍ර ඇ.ව., ටියුනිසියාව, රුසියාව, යුක්රේනය, අසර්බියානියාව, එ.රා., ජපානය, කැනඩාව, ඕස්ට්‍රේලියාව, එ.අ.ව., ඉරානය, තුර්කිය, ජෝර්දානය, ඉරාකය, ලිබියාව, කුවේටය, සෞදි අරාබිය, සිරියාව, ඊජිප්තුව, ලෙබනනය සහ ජෝර්දානය යන රටවල් 20 තුළ ගොනුගත කර තිබේ.

කලාප තේ නාම සහ ලාංඡන ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා වන අයදුම්පත් එ.රා., ඇ.ව.ජ., ජපානය, කැනඩාව, ඕස්ට්‍රේලියාව යන රටවල් 5 තුළ ගොනුගතකොට ඇති අතර ජපානයේ සහ ඇ.ව.ජනපදයේ ලියාපදිංචිය සම්පූර්ණ කොට ඇත.

3.3.7. වෙළඳ ලකුණ ආරක්ෂා කිරීම

සිංහ ලාංඡන වෙළඳ ලකුණ ලියාපදිංචි කිරීම (712)

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය “සිලෝන් ටී” ි සිංහ ලාංඡන වෙළඳ ලකුණේ නෛතික නිෂ්කර්මය. “සිලෝන් ටී” සිංහ ලාංඡනය ශ්‍රී ලංකාව තුළ හා අනෙකුත් රටවල්වල ලියාපදිංචි කිරීම හා අලුත් කිරීම ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ තේ ප්‍රවර්ධන අංශය විසින් සිදුකරයි. 2014 වර්ෂයේ අවසානය වන විට සිංහ ලාංඡනය රටවල් 38ක ලියාපදිංචි කර ඇත. ඒ ඒ අපනයන අන්තර්ලට නියමිත අවම ප්‍රමිතියට වඩා ඉහළ, ශ්‍රී ලංකාවේ පෙර ඇසුරුම් කරන ලද ISO 3720 ප්‍රමිතියට අනුකූලවන 100%ක්ම ශ්‍රී ලංකා තේවලින් නිෂ්පාදිත අගය එකතු කළ සන්නම් සහිත තේ නිෂ්පාදන (තේ බැග් සහ තේ ඇසුරුම්) සඳහා පමණක් සිංහ ලාංඡනය භාවිත කිරීමට අවසර දෙනු ලැබේ. සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය තුළදී කුවේටය, එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යයසහ යේමනය යනාදී රටවල සිංහ ලාංඡන ලියාපදිංචි කිරීම සහ අලුත්කිරීම සම්පූර්ණ කරන ලදී.

3.3.8. ඕසෝන් හිතකාමී සුපිරිසිදු සිලෝන් ටී ලාංඡනය ලියාපදිංචි කිරීම

ඕසෝන් හිතකාමී තේ නිෂ්පාදනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණ ඇතිව ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් සහතිකකරණ ලකුණක් වශයෙන් ඕසෝන් හිතකාමී සුපිරිසිදු සිලෝන් ටී ලාංඡනය ශ්‍රී ලංකාවේදී ලියාපදිංචි කර ඇත. නිරෝධායනීය නොවන සහ පූර්ව නැව්ගත කිරීම් කාර්යයන් සඳහා මිතයිල් බ්‍රෝමයිඩ් භාවිත නොකිරීම සඳහා මොන්ට්‍රියල් ප්‍රඥප්තිය (Montreal Protocol) යටතේ ශ්‍රී ලංකාව විසින් ව්‍යාපෘති දෙකක් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. තේ වගාවේදී මිතයිල් බ්‍රෝමයිඩ් භාවිත නොකර පරිසර හිතකාමී තාක්ෂණ ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කරමින් තේ ක්ෂේත්‍රය සඳහා වන මෙම ව්‍යාපෘතිය 2002 වර්ෂයේදී සාර්ථක ලෙස ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර 2007 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාව විසින් Montreal Protocol Implementers Awards සම්මානය දිනාගන්නා ලදී. මේ ආකාරයට ඕසෝන් හිතකාමී තේ නිපදවන ලෝකයේ පළමු රට බවට ශ්‍රී ලංකාව පත්වූ අතර තවමත් මේ ගෞරවයෙන් පිදුම් ලබන තේ නිපදවන එකම රට වශයෙන් සැලකේ.

ඕසෝන් නිතකාමී සුපිරිසිදු සිලෝන් ටී ලාංඡනය තේ වර්ග 16ක් සඳහා භාවිත කිරීම පිණිස තේ අපනයනකරුවන් 9 දෙනෙකු ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයෙන් බලපත්‍ර ලබාගෙන ඇත.

යුරෝපා සංගමය, ඇ.වි.ජ., ජපානය, කැනඩාව, ඕස්ට්‍රේලියාව, රුසියාව, යුක්රේනය, අසර්බියානියා, විශ්විතාමය, දකුණු අප්‍රිකාව, නවසීලන්තය, තායිවානය, චීනය, සිංගප්පූරුව, මැලේසියාව, හොංකොං, විලි, දකුණු කොරියාව, එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය, ඉරානය, ඉරාකය, කුවේටය, සිටියාව, ලිබියාව, තුර්කිය, ජෝර්දානය, සොඳි අරාබිය, ඊජිප්තුව, ලෙබනනය සහ ට්‍රිනිඩාඩ් යන රටවල් 30 ඕසෝන් ලාංඡන ලියාපදිංචිය සඳහා අයදුම්පත් යොමුකොට ඇත. එමරටවල් 30 අතුරින්, ජපානය, යුරෝපා සංගමය, මැලේසියාව, කුවේටය, සිටියාව, එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය, ලෙබනනය, රුසියාව, විලි සහ ජෝර්දානය යන රටවල ඕසෝන් ලාංඡනය ලියාපදිංචි කිරීම සම්පූර්ණ කොට ඇත.

3.3.9. ප්‍රවර්ධන / තොරතුරු ප්‍රකාශන

වර්ෂය තුළදී පහත සඳහන් ප්‍රවර්ධන / තොරතුරු ප්‍රකාශන නිකුත් කරන ලදී.

- i. ද්වි-මාසික පුවත් පත්‍රිකා (06)
- ii. කාර්තූය තේ අලෙවි සමාලෝචනය - 2013 (04)

3.3.10. දේශීය තේ ප්‍රවර්ධනය

සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය තුළ දී ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය පහත සඳහන් දේශීය වෙළඳ ප්‍රදර්ශන සහ

වැඩසටහන්වලට සහභාගී වී ඇති අතර මාධ්‍ය ප්‍රචාරණය, ද්‍රව තේ සේවා, ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩල ඇසුරුම් මලු විකිණීම, ප්‍රවර්ධන ද්‍රව්‍ය බෙදාහැරීම වැනි ප්‍රවර්ධන කටයුතු පවත්වා ඇත.

3.3.10.1 ශ්‍රී ලංකා තේ ප්‍රවර්ධනය - 2014 අගෝස්තු 29 සිට 31 දක්වා වින රූ රැජින තරඟයේ අවසන් ජයග්‍රාහිකාවන් ශ්‍රී ලංකාවට ගෙන්වා ගැනීම

විශ්ව රූ රැජින තරඟය සඳහා වින රූ රැජින තෝරාගැනීමේ තරඟයේ තරඟකාරියන් සියලු දෙනාටම ශ්‍රී ලංකාවේ ඓතිහාසික හා සම්ප්‍රදායික තේ සංස්කෘතිය විදහා දැක්වීමට සහ පිරිසිදු ශ්‍රී ලංකා තේ හඳුන්වාදීමට ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් “ශ්‍රී ලංකා තේ උළෙලක්” බේරුවල නගරයේ සංවිධානය කරන ලද අතර එම තරඟකාරියන් සියලු දෙනා 2014 අගෝස්තු 31 දින “සිලෝන් ටී මොමන්ට්ස්” තේ වෙළඳසලටද ගොඩවූහ.

සිනමන් හොටෙල්ස් ඇන්ඩ් රෙසෝට්ස් ශ්‍රී ලංකා සමාගම විසින් 2014 අගෝස්තු 26 සිට සැප්තැම්බර් 01 දක්වා එම උළෙල ප්‍රධාන වශයෙන් සංවිධානය කරන ලදී. රූ රැජින තරඟයේ අවසන් ජයග්‍රාහිකාවන් දින හතක් පුරා දිවයිනේ රැඳී සිටි අතර රටවටා සංචාරය කරමින් සංචාරක වශයෙන් වැදගත් ස්ථාන රැසක් නැරඹීමට ද එක්වූහ. මෙම අවස්ථාව සඳහා වින ජන මාධ්‍ය මෙන්ම දේශීය හා විදේශීය මාධ්‍ය ආයතන ගණනාවක් විසින් මාධ්‍ය ආවරණය ලබාදුන් අතර විනය ශ්‍රී ලංකා තේ සඳහා ජනප්‍රිය වෙමින් පවතින නව වෙළඳ පොලක් වන බැවින් ඇත පෙරදිග කලාපයට “ශ්‍රී ලංකා තේ” සන්නාමය ප්‍රචලිත කිරීමට මෙය මහඟු අවස්ථාවක් විය.

3.3.10.2 වින ජනාධිපතිතුමාගේ ලංකා සංචාරය අතරතුර 2014 සැප්තැම්බර් මස 16 දින කොළඹ කොටුව ජනාධිපති මන්දිරයේදී පැවැත්වුණු “ශ්‍රී ලංකා තේ උළෙල”

වින ජනාධිපති ආර්යාල සහ ඇය සමඟ පැමිණි සම්භාවනීය දූත පිරිස පිළිගැනීම වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා ජනාධිපති ආර්යාල විසින් 2014 සැප්තැම්බර් මස 16 දින පවත්වන ලද විශේෂ උත්සව අවස්ථාවේදී ශ්‍රී ලංකා තේ ප්‍රදර්ශනය කිරීම පිණිස “ශ්‍රී ලංකා තේ උළෙලක්” පවත්වන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාදේශීය තේ වර්ග ඇතුළත් කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ විශේෂිත තේ ප්‍රභේද මෙහිදී ප්‍රදර්ශනයට තබා තිබූ අතර පසුව ශ්‍රී ලංකාවේ තේ කර්මාන්තය පිළිබඳව වාර්තාමය විග්‍රහයක් ඉදිරිපත් කෙරුණි.

3.3.10.3 ජාතික වැවිලි සම්මාන උළෙල - තේ ක්ෂේත්‍රය

තේ කර්මාන්තයේ විශිෂ්ටතමයන් හඳුනා ගැනීම සඳහා දෙවන වැවිලි සම්මාන උළෙල 2014 දෙසැම්බර් 22 වන දින ඛණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේ බැංකුවිටි ශාලාවේදී පවත්වන ලදී. මෙම අවස්ථාවේදී නිෂ්පාදකයින්, තේ දැව වෙළඳුන් සහ අපනයනකරුවන් වෙත ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ සම්මාන 25ක් සහ ජාතික මට්ටමේ සම්මාන 14ක් පිරිනමන ලදී. අතිගරු ජනාධිපතිතුමා ප්‍රධාන අමුත්තා වශයෙන් මෙම අවස්ථාවට සහභාගිවූ අතර ගරු. වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යතුමා ගෞරවනීය අමුත්තා වශයෙන් සහභාගි විය.

තේ අපනයනකරුවන්, නිෂ්පාදකයින් සහ තේ කර්මාන්තය ආශ්‍රිත අනෙකුත් නියෝජිතයන් ඇතුළත් ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන්ගෙන් සමන්විත 500කට අධික අමුත්තන් පිරිසක් ඛණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේදී පවත්වන ලද වැවිලි සම්මාන උළෙලට සහභාගි වන ලදී.

3.3.10.4 කුලියාපිටියේදී පැවැත්වූ දැයට කිරුල ජාතික ප්‍රදර්ශනය 2014

2014 පෙබරවාරි 21 සිට මාර්තු 2 දක්වා කුලියාපිටියේදී පවත්වන ලද දැයට කිරුල ජාතික ප්‍රදර්ශනය 2014 සඳහා ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය සාර්ථකව සහභාගි වන ලදී. වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රදර්ශන කුටිය යටතේ ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් අලෙවි කළුන්ටරයක් සහ තේ සේවා කළුන්ටරයක් සහිතව ශ්‍රී ලංකා තේ කර්මාන්තය පිළිබඳව දේශීය ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම සඳහා විශේෂ කුටියක් පවත්වාගෙන යන ලදී. පාසැල් ළමුන් ඇතුළත් 2000ක් පමණ දේශීය නරඹන්නන් පිරිසක් ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ කුටිය නරඹන ලද අතර තේ මණ්ඩලයේ නිලධාරීන් විසින් තේ කර්මාන්තය පිළිබඳව ඔවුන්ව දැනුවත් කරන ලදී. වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රදර්ශන කුටි පරිශ්‍රයේදී තේ පැන් සංග්‍රහයක් පවත්වන ලද අතර ශ්‍රී ලංකා තේ (සිලෝන් ටී) රස විඳීම සඳහා ඔවුන්ට ඉඩ ප්‍රස්ථා සලසා දෙන ලදී. තේ මණ්ඩලයේ අලෙවි කළුන්ටරය හරහා කරන ලද මුළු විකුණුම්වල වටිනාකම රු.360,000/-.

3.3.10.5 ශිල්ප උදාහරණ ප්‍රදර්ශනය

හස්ත කර්මාන්ත ශිල්පීන් සහ කුඩා කර්මාන්තකරුවන් සඳහා පවත්වනු ලබන “ශිල්ප ජාතික ප්‍රදර්ශනය සහ සම්මාන උළෙල” වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් අනුග්‍රාහකත්වය ලබාදෙන ලද අතර සම්ප්‍රදායික හස්තකර්මාන්ත ශිල්පීන්ට සහ කුඩා කර්මාන්තකරුවන් ජනප්‍රිය කරවීමට අතදීමක් වශයෙන් සහ ඔවුන්ගේ නිර්මාණ හා නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලි සැමට ප්‍රදර්ශනය කිරීමට අවස්ථාවක් උදාකරදීමක් වශයෙන්, එය අප මණ්ඩලයේ ආයතනික සමාජ වගකීම් ව්‍යාපෘතියක් ලෙස ක්‍රියාවට නංවන ලදී.

3.3.10.6 “සිලෝන් ටී මෝමන්ට්ස්” විවෘත කිරීම

කොළඹ රේස්කෝස් ප්‍රධාන ගොඩනැගිල්ලේ අතිනවයෙන් ස්ථාපිත කළ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම ශ්‍රී ලංකා තේ වෙළඳසල 2014 අප්‍රේල් මස 03 දින ජනාධිපති ආර්යා ගරු ශිරෝනි වික්‍රමසිංහ රාජපක්ෂ මැතිනිය අතින් විවෘත කරන ලදී. සිලෝන් ටී හවුස් සංකල්පය වන්නේ තත්ත්වයෙන් උසස් තේ කෝප්පයක රස විඳීමටත් සිංහ සලකුණ සහිත ජාත්‍යන්තර සන්නාමයෙන් යුත් ශ්‍රී ලංකා තේ මිලදී ගැනීමටත් එහි පැමිණෙන සියලු දෙනාට විශේෂයෙන් ලෝකයේ තේ සඳහා වඩාත් සුප්‍රසිද්ධ ශ්‍රී ලංකාව වෙත පැමිණෙන විදේශික සංචාරකයන් සඳහා අවස්ථාව සලසා දීමයි. ලෝකයේ විශිෂ්ටතම තේ වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා තේ ප්‍රවර්ධනය කිරීමටත් ක්ෂේත්‍රයේ නියැලී සියල්ලන්ටම එමගින් උපරිම ප්‍රතිලාභ අත්වන බව තහවුරු කිරීමටත් ශ්‍රී ලංකා තේ ඉතිහාසයේ සුවිශේෂ මං සලකුණක් වන ව්‍යාපෘතියක් බවට මෙය පත්කිරීමටත් මෙය මහඟු අවස්ථාවක් වනු නොඅනුමානයි.

අති විශේෂ ආරාධිත අමුත්තන්, ගරු මැති ඇමතිවරුන්, තනාපතිවරුන්, සහ ක්ෂේත්‍රයේ සියලු පාර්ශ්වකරුවන් ඇතුළු 200කට අධික පිරිසක් මෙම අවස්ථාව වර්ණවත් කරමින් ඊට සහභාගි වූහ.

3.3.10.7. විදේශ නියෝජිත කණ්ඩායම්

සමාලෝචනය කාපනය වූ වර්ෂය තුළදී ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් ඉරාක, චීන සහ ජපාන නියෝජිත කණ්ඩායම්වලට පහසුකම් සැපයීම සහ අනුග්‍රහය දැක්වීම සිදුකළ අතර ඒ ඒ රටවලට අනන්‍ය වශයෙන් ප්‍රයෝජනවත් වන පරිදි වෙළඳ සබඳතා ගොඩනැගීම, අදහස් හුවමාරු කරගැනීම සහ දැනුම බෙදා ගැනීම යන අභිමතාර්ථ ඇතිව ශ්‍රී ලංකා තේ කර්මාන්තයේ උනන්දුකාර පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ වෙළඳහමු සංවිධානය කරන ලදී.

3.3.10.8. තේ අලෙවි මධ්‍යස්ථාන

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩල පරිශ්‍රයේ පිහිටි තේ අලෙවි මධ්‍යස්ථානය විසින් තේ මණ්ඩල ඇසුරුම් පෞද්ගලික අංශයේ තේ සමාගම් විසි හයක තෝරාගනු ලැබූ තේ නිෂ්පාදන මාලාවක් අලෙවි කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් කළමනාකරණය කරනු ලබන මෙම අලෙවි මධ්‍යස්ථානය මඟින් පාරිභෝගිකයාට පුළුල් ශ්‍රී ලංකා තේ සන්නම් මාලාවක් අතරින් හොඳම තේ තෝරා ගැනීමට අවස්ථාව ලැබෙනවා පමණක් නොව එකම අලෙවිහලක් තුළ ඉතා පහසුවෙන් වර්තමානයේ පවතින තේ බාණ්ඩවල විවිධත්වය හා ඒවායේ වර්ග දැක්මල ගැනීමටද අවස්ථාව සැලසේ. 2014 වර්ෂයේදී එම අලෙවිහලේ විකුණුම් තුළින් රුපියල් මිලියන 65.77 ක ආදායමක් උපයාගන්නා ලද අතර පූර්ව වර්ෂය හා සංසන්දනය කිරීමේදී එමගින් 255% ක අති විශාල

වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය ඇසුරුම් අලෙවිය මඟින් රුපියල් මිලියන 18.8 ක් උපයනු ලැබූ අතර පෞද්ගලික අංශයේ තේ වර්ග විකිණීම තුළින් රුපියල් මිලියන 47 ක ආදායමක් උපයා ගන්නා ලදී.

3.3.10.9 ශ්‍රී ලංකා ක්‍රිකට් සඳහා අනුග්‍රාහකත්වය

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය 2013 වර්ෂයේ සිට ඉදිරි වසර තුනක කාලපරිච්ඡේදය සඳහා ජාතික පිරිමි සහ කාන්තා ක්‍රිකට් කණ්ඩායම්වලට අනුග්‍රහය දැක්වීම සඳහා වන ඓතිහාසික ගිවිසුමකට ශ්‍රී ලංකා ක්‍රිකට් පාලක මණ්ඩලය සමඟ අත්සන් තැබීය. මෙය ලෝක ප්‍රසිද්ධ සන්නම් සහිත රජයේ සංවිධානයක් ක්‍රිකට් කණ්ඩායමේ නිල විදේශ අනුග්‍රාහක වශයෙන් ව.ජ.ඩො. මිලියන 4 ක් මුදලකට අවුරුදු 3 ක කාලයකට තෝරාගනු ලැබූ පළමු අවස්ථාවයි. රටට ගෞරවයක් සහ කීර්තියක් අත්කර දීමට ශ්‍රී ලංකා තේ (සිලෝන් ටී) වලට හා ජාතික ක්‍රිකට් කණ්ඩායමට හැකිවී තිබේ. ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය ශ්‍රී ලංකා ක්‍රිකට් කණ්ඩායමට අනුග්‍රහය දක්වන්නේ ඉමහත් ආඩම්බරයෙනි. ලොව පුරා සිටින මිලියන 62ක් පමණ වූ රුපවාහිනී ප්‍රේක්ෂකයින් ඉදිරි මාස 12ක කාලය තුළ පැවැත්වෙන ජාත්‍යන්තර ක්‍රිකට් තරඟාවලි නරඹනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මෙලෙස ශ්‍රී ලංකා තේ සඳහා නිර්මාණය වී ඇති අවස්ථා අති විශාලය.

- ප්‍රවර්ධන අංශය විසින් ශ්‍රී ලංකා තේ සලකණු (දෙපැත්තේම) යෙදූ මග් සාදවන ලද අතර විශේෂයෙන් ක්‍රිකට් ක්‍රීඩකයන්ගේ සහ තරඟ විස්තර විචාරකයන්ගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස නොට්ටාකේ ආයතනය වෙත මග් 1000 ක් සඳහා ඇණවුම් භාරදෙන ලදී.
- ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් අදාළ ගිවිසුමට අනුව මුලින් ඇණවුම් කළ පැරණි මෝස්තරයේ ටී-ෂර්ට් 10,000ක් ඇණවුම් කරන ලදී. ඊට අමතරව, 2014 අප්‍රේල් 10 දින ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් අළුත් මෝස්තරයේ ටී-ෂර්ට් 5,000 ක් ඇණවුම් කරන ලදී.
- ශ්‍රී ලංකා තේ සඳහා උපරිම ප්‍රචාරයක් ලැබෙන බව තහවුරු කිරීම පිණිස එමෙන්ම යහපත් මහජන සබඳතා ගොඩනගා ගැනීමට ශ්‍රී ලංකා ක්‍රිකට් ආයතනයට සහාය වීම පිණිස අනුග්‍රාහයක් වශයෙන් මිත්‍රශීලී ආකාරයෙන් මනා සබඳතා ගොඩනගා ගැනීම අරමුණුකර ගනිමින් අයිස් තේ නිපදවන සමාගම් විසින් තරඟ විස්තර විචාරකයන් සහ මාධ්‍යවේදීන් මෙන්ම අනුග්‍රාහකත්ව කුටි සඳහාද ශ්‍රී ලංකා අයිස් තේ සපයාදෙන ලදී.
- ක්‍රිකට් තරඟ පැවැත්වෙන අතරතුර ශ්‍රී ලංකා තේ පිළිබඳව සැකසූ විඩියෝ දර්ශන නොමිලේ ප්‍රචාරය කිරීමටත්, ඒ සඳහා කාලය ලැබෙන පරිදි තරඟ විස්තර විචාරක කරන අතරතුර ඒ පිළිබඳව කතාකිරීමටත් ශ්‍රී ලංකා ක්‍රිකට් ආයතනයේ සහ ටෙන් ස්පෝට්ස් ආයතනයේ නිලධාරීන් එකඟ වනු. එකී ප්‍රචාරයන් කිසිදු ගාස්තුවක් ගෙවීමකින් තොරව සිදුකරන ලද අතර ඒවා ලොව පුරා ප්‍රචාරයට පත්විය.

- ශ්‍රී ලංකා ක්‍රිකට් ආයතනයේ නිලධාරීන්ගේ සහයෝගය මත තේ ප්‍රවර්ධන අංශය විසින් 2013 නොවැම්බර් මස 09 දින ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේදී සුප්‍රසිද්ධ ජාත්‍යන්තර ක්‍රිකට් විස්තර විචාරකයන් 05 දෙනෙකු සඳහා ශ්‍රී ලංකා තේ පිළිබඳ විස්තර පැහැදිලි කිරීමක් සංවිධානය කරන ලදී. ටෙන් ස්පෝට්ස් ආයතනයේ දේශීය ප්‍රධානී සහ රෝෂාන් අබේසිංහ මහතා, රංජිත් ප්‍රනාන්දු මහතා, ඩැනී මොරිසන් මහතා (හිටපු නවසීලන්ත ජාතික ක්‍රිකට් ක්‍රීඩක) සහ ඇලිස්ටෙයාර් කැම්බල් මහතා (හිටපු සිම්බාබ්වේ ජාතික ක්‍රිකට් ක්‍රීඩක) යන සුප්‍රසිද්ධ ජාත්‍යන්තර ක්‍රිකට් විස්තර විචාරකයන් 05 දෙනා ශ්‍රී ලංකා ක්‍රිකට් ආයතනයේ නිලධාරීන් සමඟ ඊට සහභාගි වූහ.
- ජාත්‍යන්තර ක්‍රිකට් විස්තර විචාරකයන් සඳහා සරුවට වැඩුණු තේ වැවිලි වතු යායක සිරිය විඳගැනීමටත්, තේ සකස්කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ප්‍රායෝගිකව අත්විඳීමටත් අවස්ථාව සලසාදීම පිණිස ප්‍රවර්ධන අංශය විසින් ඩැනී මොරිසන් මහතා සහ ඇලිස්ටෙයාර් කැම්බල් මහතා තලවකැලේ ගාන්ත කුම්බිස් වතුයාය වෙත රැගෙනයාමට “සිලෝන් ටී” සංචාරයක් සංවිධානය කරන ලද අතර එහිදී තේ පර්යේෂණ ආයතනය විසින් එම මහත්වරුන් දෙපළ සාදරයෙන් පිළිගන්නා ලදී.
- කොළඹ 07, රීඩ් මාවතේ, රේස්කෝස් ගොඩනැගිල්ලේ අලුතින් විවෘත කරන ලද සිලෝන් ටී මොමන්ට්ස් තේ අලෙවිසලේදී “Ceylon Tea Cricketers’ Choice” ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන 2014 මාර්තු මස 13 දින පවත්වන ලදී. ශ්‍රී ලංකා තේ පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා ජාතික ක්‍රිකට් කණ්ඩායමේ සාමාජිකයන් දැනුවත් කිරීම සඳහා මෙම අවස්ථාව උපයෝගී කරගන්නා ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ප්‍රාදේශීය තේ වර්ගවල රසවිඳීමේ අවස්ථාව ජාතික ක්‍රිකට් කණ්ඩායමේ සාමාජිකයන්ට සලසාදෙමින් තේ පැන් සාදයක් ද සංවිධානය කළ අතර එම අවස්ථාව ජාතික රුපවාහිණිය විසින් සමුපුර්ණයෙන් ආවරණය කරන ලද අතර ව්‍යාපාරික පුවත් ඔස්සේ ද එහි විශේෂ අවස්ථා ප්‍රදර්ශනය කරන ලදී. මේ සඳහා සකස් කළ “Ceylon Tea Cricketers’ Choice” පසුතල බැනරය ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩල ලේකම් කාර්යාලයේ ප්‍රධාන පිටිසුම අසල ස්ථිරව සවිකොට ඇත.
- එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යයේ පැවැත්වූ ශ්‍රී ලංකා සහ පාකිස්ථානය අතර ක්‍රිකට් තරඟාවලිය සහ ශ්‍රී ලංකා සහ එන්ගලන්තය අතර ශ්‍රී ලංකාවේ පැවැත්වූ ක්‍රිකට් තරඟාවලිය ආවරණය කිරීමට ලේක්හවුස් ආයතනයේ ප්‍රධාන ජායාරූප සංස්කාරක කමල් ජයමාන්න මහතා නිල ජායාරූප ශිල්පී වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් අනුග්‍රාහකත්වය ලබාදෙන ලදී. එහිදී ශ්‍රී ලංකා තේ ටී-ෂර්ට් මැනවින් කැපිපෙනෙන අයුරින් උසස් තත්ත්වයේ දර්ශනීය ජායාරූප රැසක් ඒ මහතා විසින් ලබාදෙන ලදී. එකී ක්‍රිකට් තරඟ සියල්ල ආවරණය වන පරිදි ඩේලි නිවුස්, දිනමිණ, තිනකරන් හා සන්ඩේ ඔබ්සෝවර් ආදී පුවත්පත්වල එම ජායාරූප පළකරන ලදී.

- ලොව පුරා ක්‍රියාත්මක කෙරෙන අපගේ ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් වලදී භාවිතකළ හැකි එමෙන්ම “සිලෝන් ටී සිංහ ලාංඡනය” යන වෙළඳ සන්නාමය භාවිත කිරීමට අවසරලත් තේ අපනයනකරුවන්ගේ තේ ඇසුරුම්, වෙළඳ ප්‍රචාරක දැන්වීම් සහ අලෙවි වැඩසටහන් ආදියෙහි භාවිතකළ හැකි ජායාරූප විශාල සංඛ්‍යාවක් ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය සතුව ඇත.
- ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය සහ ලන්ඩනයේ ශ්‍රී ලංකා මහ කොමසාරිස් කාර්යාලය එක්ව 2014 වර්ෂයේදී එක්සත් රාජධානියේ, ලන්ඩන් නුවර, නයිට්බ්‍රිජ්, හැරඩිස්හි තේ පැන් සාදයක් සහ තේ ප්‍රවර්ධන වැඩසටහනක් සංවිධානය කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ක්‍රිකට් කණ්ඩායමේ එන්ගලන්ත සංචාරයට සමගාමීව මෙම විශේෂ ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන පැවැත්වීමට සැලසුම් කරන ලදී. එම අවස්ථාවට සහභාගිවන ලෙස ප්‍රධාන පෙළේ තේ ආනයනකරුවන්, බෙදාහැරින්නන් හා අදාළ සෙසු පාර්ශ්වකරුවන් වෙත ආරාධනා කරන ලදී.
- එන්ගලන්ත තරඟ සංචාරයට එක්ව සිටි කුමාර් සංගක්කාර, මහේල ජයවර්ධන, ඇන්ජලෝ මැතිවිස් හා ලතිරු තිරිමාන්න යන ජාතික කණ්ඩායමේ ප්‍රධාන ක්‍රීඩකයන් මෙම විශේෂ ප්‍රවර්ධන වැඩසටහනට සහභාගි වූ අතර ජාතික සන්නාමයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකා තේ ප්‍රවර්ධනය පිණිස විශේෂ සහායක් පළකරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා තේ රසවිඳිමින් එම අවස්ථාවට පැමිණ සිටි හැරඩිස් නගරවාසී ඉලක්කගත තේ ගැණුම්කරුවන් සමග පිළිසඳරේ යෙදෙමින් ජාතික කණ්ඩායමේ ප්‍රබල ක්‍රීඩකයන් මෙම උත්සව අවස්ථාව වර්ණවත් කළහ.
- ශ්‍රී ලංකා මහ කොමසාරිස් ක්‍රිස් නෝනිස් මැතිතුමාද මෙම උත්සව අවස්ථාවට එක් වෙමින් එහි උත්සවශ්‍රීය වඩාත් ඔප් නැංවීය. එක්සත් රාජධානියේ ශ්‍රී ලංකා තේ පිළිබඳ ගරු තනාපති මයික් බන්ස්ටන් මැතිතුමා සහ අමාත්‍ය (වාණිජ) සොනාලි විජේරත්න මහත්මිය ද ඊට එක්වනු . ශ්‍රී ලංකා ජාතික ක්‍රිකට් කණ්ඩායමේ සමාජිකයන් සමග කණ්ඩායමේ කළමනාකරු මයිකල් ද සොයිසා මහතා ද මෙම අවස්ථාවට සහභාගි විය.

- ශ්‍රී ලංකා ක්‍රිකට් ආයතනය විසින් 2014 අප්‍රේල් මස 08 දින ටී-20 වැමිපියන් -2014 ක්‍රිකට් ක්‍රීඩකයන් වහලය විවෘත ඛස් රටයකින් කොළඹ - මීගමුව පැරණි මාර්ගය ඔස්සේ වාරිකාවක් රැගෙන යන ලද අතර ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් එහි ක්‍රිකට් ලෝලීන් සඳහා රට පෙලපාලියක් ද සංවිධානය කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා තේ ක්‍රිකට් රෙජලිකා ටී-ෂර්ට්ස් වලින් සැරසුණු ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ කාර්ය මණ්ඩලයේ සමාජිකයන් 35 දෙනෙකු පමණ ජාතික කොඩි අතින් දරාගනිමින් පපරේ සංගීත කණ්ඩායමක්ද සමග විවෘත ලොරි රටයක නැගී ඊට එක්විය. එම අවස්ථාව දේශීය මාධ්‍යමෙන්ම CNN ඇතුළු විදේශීය මාධ්‍ය ආයතන විසින් විශේෂ අවධානයක් යොමු කරවමින් ප්‍රචාරය කරන ලදී. එම අවස්ථාවට සහභාගි වූ කාර්ය මණ්ඩලයේ සමාජිකයන්ට එය අමතක නොවන අත්දැකීමක් වන අතර ඒ සඳහා ඒ සියලු දෙනාම ස්වේච්ඡාවෙන් සහභාගි වීම කැපී පෙනුණි.

- දේශීය වශයෙන් විශාල තොග මිලදී ගැනීම් වලට වරෙහිව නිසි ආරක්ෂක ක්‍රමවේද අදාළ වෙබ් අඩවිය විසින් යොදාගැනීමට යටත්ව, ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ වෙබ් අඩවිය හරහා සීමාවකින් තොරව අන්තර්ජාලය ඔස්සේ විකුණුම් සඳහා අවසර ලබාදී ඇත. අන්තර්ජාලය ඔස්සේ බෙදාහැරීම සඳහා

තොග නිකුත් කිරීම ශ්‍රී ලංකා ක්‍රිකට් ආයතනය හරහා පමණක් සිදුකෙරේ. අයිසිසී කිකු ටී ලෝක කුසලානය 2015 අතරතුර සැලකියයුතු ටී-ෂර්ට්ස් ප්‍රමාණයක් අන්තර්ජාලය ඔස්සේ අලෙවි කිරීමට හැකිවිය.

- ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය ශ්‍රී ලංකා ක්‍රිකට් සඳහා නිල විදේශීය අනුග්‍රාහකයාවන බැවින්, ඕස්ට්‍රේලියාවේ සිඩ්නිවල පැවති අයිසිසී කිකු ටී ලෝක කුසලානය 2015 අතරතුර දී ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය, ඕස්ට්‍රේලියාවේ ශ්‍රී ලංකා මහකොමසාරිස් කාර්යාලය හා එක්ව විශේෂ සිලෝන් ටී ප්‍රවර්ධන වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.
- “සිලෝන් ටී” ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් යුතුව, ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් රුපියල් මිලියන 4.8ක් වටිනා තේ සිතිවටන සහ තෘතීය වශයෙන් දෙනු ලබන පදනමක් මත පහත සඳහන් ආකාරයට නිකුත්කොට ඇත.

- I. විදේශයන්හි ශ්‍රී ලංකා දූත මණ්ඩලය 8 ක් සඳහා තෘතීය වශයෙන් තේ පිරිනැමීම
- II. තේ පැන් සංග්‍රහ පැවැත්වීම සහ ජාත්‍යන්තර වෙළඳ සල්පිල්වලදී තේ බෙදාහැරීම
- III. ප්‍රවර්ධනය සඳහා විශේෂ ප්‍රභූන්ට / නිලධාරීන්ට තේ පිරිනැමීම

3.4. තේ රස පරීක්ෂා කිරීමේ ඒකකය

3.4.1. ප්‍රධාන කාර්යය / අරමුණ

තේ අපහරණය කරනු ලබන කවර හෝ අවස්ථාවකදී තේ වල අවම ගුණාත්මක තත්ත්වය පවත්වාගෙන යාම/ISO 3720 සහ ISO 11287 ප්‍රමිතිය පිළිබඳව අධීක්ෂණය කිරීම, පාරිභෝගික ඇසුරුම් සඳහා සන්නම් සහිත සිලෝන් ටී නිෂ්පාදනවලට සිංහ ලාංඡන සන්නාම අයිතිය ලබාදෙන සහතික නිකුත් කිරීම සහ පෞද්ගලික සෘජු විකුණුම් සහ ඉදිරි කොන්ත්‍රාත් අධීක්ෂණය කිරීම සහ අපරානුමත කිරීම මෙම අංශයෙන් සිදුවේ.

3.4.2. විශේෂඥතේ රස පරීක්ෂක මඩුල්ල

මෙම ස්වාධීන මඩුල්ල සාමාජිකයින් දෙදෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ.

එනම්:
 සී.එන්.පී ද සිල්වා මහතා (තේ රස පරීක්ෂාව පිළිබඳ අවුරුදු 40කට වඩා වැඩි අත්දැකීම් සහිතයි.)
 ඩී.ඒ.ඒ. පෙරේරා මහතා (අවුරුදු 30 කට වඩා වැඩි පළපුරුද්දක් සහිතයි.)

පරදු භාරකරුවන් නියෝජනය කරනු ලබන මෙම මඩුල්ලේ සාමාජිකයන් පහත සඳහන් එක් එක් සංගම් නියෝජිතයන්ගෙන් සමන්විත වේ.

- කොළඹ තේ වෙළඳුන්ගේ සංගමය (CTTA)
- කොළඹ බ්‍රෝකර්වරුන්ගේ සංගමය (CBA)
- ලංකා වැවිලිකරුවන්ගේ සංගමය (CPA)
- ශ්‍රී ලංකා කුඩා තේවතු සංවර්ධන සමිති සම්මේලනය (SLFTSHDS)
- තේ අපනයනකරුවන්ගේ සංගමය (TEA)
- පෞද්ගලික තේ කමිහල් හිමියන්ගේ සංගමය (PTFOA)

3.4.3. අනුගමනය කරනු ලබන තේ රස පරීක්ෂා කිරීමේ ක්‍රමවේදය

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය ඉන්දිය සංවේදී පරීක්ෂා කිරීම් භාවිත කරමින් තේ පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ ISO 3102 ක්‍රමවේදය අනුගමනය කරයි. කලු තේ සඳහා වන තේ රස පරීක්ෂුම් පාරිභාෂිතය ISO 6078, ලංකාවේ තේ නිෂ්පාදනය පිළිබඳ ගබ්දා මාලාව/නිබන්ධය - අංක 4 - ලංකාවේතේ නිෂ්පාදනය කිරීම.

3.4.5 තේ රස පිරික්සුම් විශේෂඥ මඩුල්ලේ සැසි පැවැත්වීම

- පූර්ව වෙන්දේසි තේ
- විශේෂයෙන් පරීක්ෂා කරන ලද තේ
- ආනයනයට පෙර තේ සාම්පල
- සෘජු විකුණුම්
- නව අපනයන සමාගම් සඳහා තේ රසපරීක්ෂකවරුන් ඇගයුමට ලක්කිරීම
- තේ තොග නැව්ගත කිරීමට පෙර අධීක්ෂණය කිරීම දිනපතා ඇගයුමට ලක්කිරීම

මෙම මඩුල්ලේ තීරණය අවශ්‍ය කිසි ආකාරයේ ගැනීම සඳහා අදාළ අංශවලට, තේ කොමසාරිස් අංශය සහ නියෝජ්‍ය තේ කොමසාරිස් (අපනයන) වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

3.4.5 සිංහ ලාංඡන ඇසුරුම් ලියාපදිංචි කිරීම

ගුණාත්මක තත්ත්වයේ සහ සම්භවය ලත් රටේ සංකේතය වන ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය පූර්ණ හිමිකාරිත්වය දරන සිංහ ලාංඡනය තම පාරිභෝගික ඇසුරුම්වල ප්‍රදර්ශනය කිරීමට අපේක්ෂා කරන අපනයනකරුවන් අපනයන ගමනාන්ත සහ වෙළඳපොළ අනුව තම නිෂ්පාදන ඇගයුම් කළ හැකිවනු පිණිස ඒ සඳහා අයදුම්පත් යොමුකළ යුතුය.

සිංහ ලාංඡනය භාවිත කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් සන්නමකට රුපියල් 5000+ (එ.අ.ඩ.+ඡා.ගො.ඩ.) බැගින් අයකරනු ලබන අතර ඒ සඳහා සහතිකයක් නිකුත් කරනු ලැබේ. එම සහතිකය වර්ෂයක කාලපරිච්ඡේදයක් සඳහා වලංගු වේ.

සිල්ලර ඇසුරුම් සඳහා සිංහ ලාංඡනය භාවිත කිරීමට අයිතිය ලබාදීමේදී, 2014 වර්ෂයේදී නව සන්නම/අලුත්කිරීම්, අතිරේක ඇසුරුම්වලට අදාළ අයදුම්පත් 772 ක් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන ලදී.

3.4.6. සිංහ ලාංඡනය ප්‍රදර්ශනය කරන ඇසුරුම්වල තත්ත්වය අධීක්ෂණය කිරීම. (දේශීය/විදේශීය/තේ මණ්ඩලවල ඇසුරුම් මාලා)

3.4.6.1 දේශීය අධීක්ෂණය

කොළඹ සුපිරි වෙළඳපොළවල් සහ සිල්ලර වෙළඳසැල්වල තිබෙන විශේෂයෙන්ම සිංහ ලාංඡනය සහිත සන්නම්වලින් අහඹු ලෙස ලබාගත් නියැදියක් පරීක්ෂාවට ලක්කරනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ බොහෝ කලක සිට ලියාපදිංචි වී සිටින ප්‍රසිද්ධ සැලකියයුතු වෙළඳපොළ කොටසකට හිමිකම් කියන ඇසුරුම්කරුවන් සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් සිංහ ලාංඡනය භාවිත කිරීමට අවසර දෙනු ලබන අතර පසුව අධීක්ෂණ කටයුතු ද සිදුකෙරේ.

3.4.6.2 විදේශීය අධීක්ෂණය

විදේශීය අධීක්ෂණ ක්‍රමය යටතේ සිංහ ලාංඡනය සහිත තේ සාම්පල (80%) ද ඇතුළත්ව සියලුම අපනයන සාම්පල නැව්ගත කිරීමට පෙර අධීක්ෂණ ක්‍රමය යටතේ නි.තේ.කො. (අපනයන) විසින් කරනු ලබන අතර ඉන් අනතුරුව නැව්ගත කිරීමට පෙර අධීක්ෂණ කටයුතු කිරීම සඳහා රස පිරික්සුම් ඒකකයට ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

අපගේ විදේශීය කාර්යාංශයන් සහ ශ්‍රී ලංකා තානාපති කාර්යාලවල සිටින වාණිජ උපදේශකවරුන් විසින් නිරන්තරයෙන්ම විදේශීය වෙළඳපොළේ තිබෙන සිංහ ලාංඡනය දැක්වෙන ඇසුරුම් පරීක්ෂා කිරීම සහ වාර්තා කිරීම පිණිස ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

3.4.6.3 තේ මණ්ඩලයේ ඇසුරුම් මාලාව

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ ප්‍රමුඛතම ඇසුරුම් ප්‍රධාන වශයෙන්ම අපගේ අලෙවිහල් වල විකුණනු ලබන අතර විදේශ දුත මණ්ඩල, කාර්යාංශ සහ වෙළඳ සල්පිල් වෙතද යවනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය වෙනුවෙන් තේ රස පරීක්ෂක ඒකකයේ අනුමැතිය ඇතිව නිල ඇසුරුම්කරුවන් විසින් මෙම තේ වෙන්දේසි හෝ පෞද්ගලික විකුණුම් මාර්ගවලින් තෝරා රැගෙන එනු ලැබේ. මිලදී ගනු ලබන සාම්පල්, අතිරේක සාම්පල් හා මිශ්‍රිත සාම්පල් අවසන් ඇසුරුමට පෙර තේ රස පරීක්ෂා කිරීමේ ඒකකය විසින් පරීක්ෂාවට ලක්කොට අනුමත කරයි.

- එෆ්.එෆ්.සී.ටී.(ග්‍රෑම් 500)
- ජ්‍රෝන්ටර්ස් පන්චි (ග්‍රෑම් 100 සහ ග්‍රෑම් 250)
- මිස්ටි නිල්ස් (ග්‍රෑම් 200)
- රෝයල් සිලෝන් (ලෝහ බඳුන්- ග්‍රෑම් 200)
- ෆැමිලි පැක්(ග්‍රෑම් 500 සහ ග්‍රෑම් 250)
- පොලි පැක්(ග්‍රෑම් 250)
- ශ්‍රින් ටි (ග්‍රෑම් 100)
- ටී ප්ලකර් (ග්‍රෑම් 250 සහ ග්‍රෑම් 100)
- ලක්සරි බිලෙන්ඩ් - චුඩින් (ග්‍රෑම් 125)
- ලක්සරි බිලෙන්ඩ් කාර්ටන් - ග්‍රෑම් 125)
- කොනොයිෂර් (ග්‍රෑම් 250, ග්‍රෑම් 200, ග්‍රෑම් 125 සහ ග්‍රෑම් 100)

3.4.7. වෙන්දේසියට පෙර තේ තත්ත්ව පාලනය සඳහා රස පරීක්ෂා කිරීම

අලෙවියට සහිත දෙකකට පෙර බ්‍රෝකර්කරුවන් අදාළවන විසින් ඔවුන්ගේ වෙන්දේසියට පෙර තේ සාම්පල් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ. ඒකකය විසින් පළමුව අප්‍රධාන ශ්‍රේණිල දුටුලි, **premium Flowery** සහ **BOP 1** තේ සාම්පල දෘශ්‍ය පරීක්ෂාවට ලක්කරනු ලැබේ. ඉන් අනතුරුව, ජෛවීය පරීක්ෂණය සිදු කරනු ලැබේ. පරීක්ෂා කිරීමෙන් අනතුරුව, තෝරාගත් තේ සාම්පල ඊළඟ වෙන්දේසිය සඳහා ඉදිරිපත් කරන්නේද නැද්ද යන සාමූහික තීරණය ගැනීම සඳහා රස පරීක්ෂක මඩුල්ල වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ. පසුව එම තීරණය නි.තේ.කො. (අපනයන) වෙත දන්වා යවනු ඇත.

- දෘශ්‍ය පරීක්ෂාවට ලක්කරන ලද සාම්පල සංඛ්‍යාව- 161,977
- ජෛව පරීක්ෂාව- 17,015
- මඩුල්ල විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද වෙන්දේසියට පෙර තේ සාම්පල- සංඛ්‍යාව
- (මධ්‍යසාර මිශ්‍ර වී ඇතැයි සැකසිතිම මත)- 462
- සිලකාමය ද්‍රව්‍ය- 155
- අමු තන්තු- 503
- නි.තේ.කො.(අපනයන) විසින් අහඹු පදනම මත ඉදිරිපත් කරන ලද පෙරවෙන්දේසි තේ සාම්පල (BSL/ESL)-
- පරීක්ෂා කරන ලද තේ ප්‍රමාණය- 3,500
- සැකසහිත තේ සාම්පල- 98

3.4.8. තේ නැවිගතකිරීමට පෙර තත්ව පාලනය සඳහා තේවල රස පරීක්ෂා කිරීම

මෙහිදී තේ නැවිගත කිරීමට පෙර ඒවායේ සිංහ ලාංඡනය භාවිතය, ISO 3720 පරාමිතින් පිළිබඳ හෝ වෙනත් කිසියම් අපවිත්‍ර වීම් පිළිබඳ පරීක්ෂා කරනු පිණිස නි.තේ.කො.(අපනයන) විසින් තේ සාම්පල උපලේඛනයක්ද සහිතව ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

නැවිගත කිරීමට පෙර අධීක්ෂණය කිරීමේ ක්‍රමවේදය යටතේ පරීක්ෂා කරන ලද භාණ්ඩ තොග ප්‍රමාණය -11,723

3.4.9. ආනයනය කිරීමට පෙර තේවල තත්වය පාලනය සඳහා රස පරීක්ෂා කිරීම

නි.තේ.කො.(අපනයන) විසින් ආනයනයට පෙර තේ ඒවායේ ආනයනයට ඇති යෝග්‍යතාවය පිළිබඳ පරීක්ෂා කරනු පිණිස ආකෘති පත්‍රයක් සමඟ තේ සාම්පල ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ. සැම අයදුම්පතක් සමඟවය, ශ්‍රේණිය ආදී වශයෙන් වන සාම්පලයේ විස්තර සටහන් කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය වකුලේඛ අංක OR/1/65 හා එහි සංශෝධනවල සඳහන් උපදෙස් ප්‍රකාර රස පරීක්ෂක මඩුල්ල විසින් තේ පරීක්ෂා කිරීම් සිදු කරනු ඇත.

පරීක්ෂා කරන ලද මුළු තේ සාම්පල සංඛ්‍යාව- 1,223

3.4.10 පශ්චාත් - ආනයන තේ තත්ව පාලනය සඳහා තේ රස පරීක්ෂා කිරීම

ආනයනය කරන ලද තේ තොග ලැබුණු පසු තේ අපනයන අංශය විසින් ඒවායේ සාම්පල ලබාගෙන ගොඩබාන ලද සාම්පල යොමුකිරීම් යටතේ අනුමැතිය ලබාගනු පිණිස එම සාම්පල මෙම ඒකකයට යොමුකරනු ලැබේ

මෙම සාම්පල තේ රස පරීක්ෂණ ඒකකයට ලැබුණු පසු නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (තාක්ෂණ) විසින් එම සාම්පල ඒකකයට ලබා දී තිබෙන සාම්පල සමග සංසන්දනයකට තක්සේරු කරනු ලැබේ.

පරීක්ෂා කරන ලද සාම්පල සංඛ්‍යාව - 825

3.4.11 විශේෂ පරීක්ෂණ යටතේ තේ රස පරීක්ෂා කිරීම

තේවල ශ්‍රේණි, අපවිත්‍ර වීම්, ශීඛ හෝ වෙනත් කිසියම් සුවිශේෂීතා පිළිබඳ පරීක්ෂා කරනු පිණිස තේ කොමසාරිස්වරයා හෝ නි.තේ.කො. (අපනයන) විසින් තේ සාම්පල අනුමත සැලැස්මක් මත බ්‍රහස්පතින්දා රස පරීක්ෂක මඩුල්ල වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

3.4.12 පෞද්ගලික අලෙවි මණ්ඩල තක්සේරු සහතික අපරානුමත කිරීම

ස්වාධීන බ්‍රෝකර්වරුන්ගේ අනුමැතිය සහිතව අලෙවි බ්‍රෝකර්වරුවෙකු විසින් තේ සාම්පල මෙම ඒකකය වෙත ඉදිරිපත් කළ විට මෙම ඒකකය විසින් පෞද්ගලික විකුණුම් අපරානුමත කිරීම සිදුකරනු ලැබේ. ඉහත සේවය ලබාදීමේදී තොගයකට රු.500+(අ.එ.බ.+ ජා.ගො.බ.) බැගින් වූ අපරානුමත කිරීමේ ගාස්තුවක් අයකරනු ඇත. වර්තමානයේ ඉහත යෝජනාක්‍රමය හරිත තේ, කාබනික තේ, විශේෂ තේ සහ කොළඹ වෙන්දේසියේදී විකුණනු

නොලබන කුඩා කැබලි තේ වලට සීමා වී ඇත.

පරීක්ෂා කරන ලද සහ අපරානුමත කරන ලද මුළු පෞද්ගලික තේ තොග ප්‍රමාණය - 8,255

3.4.13 ඉදිරි කොන්ත්‍රාත්තු අපරානුමත කිරීම

මීලදී ගනු ලබන තැනැත්තාගේ අවශ්‍යතාවය මත තෝරාගනු ලබන වර්ග කිහිපයක් සඳහා නිශ්චිත කාලසීමාවකට මෙම අපරානුමැතිය ලබාදී ඇත. විකුණුම්කරු, ගැනුම්කරු, බ්‍රෝකර්කරු සහ තේ මණ්ඩලය විසින් විකුණුම් කොන්ත්‍රාත්තුව අපරානුමත කර ඇත. ඉහත සේවාව සඳහාද තොගයකට රු.500+(අ.එ.බ.+ ජා.ගො.බ.) බැගින් වූ අනුමත කිරීමේ ගාස්තුවක් අයකරනු ලැබේ.

අපරානුමත කරන ලද මුළු කොන්ත්‍රාත් ප්‍රමාණය - 795

3.4.14 සෘජු විකුණුම් අපරානුමත කිරීම

ඉහත යෝජනාක්‍රමය යටතේ නිෂ්පාදකයාට සහ අපනයනකරුට තම නිෂ්පාදන සෘජුවම විදේශ ගැනුම්කරුවන්ට විකිණීම සඳහා අවසර ලබාදේ. මීට අමතරව හරිත තේ, කාබනික තේ සහ විශේෂ තේ දේශීය ගැනුම්කරුවන්ට විකිණිය හැකිය. බ්‍රහස්පතින්දා දින පැවැත්වෙන පරීක්ෂණ මණ්ඩලයේදී සෘජු විකුණුම් අපරානුමත කරනු ලැබේ.

අපරානුමත කරන ලද මුළු විකුණුම් ප්‍රමාණය - 2,208

3.5 විශ්ලේෂණ රසායනාගාරය

2014 මාර්තු සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිත්‍ය මණ්ඩලය විසින් විශ්ලේෂණ රසායනාගාරය වෙත ISO 17025:2005 ජාත්‍යන්තර පරීක්ෂණ රසායනාගාර ප්‍රතිත්‍ය සහතිකය පිරිනමන ලදී.

2014 වර්ෂය තුළදී විශ්ලේෂණ රසායනාගාර අංශය විසින් තේ සාම්පලවල රසායනික, ක්ෂුද්‍රජීවී සහ ප්‍රොටීන්ග්‍රහණ අවශේෂ පරීක්ෂණ 8758ක් සිදු කරන ලදී. පරීක්ෂා කිරීම සඳහා යොදාගනු ලැබූ එම තේ සාම්පල ක්‍රම දෙකක් ඔස්සේ රසායනාගාරය වෙත ලැබුණි. අන්තර් අධීක්ෂණ සේවා (අ.අ.සේ.) සහ බාහිර සහතිකකරණ සේවා (භා.ස.සේ.) ස්ථාපිත කර ඇති නිර්ණායක අනුව වෙන්දේසියට හා නැවිගත කිරීමට පෙර අහඹු ලෙස තේ සාම්පල ලබාගැනීම හා බෙදාහැරීම පිණිස තේ මණ්ඩලය එහි තේ පරීක්ෂක කණ්ඩායම යොදවයි. අන්තර් අධීක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමයේදී තේවල සියලුම අපහරණ අවස්ථා ආවරණය කෙරේ. එහිදී තේ නිෂ්පාදකයින්ගේ හා තේ බ්‍රෝකර්වරුන්ගේ ගබඩා, තේ මිශ්‍ර කරන්නන් සහ ඇසුරුම්කරුවන් හා අපනයනකරුවන්ගේ ගබඩා ආවරණය කෙරේ. බාහිර සහතිකකරණ සේවාව මඟින් ගැනුම්කරුවන්ගේ අවශ්‍යතා මත තේ අපනයනකරුවන්ගේ සහතිකකරණ අවශ්‍යතා ආවරණය කෙරේ. 2014 වර්ෂයේදී සිදු කරන ලද සම්පූර්ණ පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාවෙන් පරීක්ෂණ 4643ක් (53%ක් පමණ) අභ්‍යන්තර අධීක්ෂණ සේවා යටතේ ලද තේ සාම්පල මත පදනම්ව සිදු කරනු ලැබූ අතර බාහිර සහතිකකරණ සේවාව යටතේ පවත්වන ලද මුළු පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව 4133 ක් (47.2% ක් පමණ) විය. මේ අතරින්, රසායනික විශ්ලේෂණ ඒකකය විසින් පරීක්ෂණ 3973ක් (45.2%ක් පමණ) සහ ක්ෂුද්‍රජීවී විශ්ලේෂණ

ඒකකය විසින් පරීක්ෂණ 1498ක් (17.1% ක් පමණ) සිදුකරන ලදී. ඉතිරිය වූ පරීක්ෂණ 3305 (37.7% පමණ) පළිබෝධ විශ්ලේෂණ ඒකකය විසින් පවත්වා ඇත.

විශ්ලේෂණ රසායනාගාරය විසින් සපයනු ලබන සේවාවන් සඳහා ගාස්තු අයකරනු ලබන හොඳම තත්ත්වයේ තේ ලෙස හඳුනාගනු ලබන තේ සාම්පල ගාස්තුවලින් නිදහස් කෙරේ. 2014 වර්ෂය තුළ දී රසායනික විශ්ලේෂණ

පරීක්ෂණාගාරය විසින් උත්පාදිත මුළු ආදායම රු.15,019,200කි. අපනයනකරුවන්ගේ දායකත්වය රු.11,468,500.00 (76.04) ක් වන අතර අභ්‍යන්තර අංශවල ආදායම් ඉපයීම රු.3,550,700.00 (23.6%) ක් විය.

වගුව 3.12: 2013/2014 වර්ෂ වලදී සිදුකරන ලද පරීක්ෂණවල සාරාංශය

පරීක්ෂණයේ නම	පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	
	2013	2014
රසායන විශ්ලේෂණ ඒකකය		
1. තේවල තෙතමනය නිර්ණය කිරීම	1089	507
2. තේවල මුළු හෂ්ම ප්‍රමාණය නිර්ණය කිරීම	597	523
3. තේවල ජලයේ දියවන හෂ්ම ප්‍රමාණය නිර්ණය කිරීම	574	523
4. තේවල ජලයේ දියවන හෂ්මවල ආම්ලිකතාවය නිර්ණය කිරීම	578	523
5. තේවල ජල නිස්සාරණය නිර්ණය කිරීම	602	524
6. තේවල ජලයේ දියවන හෂ්මවල ක්ෂාරීයතාවය නිර්ණය කිරීම	604	523
7. තේවල අමු තත්තු ප්‍රමාණය නිර්ණය කිරීම	568	539
8. තේ පෙරු ප්‍රමාණයේ පි.එච්. අගය නිර්ණය කිරීම	8	-
9. තේවල සයනයිඩ් මිශ්‍ර වීම පිළිබඳ ගුණාත්මක විශ්ලේෂණය	-	-
10. තේවල ආසනික මිශ්‍රවීම පිළිබඳ ගුණාත්මක විශ්ලේෂණය	-	-
11. මූලික විකිරණ නිර්ණය කිරීමේ පරීක්ෂණ	28	93
12. අනෙකුත් පරීක්ෂණ (එකතුකළ වර්ණ, සිනි, ජෙලි, මධ්‍යසාර, රසකාරක, රසායන හඳුනාගැනීම, බයිකාබනේට්, හානි රූප)	54	200
13. ශ්‍රේණි හඳුනාගැනීමේ පරීක්ෂණ/ පෙරහුම් විශ්ලේෂණය	12	-
14. තේවල Fe/ යකඩ ප්‍රමාණය නිර්ණය කිරීම	7	-
ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණ ඒකකය		
1. මුළු පට්ටිකා ප්‍රමාණය නිර්ණය කිරීම	372	322
2. ශීර්ෂි සහ පුස් ප්‍රමාණය නිර්ණය කිරීම	372	346
3. තේවල මළ හෝ පිටි කෘමීන් සහ අනෙකුත් අපවිත්‍රකාරක/ හානි රූප පිළිබඳ අණවික්ෂීය පරීක්ෂණ	11	05
4. තේවල ජානමය වෙනස්කම් සිදුකළ ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ නිර්ණය කිරීම	139	178
5. Faecal Coliforms iy Escherichia coli (E.coli) අනාවරණය කරගැනීම සහ ගණනය කිරීම	314	325
6. මුළු Coliform ප්‍රමාණය අනාවරණය කරගැනීම සහ ගණනය කිරීම	319	322
පළිබෝධ අවශේෂ විශ්ලේෂණ ඒකකය		
1. ඊතේන්	44	644
2. මැලෙතියන්	44	644
3. Cypermethrin	44	644
4. Alfa Endosulfan	69	85
5. Beeta Endosulfan	69	85
6. Bifenthrin	69	85
7. 2,4 - ඩී	25	-
8. MCPA	28	-
9. බ්‍රෝමෝප්‍රොපිලේට්	-	559
10. Tetradifon	-	559
එකතුව	6640	8758

3.5.1 පරීක්ෂණ සහතික

2014 වර්ෂයේදී නිකුත් කරන ලද මුළු සහතිකපත් සංඛ්‍යාව 1178ක් විය.

නිකුත් කරන ලද සහතික පත්‍ර පුවර්ගයන්

1. තේවල තෙතමන විශ්ලේෂණය පිළිබඳ පරීක්ෂණ වාර්තාව
2. ISO 3720 අවම තත්ත්ව පරාමිතින් සහිත තේවල තත්ත්ව සහතිකකරණය
3. රසායන ද්‍රව්‍ය වලට (සහ රසායන ද්‍රව්‍යමිශ්‍රකිරීම) අදාළ පරාමිතින් සඳහා තේ සහතිකකරණය
4. තේවල සිලිකාමය ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය, දැවිලි/ කුඩු විශ්ලේෂණය සහ තේවල පෙරනුම් විශ්ලේෂණයට අදාළ සහතිකකරණය
5. තේවල බාහිර ද්‍රව්‍ය /මළ හෝ සජීවි කෘමීන්, ආගන්තුක ද්‍රව්‍ය සහ සුන්බුන් පිළිබඳ අන්වීක්ෂණ පරීක්ෂණවලට අදාළ සහතිකකරණය
6. තේවල ක්ෂුද්‍රජීවමය දූෂණය වීම් විශේෂයෙන්ම බැක්ටීරියා, පුස් සහ දිලීර වර්ධනය වීම, ඊ-කොලි, කෝලිෆෝම් සහ සැල්මොනෙල්ලා වර්ධනය වීම ආදියට අදාළව සහතිකකරණය
7. තේවල ජානමය විකෘති පිටින් පිළිබඳ සහතිකකරණය
8. තේවල පළිබෝධනාශක බහු අවශේෂ මට්ටම් පිළිබඳ (ඊනේන්,මැලෙත්‍රියන්,Cypermethrin, Alfa Endosulfan, BeetaEndosulfan, Bifenthrin, 2,4 – ඩී, MCPA) සහතිකකරණය

3.5.2 විශ්ලේෂණ රසායනාගාරයේ පරීක්ෂණ සේවා මඟින් ආදායම් රැස්කිරීම

සේවාදායකයින්ගේ ඉල්ලීම මත සිදුකරනු ලබන පරීක්ෂණ සේවා වෙනුවෙන් අංක **OR/1/87** හා 2010.08.06 දිනැති තේ මණ්ඩල චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව විශ්ලේෂණ රසායනාගාරය විසින් ගාස්තු අයකරනු ලැබේ. රසායනාගාරයේ සමස්ත ආදායම අපනයන තුළින් සෘජුවම ලැබුණ පරීක්ෂණ ගාස්තු (එනම්, 76.35%) හා විශ්ලේෂණ රසායනාගාරයෙන් සහතික කර ඇති පරිදි ණීප්‍රමිතියට වඩා අඩු තේණී යන බාණ්ඩය යටතේ තේ කොමසාරිස්වරයාගේ අංශය විසින් අයකරන ලද ගාස්තු වලින් (එනම්, 23.64 %) සමන්විත වේ.

වගුව 3.13: සමස්ත ආදායම් කොටස : අභ්‍යන්තර අධීක්ෂණය හා බාහිර සහතිකකරණය

	2013 (රු.)	%	2014 (රු.)	%
අභ්‍යන්තර අධීක්ෂණ සේවා(IIMS)	4,776,000	76.62	3,550,700	23.64
බාහිර සහතිකකරණ සේවා(ECS)	1,457,900	23.38	11,468,500	76.35
සමස්ත ආදායම,රු.	6,233,900		15,019,200	

රසායනාගාර විශ්ලේෂණ සේවාවල තිරණ මත පදනම්ව දූෂණ හෝ ප්‍රමිතියට වඩා අඩු තේ තොග සම්බන්ධයෙන් තේ කොමසාරිස්වරයා සහ නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයා (අපනයන) විසින් නිල කිසු මාර්ග ගෙන තිබේ. ඒ අනුව, 2014 වර්ෂය තුළදී තේ තොග 734ක් ප්‍රමිතියෙන් අඩු තේ ලෙස සලකනු ලැබූ ඊට එරෙහිව නිල ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත.

වගුව 3.14: 2013/2014 වසර වලදී විශ්ලේෂණ රසායනාගාරය මගින් උපයන ලද සමස්ත ආදායමේ සාරාංශය

	2013 (රු.)	2014 (රු.)
සමස්ත ආදායම	6,233,900.00	15,019,200.00

3.5.3 විශ්ලේෂණ රසායනාගාරයේ එක් එක් ඒකකවල කාර්ය සාධනය

3.5.3.1 තත්ත්ව පරීක්ෂණ සහ සාම්පල් ඒකකය

ජාත්‍යන්තර සහතිකකරණය සඳහා සේවා සපයන ඕනෑම රසායනාගාරයක් විසින් ලිපිලේඛන පාලන ක්‍රමවේදයක් පවත්වාගෙන යාම අත්‍යවශ්‍ය වේ. එමනිසා තත්ත්ව පරීක්ෂණ ඒකකයේ ප්‍රධාන කාර්යය වනුයේ ISO 17025 ප්‍රමිතිය මත රසායනාගාර සඳහා වන ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව රසායනාගාර ලිපිලේඛන ක්‍රමවේදයක් පවත්වාගෙන යාමයි. ඒ අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය වූ 2014 වර්ෂයේදී, රසායන, ක්ෂුද්‍රජීවී සහ පළිබෝධනාශක අවශේෂ විශ්ලේෂණ ඒකක තුළ අභ්‍යන්තර ලේඛන පාලන ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කර පවත්වාගෙන යන ලදී. මෙයට අමතරව, පරීක්ෂණ වාර්තාකරණය සඳහා සාම්පල ලබාගැනීම කළමනාකරණය හා මෙහෙයවීම සහ සහතිකපත් නිකුත්කිරීම මෙම අංශය විසින් සිදුකරනු ලබයි. අධ්‍යක්ෂකගේ (විශ්ලේෂණ සේවා) අධීක්ෂණය යටතේ තත්ත්ව පාලන නිලධාරියා විසින් ක්ෂුද්‍රජීව විද්‍යාත්මක සාම්පල් පරීක්ෂාකිරීමේ නිරතවන අතර එහිදී ඒවා මනුෂ්‍ය පරිභෝජනය සඳහා සුදුසුද නැඳ්ද යන්න හඳුනා ගැනේ.

3.5.3.2 රසායන විශ්ලේෂණ ඒකකය

අධ්‍යක්ෂකගේ (විශ්ලේෂණාත්මක සේවා) අධීක්ෂණය යටතේ මෙම ඒකකයේ විශ්ලේෂක (රසායනික) සහ ඔහුගේ තාක්ෂණික කාර්යමණ්ඩලයට පහත සඳහන් කාර්යයන් ඉටුකිරීමට හැකිවිය.

1. නිෂ්පාදිත බාල තේ පිළිබඳ රසායනික තක්සේරුව තේ තොගය වෙන්දේසි කිරීමට හා නැවිගත කිරීමට පෙර සිදු කිරීම.
2. ශීට 3720 ට අනුව රසායනික තක්සේරුව සිදු කිරීම (මෙම පරාමිතීන්ට මුළු හෂ්ම, ජලයේ ද්‍රාව්‍ය හෂ්ම, ක්ෂාරත්වය, ඇස්ඩ්වල දිය නොවන හෂ්ම, ජල නිස්සාරණය, තෙතමනය සහ අමු තන්තු කොටස් ආදිය ඇතුළත් වේ.)
3. පෙරහන් විශ්ලේෂණ ශිල්පීය ක්‍රම භාවිත කරමින් තේ කුඩු සහ කැබලි සංයුතිය තක්සේරු කිරීම.
4. තේ වල අඩංගු සිලිකාමය ද්‍රව්‍ය තක්සේරු කිරීම.

පරීක්ෂණ කටයුතු සඳහා සම්බන්ධවන රසායන විශ්ලේෂණ ඒකකයේ වැඩකරන කාර්යමණ්ඩලයේ නියුතාවය වර්ධනය කිරීම සඳහා අන්තර් රසායනාගාර ප්‍රවීණතා පරීක්ෂණවැඩසටහනට සැම වසරකම සහභාගි වීම.

රසායන විශ්ලේෂණ ඒකකය අධ්‍යක්ෂගේ (විශ්ලේෂණාත්මක සේවා) අධීක්ෂණය යටතේ එහි ප්‍රධානියා වශයෙන් එක් විශ්ලේෂකයෙකු (රසායනික), තාක්ෂණික සහකාරවරුන් තිදෙනෙකු සහ රසායනාගාර සහායකයෙකුගෙන් සමන්විතවේ.

3.5.3.3 ක්ෂුද්‍ර ජීවවිද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණ ඒකකය

තේ මනුෂ්‍ය පරිභෝජනය සඳහා සුදුසුද යන්න පරීක්ෂා කිරීම සඳහා මෙහිදී ක්ෂුද්‍ර ජීවවිද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණ සිදු කරනු ලබයි. සැම පරාමිතියක්ම පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර පරීක්ෂණ ක්‍රමවේද අනුගමනය කරනු ලබමින් සිටියි.

මෙම ඒකකයෙහි පරාමිති විශ්ලේෂණය වනුයේ, තේ ග්‍රෑම් එකක Aerobic plate count" Yeast and Mould count" total coli forms සහ E.coli.

මෙම ඒකකයද සැම වසරකම ජාත්‍යන්තර ප්‍රවීණතා පරීක්ෂණය සඳහා සහභාගි වේ.

ක්ෂුද්‍ර ජීවවිද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණ ඒකකය අධ්‍යක්ෂගේ (විශ්ලේෂණාත්මක සේවා) අධීක්ෂණය යටතේ එහි ප්‍රධානියා වශයෙන් එක් විශ්ලේෂකයෙකු (ක්ෂුද්‍රජීවවිද්‍යා), තාක්ෂණික සහකාරවරුන් දෙදෙනෙකු සහ එක් රසායනාගාර සහායකයෙකුගෙන් සමන්විත විය.

3.5.3.4 පළිබෝධනාශක අවශේෂ විශ්ලේෂණ ඒකකය

තේ වල ඉතිරිව පවත්නා පළිබෝධනාශක අවශේෂ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා අවශ්‍යවන සියලුම නූතන උසස් තාක්ෂණික උපකරණවලින් මෙම ඒකකය සමන්විතවේ.

මෙම කාර්යය සඳහා අප විසින් භාවිත කරනු ලබන්නාවූ පරීක්ෂණ ක්‍රමවේදයන් සහ උපකරණ පිළිබඳ විදේශ පුහුණුව සඳහා 2014 වර්ෂයේදී කාර්යමණ්ඩල සාමාජිකයන් දෙදෙනෙකු සහභාගිවන ලදී.

පළිබෝධනාශක විශ්ලේෂණ ඒකකය, එම ඒකකයභාර නිලධාරියා වශයෙන් එක් විශ්ලේෂකයෙකු (රසායනික/පළිබෝධනාශක) තාක්ෂණික සහකාරවරුන් දෙදෙනෙකු සහ එක් රසායනාගාර සහායකයෙකුගෙන් සමන්විත විය. සහකාර අධ්‍යක්ෂ (රසායනාගාර)විසින් මෙම ඒකකයේ කාර්යයන් අධීක්ෂණය කරමින් පරීක්ෂණ ක්‍රියාපටිපාටි සකස්කිරීම සහ උසස් තාක්ෂණික උපකරණ නඩත්තු කිරීමෙහිලා සම්බන්ධවේ.

3.6 පරිපාලන අංශය

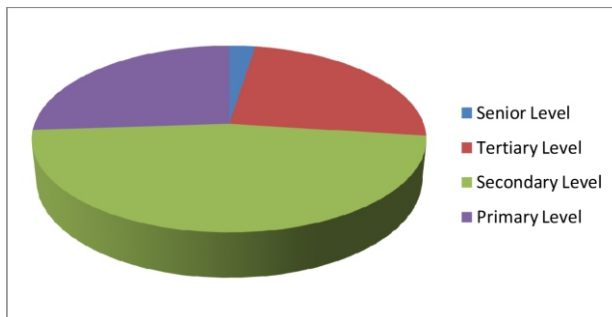
ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ පරිපාලන අංශය මණ්ඩලයේ සියලුම මානව සම්පත් කළමනාකරණ සහ මානව සම්පත් සංවර්ධන කටයුතු සකස් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය කිරීම සහ ඇගයීම් කිරීම, තොරතුරු තාක්ෂණ සේවා ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාම, මණ්ඩලයේ සැලසුම් කිරීමේ, අධීක්ෂණය කිරීමේ සහ ඇගයුම් කිරීමේ කටයුතු සම්බන්ධීකරණය කිරීම සහ පහසුකම් සැලසීම, සංඛ්‍යාලේඛනමය තොරතුරු බෙදාහැරීම, ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ පුස්තකාලය පාලනය කිරීම සහ ගොඩනැගිලි සහ වාහන නඩත්තු කිරීම, ප්‍රසම්පාදන කටයුතු, ආරක්ෂක හා ප්‍රවාහන කටයුතු සම්බන්ධයෙන් වගකීම දැරයි.

3.6.1 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ කාර්ය මණ්ඩලය ශක්තිමත් කිරීම

වගුව 3.15: 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ කාර්ය මණ්ඩලය ශක්තිමත් කිරීම

ප්‍රවර්ගය	සේවක සංඛ්‍යාව		එකතුව
	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	
ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටම	05	02	07 (2.5%)
තෘතීයික මට්ටම	43	25	68 (24.5%)
ද්විතීයික මට්ටම	37	93	130(47%)
ප්‍රථමික මට්ටම	67	05	72 (26%)
එකතුව	152 (%)	125(%)	277(100%)

සටහන 3.1: 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ කාර්යමණ්ඩලය ශක්තිමත් කිරීම

3.6.2 (2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට) 2014 මුදල් වර්ෂය තුළ මෙම අංශයේ කාර්යසාධනය සහසුවිශේෂතා)

වගුව 3.16:2014 මුදල් වර්ෂය තුළ මෙම අංශයේ කාර්යසාධනය සහසුවිශේෂතා

මා.ස.ක./ මා.ස.සං. ප්‍රදේශ	ක්‍රියාකාරකම	ඒකකය	සංඛ්‍යාව
මා.ස.ක. -පිරිවැටුම	ඉල්ලා අස්වීම්		} 14
	විශ්‍රාම ගැනීම්	කාර්යමණ්ඩලය	
	සේවය අත්හැරයාම		
	සේවය අවලංගු කිරීම		
	සේවය නතර කිරීම		
විනය කළමනාකරණය	විනය පරීක්ෂණ පැවැත්වීම	සංඛ්‍යාව	03
පරිපාලන			
වපසරිය	ක්‍රියාකාරකම		සේවා/අයිතම සංඛ්‍යාව
කළමනාකරණය-ආරක්ෂක	ආරක්ෂක වියදම්	ස්ථාන	
අපහරණය කිරීම්	පවත්වන ලද භාණ්ඩ සමීක්ෂණ	සංඛ්‍යාව	1
පොදු උත්සව අවස්ථා	උත්සව අවස්ථා	සංඛ්‍යාව	4
කළමනාකරණය - ප්‍රවාහන	ඉන්දන වියදම්	වටිනාකම	7,677,842.00
	වාහන නඩත්තු වියදම්	වටිනාකම	17,373,384.00

3.6.3 මානව සම්පත් සංවර්ධනය

වගුව 3.17: දේශීය පුහුණුවීම්

ප්‍රවර්ගය	පුහුණු කරන ලද සේවකයින් සංඛ්‍යාව
ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටම	-
තෘතීයික මට්ටම	25
ද්විතීයික මට්ටම	38
ප්‍රාථමික මට්ටම	2
එකතුව	65
වියදම් කරන ලද මුළු මුදල	රු.581,900.00

3.6.4 ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ කළමනාකරණ මට්ටමේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා බාහිර පුහුණු වැඩසටහන -2014

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ ආයතනික සැලැස්මේ වැදගත් අංශ පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාදීම බාහිර පුහුණු වැඩසටහනේ අරමුණ වන අතර කණ්ඩායමක් ලෙස ක්‍රියාකිරීම, අභියෝගාත්මක අවස්ථාවකදී කණ්ඩායමේ සැලවීම එකඟත්ව ක්‍රියා කිරීම, ගැටලු විසඳීම, පීඩනය පාලනය කරගැනීම, ආරාමුල් සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කිරීම, බාධක ජයගැනීම හා ඉලක්ක සපුරාගැනීම ආදී බාහිර ක්‍රියාකාරකම් ද ඊට ඇතුළත් කර ඇත.

ඉලක්ක කණ්ඩායම: කළමනාකරණ මට්ටමේ නිලධාරීන් 75 (ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරුවන්, මධ්‍ය කළමනාකරුවන් සහ කණිෂ්ඨ කළමනාකරුවන්)

දින ගණන: හේවාසික දින 2

මුළු පිරිවැය: රු. මිලියන 1.2

දින: 2014 අප්‍රේල් 04 සහ 05

3.6.5 කළමනාකරණ සහකාර (තාක්ෂණික සහ තාක්ෂණික නොවන කාර්ය මණ්ඩලය) සඳහා අභිප්‍රේරණ සහ නිපුණතා සංවර්ධන පුහුණුව

- සේවක සංඛ්‍යාව: කළමනාකරණ සහකාර (තාක්ෂණික සහ තාක්ෂණික නොවන කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්) 130
- දිනය: 2014 අගෝස්තු 03
- ස්ථානය: ජාතික වැවිලි කළමනාකරණ ආයතනය

3.6.6 ප්‍රාථමික මට්ටමේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා අභිප්‍රේරණ සහ නිපුණතා සංවර්ධන පුහුණුව

- සේවක සංඛ්‍යාව: රියදුරන්, කාර්යාල කාර්ය සහායකයින් ඇතුළු ප්‍රාථමික මට්ටමේ කාර්ය මණ්ඩලය 74
- දින: 2014 ඔක්තෝබර් 28 සහ නොවැම්බර් 03
- ස්ථානය: ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය

3.6.7 විදේශීය පුහුණුව

වගුව 3.18: විදේශීය පුහුණුව

වර්ගය	පුහුණුව ලද සේවකයින් සංඛ්‍යාව
ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටම	-
තෘතීයික මට්ටම	1
ද්විතීයික මට්ටම	-
ප්‍රාථමික මට්ටම	-
එකතුව	1

3.6.8 තේ මණ්ඩල දිනය - 2014 - කණ්ඩායම් ගොඩනැගීමේ අංගය

- සහභාගිවූවන්: ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ සියලුම කාර්ය මණ්ඩලය
- දිනය: 2014 අප්‍රේල් 06
- ස්ථානය: ලායා ලෙසර් - කුරුණෑගල

3.6.9 හත්තල් කැරොල් සහ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා හත්තල් සාදය - 2014

- සහභාගීත්වය: ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ සියලුම කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්
- දිනය: 2014 දෙසැම්බර් 17
- ස්ථානය: “සිලෝන් ටී මෝමන්ට්ස්”

3.6.10 සාමූහික සමාජයීය වගකීම් (CSR) ක්‍රියාකාරකම්

- තේ කර්මාන්තයෙහි නියුතු කලුතර, රත්නපුර සහ ගාල්ල යන ප්‍රදේශවල ගංවතුරට ගොදුරු වූවන්ට ගංවතුර සහනාධාර ලබාදීම
- සහන මළුසංඛ්‍යාව : 1200
- පරිත්‍යාගවල වටිනාකම : රු.මිලියන 4.1

3.6.11 අරමුදල් සම්පාදනය : ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්ගෙන් ලද පරිත්‍යාග

- දිනය: 2014 දෙසැම්බර් 02
- ක්‍රියාකාරකම් : “ බෝධි පුඵ”, රෝගීන් සඳහා ඖෂධ පරිත්‍යාග සහ බාහිර රෝගී අංශයේ රෝගීන් සඳහාත් පැන් සංග්‍රහයක් පැවැත්වීම

3.7 අභ්‍යන්තර විගණන අංශය

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය තුළ අභ්‍යන්තර විගණනය යනු සියලුම කළමනාකරණ මට්ටම්වලට සේවාවක් වශයෙන් කටයුතු සමාලෝචනය කිරීම සඳහා වන ස්වාධීන ඇගයුම් කාර්යයකි. එය සංවිධානයක් තුළ සම්පත් කාර්යක්ෂම ලෙස උපයෝගී කරගැනීමට දායකත්වයක් සපයන මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන අභ්‍යන්තර පාලනයේ ඵලදායීතාවය පිළිබඳ මිනුම්කරන, තක්සේරු කරන සහ වාර්තා කරන පාලනයකි.

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ විගණන කමිටුව විසින් 2014 සඳහා වන අභ්‍යන්තර විගණන සැලැස්ම අනුමත කරන ලද අතර විශේෂ පැවරුම් ඇතුළුව අභ්‍යන්තර හා බාහිර විගණන වාර්තා සහ විමසුම් සමාලෝචනය කරන ලදී.

සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය තුළදී විගණන කමිටු රැස්වීම් 4ක් පවත්වන ලද අතර නිවැරදි ක්‍රියාමාර්ග / ප්‍රතිකාරක ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම පිණිස වාර්තාවක්ද සහිතව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරන ලදී.

3.8 තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය

2014 වර්ෂය තුළදී, තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය විසින් වැදගත් ව්‍යාපෘති කිහිපයක් සම්පූර්ණ කරන ලද අතර දෛනික රාජකාරී කටයුතුවලදී ඵල්ලවන අභියෝග ජයගැනීම සඳහා සියලුම අංශවලට සහාය වෙමින් සහ උපදෙස් ලබාදෙමින් තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය විසින් අත්‍යවශ්‍ය කාර්යභාරයක් ඉටුකරන ලදී. මෙම වර්ෂය තුළදී, කර්මාන්තශාලා නවීකරණ සහ නැවත වගා පද්ධති ව්‍යාපෘතියේ පළමු අදියර අවසන් කරන ලදී. වෙබ් පාදක යෙදුමක් ලෙස මෙම පද්ධතිය සංවර්ධනය කරන ලදී.

FinPac මූල්‍ය පද්ධතිය ප්‍රාදේශීය කාර්යාල සඳහා යොදා ගන්නා ලද අතර, ශාඛා කාර්යාලවල සියලුම ලදුපත් ද මෙම පද්ධතියට ඇතුළු කරනු ලැබේ. වඩා යහපත් ආයතනික ප්‍රතිරූපයක් බිහිකිරීම සඳහාත් නූතන තාක්ෂණය යොදාගැනීමට අවකාශ සලසාදීම සඳහාත් ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් සිය නිල වෙබ් අඩවිය නවීකරණය කරන ලදී. වෙබ් අඩවිය හරහා මාර්ගගතව ක්‍රිකට් ටී-ෂර්ට් විකිණීම සඳහා ගෙවුම් දොරටුවක් නිර්මාණය කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේදී පවත්වන ලද අපනයනකරුවන්ගේ සම්මාන උළෙලේදී වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යවරයා විසින් මෙම වෙබ් අඩවිය ආරම්භ කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය
මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය

2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට

	සටහන්	2014.12.31 දිනට රු.	2013.12.31 දිනට රු.
වත්කම්			
ජංගම නොවන වත්කම්			
දේපළ, පිරිසහ සහ උපකරණ	ඇ	694,587,526	683,561,264
ඉඩම් සඳහා පෙර ගෙවුම් කල්බදු හිමිකම්	ඉ	29,046,023	2,935,383
අස්පාශය වත්කම්	ඊ	12,485,605	10,034,678
මූල්‍ය වත්කම්	උ	-	4,813
		736,119,154	696,536,138
ජංගම වත්කම්			
භාණ්ඩ තොග	ඌ	36,873,056	63,651,785
වෙළඳ සහ අනෙකුත් ලැබිය යුතු දෑ	එ	35,195,129	54,293,753
තැන්පතු සහ පෙර ගෙවුම්	ඒ	108,543,296	26,400,861
අනෙකුත් මූල්‍ය වත්කම්	ඈ	5,070,148,106	4,032,781,237
අතැති සහ බැංකුවේ ඇති මුදල්	ඔ	42,876,516	51,290,662
		5,293,636,102	4,228,418,298
මුළු වත්කම්		6,029,755,256	4,924,954,436
හිමිකම් සහ වගකීම්			
දායක ප්‍රාග්ධනය		652,067,602	652,067,602
රඳවා ගත් ඉපයුම්		(350,567,922)	(374,108,286)
ප්‍රවර්ධන සහ අලෙවි බද්ද	ක	4,904,992,818	3,898,124,564
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත		481,933,543	481,933,543
මුළු හිමිකම්		5,688,426,040	4,658,017,423
ජංගම නොවන වගකීම්			
සේවක ප්‍රතිලාභ බැඳීම්	ග	43,952,223	43,083,575
		43,952,223	43,083,575
ජංගම වගකීම්			
වෙළඳ සහ අනෙකුත් ගෙවිය යුතු දෑ	ච	297,376,993	223,853,438
		297,376,993	223,853,438
මුළු හිමිකම් සහ වගකීම්		6,029,755,256	4,924,954,436

පිටු අංක 07 සිට 13 දක්වා දැක්වෙන ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ පිටු අංක 14 සිට 20 දක්වා දැක්වෙන සටහන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශවල අනුකලඅංගයකි. මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශ සැකසීම සහ ඉදිරිපත් කිරීමෙහිලා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වගකිව යුතුවේ. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශ අනුමත කරන ලද අතර ඔවුන් වෙනුවෙන් අත්සන් කරන ලද්දේ,

සහකාර අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (මූල්‍ය)   අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්   සභාපති   අධ්‍යක්ෂ

ආදායම් සහ වියදම් ප්‍රකාශය

	සටහන්	2014 රු.	2013 රු.
ආදායම	අ	350,766,495	303,946,292
වියදම			
තේ ක්ෂේත්‍ර සංවර්ධන පිරිවැය	ආ	(35,850,400)	(36,676,467)
පරිපාලන වියදම්	ඇ	(290,068,975)	(257,195,960)
මෙහෙයුම් අතිරික්තය / (හිතය)		24,847,120	10,073,865
මූල්‍ය වියදම්		(210,171)	(75,738)
මූල්‍ය ආදායම්		9,146,698	9,073,109
කාලපරිච්ඡේදය තුළ මෙහෙයුම් අතිරික්තය / (හිතය)		33,783,647	19,071,236

වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය

	2014 රු.	2013 රු.
කාලපරිච්ඡේදය තුළ මෙහෙයුම් අතිරික්තය / (හිතය)	33,783,647	19,071,236
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්	-	-
කාලපරිච්ඡේදය තුළ බදු පසු, මුළු විස්තීර්ණ ආදායම	33,783,647	19,071,236

හිමිකම් වෙනස්වීම පිළිබඳ ප්‍රකාශය

2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා

	දායක ප්‍රාග්ධනය රු.	ප්‍රවර්ධනය අලෙවි බද්ද රු.	ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත රු.	සමුච්චිත ලාභය රු.	එකතුව රු.
2013 ජනවාරි 1 දිනට ශේෂය	652,067,602	2,710,683,851	481,933,543	(399,284,582)	3,445,400,414
ප්‍රවර්ධන හා අලෙවි බද්ද	-	1,187,440,713	-	-	1,187,440,713
රඳවාගත් ඉපයුම්	-	-	-	6,105,060	6,105,060
2013 වර්ෂය තුළ අතිරික්තය	-	-	-	19,071,236	19,071,236
2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	652,067,602	3,898,124,564	481,933,543.20	(374,108,286)	4,658,017,422
2014 ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	652,067,602	3,898,124,564	481,933,543	(374,108,286)	4,658,017,423
ප්‍රවර්ධන සහ අලෙවි බද්ද (සටහන - ක)	-	1,006,868,254	-	-	1,006,868,254
රඳවාගත් ඉපයුම්	-	-	-	(10,243,284)	(10,243,284)
වර්ෂය තුළ අතිරික්තය	-	-	-	33,783,647	33,783,647
2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය	652,067,602	4,904,992,818	481,933,543	(350,567,922)	5,688,426,040

පිටු අංක 07 සිට 13 දක්වා දැක්වෙන ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ පිටු අංක 14 සිට 20 දක්වා දැක්වෙන සටහන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශවල අනුකලඅංගයකි.

මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා

	2014 රු.	2013 රු.
මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් මුදල් ප්‍රවාහ		
මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ලද ශුද්ධ ලාභය	33,783,647	19,071,236
ගැලපුම්:		
දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ ක්ෂය වීම	26,294,267	27,001,289
දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ අපහරණයෙන් ලද ලාභය හෝ පාඩුව	4,676,147	(315,647)
කල්බදු ඉඩම් ක්‍රමක්ෂය කිරීම	3,010,975	71,900
අස්පෘශ්‍ය වත්කම්ක්‍රමක්ෂය කිරීම	837,591	176,210
පාරිභෝගික ප්‍රතිපාදන	9,213,376	3,434,335
පොලී ආදායම් ලැබීම	(9,146,698)	(9,073,109)
	34,885,658	21,294,978
කාරක ප්‍රාග්ධනයේ වෙනස්වීම්වලට පෙර මෙහෙයුම් ලාභය	68,669,305	40,366,214
භාණ්ඩ තොග අඩුවීම/ (වැඩිවීම)	26,778,730	(43,702,925)
වෙළඳ සහ අනෙකුත් ලැබිය යුතු දෑ අඩුවීම/(වැඩිවීම)	14,768,853	(15,274,180)
තැන්පතු සහ පෙර ගෙවුම් අඩුවීම/(වැඩිවීම)	(82,142,435)	(13,288,972)
වෙළඳ සහ අනෙකුත් ගෙවිය යුතු දෑ අඩුවීම/(වැඩිවීම)	63,280,271	125,707,450
විලම්බිත ආදායම් අලුත් කිරීම් අඩුවීම/(වැඩිවීම)	-	(7,233,260)
	22,685,419	46,208,113
මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ඉපයූ මුදල්	91,354,724	86,574,327
පාරිභෝගික ගෙවීම්	(8,344,727)	(4,385,452)
ප්‍රවර්ධනකටයුතු සඳහා ශුද්ධවියදම	(488,686,586)	(332,725,388)
මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ඉපයූ ශුද්ධ මුදල	(497,031,313)	(337,110,840)
මෙහෙයුම් කටයුතුවලදී (හා වි) මුදල් ප්‍රවාහය	(405,676,589)	(250,536,513)
ආයෝජන කටයුතුවලදී (හා වි) මුදල් ප්‍රවාහය		
ප්‍රවර්ධන හා අලෙවි බද්ද මත ලද පොලිය	341,220,396	363,797,757
මූල්‍ය ආදායම් ලැබීම්	9,146,698	9,073,109
අස්පෘශ්‍ය වත්කම් අත්පත් කරගැනීම	(2,231,999)	(899,611)
කල්බදු දේපල අත්පත් කරගැනීම	(17,606,120)	-
දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ අත්පත් කරගැනීම	(50,415,944)	(41,546,510)
ප්‍රවර්ධන හා අලෙවි බද්ද ඇතුළු ආයෝජන	(1,037,366,868)	(1,228,171,644)
ආයෝජන කටයුතුවලදී (හා වි) ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය	(757,253,837)	(897,746,899)
මූල්‍ය කටයුතුවලදී (හා වි) මුදල් ප්‍රවාහය		
දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ අලෙවියෙන් ලද මුදල	181,835	374,525
අපනයනකරුවන්ගෙන් එකතු කරන ලද බදු මුදල්	1,154,334,445	1,156,368,343
මූල්‍ය කටයුතුවලදී (හා වි) ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහ	1,154,516,280	1,156,742,868
මුදල් සහ මුදල් සමාන වස්තුවල ශුද්ධ වැඩිවීම/ (අඩුවීම)	(8,414,146)	8,459,457
වර්ෂය ආරම්භයේදී මුදල් සහ මුදල් සමාන වස්තු	51,290,662	42,831,205
වර්ෂය අවසානයේදී මුදල් සහ මුදල් සමාන වස්තු	42,876,516	51,290,662

පිටු අංක 07 සිට 13 දක්වා දැක්වෙන ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ පිටු අංක 14 සිට 20 දක්වා දැක්වෙන සටහන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශවල අනුකලආංගයකි.

1. සංස්ථාපිත තොරතුරු

සාමාන්‍ය කරුණු

1957 අංක 17, 1990 අංක 44, 2003 අංක 29 හා 2006 අංක 44 දරන පනත්වලින් සංශෝධිත 1975 අංක 14 දරන ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩල පනත යටතේ 1976 ජනවාරි 01 දින ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය ස්ථාපිත කරන ලදී. මෙහි ප්‍රධාන කාර්යාලය අංක 574, ගාලු පාර, කොළඹ 03 යන ස්ථානයේ පිහිටා ඇත.

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වන කාලපරිච්ඡේදය සඳහා මූල්‍ය වාර්තා පිළියෙල කරනු ලබන අතර මෙම මූල්‍ය වාර්තා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරනු ලබයි.

ප්‍රධාන කාර්යයන්

ශ්‍රී ලංකාවේ තේ කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීම, නියාමනය කිරීම සහ ශ්‍රී ලංකා තේ (සිලෝන් ටී) ගෝලීය වශයෙන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ අභිමතාර්ථ වේ. තේ නිෂ්පාදනය, අලුත් ප්‍රදේශවල තේ වගාකිරීම සහ තේ නැවත වගාකිරීම, පැරණි තේවතු පුනරුත්ථාපනය කිරීම, තේ කර්මාන්තශාලා පිහිටුවීම සහ ඒවායේ මෙහෙයුම් යන තේ කර්මාන්තය ආශ්‍රිත කටයුතු නියාමනය කිරීම පිළිබඳ වගකීම දැරෙනුයේද ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයයි. තවද තේ වෙන්දේසි පැවැත්වීම නියාමනය කිරීම, ගුණාත්මක තත්ත්වය අධීක්ෂණය කිරීම සහ විකුණුම් නියාමනය කිරීම, අපනයන තැරැවිකරුවන්, ගබඩා සහ තේ නැව්ගත කිරීම ආදී කටයුතු නියාමනය කිරීම ද එමගින් සිදුකරනු ලබයි. තේ වතු පාලනයේ සහ තේ නිෂ්පාදනයේ සහ අලෙවිකරණයේ නියැලී සිටින සියලුම ආයතන සහ සංවිධාන නියාමනය කිරීම, පාලනය කිරීම සහ මෙහෙයවීමද ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් සිදුකරනු ලබයි.

2. පිළියෙල කිරීම සඳහා පදනම

2.1 පිළියෙල කිරීමේ පදනම සහ ශ්‍රී.ලං.ගි.ප්‍ර. (ශ්‍රී.ලං.මු.වා.ප්‍ර. සහ ලං.ගි.ප්‍ර.) අනුගමනය කිරීම 2012 ජනවාරි 31 දිනෙන් හෝ ඵදිනෙන් පසුව ආරම්භ වන මූල්‍ය කාලපරිච්ඡේදය සඳහා අදාළවේ.

ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද ශ්‍රී.ලං.මු.වා.ප්‍ර. සහ ලං.ගි.ප්‍ර. වලින් සමන්විත ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය වාර්තා පිළියෙල කොට ඇත.

2012 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වන කාලපරිච්ඡේදය ද ඇතුළුව ඒ දක්වා වූ සියලුම කාලපරිච්ඡේද සඳහා ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් එහි මූල්‍ය වාර්තා 2011 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා බලපැවැත්වූ ශ්‍රී.ලං.ගි.ප්‍ර. වලට අනුකූලව පිළියෙල කොට ඇත. 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කරන ලද මෙම මූල්‍ය වාර්තා 2012 ජනවාරි 01 දිනෙන් හෝ ඵදිනෙන් පසුව ආරම්භ වන කාලපරිච්ඡේදය සඳහා බලපැවැත්වෙන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් පිළියෙල කරන ලද පළමු වාර්තා වේ.

2.2 ගණනය කිරීමේ පදනම

මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඓතිහාසික පිරිවැය පදනම මත පිළියෙල කොට ඇති අතර මූල්‍ය ප්‍රකාශ ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින් ඉදිරිපත් කර ඇත.

3. වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ කාරාංශය

3.1.1 වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් භාවිත කරන ලද වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති පහත දැක්වේ.

3.1.2 දේපළ, පිරියත සහ උපකරණ

දේපළ, පිරියත හා උපකරණ කිසියම් සමුච්චිත ක්ෂයවීම් සහ සමුච්චිත හානි පාඩු වෙතොත් ඒවා හැර පිරිවැයට දක්වනු ලැබේ. එම පිරිවැය යන්තම දේපළ, පිරියත සහ උපකරණවල උපාංග කොටස් ප්‍රතික්ෂයනය කිරීම් සඳහා දරනු ලබන පිරිවැය සහ හඳුනාගැනීමේ නිර්ණායකයන් සපුරාලයි නම් දිර්ඝකාලීන ඉදිකිරීම් සඳහා අදාළ වන ණය පිරිවැය ඇතුළත් වේ. දේපළ, පිරියත සහ උපකරණවල වැදගත් කොටස් වරින්වර ප්‍රතික්ෂයනය කිරීමට අවශ්‍යවන විටදී ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය ප්‍රතික්ෂයන උපාංග හඳුනා නොගන්නා අතර නව කොටස් ඒවායේ සඵල ආයු කාලය හා ක්ෂයවීම මත හඳුනාගනී. එසේම ප්‍රධාන පරීක්ෂණයක් සිදුකරන අවස්ථාවකදී එහි පිරිවැය හඳුනාගැනීමේ නිර්ණායකයන් සපුරාලයි නම් ප්‍රතික්ෂයනයක් වශයෙන් පිරියත සහ උපකරණවල ධාරණ අගය මත හඳුනාගනී. අනෙකුත් සියලුම අලුත්වැඩියා සහ නඩත්තු පිරිවැය දරන ලද පිරිවැයක් වශයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හඳුනාගනී.

3.1.3 ක්ෂයවීම්

ක්ෂයවීම් සමානුපාතික පදනම මත ගණනය කරනු ලැබේ. අපතරණය කරනු ලබන වර්ෂය තුළදී ක්ෂයවීම් අයකරනු නොලැබේ. දේපළ, පිරියත සහ උපකරණවල ඇස්තමේන්තුගත සඵල ආයුකාලය පහත සඳහන් පරිදි වේ.

සින්තක්කර ගොඩනැගිලි	අවුරුදු 50
කාර්යාල උපකරණ	අවුරුදු 2 - 20
ලිබඩු සහ සවිකුරු	අවුරුදු 1 - 20
මෝටර් රථ	අවුරුදු 10
පරිගණක උපාංග	අවුරුදු 05
පුස්තකාල පොත්	අවුරුදු 05
රසායනාගාර උපකරණ	අවුරුදු 3 - 10

3.1.4 කෙරිගෙන යන ප්‍රාග්ධන වැඩ

වර්ෂය තුළදී දරන ලද ශේෂ පත්‍ර දිනය වනවිට ප්‍රාග්ධනික කර නොමැති ප්‍රාග්ධන පිරිවැය කෙරිගෙන යන ප්‍රාග්ධන වැඩ ලෙස දක්වනු ලබන අතර වර්ෂය තුළදී ප්‍රාග්ධනික කර භාවිතයට ගෙන ඇති ප්‍රාග්ධන වත්කම් දේපළ, පිරිසහ හා උපකරණවලට මාරු කරනු ලැබේ.

3.1.5 බදු ඉඩම්

පරීක්ෂණය දිනය වනවිට ගිවිසුමෙහි සඳහන් කරුණු මත පදනම්වන බදු ගිවිසුමක් ද, ගිවිසුම සපුරාලීම නිශ්චිත වත්කමක් හෝ වත්කම් භාවිතා කරන අයුරු මත රඳාපවතිනද යන්න හා ගිවිසුමේ නිශ්චිතවම වත්කම් භාවිතය සඳහා වන අයිතිය පිළිබඳ සඳහන්කොට නොමැති වුවද වත්කම් භාවිතය සඳහා ගිවිසුම මඟින් අයිතිය පවරනු ලබයිද යන කරුණු නිශ්චය කෙරේ. බදු වත්කම්වල ඇස්තමේන්තු ගත සඵල ආයුකාලය පහත සඳහන් පරිදි වේ.

බදු ඉඩම් අවුරුදු 50යි

3.1.6 අස්පායය වත්කම්

වෙනවෙනම අත්පත් කරගනු ලැබූ අස්පායය වත්කම් ආරම්භක හඳුනාගැනීමේ පිරිවැය මත ගණනය කරනු ලැබේ. ආරම්භක හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව පිරිවැය අඩුකළ සමච්චිත ක්‍රමක්ෂයට සහ කිසියම් සමුච්චිත හානි පාඩු වෙනොත් ඒ මත අස්පායය වත්කම් ගණනය කරනු ලැබේ. ප්‍රාග්ධනික සංවර්ධන පිරිවැය හැර අභ්‍යන්තර වශයෙන් උත්පාදිත අස්පායය වත්කම් ප්‍රාග්ධනික කරනු නොලබන අතර පිරිවැය දරනු ලබන වර්ෂය සඳහා වන මූල්‍ය ප්‍රකාශනය තුළ පිරිවැය දක්වනු ලැබේ. අස්පායය වත්කම්වල සඵල ආයුකාලය පහත සඳහන් පරිදි වේ.

පරිගණක මෘදුකාංග අවුරුදු 15යි

3.1.7 මූල්‍ය නොවන වත්කම් හානිවිම්

සෑම වාර්තාකරණ දිනයක් වන විට වත්කමක් හානිවන බවට යම් සඳහනක් තිබේද යන්න පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය තක්සේරු කරයි. එබඳු කිසියම් සඳහනක් තිබෙනම් හෝ කිසියම් වත්කමක් සම්බන්ධයෙන් වාර්ෂික හානි පරීක්ෂණයක් සිදු කිරීමට අවශ්‍ය වේනම් ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් වත්කමෙහි අයකරගත හැකි වටිනාකම තක්සේරු කරනු ලබයි. වත්කමක හෝ මූල්‍ය උත්පාදන ඒකකයක විකුණුමට පිරිවැය අඩුකළ සාධාරණ අගය සහ එහි භාවිත අගය වූ කලී වත්කමක අයකරගත හැකි ඉහළම අගය වන අතර වත්කමක් අනෙකුත් වත්කම් හෝ වත්කම් බාණ්ඩවලින් විශාල වශයෙන් ස්වාධීනව මුදල් ප්‍රවාහයක් උත්පාදනය නොකරන්නේනම් මිස එම වත්කම කේවල වත්කමක් ලෙසට තීරණය කරනු ලැබේ. වත්කමක හෝ මූල්‍ය උත්පාදන ඒකකයක ධාරණ අගය එහි අයකරගත හැකි ප්‍රමාණය ඉක්මවා යනවිට වත්කම හානිවුවා සේ සලකනු ලබන අතර එහි අයකරගත හැකි අගයට අඩුකරනු ලැබේ. භාවිතයේ වටිනාකම තක්සේරු කිරීමේදී වත්කමේ නිශ්චිත අවධානම සහ මුදල්වල කාලීන වටිනාකම පිළිබඳ ප්‍රවර්තන වෙළඳපොල තක්සේරුව පිළිබිඹු කරන බදු පූර්ව මට්ටම් අනුපාතයක් භාවිතා කරමින් ඇස්තමේන්තුගත අනාගත මුදල් ප්‍රවාහය වර්තමාන අගයට වට්ටම් කරනු ලැබේ. විකුණුමට පිරිවැය අඩුකළ

සාධාරණ අගය නිශ්චය කිරීමේදී මෑතකාලීන වෙළඳපොල ගණුදෙනු වෙනොත් ඒවා සැලකිල්ලට ගනු ලබන අතර එවැනි ගණුදෙනු හඳුනාගැනීමට නොහැකි වුවහොත් යෝග්‍ය තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් භාවිත කරනු ලැබේ.

3.1.8 බදුකරණය

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය බදුගෙවීම සඳහා බැඳීමක් නොමැති හෙයින් බදු සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසා නොමැත.

3.1.9 භාණ්ඩ තොග

පළමු ගැනුම් පළමු නිකුතු පදනම යටතේ යල්පැනගිය සහ අඩු වලනයක් සහිත අයිතම සඳහා නියමිත දිමනා ගෙවීමෙන් අනතුරුව භාණ්ඩ තොග පිරිවැය සහ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයන් දෙකෙන් අඩු අගය මත හඳුනාගනී.

3.1.10 මුදල් සහ මුදල් සාමයයන්

මුදල් සහ මුදල් සාමයයන්, අතැති සහ බැංකුවේ ඇති මුදල්, භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ආයෝජන, මූලික පරිණත විම මාස තුනක් හෝ ඊට වඩා අඩු කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ වන අනෙකුත් කෙටිකාලීන ඉහළ දුර්ගිල ආයෝජනවලින් සමන්විත වේ.

4. වගකීම් සහ ප්‍රතිපාදන

4.1 විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ බැඳීම්

4.1.1 නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ සැලසුම් - විශ්‍රාම පාරිභෝගික

1983 අංක 12 දරන පාරිභෝගික ගෙවීම් පනත ප්‍රකාරව පාරිභෝගික ගෙවීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය බැඳී සිටී. සේවකයෙකුට පාරිභෝගික ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් වගකීමක් ඇති වන්නේ එකී සේවකයා ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ අඩණ්ඩව වසර පහක සේවා කාලයක් සපුරන්නේ නම් පමණි. මෙම වගකීම සපුරාලීම සඳහා ශේෂ පත්‍රය තුළ ප්‍රතිපාදන ඉදිරියට රැගෙන එනු ලැබේ. වර්ෂය ආරම්භයේදී ඉදිරියට රැගෙන ආ ප්‍රතිපාදනයේ සහ වර්ෂය අවසානයේදී ඉදිරියට රැගෙන ගිය ශේෂය අතර වෙනස සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේදී කටයුතු කරනු ලැබේ.

ගණනයේදී භාවිතකරනු ලබන ප්‍රධාන උපකල්පන පහත සඳහන් පරිදි වේ.

- අපේක්ෂිත වාර්ෂික සාමාන්‍ය වැටුප් වර්ධක අනුපාතය - 1.01% to 1.03%
- වට්ටම් අනුපාතය/පොලී අනුපාතය - 12.16%
- කාර්යමණ්ඩල පිරිවැටුම් සාධකය - 6%

මෙම වගකීම සඳහා බාහිරින් අරමුදල් සැපයීමක් සිදු නොවේ. මෙය ශේෂ පත්‍රය තුළ ජංගම නොවන වගකීම් යටතේ බාණ්ඩගත කරනු ලැබේ.

4.1.2 නිශ්චිත දායකත්ව සැලසුම්- සේවක අර්ථසාධක අරමුදල සහ සේවක භාරකාර අරමුදල

අදාළ රෙගුලාසිවලට අනුකූලව ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට සහ සේවක භාරකාර අරමුදලට දායක මුදල් සපයයි. සේවකයින් ආවරණය වන සැලසුම්වලට දායක මුදල් සැපයීමේ බැඳීමි ආදායම් ප්‍රකාශයේ විශදමක් ලෙස හඳුනාගනී.

සේවක අර්ථසාධක අරමුදල

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය හා සේවකයින් විසින් සේවක දළ වැටුපෙන් පිළිවෙලින් 15% ක් හා 10% ක් අර්ථසාධක අරමුදලට දායක මුදල් වශයෙන් ගෙවනු ලබයි.

සේවක භාරකාර අරමුදල

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් සේවක දළ වැටුපෙන් 3% කට සමාන ප්‍රමාණයක් සේවා නියුක්තයන්ගේ භාර අරමුදලට දායක මුදල් වශයෙන් ගෙවනු ලබයි.

5. ආදායම් ප්‍රකාශය

ආදායම් ප්‍රකාශය ඉදිරිපත් කිරීමේ කාර්යය සඳහා පිරිවැය ක්‍රම වේදයේ ක්‍රියාකාරිත්වය සංස්ථාපිත කාර්යසාධනයේ මූලිකාංග සාධාරණ ලෙස නියෝජනය වන පරිදි අනුගමනය කරනු ලැබේ.

5.1.1 ආදායම් හඳුනාගැනීම

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයට ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගලා යා හැකි ප්‍රමාණයට සහ ගෙවීම් සිදුකිරීමේදී ඒ පිළිබඳ නොසලකා ආදායම විශ්වසනීය ලෙස ගණනය කළ ප්‍රමාණයට ආදායම හඳුනාගනී. ගිවිසුම්ගත නිශ්චිත ගෙවීම් පිළිබඳ නියමයන් සැලකිල්ලට ගෙන ලැබුණු හෝ ලැබිය යුතු මුදල්වල සාධාරණ අගයට ආදායම ගණනය කරනු ලැබේ.

ආදායම් හඳුනාගැනීමට පෙර පහත සඳහන් නිශ්චිත හඳුනාගැනීමේ නිර්ණායකද සපුරාලිය යුතුය.

භාණ්ඩ විකිණීම

සාමාන්‍යයෙන් භාණ්ඩ සැපයීමේදී භාණ්ඩ නිමිකාරිත්වයේ සැලකිය යුතු අවදානම් සහ ප්‍රතිලාභ භාණ්ඩ ගැනුම්කරු වෙත නිමිවන අවස්ථාවේදී භාණ්ඩ විකිණීමෙන් ලබන ආදායම හඳුනාගනී.

සේවා සැපයීම

සේවය සැපයූ හෝ ඉටුකරනු ලැබූ කාලපරිච්ඡේදයේදී සේවා සැපයීමෙන් ලබන ආදායම හඳුනාගනී.

වෙනත් ආදායම්

වෙනත් ආදායම් උපවිත පදනම මත හඳුනාගනී.

පොළී ආදායම්

සියලුම මූල්‍ය උපකරණ ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට ගණනය කරනු ලබන අතර පොලී දරන මූල්‍ය වත්කම් විකිණීම සඳහා තබා ඇති මූල්‍ය වත්කම් ලෙස වර්ග කරනු ලැබේ. පොළී ආදායම හෝ විශදම මූල්‍ය වත්කමේ අපේක්ෂිත ආයුකාලය හෝ ඊට අඩු කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ ඇස්තමේන්තුගත අනාගත මූල්‍ය ගෙවීම් හෝ ලැබීම් උචිත පරිදි මූල්‍ය වත්කමේ හෝ ශුද්ධ ධාරණ අගයට වට්ටම් කරනු ලබන සැබෑ අනුපාතය වන ඵලදායී පොළී අනුපාතය භාවිත කරමින් වාර්තා කරනු ලැබේ. පොලී ආදායම් ප්‍රකාශනයේ මූල්‍ය ආදායමක් ලෙස දක්වනු ලැබේ.

5.1.2 විශදම්

ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යාමේදී දරන ලද සියලුම විශදම් වර්ෂය සඳහා අතිරික්තය ගණනය කිරීමේදී ආදායමට එක්කර ඇත. අලුත්වැඩියා සහ අලුත්කිරීම් එම විශදම දරන ලද වර්ෂය තුළදී ආදායමට හා විශදමට ගණනය කරනු ලැබේ.

6. මූල්‍ය උපකරණ - මූලික හඳුනාගැනීම සහ පසු ගණනය කිරීම්

6.1 මූල්‍ය වත්කම්

6.1.1 මූලික හඳුනාගැනීම සහ ගණනය කිරීම

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 39 විෂය පථය තුළ මූල්‍ය වත්කම් යෝග්‍ය පරිදි ලාභ හා පාඩු, ණය සහ ලැබිය යුතු, පරිනතිය සඳහා තබා ඇති ආයෝජන සහ විකිණීම සඳහා තබා ඇති මූල්‍ය වත්කම් හරහා සාධාරණ අගයට මූල්‍ය වත්කම් වශයෙන් වර්ග කරනු ලබන අතර මූලික හඳුනාගැනීමේදී එහි මූල්‍ය වත්කම් වර්ගීකරණය නිශ්චය කරනු ලැබේ.

සියලුම මූල්‍ය වත්කම් මූලිකව සාධාරණ අගයට හඳුනාගනු ලබන අතර වත්කම් ලාභ හෝ අලාභ හරහා සාධාරණ අගයට නොමැති කල්හි සෘජුවම ගනුදෙනු පිරිවැයට හඳුනාගැනේ.

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ මූල්‍ය වත්කම් යන්තට මුදල් සහ කෙටිකාලීන ආයෝජන, වෙළඳ සහ අනෙකුත් ලැබිය යුතු සහ කාර්යමණ්ඩල ණය සහ අනෙකුත් ලැබියයුතු දෑ ඇතුළත් වේ.

6.1.2 පසු ගණනය කිරීම්

මූල්‍ය වත්කම්වල පසු ගණනය කිරීම් පහත සඳහන් පරිදි ඒවායේ වර්ගකිරීම් මත පදනම් වේ.

6.1.2.1 මූල්‍ය වත්කම් අතිරික්තය හා හිඟය තුළින් සාධාරණ අගයට ගණනය කිරීම

අතිරික්තය හා හිඟයතුළින් සාධාරණ අගයට මූල්‍ය වත්කම් යන්තට වෙළඳාම සඳහා තබාගන්නා ලද මූල්‍ය වත්කම් සහ මූලික හඳුනාගැනීම මත අතිරික්තය හා හිඟයතුළින් සාධාරණ අගයට පවතින මූල්‍ය වත්කම් ලෙස තීරණය කරන ලද වත්කම් ඇතුළත් වේ. මූල්‍ය වත්කම් විකිණීම සඳහා හෝ ආසන්න කාලයේදී නැවත මිලදී ගැනීම සඳහා ඇතුළත් කරගන්නේ නම් ඒවා වෙළඳාම සඳහා ලබාගන්නා ලද වත්කම් ලෙස වර්ග කරනු ලැබේ. 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වන වර්ෂය තුළ ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය සතුව පරිනත වීම සඳහා තබාගන්නා ලද ආයෝජන නොතිබුණි.

6.1.2.2 ණය සහ ලැබියුතු දෑ

ණය සහ ලැබියුතු දෑ උපලබ්ධි කළ හැකි වටිනාකමට තක්සේරු කරනු ලැබේ.

6.1.2.3 ආයෝජන පරිනතිය සඳහා තබාගැනීම

ස්ථාවර හෝ නිශ්චය කළ හැකි ගෙවීම් සහ ස්ථාවර පරිනතයන් සහිත ව්‍යුත්පන්න නොවන මූල්‍ය වත්කම් පරිනතයන් සහිත ව්‍යුත්පන්න නොවන මූල්‍ය වත්කම් පරිනත වීම සඳහා තබාගැනීම පිණිස සාධනීය අභිප්‍රායක් සහ සබන්ධවත් ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය සතුව වනවිට පරිනතිය සඳහා තබාගන්නා ආයෝජන ලෙස වර්ගීකරණය කෙරේ. මූලික ගණනය කිරීමෙන් අනතුරුව එවැනි මූල්‍ය වත්කම් පසුව ඵලදායී පොල අනුපාත ක්‍රමවේදය භාවිත කරමින් හානිවිම් අඩුකළ ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට ගණනය කරනු ලැබේ. කිසියම් වට්ටමක් හෝ අත්පත් කරගැනීමක් මත වන වාරික සහ ඵලදායී පොල අනුපාත ක්‍රමවේදයේ අවියෝජනීය කොටසක් වන ගාස්තු හෝ පිරිවැය වේ නම් ඒ පිළිබඳ සැලකිල්ල යොමුකොට ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය ගණනය කරනු ලැබේ. ඵලදායී පොල අනුපාත ක්‍රමවේදය මත ක්‍රමක්ෂය කිරීම ආදායම් ප්‍රකාශනයේ මූල්‍ය ආදායම්වල ඇතුළත් කරනු ලැබේ. හානිවිම් තුළින් සිදුවන පාඩු ආදායම් ප්‍රකාශනයේ මූල්‍ය පිරිවැය යටතේ හඳුනාගනී.

6.1.2.4 මූල්‍ය ආයෝජන විකිණීම සඳහා තැබීම

විකිණීම සඳහා තබන මූල්‍ය ආයෝජන යන්තට හිමිකම් සහ ණය සුරැකුම් ඇතුළත් වේ. විකිණීම සඳහා තබන ලදැයි වර්ගීකරණය කරන ලද හිමිකම් ආයෝජන යනු වෙළඳාම සඳහා තබන ලදැයි වර්ගීකරණය නොකරන ලද සහ අතිරික්තය හා හිඟයතුළින් සාධාරණ අගයට ගණනය නොකරන ලද ආයෝජනයන්ය. මෙම ඛාණ්ඩයේදී ණය සුරැකුම් යනු අවිනිශ්චිත කාලපරිච්ඡේදයක් සඳහා තබාගැනීමට අපේක්ෂා කරන ද්‍රවශීල අවශ්‍යතා හෝ වෙනස්වන වෙළඳපොල තත්ත්වයන්ට ප්‍රතිචාර වශයෙන් විකිණිය හැකි දෑය.

මූලික ගණනය කිරීම්වලින් අනතුරුව විකිණීම සඳහා තබා ඇති මූල්‍ය ආයෝජන පසුව අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම් වශයෙන් හඳුනාගනු ලබන උපලබ්ධි නොවූ ලාභ හා පාඩු සහිත සාධාරණ අගයට ගණනය කරනු ලැබේ. විකිණීම් සඳහා තබා ඇති ණය සුරැකුම් මත පොළී ගණනය කිරීම ඵලදායී පොල අනුපාත ක්‍රමවේදය භාවිත කරමින් සිදුකරනු ලබන අතර අතිරික්තය හා හිඟය තුළ හඳුනාගැනේ. 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වන වර්ෂ තුළ ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය සතුව විකිණීම සඳහා තබන ලද මූල්‍ය ආයෝජන නොතිබුණි.

6.1.2.5 හඳුනා නොගැනීම

මූල්‍ය වත්කමක් (අදාළ පරිදි මූල්‍ය වත්කමක කොටසක් හෝ මූල්‍ය වත්කම්වලට සමාන බාණ්ඩයක කොටසක්)

පහත සඳහන් අවස්ථාවලදී හඳුනානොගැනේ.

- I. වත්කමෙන් මුදල් ප්‍රවාහ ලබාගැනීමට ඇති අයිතිය අවසන් වී ඇතිවිට
- II. ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් වත්කමෙන් මුදල් ප්‍රවාහ ලැබීමට ඇති අයිතිය පවරනු ලැබ ඇතිවිට හෝ හුවමාරු ගිවිසුමක් යටතේ සැලකියයුතු තරමේ ප්‍රමාදයකින් තොරව ලැබී ඇති මුදල් ප්‍රවාහ තෙවන පාර්ශ්වයකට ගෙවීම සඳහා බැඳීමක් භාරගෙන ඇතිවිට සහ

(අ) ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් වත්කමේ සියලුම අවදානමක් සහ ප්‍රතිලාභ ප්‍රමාණවත් පරිදි පවරනු ලැබ ඇතිවිට හෝ

(ආ) ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් වත්කමේ සියලුම අවදානමක් සහ ප්‍රතිලාභ ප්‍රමාණවත් පරිදි පවරනු ලැබ හෝ රඳවාගෙන නොමැති වුවත් වත්කමේ පාලනය පවරනු ලැබ ඇතිවිට

6.1.2.6 මූල්‍ය වත්කම් හානිවිම්

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය සැම වාර්තාකරණ දිනයක් වනවිට මූල්‍ය වත්කමක් හෝ මූල්‍ය වත්කම් බාණ්ඩයක් හානිවි ඇති බවට කිසියම් වාස්තවික සාක්ෂියක් තිබේද යන්න පිළිබඳ තක්සේරු කරයි. වත්කමේ මූලික හඳුනාගැනීමෙන් පසුව සිදුවූ සිදුවීමක් හෝ සිදුවීම්වල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් හානිවිම සිදුවී ඇති බවට සහ විශ්වසනීය ලෙස ඇස්තමේන්තු කළ හැකි මූල්‍ය වත්කමේ හෝ මූල්‍ය වත්කම් සමූහයේ ඇස්තමේන්තුගත අනාගත මුදල් ප්‍රවාහවලට එකී පාඩු සිදුවීම බලපෑමක් එල්ලකර ඇති බවට වාස්තවික සාක්ෂියක් තිබේනම් පමණක් මූල්‍ය වත්කමක් හෝ මූල්‍ය වත්කම් සමූහයක් හානිවූවා සේ සලකනු ලැබේ.

හානිවිමක් සිදුවී ඇති බවට වන සාක්ෂි යන්නට ණයගැතියන් හෝ ණයගැතියන් කණ්ඩායමක් මූල්‍ය දුෂ්කරතාවයකට, ගෙවීම් හෝ රාජකාරි පැහැරහැරීම්වලට ලක්වී ඇති බවට, ඔවුන් බංකොලොත්භාවයට පත්වීමට හෝ මූල්‍ය ප්‍රතිසංවිධානයකට ලක්වීමට ඉඩ ඇති බවට සහ පැහැර හැරීම් හා සම්බන්ධ හිඟ මුදල් හෝ ආර්ථික තත්ත්වයන් වෙනස්වීම වැනි ඇස්තමේන්තුගත අනාගත මුදල් ප්‍රවාහයේ ගණනය කළ හැකි අඩුවීමක් තිබෙන බවට නිරීක්ෂණය කළහැකි දත්ත මගින් පෙන්නුම් කරන කරුණු ඇතුළත් වේ.

6.1.2.7 මූල්‍ය වත්කම් ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට ගණනය කිරීම

මූල්‍ය වත්කම් ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට ගණනය කිරීමේදී ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය පළමුව කේවල වශයෙන් වැදගත්කමක් ගන්නා මූල්‍ය වත්කම් සම්බන්ධයෙන් හානිවිම් පිළිබඳ වෙනම සාක්ෂි පවතිද යන්න හෝ කේවල වශයෙන් වැදගත් නොවන මූල්‍ය වත්කම් සම්බන්ධයෙන් සාමූහික වශයෙන් වාස්තවික සාක්ෂි පවතිද යන්න පිළිබඳ තක්සේරු කරයි. කේවල වශයෙන් තක්සේරු කරන ලද මූල්‍ය වත්කම් සඳහා හානිවිම්

සම්බන්ධයෙන් වාස්තවික සාක්ෂි නොමැති බවට ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය තීරණය කරනු ලැබුවහොත් වැදගත් වුවද නොවුවද එම වත්කම් සමාන ණය අවදානම් ලක්ෂණ පවතින මූල්‍ය වත්කම් සමූහයක් තුළට ඇතුළත් කරනු ලබන අතර ඒවා හානිවිම් සඳහා සාමූහික වශයෙන් තක්සේරු කරයි.

හානි පාඩුවක් පවතින බවට හෝ අබණ්ඩව පවතින බවට හඳුනාගන්නා ලද හානිවිම් සඳහා කේවල වශයෙන් තක්සේරු කරනු ලබන වත්කම් සාමූහික හානිවිම් තක්සේරුව සඳහා ඇතුළත් නොකරයි. හානි පාඩුවක් සිදුවී ඇති බවට වාස්තවික සාක්ෂි පවතිනම් එම පාඩුවේ ප්‍රමාණය වත්කම්වලට ධාරණ අගය සහ ඇස්තමේන්තුගත අනාගත මුදල් ප්‍රවාහ (මෙතෙක් සිදුවී නොමැති අනාගතයේ අපේක්ෂිත ණය පාඩු හැර) අතර වෙනස වශයෙන් ගණනය කරනු ලැබේ. ඇස්තමේන්තුගත අනාගත මුදල් ප්‍රවාහයේ වර්තමාන වටිනාකම මූල්‍ය වත්කමේ මූලික ඵලදායී පොළී අනුපාතයට වටිටම් කරනු ලැබේ.

6.2 මූල්‍ය වගකීම්

මූලික හඳුනාගැනීම සහ ගණනය කිරීම

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 39හි විෂය පථය තුළ මූල්‍ය වගකීම් උචිත පරිදි ලාභ හා පාඩු තුළින් සාධාරණ අගයට ගණනය කරන ලද මූල්‍ය වගකීම්, ක්‍රමක්ෂයට පිරිවැයට ගණනය කරන ලද මූල්‍ය වගකීම් හෝ ඵලදායී ඉදිරි රැකුමක් තුළ ඉදිරි රැකුම් උපකරණ ලෙස නම්කරන ලද ව්‍යුත්පන්න ලෙස වර්ගීකරණය කරනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය මූල්‍ය වගකීම්වල වර්ගීකරණ ඒවායේ මූලික හඳුනාගැනීමේදී තීරණය කරයි.

සියලුම මූල්‍ය වගකීම් මූලිකව සාධාරණ අගයට හඳුනාගනු ලබන අතර ණය සහ ණය ගැනීම් සම්බන්ධයෙන් වන කල්හි ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට ගණනය කරයි. සෘජුව ආරෝපණය කළහැකි ගණුදෙනු පිරිවැය මෙයට ඇතුළු ත් වේ. ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ මූල්‍ය වගකීම් යන්නට වෙළඳ සහ අනෙකුත් ගෙවීම් ඇතුළත් වේ.

පසු ගණනය කිරීම්

මූල්‍ය වගකීම්වල පසු ගණනය කිරීම් ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට සිදු කරනු ලැබේ.

හඳුනා නොගැනීම

වගකීම් යටතේ වන බැඳීම් ඉවත්වන, අවලංගු වන හෝ අවසන් වනවිට මූල්‍ය වත්කමක් හඳුනා නොගනී.

මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා සටහන්

2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා
අ ආදායම

		2014.12.31 රු.	2013.12.31 රු.
භාණ්ඩාගාර ප්‍රදාන - වැටුප් ගෙවීම		132,000,000	120,000,000
- ප්‍රාග්ධන හා සංවර්ධන කටයුතු		50,000,000	35,240,241
රසායනාගාර ආදායම	සටහන 1	13,087,279	3,404,300
ලියාපදිංචි සහ අලුත් කිරීමේ ආදායම	සටහන 2	146,724,177	137,261,250
වාණිජ කටයුතු වලින් ලද ශුද්ධ ලාභය	සටහන අ.1	8,955,039	8,040,501
		350,766,495	303,946,292
අ.1 වාණිජ කටයුතු වලින් ලද ශුද්ධ ලාභය		2014.12.31 රු.	2013.12.31 රු.
තේ විකුණුම්		21,548,960	11,730,035
අපනයන ඇසුරුම් විකුණුම් මත කොමිස්		5,945,205	5,407,891
ස්වාධීකාර කුලිය		1,450,000	1,300,000
රෙදි බැග් අලෙවිය		42,334	44,030
තේ සහ සෞඛ්‍ය පොත අලෙවිය		10,250	8,700
		28,996,748	18,490,656
අඩුකළා :විකුණුම් පිරිවැය		(19,562,226)	(10,509,320)
බැර පත්‍රිකා මත කොමිස්		(481,972)	(267,434)
විදේශීය ව්‍යවහාර මුදලින් අලෙවි ආදායම		2,487	(783)
විනිමයෙහි වෙනස		-	327,382
වාණිජ කටයුතු වලින් ලද ශුද්ධ ලාභය		8,955,039	8,040,501
ආ තේ ක්ෂේත්‍ර සංවර්ධන වියදම්		2014.12.31 රු.	2013.12.31 රු.
නිෂ්පාදන තත්ත්ව සහතික නිකුත් කිරීම		312,574	496,806
තේ කර්මාන්තශාලා නවීකරණ සහනාධාර යෝජනාක්‍රමය		10,960,085	17,964,807
තේ නැවතවගා සහනාධාර යෝජනාක්‍රමය		19,039,915	14,370,667
පසු අස්වනු නානි අවම කිරීම		4,501,322	1,417,616
යහපත් නිෂ්පාදන පිළිවෙත් වැඩිදියුණු කිරීම		1,036,505	2,426,572
		35,850,400	36,676,468
ඇ පරිපාලන වියදම්		2014.12.31 රු.	2013.12.31 රු.
පුද්ගල පඩිනඩි	සටහන 3.1	142,673,856	134,895,837
අනෙකුත් පරිපාලන වියදම්	සටහන 3.2	34,587,624	30,014,637
ගමන් වියදම්	සටහන 4	7,677,842	4,894,297
සැපයුම් සහ ආවරණක	සටහන 5	11,352,214	9,344,183
අලුත්වැඩියා සහ නඩත්තු	සටහන	17,373,384	14,246,006
දේපළ, පිරිසහ හා උපකරණ ක්ෂයවීම්		26,294,267	27,001,289
අස්පෘශ්‍ය වත්කම් ක්‍රමක්ෂය		837,591	176,210
කල්බදු දේපල ක්‍රමක්ෂය		3,010,975	71,900
උපයෝගිතා සහ වෙනත් වියදම්	සටහන 7	46,261,222	36,551,602
		290,068,975	257,195,961

මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා සටහන්

2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා

ඇදේපළ, පිරියත හා උපකරණ

	2014.01.01 දිනට පිරිවැය හෝ තක්සේරුව	එකතු කිරීම්	අපහරණ/පැවරීම්	ගැලපුම්	2014.01.01 දිනට පිරිවැය හෝ තක්සේරුව
සින්තක්කර ඉඩම්	350,241,280	-	-	224,280	350,017,000
ගොඩනැගිලි	246,956,019	17,553,604	-	-	264,509,623
කාර්යාලීය උපකරණ	50,944,089	8,790,200	133,291	-	59,600,998
ලිබඩු සහ සවිකුරු	23,325,100	12,931,266	635,600	-	35,620,766
මෝටර් රථ සහ වෙනත් වාහන	52,815,154	-	1,831,700	-	50,983,454
පුස්තකාල පොත්	383,044	-	-	-	383,044
පරිගණකදෘඩාංග	31,764,806	1,522,683	-	-	33,287,489
රසායනාගාර උපකරණ	89,778,613	2,553,103	-	-	92,331,716
	846,208,106	43,350,856	2,600,591	224,280	886,734,091
කෙටිගෙන යන වැඩ					
ගොඩනැගිලි/වෙනත්	19,341,215	7,065,089	11,291,214	-	15,115,090
පරිගණකදෘඩාංග	1,056,519	-	1,056,519	-	-
	20,397,734	7,065,089	12,347,733	-	15,115,090
	866,605,840	50,415,945	14,948,324	224,280	901,849,181
ක්ෂයවීම් සඳහා ප්‍රතිපාදන	2014.01.01 දිනට සමුච්චිත ක්ෂයවීම්	වර්ෂය සඳහා අයකිරීම්	අපහරණ	ගැලපුම්	2014.12.31 දිනට සමුච්චිත ක්ෂයවීම්
ගොඩනැගිලි	27,816,619	5,026,916	-	-	32,843,534
කාර්යාලීය උපකරණ	37,970,775	4,302,693	133,291	413,715	41,726,462
ලිබඩු සහ සවිකුරු	12,779,939	3,316,658	478,539	-	15,618,059
මෝටර් රථ සහ වෙනත් වාහන	14,895,540	5,096,494	1,465,360	(101,125)	18,627,800
පුස්තකාල පොත්	379,055	3,578	-	-	382,632
පරිගණකදෘඩාංග	22,973,849	2,319,535	-	-	25,293,385
රසායනාගාර උපකරණ	66,228,800	6,540,982	-	-	72,769,782
	183,044,577	26,606,857	2,077,190	312,590	207,261,655
ශුද්ධ පොත් අගය	683,561,263				694,587,526

මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා සටහන්
 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා

ඉ ඉඩම් සඳහා පෙර ගෙවුම් කල්බදු හිමිකම්		2014.12.31 දිනට රු.	2013.12.31 දිනට රු.
ආරම්භක ශේෂය		2,935,383	3,007,283
අතිරේක කල්බදු දේපල		29,121,615	-
ක්‍රමක්ෂය		(3,010,975)	(71,900)
අවසාන ශේෂය		29,046,023	2,935,383
ඊ අස්පාශය වත්කම්		2014.12.31 දිනට රු.	2013.12.31 දිනට රු.
පරිගණකමෘදුකාංග		9,956,105	1,157,598
කෙටිගෙන යන පරිගණක මෘදුකාංගවැඩ		2,529,500	8,877,081
		12,485,605	10,034,679
උ මූල්‍ය වත්කම්		2014.12.31 දිනට රු.	2013.12.31 දිනට රු.
වෙනත්	සටහන 8	-	4,813
ඌ භාණ්ඩ තොග		2014.12.31 දිනට රු.	2013.12.31 දිනට රු.
රසායනාගාරපරිහෝගික භාණ්ඩ	සටහන 9.1	5,365,391	5,118,453
ප්‍රචාරණ ද්‍රව්‍ය සහ වෙනත්	සටහන 9.2	7,992,540	9,381,779
තේතොග	සටහන 9.3	8,995,285	10,241,463
වෙනත්	සටහන 9.4	14,519,841	38,910,090
		36,873,056	63,651,785
එ වෙළඳ සහ අනෙකුත් ලැබිය යුතු දෑ		2014.12.31 දිනට රු.	2013.12.31 දිනට රු.
වෙළඳ ලැබියයුතු දෑ	සටහන 10	6,465,504	8,008,678
කාර්ය මණ්ඩල ලැබියයුතු දෑ සහ වෙනත් අත්තිකාරම්	සටහන 11	28,729,625	43,647,437
ලැබියයුතු - ජ.න.ව.ස.ම.		25,000,000	25,000,000
කාර්යමණ්ඩල වියදම් පෙර ගෙවුම්		-	2,637,639
අඩුකළා:			
බොල්ණය සහ අධිමාන ණය වෙන්කිරීම		(25,000,000)	(25,000,000)
		35,195,129	54,293,753
ඵ තැන්පතු සහපෙර ගෙවුම්		2014.12.31 දිනට රු.	2013.12.31 දිනට රු.
තැන්පතු සහපෙර ගෙවුම්	සටහන 12	108,543,296	26,400,861
		108,543,296	26,400,861
ඹ අනෙකුත් මූල්‍ය වත්කම්		2014.12.31 දිනට රු.	2013.12.31 දිනට රු.
ආයෝජන	සටහන 13	5,070,148,106	4,032,781,237
		5,070,148,106	4,032,781,237
ඹ අතැති සහ බැංකුවේ ඇති මුදල්		2014.12.31 දිනට රු.	2013.12.31 දිනට රු.
අතැති සහ බැංකුවේ ඇති මුදල්	සටහන 14	42,876,516	51,290,662
		42,876,516	51,290,662

මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා සටහන්

2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා

ප්‍රවර්ධන සහ අලෙවි බද්ද

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් තේ අපනයනය සඳහා අවසර ලබා දෙමින් ඊළඟ භාණ්ඩ ප්‍රකාශය (CUDEC) සඳහා අනුමැතිය ලබාදුන් පසු සෑම ලියාපදිංචි තේ අපනයනකරුවෙකු විසින්ම සෑම තේ කිලෝග්‍රෑම් එකකට රු. 3.50 ක් බැගින් වූ බද්දක් ගෙවිය යුතුය. රෙගුලාසි විධිවිධාන ප්‍රකාරව එකතු කරනු ලබන සියලුම මුදල් ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් තිරණය කරනු ලබන නියමිත ගිණුමකට බැර කළ යුතු අතර එමගින් මණ්ඩලයේ ප්‍රාග්ධන අරමුදලේ කොටසක් සකස් වේ.

මෙම රෙගුලාසි ක්‍රියාවට නැංවීමේදී නියමිත ගිණුමේ ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයට බැර වී ඇති සියලුම මුදල් මණ්ඩලය විසින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ හා බැහැරව සිදුකරනු ලබන ප්‍රවර්ධන හා අලෙවි කටයුතුවලට අදාළ කාර්යයන් සඳහා පමණක් භාවිත කළ යුතුය .

	2014.12.31 දිනට රු.	2013.12.31 දිනට රු.
ආරම්භක ශේෂය	3,898,124,564	2,710,683,851
ආරම්භක ශේෂය සඳහා ගැලපුම්	(32,195,048)	-
අපනයනකරුවන්ගෙන් රැස්කරගත් මුදල	1,154,334,445	1,156,368,343
ආයෝජන මත පොලිය	341,220,396	363,797,757
ක්‍රිකට් ටී ෂර්ට් විකිණීම	3,388,842	3,521,500
ගෝලිය අලෙවි වැඩසටහන	-	75,000
ටී හවිස් ආදායම සටහන ක.1	18,497,762	-
	5,383,370,961	4,234,446,451
දුග මණ්ඩල සඳහා තිළිණ තේ, අනෙකුත් තනාග තේ සහ පටිතනාග	5,713,158	3,447,419
දේශීය ප්‍රදර්ශන සහ වෙළඳ සල්පිල් සඳහා සහභාගි වීම	35,841,597	52,264,975
සන්නිවේදන කටයුතු (ATL/BTL) සඳහා නිෂ්පාදන පිරිවැය	134,566	-
ජාත්‍යන්තර වෙළඳ සල්පිල් සහ ප්‍රදර්ශන සඳහා සහභාගි වීම	17,965,079	15,437,560
උත්සව කටයුතු	3,006,292	10,683,284
බුද්ධිමය දේපල කටයුතු, කවුන්සල සාමාජිකත්වය, බුද්ධිමය අනුග්‍රාහකත්වය	3,577,281	6,195,777
වෙළඳපල බුද්ධි තොරතුරු සහ පර්යේෂණ	8,986,174	3,866,148
බැංකු ගාස්තු	150,037	760,213
ශ්‍රී ලංකා ක්‍රිකට් සඳහා අනුග්‍රාහකත්වය	212,928,896	207,959,798
ටී හවිස් මෙහෙයුම් විද්‍යුත් සටහන ක.1	32,006,962	1,819,734
හුගෝලිය දර්ශක ලියාපදිංචිය	426,265	975,293
තේ කෞතුකාගාරය සඳහා ප්‍රදාන	1,500,000	1,500,000
වියදම් - තේ.ම. මොස්කව්	2,975,380	6,266,849
වියදම් - තේ.ම. එක්සත් ආරාඛි එමීර් රාජ්‍යය	7,957,328	10,129,752
ගමන් වියදම් - විදේශීය	7,097,993	6,595,070
ජාතික මට්ටමේ වැඩසටහන	625,934	-
රූපවාහිනි/ගුවන්විදුලි/පුවත්පත් මගින් ඉහල මට්ටමේ ප්‍රචාරණය	2,174,308	-
එළිමහන් පහල මට්ටමේ ප්‍රචාරණය	30,983,650	2,903,205
මහජන සම්බන්ධතා වැඩසටහන	4,531,902	-
තානාපති කාර්යාල සමඟ වැඩසටහන	2,173,410	5,516,809
ආදායම් බදු, ආයෝජන පොලිය - ප්‍රවර්ධන සහ අලෙවි බද්ද	97,243,945	-
විනිමය වෙනස	377,987	-
	478,378,143	336,321,887
	4,904,992,818	
2014.12.31 දිනට ප්‍රවර්ධන සහ අලෙවි බදු අරමුදල් ශේෂය		3,898,124,564

මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා සටහන්
 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා
 ක.1 ටී හවිස්

	රු.	රු.
ආදායම		
ආහාර සහ පානීය වර්ග විකුණුම්(ශුද්ධ)	14,905,892	
තේ අපනයන ඇසුරුම්විකුණුම්(ශුද්ධ)	1,183,051	
ටී ෂර්ට් විකුණුම්	50,800	
ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලතේවිකුණුම්(ශුද්ධ)	(981,979)	
අලෙවි කටි කුලී ආදායම	3,340,000	
දළමෙහෙයුම්ආදායම		18,497,764
වියදම්		
වැටුප් සහ දීමනා	7,612,273	
නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී කුලිය	4,443,206	
විදුලිය/ ජලය/ දුරකතන/ ගැස්	4,452,820	
කළමනාකරණ ගාස්තු	3,000,000	
ප්‍රචාරණය	5,083,420	
ප්‍රවාහන පිරිවැය/ වෙනත්	7,415,243	
මුළු මෙහෙයුම්වියදම්		32,006,962
ආදායමට සාපේක්ෂව මෙහෙයුම්වියදම		(13,509,198)

මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා සටහන්
 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනේ අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා

ග සේවක ප්‍රතිලාභ බැඳුම්	2014.12.31 දිනට රු.	2013.12.31 දිනට රු.
පාරිභෝගික ආරම්භක ශේෂය	43,083,574	44,034,691
වර්ෂය සඳහා පාරිභෝගික අයකිරීම්	9,213,376	3,434,335
වර්ෂය තුළ ගෙවන ලද/ ගෙවිය යුතු ප්‍රතිලාභ	(8,344,727)	(4,385,452)
	43,952,223	43,083,574
ච වෙළඳ සහ අනෙකුත් ගෙවිය යුතු දෑ	2014.12.31 දිනට රු.	2013.12.31 දිනට රු.
වෙළඳ ගෙවිය යුතු දෑ	සටහන 15.1 35,676,662	86,623,361
අනෙකුත් ගෙවිය යුතු දෑ	සටහන 15.2 217,858,639	114,410,675
උපචිත වියදම්	සටහන 15.3 43,841,692	22,819,402
	297,376,993	223,853,438

ප්‍රාග්ධන සහ සංචිත

2014 දෙසැම්බර් 31 දිනේ අවසන් වූ වර්ෂය තුළදී අනුදත් ප්‍රාග්ධනයේ කිසිදු වෙනසක් සිදුවී නොමැත.

ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත

කොළඹ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ඉඩම, ගොඩනැගිලි සහ මෝටර් රථ ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීමෙන් අනතුරුව මණ්ඩලය විසින් රු.481,933,543 ක ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතයක් ඇතිකර ඇත.

දායක ප්‍රාග්ධනය

2014 දෙසැම්බර් 31 දින වනවිට රු.652,067,602ක් වූ රජයේ පුද්ගලවලින් දායක ප්‍රාග්ධනය සකස් වී ඇත.

මූල්‍ය ප්‍රකාශ සඳහා සටහන්

2014 දෙසැම්බර් 31 දිනේ අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා

ට බැරකම් සහ ප්‍රතිපාදන

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී බේරුම්කාර විනිශ්චය මණ්ඩලය විසින් අසන ලද නඩුවකදී රු. 15,556,335 ක මුදලක් ගෙවන ලෙස ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයට එරෙහිව තීන්දුවක් ලබාදෙන ලදී. කෙසේනමුත්, මෙම තීන්දුවට එරෙහිව ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කරන ලද අතර නඩුව තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක වේ.

2014 දෙසැම්බර් 31 දින වනවිට ඉහත නඩුව ද ඇතුළුව ආයතනයට එරෙහිව ඇති නඩු සම්බන්ධයෙන් නීති සභාව ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයට උපදෙස් දී තිබුණේ බොහෝවිට එම නඩුවලින් තේ මණ්ඩලයට වාසිදායක වියහැකි බවයි. ඒ අනුව, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශයේ ඒ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිලාභ සලසා නොමැත.

ඩ අදාළ පාර්ශ්ව ගනුදෙනු

ඩ.1 රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය පාලනය යටතේ පවතින ආයතනසමඟ ගනුදෙනු

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය එහි සාමාන්‍ය මෙහෙයුම් කටයුතුවලදී අදාළ පාර්ශ්ව සමඟ ගනුදෙනුවලට එළඹේ. අදාළ පාර්ශ්ව යන්නට ශ්‍රී ලංකා රජය (රාජ්‍ය: ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ අත්‍යන්ත නිමිකරු වශයෙන්), රජයේ විවිධ දෙපාර්තමේන්තු සහ රජයේ පාලනය යටතේ පවතින ආයතන ඇතුළත් වේ. තනි තනි වශයෙන් වැදගත්කමක් ගන්නා වූ අනෙකුත් ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් තනි තනි වශයෙන් නොව සාමූහික වශයෙන් වැදගත් වන්නාවූ ගනුදෙනුවලට අදාළව ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය පාලනය යටතේ පවතින ආයතන සමඟ එළඹී ගනුදෙනු සහ වැඩපිළිවෙලවල් පිළිබඳ විස්තර පහත සඳහන් පරිදි වේ

ගනුදෙනුවේ ස්වභාවය	2014	2013
ගනුදෙනු :		
ආදායම	132,000,000	120,000,000
උපයෝගිතා වියදම්	21,060,410	19,338,503

හිඟහිටි ශේෂ :		
ලැබියයුතු දෑ		
ජ.න.ව.ස.ම. (වැටිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය)	25,000,000	25,000,000

ඩ.2 ප්‍රධාන කළමනාකරණ සංයුතිය

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන කළමනාකරණ කාර්යය මණ්ඩලය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයෙන් සමන්විත වේ.

	2014	2013
	රු.	රු.
කෙටිකාලීන සේවා නියුක්ති ප්‍රතිලාභ	754,500	776,479

ත ශේෂ පත්‍ර දිනයට පසු සිදුවීම්

ශේෂ පත්‍ර දිනයට පසු සිදුවූ සියලුම වැදගත් සිදුවීම් සැලකිල්ලට ගෙන ඇති අතර අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී මූල්‍ය ප්‍රකාශවල උචිත ගැලපුම් සහ අනාවරණ කිරීම් සිදුකර ඇත.

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ කාර්යාල

ප්‍රධාන කාර්යාලය

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය,

574, ගාලු පාර, කොළඹ 03, ශ්‍රී ලංකාව.
තැ.පෙ. 1750, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව
දු.ක. 011 2582121
011 2583687
ක්ෂණික ඇමතුම්: 011 2587814
ෆැක්ස්: 011 2582122
විද්‍යුත් තැපෑල: teaboard@pureceylontea.com
වෙබ් අඩවිය: www.pureceylontea.com

සභාපති

දු.ක. 011 2587814/2590968
ෆැක්ස්: 011 2585701
විද්‍යුත් තැපෑල: chairman@pureceylontea.com

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

දු.ක.011 2587814/2508991
ෆැක්ස්:011 2582122
විද්‍යුත් තැපෑල: dgsltb@pureceylontea.com

තේ කොමසාරිස්ගේ අංශය

තේ කොමසාරිස්

දු.ක. 011 2580182/2580152/2502485/2584845/
2587814/2587773
ෆැක්ස්: 011 2580161
විද්‍යුත් තැපෑල: tcd@pureceylontea.com

තේ ප්‍රවර්ධන අංශය

අධ්‍යක්ෂ (තේ ප්‍රවර්ධන)

දු.ක. 011 2583343/2587814/2581418/2580169
ෆැක්ස්:011 2587341
විද්‍යුත් තැපෑල: promotion@pureceylontea.com

තේ අපනයන අංශය

හියෝජ්ජ තේ කොමසාරිස් (අපනයන) දු.ක. 011 2502485/2584845/2587814/
2504090/2587773
විදුලි පණිවිඩ : Comtea
ෆැක්ස්: 011 2584844
විද්‍යුත් තැපෑල: exports@pureceylontea.com

විශ්ලේෂණ රසායනාගාරය

අධ්‍යක්ෂ (රසායනාගාර) දු.ක. 011 2587814/2581576
ෆැක්ස්: 011 2581576
විද්‍යුත් තැපෑල: lab@pureceylontea.com

ප්‍රාදේශීය කාර්යාල

ගම්පොල සහකාර තේ කොමසාරිස්
ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය
ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය
140, අඹගලුව පාර, ගම්පොල
දු.ක. / ෆැක්ස් : 081-2352279
විද්‍යුත් තැපෑල: atcgp@pureceylontea.com

මාතර සහකාර තේ කොමසාරිස්
ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය
ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය
46, විල්ලුඞ් ගුණසේකර මාවත, කොටුව, මාතර
දු.ක. / ෆැක්ස් : 041-2222636
විද්‍යුත් තැපෑල: atcmt@pureceylontea.com

මතුගම සහකාර තේ කොමසාරිස්
ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය
ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය
281, අගලවත්ත පාර, මතුගම
දු.ක. / ෆැක්ස් : 034-2247444
විද්‍යුත් තැපෑල: atcgl@pureceylontea.com

රත්නපුර සහකාර තේ කොමසාරිස්
ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය
ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය
61/1, නව නගරය, රත්නපුර
දු.ක. / ෆැක්ස් : 045-2222136
විද්‍යුත් තැපෑල: atcrt@pureceylontea.com

බණ්ඩාරවෙල සහකාර තේ කොමසාරිස්
ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය
ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය
විශාඞ් මාවත, නව බදුල්ල පාර, බණ්ඩාරවෙල
දු.ක. / ෆැක්ස් : 057-2222812
විද්‍යුත් තැපෑල: atcbw@pureceylontea.com

ගාල්ල සහකාර තේ කොමසාරිස්
 ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය
 ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය
 20, පහළ ඩික්සන් පාර, ගාල්ල
 දු.ක. / ෆැක්ස් : 091-2232052
 විද්‍යුත් තැපෑල: atcgl@pureceylontea.com

සිලෝන් ටී ප්‍රවර්ධන ඒකකය අධ්‍යක්ෂ (තේ ප්‍රවර්ධන) - එගැහ/ ගල්ෆ්/භග්ග
 තේ ප්‍රවර්ධන ඒකකය

එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ කොන්සල්
 ජනරාල් කාර්යාලය
 තැ.පෙ. 51528
 ඩුබායි, එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය
 දු.ක. 0097143987871
 දු.ක. (සෘජු): 0097143989349
 ෆැක්ස් : 0097143987872
 විද්‍යුත් තැපෑල: ctbureau@emirates.nrt.ae / ceylonte@eim.ae

තේ ප්‍රවර්ධන ඒකකය තේ ප්‍රවර්ධන නිලධාරී
රුසියාව/ CIS ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී
 ජනරජයේ තානාපති කාර්යාලය
 යුලිට්ස්කා ස්වෙප්කිනා - 24
 මොස්කව් 129090
 රුසියාව
 දු.ක. 007 495 -688-1620
 495-68811651/495-688-1463
 ෆැක්ස් : 007-495-688-1757
 විද්‍යුත් තැපෑල: tea@srilankaembassy.org

රහසිගතයි

LP/I/SLTB/1/14/1

සභාපති

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර විගණකාධිපති වාර්තාව

ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලයේ 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ආදායම් හා වියදම් ප්‍රකාශනය, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. මුදල් පනතේ 13(7)(ඒ) වගන්තිය ප්‍රකාර විස්තරාත්මක වාර්තාවක් මණ්ඩලයේ සභාපති වෙත යථාකාලයේදී නිකුත් කරනු ලැබේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 -1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට උපකාරී වන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීම විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් මණ්ඩලයේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උපවගන්ති වලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා සාධාරණ පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 විගණන මතය

මෙම වාර්තාවේ ඇති නිරීක්ෂණවලට ඔබගේ අදහස් දැක්වීමෙන් පසු විගණන මතය තීරණය කරනු ලැබේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම්

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ප්‍රමිති- 12

ප්‍රමිතියේ 7(අ) වගන්තිය ප්‍රකාරව ආදායම් බදු සම්බන්ධ ප්‍රධාන සංරචක මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වෙන වෙනම හෙලිදරව් කළයුතු වුවද මණ්ඩලය ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) ප්‍රමිති- 16

(i) ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ඉඩම්, ගොඩනැගිලි හා මෝටර් රථ ප්‍රත්‍යාගණනය කර ඇති බව ගිණුම් සමග ඉදිරිපත් කරන ලද පැහැදිලි කිරීම්වල දක්වා තිබුණද එම ප්‍රත්‍යාගණනය බලපැවැත්වෙන දිනය, තක්සේරුකරු ස්වාධීන පුද්ගලයකුද යනවග, වත්කම් සාධාරණ අගයකට දැක්වීම සඳහා ප්‍රමාණාත්මක ගණනය කිරීම් කරන ලද ක්‍රමය, ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව සඳහන් කර නොතිබුණි. කෙසේ වුවද ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි 2008 වර්ෂයේදී, මෝටර් රථ සියල්ල 2010 වර්ෂයේදී ප්‍රත්‍යාගණනය කර තිබුණු අතර අනෙකුත් සියලුම වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කර නොතිබුණි. ඒ අනුව ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව ස්ථාවර වත්කම්වල සාධාරණ අගය කාලීනව ප්‍රත්‍යාගණනය කර ගිණුම්වල දැක්වියයුතු යුතු වුවත් එසේ කර නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

(ii) 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට ප්‍රධාන කාර්යාලයේ හා ප්‍රාදේශීය කාර්යාලවල භාවිතයේ පවතින සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කරන ලද පිරිවැය රු.මිලියන 37.0 ක් වූ වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කර ගිණුම්වලට ගෙන නොතිබුණි.

(ආ) ප්‍රමිති- 20

ප්‍රාග්ධන හා සංවර්ධන වියදම් සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේ රජයෙන් ලබා දී තිබූ රු.50,000,000 ක් වූ ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානවල ඉතිරිය වූ රු. 14,149,660 ක මුදල ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ලෙස නොදක්වා ආදායමට එකතු කිරීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායම එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

රජයේ ප්‍රදාන ගිණුම්ගත කරන ආකාරය ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති යටතේ හෙලිදරව් කර නොතිබුණි.

2.2.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 1995 වර්ෂයේ සිට තේ කම්හලකින් ලැබිය යුතු ලෙස ඉදිරියට ගෙන එන ලද රු. 4,329,769 ක මුදලක් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී කපාහැර තිබුණු අතර එම මුදල අතීතානුයෝගීව ගැලපීම කරනු වෙනුවට සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායමට ලියා හැරීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායම එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි. තවද මෙම මුදල කපා හැරීම සඳහා රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ හා භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතියද ලබාගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) මණ්ඩලයේ වෙබ් අඩවිය යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී පෞද්ගලික ආයතනයකට රු.636,450 ක් ගෙවා තිබුණද එම වියදම ප්‍රාග්ධන ගත නොකර තව දුරටත් කෙරීගෙන යන වැඩ ලෙස දක්වා තිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ තේ මිලදී ගැනුම් ලෙස රු.21,536,287 ක් ගිණුම් ගත කර තිබුණු අතර එයින් රු.16,104,794 ක් සැපයුම්කරු විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද බිල්පත් වටිනාකම වූ අතර ඉතිරි රු.5,431,493 ක් සාමාන්‍ය පිරිවැය අගය මත ගණනය කර තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේ මිලදී ගැනුම්වලට අදාල බිල්පත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කරන දින වන විටත් ලබා ගැනීමට මණ්ඩලය විසින් කටයුතු නොකිරීම හේතුවෙන් සාමාන්‍ය පිරිවැය මත ගණනය කර තිබුණු බවට නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව තේ විකිණීමෙන් ලද ලාභයෙහි නිවැරදිතාවය ගණනය කළ නොහැකි වූ අතර වර්ෂය අවසානයට ණය හිමි ශේෂයෙහි නිවැරදිතාවයද සනාථ කර ගත නොහැකි විය.
- (ඉ) ටයි පටි තොග ගිණුමෙන් ඉදිරියට ගෙන එන ලද ශේෂයෙන් රු.91,300 ක් තේ විකිණුම් පිරිවැයට එකතු කිරීම හේතුවෙන් තේ විකිණුම් පිරිවැය එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි. කෙසේවුවද වසර 15 කට පමණ පෙර මිලදීගෙන තිබුණු මෙම ටයිපටි ගිණුමෙහි වටිනාකම 91,300 කින් අඩුවෙන් දැක්වුණු අතර මෙම ටයිපටි විකිණිය නොහැකි තත්වයක පැවති බැවින් ඉතිරි ශේෂය රු. 50,000 ක් ලෙස තව දුරටත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වා තිබීම ගැටලු සහගත විය.

- (ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පොලී ආදායම මත රඳවා ගැනීම් බදු වූ රු.18,973,444 ක් ජංගම වත්කම් යටතේ නොපෙන්වා වෙළඳපොළ ප්‍රවර්ධන වියදම් යටතේ ගිණුම්ගත කිරීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ප්‍රවර්ධන වියදම් එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඊ) 2013 වර්ෂයේදී විකිණීමේ පදනම මත විවිධ ආයතනවලට යැවූ රු.3,429,910 ක් වටිනා ක්‍රිකට් අනුග්‍රාහක ගිවිසුමට අනුව පිළියෙල කරන ලද ටී-ෂර්ට් 1492 ක තොගයක් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දී නොවිකුණා ආපසු එවා තිබුණු අතර එම වටිනාකම විකුණුම් ගිණුමට හර කිරීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ටී-ෂර්ට් විකුණුම් ලාභය එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (උ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දී විකිණීම සඳහා ප්‍රාදේශීය කාර්යාලවලට යැවූ රු.1,708,000 ක් වටිනා ටී-ෂර්ට් 1708 ක් 2015 වර්ෂයේදී නොවිකුණා ආපසු එවා තිබුණු අතර එම වටිනාකම රු.1,021,340 ක් ලෙස විකුණුම් ගිණුම හර කිරීම හේතුවෙන් ටී-ෂර්ට් විකුණුම් ලාභය රු.686,660 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඌ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දී විකිණීම සඳහා ප්‍රාදේශීය කාර්යාලවලට යැවූ ටී-ෂර්ට් 5206 කින් 2840 ක් නොවිකුණා තිබුණු අතර එම තොගයේ පිරිවැය වූ රු.2,840,000 ක් තොග ගිණුමට ඇතුළත් කර නොතිබුණු අතර විකුණුම්ද එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (එ) විකුණන ලද හා නොමිලේ බෙදාදෙන ලද ක්‍රිකට් ටී-ෂර්ට් තොගයක පිරිවැය වූ රු.6,396,000 ක් ක්‍රිකට් අනුග්‍රාහක වියදම්වලට ඇතුළත් කර තිබුණු බැවින් ක්‍රිකට් අනුග්‍රාහක වියදම් එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඒ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ස්ථවර වත්කම් විකිණීමෙන් දරණ ලද රු. 341,566 ක් වූ අලාභය ගිණුම්වල වෙනම අනාවරණය කරනු වෙනුවට වෙනත් වියදම් යටතේ දක්වා තිබුණි.

2.2.4 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) වර්ෂ පහකට වැඩි කාලයක ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලයෙන් ලැබිය යුතු ලෙස දැක්වෙන රු.මිලියන 25 ක මුදලක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වනවිටත් අයකර ගෙන නොතිබුණ අතර එම මුදල අයකර ගැනීම සැක සහිත වූ බැවින් බොල් හා අඩමාන ණය යටතේ සමාන මුදලකින් ප්‍රතිපාදනයක් කර තිබුණි. කෙසේවුවද 2012 ජුනි 19 දින පැවති පොදු ව්‍යාපාර කාරක සභා රැස්වීමේ සටහන් අනුව, ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලයට අයත් රු.මිලියන 16 ක් වටිනා හන්තාන පිහිටි “ සිලෝන් ටී මිශ්‍රණය ” හි අයිතිය අත්කර ගැනීම හා රු.මිලියන 8 ක ශේෂය කපා හැරීමට ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලය හා තේ මණ්ඩලය තීරණයකට එළඹ තිබුණි. කෙසේ වුවද මෙම ක්‍රියාවලිය විගණක දිනය වූ 2015 ජුනි 30 දක්වාම අවසන් කර නොතිබුණි.
- (ආ) රු.5,683,501 ක් වූ හරිත තේ සපයන්නන්ගේ තැන්පතු-හිඟ මුදල් (Arrears -Green Leaf Deposit) නිරවුල් කිරීමට 2006 වර්ෂයේ සිට පියවර ගෙන නොතිබුණි.
- (ඇ) සාමාන්‍ය තැන්පත් ගිණුමේ 2001 වර්ෂයේ සිට 2012 වර්ෂය දක්වා නොගෙවූ වැටුප් හා දීමනා, ගෙවීමට ඉදිරිපත් නොවූ චෙක්පත් වැනි එකතුව රු.90,238 ක් පැරණි ශේෂ 25 ක් හා 2010 හා ඊට පෙර සිට විවිධ ආයතන වලට සපයා තිබූ තේ පැකට් වලින් ලැබියයුතු රු.70,475 ක මුදල් ශේෂ 07 ක් දැක්වුණු අතර එම ශේෂ නිරවුල් කිරීමට හෝ ගිණුම්වල ගැලපීම් සිදු කිරීමට කටයුතු නොකර තව දුරටත් ඉදිරියට ගෙන ගොස් තිබුණි.

2.2.5 පැහැදිලි නොකළ වෙනස්කම්

විගණනයේදී පහත සඳහන් නොසැසඳූ ශේෂයන් නිරීක්ෂණය විය.

තේ කොමසාරිස් අංශය විසින් තේ කර්මාන්තයේ සංවර්ධනය සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වැය කරන ලද මුදල් අදාල ගිණුම් හා සැසඳීමේදී පහත සඳහන් වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය විය.

විස්තරය	තේ කොමසාරිස් අංශයේ ලේඛන අනුව	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ශේෂය	වෙනස
-----	-----	-----	-----
	රු.	රු.	රු.
කම්හල් නවීකරණය	10,464,675	10,960,085	495,410
තේ නැවත වගාව	15,126,877	19,039,915	3,913,038
අස්වනු නෙලීමෙන් පසු හානි අවම කිරීම	1,698,336	4,501,322	2,802,986
	-----	-----	-----
	27,289,888	34,501,322	7,211,434
	=====	=====	=====

2.2.6 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

පහත සඳහන් එක් එක් විෂය ඉදිරියෙන් දක්වා ඇති සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

ශීඝ්‍රම විෂයය	වටිනාකම	ඉදිරිපත් නොකළ සාක්ෂි
-----	-----	-----
	රු.	
(අ) රඳවා ගැනීමේ තැන්පතු	4,702,672	උපලේඛන හා උපකාරක ලියකියවිලි අයිතිය තහවුරු කර ගැනීම සඳහා වූ ඔප්පු
(ආ) බණ්ඩාරවෙල ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය පිහිටි ඉඩම	224,800	
(ඇ) ගම්පොල ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය පිහිටි ඉඩම	17,000	
(ඈ) ණයගැති පාලන ශීඝ්‍රම	(214,797)	උපලේඛන හා උපකාරක ලියකියවිලි
(ඉ) තේ හිඟය	121,736	

2.3 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

විගණනයේදී පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

නීති ,රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම
(අ) (i) 1957 අංක 51 දරන තේ පාලන පනතේ 49 වගන්තිය හා 1975 අංක 14 දරන තේ මණ්ඩල පනතේ 25(3) වගන්තිය	අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබාගැනීමෙන් තොරව හා පනතට අනුව ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රයේ පළ කිරීමෙන් තොරව ලියාපදිංචි ගාස්තු, ලියාපදිංචි අලුත්කිරීමේ ගාස්තු හා බලපත්‍ර ගාස්තු 2010 ජූලි 29 දින මණ්ඩලය විසින් වැඩිකර තිබුණි.
(ii) 1975 අංක 14 දරන ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය පනතේ 13 හා 14 වගන්ති	සෙස් අරමුදල පිහිටුවීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පනතේ විධිවිධානවලට සංශෝධන සිදුකර නොතිබුණි.
(ආ) 2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 132 වගන්තිය	2012 අගෝස්තු 02 සිට 2013 අගෝස්තු 01 දක්වා කාල පරිච්ඡේදය සඳහා තේ ප්‍රවර්ධන අංශයට පත්කරන ලද ව්‍යාපෘති උපදේශකවරයාට ගෙවන ලද රු.1,560,000 ක් වූ මුළු වැටුප්වලින් උපයන විට ගෙවීම් බදු අයකර දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ප්‍රේෂණය කර නොතිබුණු අතර එම මුදල 2015 ජූලි 20 දක්වාම අදාල උපදේශකවරයාගෙන් අයකර දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට ප්‍රේෂණය කර නොතිබුණි.
(ඇ) රජයේ මුදල් රෙගුලාසි මුදල් රෙගුලාසි 507	මුදල් රෙගුලාසි විධිවිධාන ප්‍රකාරව ස්ථාවර වත්කම් පිළිබඳ පොත්වල ශේෂයන් හා වටිනාකම් සමීක්ෂණ මණ්ඩල වාර්තාවලට ගෙන නොතිබුණි. එබැවින් පොත්වල සටහන් කර තිබූ ප්‍රමාණයන් හා භෞතිකව තිබූ ශේෂයන් අතර වෙනස්කම් සමීක්ෂණ මණ්ඩල වාර්තාවල දක්වා නොතිබූ අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සමීක්ෂණ මණ්ඩලයෙන් අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටුවී නොතිබුණි.

- (ඇ) 1978 දෙසැම්බර් 19 දිනැති අංක 842 දරන භාණ්ඩාගාර වක්‍රලේඛය. වක්‍රලේඛ උපදෙස් ප්‍රකාරව ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි.
- (ඉ) 2012 දෙසැම්බර් 24 දිනැති අංක 2012 එම්එස්ඩී 49 සහ 2013 දෙසැම්බර් 09 දිනැති අංක 01/2013 (i) දරන කළමනාකරණ සේවා වක්‍රලේඛය. වක්‍රලේඛ උපදෙස් පිළිපැදීමෙන් තොරව 2012, 2013 හා 2014 වර්ෂ සඳහා වාර්ෂික ප්‍රසාද දීමනා ගෙවා තිබුණි.
- (ඊ) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය - 6.5.1 වගන්තිය.
  - (i) මුදල් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත 2012 වර්ෂය සඳහා වූ ගිණුම් විගණකාධිපතිවරයාට ඉදිරිපත් කළයුතු වුවත් ගිණුම් ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ 2015 අප්‍රේල් 21 දිනදීය.
  - (ii) වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව 2014 වර්ෂය සඳහා වූ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව 2015 ජූලි 20 දක්වාම විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
- (උ) 1990 ඔක්තෝබර් 10 දිනැති අංක 41/90 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන වක්‍රලේඛය. වක්‍රලේඛ උපදෙස් පරිදි මෝටර් වාහනවල ඉන්ධන පරිභෝජනය පරීක්ෂා කර නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේ මණ්ඩලයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.33,783,643 ක අතිරික්තයක් වූ අතර, ඊට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.19,071,236 ක් වූයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.14,712,411 ක වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා මණ්ඩලයේ ප්‍රාග්ධන හා සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා රජයේ ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ලෙස ලැබී තිබුණු රු. 50,000,000 න් ඉතිරිය වූ රු.14,149,600 ආදායමට ගෙන තිබීම මෙම වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 මූල්‍ය හා භෞතික ඉලක්ක සාක්ෂාත් කර ගැනීම.

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ මණ්ඩලයේ ප්‍රගති වාර්තාවලට අනුව ඉලක්ක සාක්ෂාත් කර ගැනීම පහත දැක්වේ.

(අ) සංවර්ධන කාර්යයන්

කාර්යය	වෙන්කිරීම		ප්‍රගතිය	
	මූල්‍ය ඉලක්කය	භෞතික ඉලක්කය	මූල්‍ය ඉලක්කය	භෞතික ඉලක්කය
	රු.මිලියන		රු.මිලියන	
- කම්හල් නවීකරණ සහනාධාර යෝජනා ක්‍රමය	15	කම්හල් 200	10.96	කම්හල් 15
- තේ නැවත වගා සහනාධාර යෝජනා ක්‍රමය	15	හෙක්ටයාර් 500	19.04	හෙක්ටයාර් 173.47
- පසු අස්වනු හානි අවම කිරීම	05	කම්හල් 350	5.5	කම්හල් 10
- SLSI/SLTB තත්ත්ව නිෂ්පාදන සහතිකය	02	වැඩසටහන් ----	7.00	වැඩසටහන් 7
- Green Tea leaf ප්‍රමිතිය වැඩිදියුණු කිරීම.	0.30	වැඩසටහන් 12	1.79	වැඩසටහන් 20
- GMP වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම	3.0	වැඩසටහන් 12	-	
එකතුව	40.30		33,33	

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (i) මණ්ඩලය තේ කම්හල් 200 ක් නවීකරණය සඳහා රු.මිලියන 15 ක් වෙන් කර ගෙන තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.මිලියන 10.96 ක් වැය කර කම්හල් 15 ක් පමණක් නවීකරණය කර තිබුණි.
- (ii) තේ නැවත වගා සහනාධාර යෝජනා ක්‍රමය යටතේ වෙන් කර තිබුණු රු.මිලියන 15 න් හෙක්ටයාර් 500 ක් වගා කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණද රු.මිලියන 19.4 ක් වැය කර හෙක්ටයාර් 173.47 ක් පමණක් වගා කර තිබුණි.

ඒ අනුව මණ්ඩලය විසින් අපේක්ෂිත ඉලක්ක ලඟාකර ගෙන නොතිබුණු බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය කෙරේ.

(ආ) ගොඩනැගිලි හා ව්‍යුහයන්

කාර්යය	ප්‍රගතිය		
	වෙන්කිරීම	මූල්‍ය ප්‍රගතිය	භෞතික ප්‍රගතිය
i ශ්‍රවණාගාර හා ප්‍රධාන කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල අලුත්වැඩියා කිරීම.	20	-	-
ii නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය ඉදිකිරීම.	10	0.85	ප්‍රගතියේ පවතී.
එකතුව	30.0	0.85	

ඉහත කාර්යයන් ද සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අවසන් කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණද 2015 ජුනි 30 සක්වාම එම කටයුතු සැලසුම් කළ පරිදි නිමකර නොතිබූ බව විගණනයේ දී නිරීක්ෂණය විය.

4.2 තේ ප්‍රවර්ධනය සහ වෙළඳපොළ උපාය මාර්ග සඳහා ගාස්තු

තේ ප්‍රවර්ධනය සහ වෙළඳපොළ උපාය මාර්ග සඳහා 2010 ඔක්තෝබර් 27 දිනැති අංක 1677/14 දරන ගැසට් පත්‍රයේ පළකරන ලද දැන්වීම ප්‍රකාරව අපනයනය කරන ලද තේ කිලෝග්‍රෑම් එකකට රු.3.50 බැගින් තේ අපනයනකරුවන්ගෙන් එකතු කරන ලද ගාස්තු සහ මණ්ඩලය විසින් 2010 නොවැම්බර් 01 සිට 2014 දෙසැම්බර් 31 දක්වා කාල පරිච්ඡේදය තුළ තේ ප්‍රවර්ධන කටයුතු සඳහා දරන ලද වියදම් පහත දැක්වේ.

වර්ෂය	අයකරන ලද ගාස්තු	ආයෝජන මත පොලිය	“ ටී හවුස්” මධ්‍යස්ථානයෙන් ලද ආදායම	වෙනත් ආදායම	මුළු ආදායම	මුළු වියදම
	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන
2014	1,154.33	341.22	18.50	3.39	1,517.44	478.38
2013	1,156.37	363.80	-	3.60	1,523.76	336.32
2012	1,186.45	211.48	-	-	1,397.93	36.02
2011	1,113.81	66.44	-	-	1,180.26	25.76
2010	194.28	-	-	-	199.28	-
එකතුව	4,805.24	982.44	18.50	6.99	5,818.67	876.48

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) විධිමත් සැලැස්මක් හා කළමනාකරණයක් නොමැතිවීම හේතුවෙන් රු.මිලියන 5,818.67ක් වූ මුළු ආදායමෙන් රු.මිලියන 876.48ක මුදලක් හෙවත් සියයට 15.06 ක් පමණක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා ප්‍රවර්ධන හා වෙළඳපොළ උපාය මාර්ග සඳහා උපයෝජනය කර තිබුණි.

(ආ) ගාස්තු එකතු කිරීමේ ප්‍රධාන අරමුණ තේ ප්‍රවර්ධන හා වෙළඳපොළ උපාය මාර්ග සඳහා උපයෝජනය කිරීම සඳහා වුවද, ප්‍රවර්ධන කාර්යයන් සිදුකිරීම ප්‍රමාද වීම හේතුවෙන්, එම මුදල් කෙටිකාලීනව ආයෝජනය කර තිබූ අතර, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට පොලී ලෙස රු.මිලියන 982.44 ක මුදලක්ද උපයා ගෙන තිබුණි.

(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වෙළඳපොළ ප්‍රවර්ධන කටයුතු වෙනුවෙන් රු.මිලියන 2,278 ක අයවැය ප්‍රතිපාදනයක් කර තිබුණද, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ රු.මිලියන 478.36 ක මුදලක් හෙවත් සියයට 20.99 ක් පමණක් උපයෝජනය කර තිබුණි.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(i) ශ්‍රී ලංකා තේ ගෝලීය ප්‍රවර්ධනය (Global Ceylon Tea Campaign) සඳහා රු.මිලියන 1,069.6 ක් වෙන්කර තිබුණු අතර ඉන් වැය කර තිබුණේ රු.මිලියන 33.29 ක් එනම් වෙන්කල ප්‍රතිපාදනයෙන් සියයට 3.11කි.

- (ii) සන්නාම ප්‍රවර්ධනය (Brand Promotion) සඳහා රු.මිලියන 264 ක් වෙන්කර තිබුණද ඒ සඳහා කිසිදු වියදමක් දැරා නොතිබුණි.
- (iii) සැලසුම් කළ පරිදි වෙළඳපොළ ප්‍රවර්ධන කටයුතු අටක් සඳහා රු.මිලියන 376.43 ක් වෙන්කර තිබුණද ඉන් ක්‍රියාත්මක කර තිබුණේ රු.මිලියන 52.90 ක්වූ ප්‍රවර්ධන කටයුතු හතරක් සඳහා පමණි.

ඒ අනුව මණ්ඩලය විසින් තේ ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ප්‍රචාරණයක් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සිදුකර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

- (ඊ) කොළඹ තුරහ තරහ පීටිය ගොඩනැගිල්ලේ “ ටී හවුස් ” මධ්‍යස්ථානයක් කුලී පදනම මත ස්ථාපනය කිරීම සඳහා පසුගිය වර්ෂය තුළ පහත සඳහන් වියදම් දැරා තිබුණි.

	රු.
වර්ෂ 10 ක් සඳහා ආපසු නොගෙවන කුලී තැන්පතු	17,502,720
ඉදිකිරීම සහ අභ්‍යන්තර වැඩ (ආලෝකකරණය, බිම කොන්ක්‍රීට් කිරීම හා කාපට් කිරීම, පලනල එළීම, තීන්ත ගැම ආදිය)	11,934,325
මුළුතැන්ගෙයි උපකරණ මිලදී ගැනීම	6,635,547
වාසු සමීකරණ සවිකිරීම.	1,482,819
ලී බඩු හා මුළුතැන්ගෙයි භාණ්ඩ හා උපකරණ	16,813,383
අවන්හලට ආහාර පාන මිලදී ගැනීම සඳහා ආරම්භක තැන්පතුව	4,000,000

	58,368,794
	=====

ඉහත පරිදි රු. 58,368,794 ක විශාල මුදලක් යොදවා “ ටී හවුස් ” මධ්‍යස්ථානය ආරම්භ කර තිබුණද 2014 මාර්තු සිට දෙසැම්බර් දක්වා වූ මාස 10 ක කාල පරිච්ඡේදය තුළ මණ්ඩලය රු.මිලියන 32.5 ක ශුද්ධ අලාභයක් දැරා තිබුණි. කෙසේ වුවද තේ ප්‍රවර්ධන කටයුත්තක් ලෙස ආරම්භක කළ මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදු කර නොතිබූ බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය. තවද මෙලෙස විශාල අලාභයක් ලබමින් පවත්වාගෙන යනු ලබන මෙම මධ්‍යස්ථානයෙහි අලාභය අවම කර ගැනීම සඳහා මණ්ඩලය විසින් විධිමත් ක්‍රියාමාර්ගයන් ගෙන නොතිබුණි.

(ඵ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ක්‍රිකට් අනුග්‍රාහක ගිවිසුම අනුව, වී ෂර්ට් 5000 ක් මිලදී ගෙන තිබුණු අතර විගණිත දිනය වූ 2015 ජුනි 23 දින වන විටත් පිරිවැය රු.3,590,000 ක් වූ වී ෂර්ට් 2872 ක් නොවිකිණි ගබඩාව තුළ පැවතුණි. තවද 2013 වර්ෂයේදී මිලදී ගෙන තිබුණු පිරිවැය රු.1,942,000 ක් වූ වී ෂර්ට් 1942 ක්ද ගබඩාව තුළ නොවිකිණි පැවතුණු අතර මෙම වී ෂර්ට් ආයතනයට අලාභයක් නොවන ආකාරයට අලෙවිකර ගැනීමට මණ්ඩලය අපොහොසත් වී තිබුණි.

4.3 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

මණ්ඩලය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු අනුව 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට සේවක සංඛ්‍යා තත්ත්වය පහත දැක්වේ.

ශ්‍රේණිය	අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව	තථ්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව	පුරප්පාඩු	අතිරික්ත	කොන්ත්‍රාත්
ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටම	06	05	01	-	-
තෘතීය මට්ටම	27	28	02	03	-
ද්විතීය මට්ටම	193	171	30	07	01
ප්‍රාථමික මට්ටම	76	72	04		-
	-----	-----	-----	-----	-----
	302	276	37	10	01
	=====	=====	=====	=====	=====

ලබා ගත හැකි වූ තොරතුරු අනුව, අධ්‍යක්ෂ (පරිපාලන හා මුදල්) නියෝජ්‍ය හා සහකාර නේ කොමසාරිස් (ප්‍රාදේශීය), ජ්‍යෙෂ්ඨ හා කණිෂ්ඨ නේ පරීක්ෂකවරු / උපදේශකවරු 09 ක්, කාර්මික සහකාර (රසායනාගාර) 08 ක් ඇතුළත්ව 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට පුරප්පාඩු 37 ක් පැවතුණි. තවද, අතිරික්ත තනතුරු 10 ක් තථ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලයට ඇතුළත් විය.

4.4 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) තේ කොමසාරිස් අංශය විසින් පරිහරණය කරන ලද ගොඩනැගිල්ල 2002 දෙසැම්බර් 31 දින සිට හිස් වී තිබුණු අතර, පරිශ්‍රයේ අයිතිකරු වෙත තැන්පත් කරන ලද රු.මිලියන 2.4 ක කුලී අත්තිකාරම 2005 වර්ෂයේ සිට 2011 මැයි දක්වා රු.මිලියන 2.8 ක මුදලක් වැය කර තීරකවරයෙක් මගින් මණ්ඩලය විසින් අය කර ගෙන තිබුණි. කෙසේ වුවද පරිශ්‍රයේ අයිතිකරු විසින් ගොඩනැගිල්ලට වූ හානි වෙනුවෙන් හා 2003 ජනවාරි සිට සැප්තැම්බර් දක්වා කුලියට දීම සඳහා ගොඩනැගිලි භූමිය ප්‍රකෘති තත්ත්වයට පත්කිරීමට නොහැකි වීම වෙනුවෙන් සියයට 20 ක පොලිය හා සියයට 15 ක එකතු කළ අගය මත බදු සමඟ රු.මිලියන 4.9 ක මුදලක් ඉල්ලමින් 2008 ඔක්තෝබර් මාසයේ දී මණ්ඩලයට එරෙහිව තීරකවරයෙක් පත්කර තිබුණි. මණ්ඩලය මෙම නඩුවට එරෙහිව අභියාචනයක් කර ඇති අතර නඩුව ක්රියාත්මක වෙමින් පවතී. විගනනයට ඉදිරිපත්වූ තොරතුරුවලට අනුව, අයිතිකරුට ගෙවිය යුතු මුළු ගෙවීම් රු.මිලියන 14 ක් විය හැකි බව උපකල්පනය කෙරේ. කෙසේ වුවද මෙම තීරණයට එරෙහිව ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය විසින් අභියාචනයක් ගොනු කර තිබුණි.

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ගොඩනැගිලි 02 ක් ඉදිකිරීම වෙනුවෙන් මණ්ඩලය විසින් රු.17,363,054 ක් වැයකර තිබුණු අතර එම ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් පිළිබඳ ප්‍රසම්පාදන කටයුතු හා ගිණුම් තැබීම සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය

(1) කලුතර ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය සඳහා ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම

(i) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී මණ්ඩලයේ කලුතර ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය සඳහා ගොඩනැගිල්ලක පහත මාලය ඉදිකිරීම සඳහා රු. 16,469,496 ක් වැයකර තිබුණද විගණක දිනය වූ 2015 ජුනි 30 දින වන විටත් එම ගොඩනැගිල්ල පිහිටි භූමියේ අයිතිය මණ්ඩලයට පවරා ගෙන නොතිබුණි. තවද මීට අදාළ ගොඩනැගිල්ලේ සැලැස්ම අදාළ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් අනුමත කර තිබුණු බවට තොරතුරුද විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරිණි.

(ii) මෙම ගොඩනැගිල්ලේ බිම් මහල හා ඊට අදාළ අනෙකුත් ඉදිකිරීම් සඳහා 2013 හා 2014 වර්ෂවල රු. 11,000,000 ක් වූ ප්‍රතිපාදනයක් වෙන්කරවා ගැනීම හේතුවෙන් මණ්ඩලය විසින් ප්‍රමාණවත් මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සලසා ගෙන නොතිබුණු බවත් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතියෙකින් තොරව රු. 4,975,036 කින් ඇස්තමේන්තුව ඉක්මවා වියදම් කර තිබුණු බවත් නිරීක්ෂණය විය

(iv) අවම ලංසුව වූ රු.12,690,242 ක් ඉදිරිපත් කර තිබුණු කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් පසුව එය ප්‍රතික්ෂේප කර තිබුණු බවට නිරීක්ෂණය වූ අතර එම ආයතනය විසින් ඉදිරිපත් කර තිබුණු ලංසු ආරක්ෂණ තැන්පතුව වන රු. 50,000 ක මුදල මණ්ඩලය විසින් ලබා නොගෙන අදාළ කොන්ත්‍රාත්කරුට ආපසු ලබාගැනීමට ඉඩ සලසා තිබුණි. තවද දෙවන අවම ලංසුව ඉදිරිපත් කර තිබුණු ආයතනය වෙත රු.13,985,839 කට මෙම කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනමා තිබුණු අතර එය ඇස්තමේන්තුගත වටිනාකමට වඩා රු.2,754,589 කින් එනම් සියයට 24.5කින් ඉක්මවා තිබුණි.

(2) වායු සමීකරණ පද්ධතියේ යන්ත්‍ර ආරක්ෂාව සඳහා කාමරයක් (Chiller Plant Room)ඉදිකිරීම

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී මණ්ඩලයේ මධ්‍යම වායු සමීකරණ පද්ධතිය සඳහා රු.854,110 ක් වැයකර කාමරයක් ඉදිකර තිබුණු අතර ඒ සඳහා අයවැය ප්‍රතිපාදන සලසා ගෙන නොතිබුණි. තවද මණ්ඩලය ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංගහයේ 8.9.3 ප්‍රකාරව කොන්ත්‍රාත්කරු සමඟ විධිමත් ගිවිසුමකට එළඹ නොතිබුණි.

(ඇ) මණ්ඩලයට අයත් වටිනාකම රු. 647,117 ක් වූ විදේශීය බැංකු ගිණුම් 03 ක ශේෂ වර්ෂ 01 සිට 03 දක්වා වූ කාලයක සිට අක්‍රීයව පැවතුණු අතර ඒ සඳහා සුදුසු ක්‍රියා මාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

4.5 පාරිතෝෂික ප්‍රතිපාදන ආයෝජනය

අනාගත බැරකම්වලට මුහුණදීම සඳහා මණ්ඩලය විසින් රු.43,952,223 ක් වූ පාරිතෝෂික වෙන් කිරීම් වෙනම ආයෝජනය කර නොතිබුණි.

5. ගිණුම්කටයුතු භාවය හා යහපාලනය

5.1 අයවැය පාලනය

අයවැයගත හා තර්ෂ සංඛ්‍යා අතර සැලකිය යුතු විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

5. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණයවූ පද්ධති හා පාලනයන් සම්බන්ධයෙන්වූ අඩුපාඩු වරින් වර අරමුදලේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු වියයුතු වේ.

- (අ) ඉන්වෙන්ට්‍රි පාලනය
- (ආ) ගිණුම්කරණය
- (ඇ) ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ශේෂ
- (ඈ) තේ ප්‍රවර්ධනාත්මක කාර්යයන්
- (ඉ) කොන්ත්‍රාත් පාලනය

විගණකාධිපති